

Sbírka instrukcí a sdělení

MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 3

Rozezlána dne 23. listopadu 2004

Cena 110,- Kč

OBSAH

14. P o k y n obecné povahy ze dne 13. listopadu 2003, poř. č. 7/2003 nejvyššího státního zástupce, jímž se mění pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 2/2002, kterým se vydává vzorový organizační řád státních zastupitelství
15. P o k y n obecné povahy 8. prosince 2003, poř. č. 8/2003 nejvyššího státního zástupce, jímž se mění pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 20. března 2000, poř. č. 3/2000, jímž se upravuje způsob zřizování a obsazování specializací u státních zastupitelství, ve znění pozdějších pokynů obecné povahy
16. P o k y n obecné povahy 12. prosince 2003, poř. č. 9/2003 nejvyššího státního zástupce, jímž se mění pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 4. prosince 1996, poř. č. 6/1996, kancelářský řád státního zastupitelství, ve znění pozdějších pokynů obecné povahy nejvyššího státního zástupce
17. P o k y n obecné povahy 12. prosince 2003, poř. č. 10/2003 nejvyššího státního zástupce, jímž se upravuje postup státních zástupců v trestním řízení ve věcech podle zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), a jímž se mění další pokyny obecné povahy
18. P o k y n obecné povahy ze dne 17. listopadu 2003, poř. č. 11/2003 nejvyššího státního zástupce, kterým se mění pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 15/2001, o výkonu působnosti státního zastupitelství v netrestní oblasti, ve znění pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 1/2003
19. P o k y n obecné povahy ze dne 19. listopadu 2003, poř. č. 12/2003 nejvyššího státního zástupce, jímž se upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním

14

Pokyn

obecné povahy

ze dne 13. listopadu 2003, poř. č. 7/2003

**nejvyššího státního zástupce, jímž se mění pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce
poř. č. 2/2002, kterým se vydává vzorový organizační řád státních zastupitelství**

Podle § 12 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 14/2002 Sb., stanovím:

Čl. I

Pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 2/2002, kterým se vydává vzorový organizační řád státních zastupitelství, se mění takto:

1. V čl. 1 odst. 1 zní:

"(1) Tento pokyn obecné povahy je závazný pro státní zástupce i pro ostatní zaměstnance státního zastupitelství. Upravuje základní zásady organizace, vnitřních vztahů, výkonu správy státního zastupitelství a řízení státních zastupitelství jako soustavy úřadů státu určených k zastupování státu při ochraně veřejného zájmu ve věcech svěřených zákonem do jeho působnosti."

2. V čl. 1 odstavce 3 a 4 včetně poznámky pod čarou č. 2a) znějí:

"(3) Vedoucí státní zástupce vydává organizační řád jím řízeného státního zastupitelství. V něm upraví podrobnosti organizace a řízení v souladu se zásadami uvedenými v čl. 1 odst. 2 a čl. 1a. V tomto organizačním řádu též výslovně určí, které organizační složky jím řízeného státního zastupitelství řídí přímo a které řídí prostřednictvím náměstků či jiných jemu a jeho náměstkům podřízených pracovníků. Nejvyšší, vrchní a krajský státní zástupce při tom musí vzít v úvahu i to, že v rozsahu stanoveném zákonem zajišťují provoz a některé další činnosti související s výkonem správy Nejvyššího státního zastupitelství, vrchních státních zastupitelství a krajských státních zastupitelství ředitel správy těchto státních zastupitelství (čl. 1a); odpovědnost příslušného vedoucího státního zástupce jako orgánu správy státního zastupitelství tím není dotčena, vedoucí státní zástupce si může vyhradit věci, které rozhoduje přímo.^{2a)} Dále je třeba přihlídnout i k plnění úkolů podle zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů.

(4) Krajský státní zástupce v organizačním řádu krajského státního zastupitelství vymezí rozsah vyřizování personálních věcí zaměstnanců působících u okresních státních zastupitelství v obvodu tohoto krajského státního zastupitelství ředitelem správy krajského státního zastupitelství [čl. 1a odst. 3 písm. b)], jakož i rozsah vyřizování personálních věcí státních zástupců a ostatních zaměstnanců okresních státních zastupitelství v obvodu tohoto krajského státního zastupitelství příslušnými okresními státními zástupci (čl. 1a odst. 4), pokud si tyto věci nevyhradil. Okresní státní zástupce vydává organizační řád jím řízeného okresního státního zastupitelství po projednání s nadřízeným krajským státním zástupcem.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 5 a 6.

3. Za čl. 1 se vkládá nový čl. 1a, který včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 4a), č. 4b) a č. 4c) zní:

"Čl. 1a**Ředitel správy Nejvyššího, vrchního
a krajského státního zastupitelství**

(1) Ředitel správy Nejvyššího státního zastupitelství, s výjimkou úkonů, ke kterým je podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů oprávněn pouze nejvyšší státní zástupce,^{4a)} a s výjimkou úkonů, které si nejvyšší státní zástupce sám vyhradil,

- a) zajišťuje provoz Nejvyššího státního zastupitelství po stránce hospodářské, materiální a finanční,
- b) vyřizuje personální věci zaměstnanců působících u Nejvyššího státního zastupitelství s výjimkou státních zástupců,
- c) plní další úkoly související s výkonem správy Nejvyššího státního zastupitelství podle pokynů nejvyššího státního zástupce, např. úkoly podle zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů.

(2) Ředitel správy vrchního státního zastupitelství, s výjimkou úkonů, ke kterým je podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů oprávněn pouze vrchní státní zástupce,^{4b)} a s výjimkou úkonů, které si vrchní státní zástupce sám vyhradil,

- a) zajišťuje provoz vrchního státního zastupitelství po stránce hospodářské, materiální a finanční,
- b) vyřizuje personální věci zaměstnanců působících u vrchního státního zastupitelství s výjimkou státních zástupců,
- c) plní další úkoly související s výkonem správy vrchního státního zastupitelství podle pokynů vrchního státního zástupce.

^{2a)} § 13c odst. 8 zákona."

^{4a)} Např. § 8 odst. 3, § 9 odst. 3, § 10 odst. 1, § 10 odst. 4 věta za středníkem ve spojení s § 10 odst. 1, § 10 odst. 5, § 10 odst. 6, § 12, § 13e odst. 1 a 2, § 16b odst. 2 a 5, § 18 odst. 2, § 19a odst. 2 věta druhá, § 25 odst. 2 věta před středníkem zákona, § 8 odst. 3 písm. a) zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců, ve znění pozdějších předpisů, § 174a tr. ř.

^{4b)} Např. § 8 odst. 3, § 10 odst. 2, § 10 odst. 4 věta za středníkem ve spojení s § 10 odst. 2, § 10 odst. 6, § 13f odst. 1 a 2, § 16b odst. 2 a 5, § 19a odst. 2 věta první zákona, § 8 odst. 3 písm. b) zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců, ve znění pozdějších předpisů.

zástupce, např. úkoly podle zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů.

(3) Ředitel správy krajského státního zastupitelství, s výjimkou úkonů, ke kterým je podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů oprávněn pouze krajský státní zástupce,^{4c)} a s výjimkou úkonů, které si krajský státní zástupce sám vyhradil,

- a) zajišťuje provoz krajského státního zastupitelství a okresních státních zastupitelství v jeho obvodu po stránce hospodářské, materiální a finanční,
- b) vyřizuje personální věci zaměstnanců působících u krajského státního zastupitelství s výjimkou státních zástupců a v rozsahu stanoveném krajským státním zástupcem (čl. 1 odst. 4 věta první) též personální věci zaměstnanců působících u okresních státních zastupitelství,
- c) plní další úkoly související s výkonem správy krajského státního zastupitelství nebo okresních státních zastupitelství v jeho obvodu podle pokynů krajského státního zástupce, např. úkoly podle zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů.

(4) U okresních státních zastupitelství se funkce ředitele správy nezřizuje; okresní státní zástupce v rozsahu stanoveném nadřízeným krajským státním zástupcem vyřizuje personální věci státních zástupců a ostatních zaměstnanců okresního státního zastupitelství, jehož je vedoucím,^{4d)} a plní další úkoly vyplývající z § 13h odst. 1 a 2 zákona.

4. V čl. 3 se na konci připojuje nový odstavec 3, který zní:
"(3) U okresních státních zastupitelství uvedených v odstavci 1 i 2 se při vymezení jejich organizační struktury přihlédne k potřebě zajišťovat komplexní a specializovaný výkon působnosti podle zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (dále jen "zákon o soudnictví ve věcech mládeže")."

5. V čl. 7 odst. 1 se za slova "státní zástupci" vkládá čárka a slova "ředitel správy".

6. V čl. 8 odst. 1 písm. c) a d) včetně poznámky pod čarou č. 8a) znějí:
"c) ředitel správy,^{8a)}
d) oddělení ekonomické a správní.

Dosavadní písm. d) a e) se označují jako písm. e) a f).

7. V čl. 8 odstavec 4 zní:
"(4) Organizační řád krajského státního zastupitelství stanoví, ve kterém oddělení je zařazen:
a) státní zástupce pověřený výkonem dozoru v místech, kde je omezována osobní svoboda,¹⁰⁾

b) státní zástupce, popřípadě státní zástupci, zajišťující komplexní a specializovaný výkon působnosti podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže.

8. V čl. 8 odst. 5 věta první zní: "S přihlédnutím k počtu státních zástupců a ostatních zaměstnanců krajského státního zastupitelství a podle zásad uvedených v čl. 1 odst. 2 a odst. 3 větě čtvrté a čl. 1a může krajský státní zástupce zřídit i jiná oddělení než uvedená v odst. 1 písm. a) nebo b) nebo může určit, nejde-li o funkci uvedenou v odst. 1 písm. e), že jejich působnost bude vykonávat jiná organizační složka krajského státního zastupitelství."

9. Čl. 10 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 8a) zní:

"Čl. 10

Správa krajského státního zastupitelství

Krajský státní zástupce správu krajského státního zastupitelství a správu okresních státních zastupitelství v jeho obvodu vykonává zpravidla prostřednictvím ředitele správy;^{8a)} jeho odpovědnost jako orgánu správy státního zastupitelství tím není dotčena. Krajský státní zástupce si může vyhradit věci, které rozhoduje přímo. Rozsah působnosti vykonávané ředitelem správy a správy, kterou si vyhradil, vymezí v organizačním řádu krajského státního zastupitelství."

10. V čl. 11 odst. 1 se za slova "státní zástupci" vkládá čárka a slova "ředitel správy".

11. V čl. 12 odst. 1 písm. e) a f) včetně poznámky pod čarou č. 8b) znějí:

- "e) ředitel správy,^{8b)}
- f) odbor správy,

Dosavadní písm. f) a g) se označují jako písm. g) a h).

12. V čl. 12 odst. 2 se slova "písm. b) až e)" nahrazují slovy "písm. b) až d) a f)".

13. V čl. 12 odst. 4 věta první zní: "S přihlédnutím k zásadám uvedeným v čl. 1 odst. 2 a odst. 3 větě čtvrté a čl. 1a může vrchní státní zástupce zřídit i další odbory, než uvedené v odst. 1 písm. a) až d), nebo, nejde-li o odbor uvedený pod písm. d) nebo funkci uvedenou pod písm. h), může za stejných podmínek určit, že část jejich působnosti bude vykonávat jiná organizační složka vrchního státního zastupitelství."

14. V čl. 12 odst. 5 se za písm. a) vkládá nové písm. b), které zní:

- "b) státní zástupce, popřípadě státní zástupci, zajišťující komplexní a specializovaný výkon působnosti podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže."

^{4c)} Např. § 8 odst. 3, § 10 odst. 3, § 10 odst. 4 věta za středníkem ve spojení s § 10 odst. 3, § 10 odst. 6, § 13g odst. 1, § 16b odst. 2 a 5 zákona.

^{4d)} § 13h odst. 1 písm. a) zákona."

^{8a)} § 13c odst. 8, § 13g odst. 2 zákona."

^{8b)} § 13c odst. 8, § 13f odst. 3 zákona."

¹⁰⁾ § 4 odst. 1 písm. b) zákona."

Dosavadní písm. b) se označuje jako písm. c).

15. Čl. 14 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 8b) zní:

"Čl. 14

Správa vrchního státního zastupitelství

Vrchní státní zástupce správu vrchního státního zastupitelství vykonává zpravidla prostřednictvím ředitele správy;^{8b)} jeho odpovědnost jako orgánu správy státního zastupitelství tím není dotčena. Vrchní státní zástupce si může vyhradit věci, které rozhoduje přímo. Rozsah působnosti vykonávané ředitelem správy a správy, kterou si vyhradil, vymezí v organizačním řádu vrchního státního zastupitelství."

16. V čl. 15 odst. 1 se za slova "státní zástupci" vkládá čárka a slova "ředitel správy".

17. V čl. 16 odst. 1 písm. h) a i) včetně poznámky pod čarou č. 12a) znějí:

"h) ředitel správy,^{12a)}

i) odbor správy,

Dosavadní písm. i) a j) se označují jako j) a k).

18. V čl. 16 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který včetně poznámky pod čarou č. 12b) zní:

"(2) Nejvyšší státní zástupce při vymezení organizační struktury Nejvyššího státního zastupitelství přihlédne k potřebě zajišťovat komplexní a specializovaný výkon působnosti podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže, jakož i ke svému oprávnění sjednocovat a kontrolovat výkon spisové služby státních zastupitelství.^{12b)}

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

19. V čl. 16 odst. 4 věta první zní: "S přihlédnutím k zásadám uvedeným v čl. 1 odst. 2 a odst. 3 větě čtvrté, čl. 1a a čl. 16 odst. 2 nejvyšší státní zástupce v případě potřeby zřídí i další odbory než jen uvedené v odst. 1 písm. a) až e), nebo, nejde-li o odbor uvedený pod písm. d) nebo funkci uvedenou pod písm. k), může za stejných podmínek určit, že část jejich působnosti bude vykonávat jiná organizační

složka Nejvyššího státního zastupitelství."

20. Čl. 18 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 12a) zní:

"Čl. 18

Správa Nejvyššího státního zastupitelství

Nejvyšší státní zástupce správu Nejvyššího státního zastupitelství vykonává zpravidla prostřednictvím ředitele správy;^{12a)} jeho odpovědnost jako orgánu správy státního zastupitelství tím není dotčena. Nejvyšší státní zástupce si může vyhradit věci, které rozhoduje přímo. Rozsah působnosti vykonávané ředitelem správy a správy, kterou si vyhradil, vymezí v organizačním řádu Nejvyššího státního zastupitelství."

21. V čl. 19 se slova "posuzování odborné způsobilosti státních zástupců" a poznámka pod čarou č. 14) zrušují.

Závěrečná a přechodná ustanovení

Čl. II

Vedoucí státní zástupci upraví organizační řády jimi řízených státních zastupitelství tak, aby byly v souladu s vzorovým organizačním řádem státních zastupitelství, ve znění tohoto pokynu obecné povahy, nejpozději do 3 měsíců od dne, kdy tento pokyn obecné povahy nabude účinnosti.

Čl. III

Účinnost

Tento pokyn obecné povahy nabývá účinnosti dnem 20. listopadu 2003, s výjimkou čl. I., bodů 2., 3., 7., 14. a 18 (v části týkající se potřeby zajišťovat komplexní a specializovaný výkon působnosti podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže, jakož i v části týkající se plnění úkolů podle zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů), které shodně nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2004.

Nejvyšší státní zástupkyně:
Mgr. Marie Benešová, v.r.

^{12a)} § 13c odst. 8, § 13e odst. 4 zákona."

^{12b)} § 13e odst. 2 zákona."

15

Pokyn

obecné povahy

8. prosince 2003, poř. č. 8/2003

nejvyššího státního zástupce, jímž se mění pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce

ze dne 20. března 2000, poř. č. 3/2000,

jímž se upravuje způsob zřizování a obsazování specializací u státních zastupitelství,

ve znění pozdějších pokynů obecné povahy

Podle § 12 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 14/2002 Sb., stanovím:

Čl. I

Pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 3/2000 ze dne 20. března 2000, jímž se upravuje způsob zřizování a obsazování specializací u státních zastupitelství, ve znění pokynu obecné povahy poř. č. 16/2001 ze dne 13. prosince 2001, pokynu obecné povahy poř. č. 3/2002 ze dne 13. června 2002 a pokynu obecné povahy poř. č. 3/2003 ze dne 30. května 2003, se mění takto:

1. V článku 1 se na konce odstavce 1 doplňuje věta "Specializace se dělí na specializace na úseku trestním a na specializace na úseku netrestním."
2. V článku 2 odst. 1 v návěti se za slova "se zřizují" vkládají slova "na trestním úseku".
3. Článek 2 odst. 1 písm. c) včetně poznámky pod čarou č. 1 zní: "c) ve věcech protiprávních činů mládeže¹⁾ a na trestné činy spáchané na mládeži,
4. V článku 2 odst. 1 se písmeno g) zrušuje.
5. V článku 2 se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 a 4 tohoto znění:
"(3) Na úseku netrestním se u okresních státních zastupitelství zřizují tyto specializace:
a) na sociálně právní ochranu dětí a občanskosoudní řízení ve věcech dětí mladších patnácti let a trestně neodpovědných mladistvých podle zvláštního zákona¹⁾,
b) na obecnou netrestní působnost státního zastupitelství.

(4) U okresních státních zastupitelství, v jejichž obvodu se vykonává ústavní nebo ochranná výchova ve školských zařízeních se zřizuje specializace pro dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy."
Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 5.
6. V článku 3 odst. 1 v návěti se za slova "se zřizují" vkládají slova "na trestním úseku".
7. Článek 3 odst. 1 písm. c) zní: "c) ve věcech protiprávních činů mládeže¹⁾ a na trestné činy spáchané na mládeži,".

8. V článku 3 odst. 1 se písmeno h) zrušuje. Dosavadní písmena i) a j) se označují jako písmena h) a i).

9. V článku 3 se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 a 4 tohoto znění:

"(3) Na úseku netrestním se u krajských státních zastupitelství zřizují tyto specializace:

- a) na sociálně právní ochranu dětí a občanskosoudní řízení ve věcech dětí mladších patnácti let a trestně neodpovědných mladistvých podle zvláštního zákona¹⁾,
- b) na obecnou netrestní působnost státního zastupitelství.

(4) U krajských státních zastupitelství v jejichž obvodu se vykonává ústavní nebo ochranná výchova ve školských zařízeních se zřizuje specializace pro dohled nad dodržováním právních předpisů při výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy."

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 5.

10. V článku 4 odst. 1 v návěti se za slova "se zřizují" vkládají slova "na trestním úseku".

11. Článek 4 odst. 1 písm. c) zní:

"c) ve věcech protiprávních činů mládeže¹⁾ a na trestné činy spáchané na mládeži,".

12. V článku 4 odst. 1 se písmeno g) zrušuje. Dosavadní písmena h) až k) se označují jako písmena g) až j).

13. V článku 4 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2 tohoto znění:

"(2) Na úseku netrestním se u vrchních státních zastupitelství zřizují tyto specializace:

- a) na sociálně právní ochranu dětí a občanskosoudní řízení ve věcech dětí mladších patnácti let a trestně neodpovědných mladistvých podle zvláštního zákona¹⁾,
 - b) pro dohled nad dodržováním právních předpisů při výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních,
 - c) na obecnou netrestní působnost státního zastupitelství."
- Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

14. V článku 5 odst. 1 v návěti se za slova "se zřizují" vkládají slova "na trestním úseku".

15. V článku 5 odst. 1 písmeno d) zní:

"d) ve věcech protiprávních činů mládeže¹⁾ a na trestné činy spáchané na mládeži,".

¹⁾ Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)."

16. Článek 5 odst. 1 se písmeno h) zrušuje. Dosavadní písmena i) až m) se označují jako písmena h) až l).

17. V článku 5 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2 tohoto znění:

"(2) Na úseku netrestním se u vrchních státních zastupitelství zřizují tyto specializace:

- a) na sociálně právní ochranu dětí a občanskosoudní řízení ve věcech dětí mladších patnácti let a trestně neodpovědných mladistvých podle zvláštního zákona¹⁾,
- b) pro dohled nad dodržováním právních předpisů při výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních,
- c) na obecnou netrestní působnost státního zastupitelství."

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

Čl. II

Příloha k pokynu obecné povahy Základní rozdělení specializací u státních zastupitelství, se mění takto:

1. Odstavec šestý zní:

"Státní zástupce specialista ve věcech protiprávních činů mládeže stíhaných podle zvláštního zákona a trestných činů spáchaných na mládeži - trestné činy podle hlavy šesté zvláštní části trestního zákona, jakož i ve všech dalších případech, kdy trestným činem byla poškozena mládež, pokud nejsou součástí jiných specializací."

2. Odstavec třináctý se nahrazuje třemi novými odstavci tohoto znění:

"Státní zástupce specialista na netrestní úsek činnosti státního zastupitelství - na sociálně právní ochranu dětí a občanskosoudní řízení ve věcech dětí mladších patnácti let a trestně neodpovědných mladistvých podle zvláštního zákona.¹⁾

Státní zástupce specialista na netrestní úsek činnosti státního zastupitelství - pro dozor (dohled) nad dodržováním právních předpisů při výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních.

Státní zástupce specialista na netrestní úsek činnosti státního zastupitelství - na obecnou netrestní působnost státního zastupitelství (pro věci obchodněprávní a obchodního rejstříku, ostatní věci občanskoprávní a rodinnéprávní pokud nejsou součástí jiných specializací na netrestním úseku)."

Čl. III

Účinnost

Tento pokyn obecné povahy nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2004.

Nejvyšší státní zástupkyně:
Mgr. Marie **Benešová**, v.r.

16

Pokyn

obecné povahy

12. prosince 2003, poř. č. 9/2003

nejvyššího státního zástupce, jímž se mění pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce

ze dne 4. prosince 1996, poř. č. 6/1996,

kancelářský řád státního zastupitelství,

ve znění pozdějších pokynů obecné povahy nejvyššího státního zástupce

Podle § 12 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 14/2002 Sb., stanovím:

Čl. I

Pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 6/1996 ze dne 4. prosince 1996, kancelářský řád státního zastupitelství, ve znění pokynů obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 2/2000 ze dne 25. ledna 2000, poř. č. 7/2000 ze dne 11. července 2000, poř. č. 10/2000 ze dne 25. září 2000, poř. č. 11/2000 ze dne 13. prosince 2000, poř. č. 6/2001 ze dne 13. prosince 2001, poř. č. 5/2002 ze dne 26. června 2002 a poř. č. 2/2003 ze dne 18. března 2003, se mění takto:

1. V § 24 odst. 1 se doplňuje nové písmeno h) tohoto znění:
"h) rejstřík Zp (vzor č. 44) - pro věci týkající se výkonu trestu odnětí svobody."
2. V § 24 odst. 2 písmeno f) zní:
"f) rejstřík Kdt - pro agendu dozoru nad výkonem trestu odnětí svobody (vzor č. 30)."
3. V § 24 odst. 2 se za písmeno f) vkládá nové písmeno g), které zní:
"g) rejstřík Kdv - pro agendu dozoru nad výkonem vazby (vzor č. 30a)."
Dosavadní písmena g) a h) se označují jako písmena h) a i).
4. V § 24 odst. 3 písmeno e) zní:
"e) rejstřík Vdt - pro agendu dozoru nad výkonem trestu odnětí svobody (vzor č. 30)."
6. V § 24 odst. 3 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:
"f) rejstřík Vdv - pro agendu dozoru nad výkonem vazby (vzor č. 30a)."
Dosavadní písmena f) až h) se označují jako písmena g) až i).
7. V § 24 odst. 4 písmeno e) zní:
"e) rejstřík Ndt - pro agendu dozoru nad výkonem trestu odnětí svobody (vzor č. 30)."
8. V § 24 odst. 4 se za písmeno e) vkládají nová písmena f) a g), která znějí:
"f) rejstřík Ndv - pro agendu dozoru nad výkonem vazby (vzor č. 30a),
g) rejstřík SL - pro analytickou a legislativní činnost (vzor č. 45)."
Dosavadní písmena f) až i) se označují jako písmena h) až k).

9. V § 34 odst. 1 písmeno i) zní:

"i) spisy pro dozor nad výkonem trestu (vzor č. 31)."

10. V § 34 odst. 1 se za písmeno i) vkládají nová písmena j) až l), která znějí:

j) spisy pro dozor nad výkonem vazby (vzor č. 31a),

k) spisy pro podmíněné popuštění a přeřazení (vzor č. 31b),

l) spisy pro analytiku a legislativu (vzor č. 31c)."

Dosavadní písmena j) až m) se označují jako písmena n) až p).

11. Část šestá, hlava první až třetí, včetně nadpisů a poznámek pod čarou č. 7 až č. 13f, zní:

ČÁST ŠESTÁ

MANIPULACE S VĚCMI ZAJIŠTĚNÝMI
V TRESTNÍM ŘÍZENÍ

Hlava první

Přejímání a úschova věcí zajištěných pro trestní řízení

§ 55

Přejímání věcí

(1) Věci zajištěné v trestním řízení (dále jen "věci"), které byly zajištěny za účelem provedení důkazu, a které nelze založit do vyšetřovacího spisu nebo k němu připojit jako přílohu (§ 56 odst. 4), zůstávají zásadně v úschově u příslušného policejního orgánu. Státní zástupce dbá na to, aby po skončení přípravného řízení byl seznam těchto věcí doručen státnímu zastupitelství s vyšetřovacím spisem.

(2) Předání věcí zapsaných v seznamu uvedeném v odstavci 1 do úschovy státnímu zastupitelství vyžádá státní zástupce jen tehdy, jestliže je to potřebné pro další průběh trestního řízení a nejde o věci, jejichž úschova na státním zastupitelství je vyloučena. Věci přejímají dva zaměstnanci určené vedoucím státním zástupcem, z nichž jeden je pověřen vedením knihy věcí vzatých do úschovy a knihy trestních depozit.

(3) Postup při zajištění majetku obviněného za účelem uspokojení nároku poškozeného na náhradu škody (§ 47 a násl. tr. ř.) a při zajištění majetku obviněného pro účely výkonu trestu propadnutí majetku (§ 347 a násl. tr. ř.), a postup při úschově a realizaci takového majetku, stanoví zvláštní právní předpis.⁷⁾ Věci převzaté za účelem výkonu zajištění majetku podle tohoto zvláštního předpisu jakož i cizozemské peníze, jiné devi-

⁷⁾ Zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů.

zové hodnoty nebo vyšší částka peněz v korunách českých, než která je ze zajištění vyloučena, převzaté za stejným účelem, se vždy složí do úschovy soudu.

§ 56

Úschova věci

(1) Věci, které vzalo státní zastupitelství do úschovy, se uschovávají a vedou v evidenci státního zastupitelství. Státní zástupce se osobně přesvědčí, zda byly v takovém případě s vyšetřovacím spisem státnímu zastupitelství předány věci zajištěné pro trestní řízení a zda byly vzaty do evidence.

(2) Věci zajištěné pro trestní řízení se na státním zastupitelství uschovávají ve zvláštní místnosti k tomu určené, u malých státních zastupitelství ve zvláštní skříni; trestní depozita se uschovávají v plamenuvzdorné skříni. Místnost nebo skříň, ve které jsou věci uschovány, musí být řádně zabezpečena.

(3) Uschované věci musí zůstat v nezměněném stavu. Jsou-li na nich stopy trestného činu, nesmějí být odstraněny, nebo poškozeny.

(4) Věci malých rozměrů a nepatrné ceny (jako např. písemné a listinné důkazy) mohou být založeny do trestního spisu nebo k němu připojeny jako příloha.

§ 57

(1) Státní zástupce určí, které věci patří k zapsání do knihy trestních depozit. Hotové peníze lze přejímat a uschovat v pokladně nebo plamenuvzdorné skříni jen, nařídí-li tak státní zástupce za účelem zachování totožnosti peněz, jinak mohou být převzaty pouze složením na depozitní účet státního zastupitelství. Na depozitní účet státního zastupitelství se ukládají též ostatní peněžité částky, které přijímá státní zastupitelství v rámci plnění úkolů při výkonu působnosti podle zákona, zejména v trestním řízení.⁸⁾

(2) Úschova cizozemských peněz (valut), cenných papírů a nezpracovaných drahých kovů se řídí zákonnými předpisy. Státní zastupitelství k tomu účelu zřídí depozitní účet u příslušného peněžního ústavu.

(3) Při podávání tuzemských i cizozemských peněz na účet soudu se obdobně užije § 67.

§ 58

Věci uložené u schovatele

Věci, které nelze na státním zastupitelství uschovat (např.

živá zvířata, zvláště objemné věci a věci, které vyžadují zvlášť odborné úschovy), se popíší a uschovávají u právnické nebo fyzické osoby, která se zabývá uschováváním takovýchto věcí, nebo u jiného schovatele. Podmínky a náklady úschovy projedná v takovýchto případech státní zástupce vždy předem. Jestliže úschova takovýchto věcí vyžaduje nepoměrného nákladu, který není osoba uplatňující právo k věci ochotna uhradit, nebo jestliže věc nemohla být podle ustanovení trestního řádu vrácena, postupuje státní zástupce podle § 66.

§ 59

Výbušné látky a střelné zbraně

Zbraně a střelivo⁹⁾ včetně replik střelných zbraní, části zbraní a střeliva, výbušniny se nesmějí na státním zastupitelství přijímat a uschovávat. Budou-li státnímu zastupitelství zaslány, uvědomí o tom neprodleně nejbližší útvar Policie ČR, kterému se podle jeho pokynů předají.

§ 60

Součásti výzbroje nebo výstroje ozbrojených sil a sborů

(1) Součásti vojenské výzbroje a výstroje odevzdá státní zástupce, jakmile jich nebude třeba pro trestní řízení, útvaru, v jehož stavu jsou vedeny; nelze-li takový útvar zjišťovat, odevzdá je útvaru, který označí velitel posádky nebo ředitel okresního oddělení Policie.

(2) Předměty zřejmě vojenského původu, kterých je třeba k dalšímu řízení a které nelze uschovat u státního zastupitelství, dají se do úschovy útvaru určenému velitelem posádky.

(3) Součástí výzbroje nebo výstroje ozbrojených sborů Ministerstva vnitra odevzdá státní zástupce správě kraje Policie České republiky, součástí výzbroje a výstroje příslušníků Vězeňské služby generálnímu ředitelství Vězeňské služby.

§ 61

Jedy, jiné nebezpečné látky a části lidských nebo zvířecích těl

Jedy, jiné nebezpečné látky, včetně látek omamných a psychotropních¹⁰⁾ a části lidských nebo zvířecích těl se nesmějí na státním zastupitelství přijímat a uschovávat. Budou-li státnímu zastupitelství zaslány, státní zastupitelství o tom neprodleně uvědomí nejbližší útvar Policie ČR, kterému se podle jeho pokynů předají. Části zvířecích těl, jejichž zachování není k provedení důkazů potřebné, se podle pokynu státního zástupce předají asanačnímu podniku,¹¹⁾ nelze-li je na státním zastupitelství neškodně odstranit.

⁸⁾ Např. zajištěné peněžní částky podle § 47 tr. ř., peněžítá jistota podle § 47a tr. ř., peněžítá záruka podle § 73a tr. ř., peněžítá částka složená obviněným v souvislosti s návrhem na narovnání podle § 311 tr. ř.

⁹⁾ Zákon č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění zákona č. 13/1998 Sb. a zákona č. 156/2000 Sb.

¹⁰⁾ Zákon č. 157/1998 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů, ve znění zák. č. 352/1999 Sb., zák. č. 132/2000 Sb., zák. č. 258/2000 Sb., zák. č. 458/2000 Sb. a zák. č. 185/2001 Sb. Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění zák. č. 354/1999 Sb., zák. č. 117/2000 Sb., zák. č. 132/2000 Sb., zák. č. 57/2001 Sb., zák. č. 185/2001 Sb. a zák. č. 407/2001 Sb. Nařízení vlády č. 114/1999 Sb., kterým se pro účely trestního zákona stanoví, co se považuje za jedy, nakažlivé choroby a škůdce.

¹¹⁾ § 41 odst. 1 písm. a) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon).

§ 62

Průmyslové suroviny

U průmyslových surovin, pokud jich bude třeba k provedení důkazů, je nutno bezodkladně zajistit důkaz vzetím vzorku, zjištěním totožnosti, jakosti, ceny a dalších podle okolností případu nutných skutečností.

Hlava druhá

Rozhodování o věcech vzatých do úschovy

§ 63

Rozhodovat o věcech podle trestního řádu¹²⁾ přísluší od doručení seznamu věcí podle § 55 odst. 1 nebo od převzetí věcí podle § 55 odst. 2 až do podání obžaloby státnímu zástupci, nejde-li o případ podle § 64 věty druhé.

§ 64

Při vrácení věci policejnímu orgánu¹³⁾ rozhodne státní zástupce, zda věci převzaté podle § 56 odst. 1 zůstanou na státním zastupitelství, nebo zda se vrátí policejnímu orgánu. I v případě, že věci zůstanou na státním zastupitelství, přísluší až do skončení přípravného řízení u policejního orgánu rozhodovat o těchto věcech podle trestního řádu tomuto policejnímu orgánu; státní zástupce zajistí po doručení rozhodnutí policejního orgánu provedení příslušných opatření.

Hlava třetí

Realizace a vydání zajištěných věcí

§ 65

Zajištěné věci lze vydat oprávněné osobě, předat orgánu příslušnému ke správě takového majetku, nebo je zničit, a to jen na písemný pokyn státního zástupce.

§ 66

(1) S věcmi zajištěnými pro účely trestního řízení, které státní zastupitelství převzalo do úschovy a kterých již není třeba k dalšímu řízení, se naloží podle příslušných ustanovení trestního řádu.^{13a)} Zajištěné věci, které pravomocným soudním rozhodnutím nebo na základě zvláštního zákona^{13b)} připadly státu, se podle pokynu státního zástupce předají na potvrzení organizační složce státu příslušné k hospodaření s majetkem odpovídajícího druhu.^{13c)}

(2) Odchylně od odstavce 1 se nakládá se zajištěnými věc-

mi v těchto případech

- a) zbraně, střelivo, výbušniny, telekomunikační a radio-komunikační technika, záznamová technika, výpočetní technika a dopravní prostředky se předají Policii České republiky - správě kraje, v jejímž obvodu je sídlo státního zastupitelství,
- b) radioaktivní materiál a radioaktivní odpady se předají Správě úložišť radioaktivních odpadů,
- c) součásti výstroje a výzbroje příslušníků Policie České republiky se předají Policii České republiky - správě kraje, v jejímž obvodu je sídlo státního zastupitelství, součásti vojenské výstroje a výzbroje velitelství nejbližšího vojenského útvaru, součásti výstroje a výzbroje příslušníků Vězeňské služby Generálnímu ředitelství vězeňské služby,
- d) cestovní doklady občanů České republiky, občanské průkazy, další průkazy a osvědčení vydané okresními úřady nebo Policií České republiky ve správním řízení nebo padělané nebo pozměněné se předají Ministerstvu vnitra - odboru správních činností,
- e) cestovní doklady, průkazy a legitimace cizích státních příslušníků nebo osob nezjištěné státní příslušnosti včetně těchto dokladů nebo průkazů nebo legitimací padělaných nebo pozměněných se předají Policejnímu prezidiu České republiky - Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie,
- f) řidičské průkazy se předají příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má držitel řidičského průkazu trvalý pobyt; nelze-li příslušnost tohoto úřadu zjistit, předají se obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností v místě sídla státního zastupitelství,
- g) předměty sloužící k páčání nebo k usnadnění trestné činnosti, jde-li o věci využitelné v kriminalisticko-technické nebo znalecké činnosti, případně pro potřeby kriminalistických evidencí nebo sbírek, se předají Kriminalistickému ústavu Praha nebo odborům kriminalistické techniky a expertiz správ krajů Policie České republiky, pokud o tyto předměty po předchozím projednání se státním zastupitelstvím projeví zájem,
- h) obdobně podle písmena g) se postupuje u zařízení sloužících k výrobě omamných a psychotropních látek a u publikací týkajících se této oblasti,
- i) realizaci omamných a psychotropních látek, prekurzorů, jedů a jiných nebezpečných látek uložených v režimových skladech Policie České republiky zajišťuje policejní orgán, který byl ve věci činný v přípravném řízení; státní zastupitelství tyto věci nepřijímá a neuschovává (§ 161),
- j) předměty obsahující skutečnosti, které mají charakter státního tajemství nebo které souvisejí s ochranou utajovaných skutečností, se předají Národnímu bezpečnostnímu úřadu,
- k) padělaná a pozměněná tuzemská a cizozemská platid-

¹²⁾ § 80 trestního řádu.

¹³⁾ § 174 odst. 2 písm. d) trestního řádu.

^{13a)} § 80, 81 trestního řádu.

^{13b)} Např. § 135 odst. 1, 3, § 456 občanského zákoníku.

^{13c)} § 9 až 11 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. § 18 vyhlášky č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu.

- la, cenné papíry a platební dokumenty se předají České národní bance - odboru peněžnímu,
- l) věci, získané v souvislosti s porušením celně právních předpisů se předají celnímu orgánu v jehož obvodě je sídlo státního zastupitelství,
- m) výrobky, které jsou předmětem spotřební daně^{13d)} a neoznačené tabákové výrobky^{13e)} se předají příslušnému celnímu orgánu,
- n) jedince (exempláře) rostlin a živočichů odebraných podle zvláštních předpisů se předají Ministerstvu životního prostředí.

§ 67

Poukaz k vydání trestního depozita

(1) Trestní depozitum lze vydat na písemný poukaz k vydání depozita, opatřený kulatým razítkem a podepsaný vedoucím státním zástupcem, za předpokladu soudního rozhodnutí též na písemný poukaz podepsaný předsedou senátu (samo-

soudcem). Vydání provede zaměstnanec pověřený správou trestních depozit spolu se zaměstnancem pověřeným vedoucím státním zástupcem součinností při přijímání a vydávání trestních depozit.

(2) Jestliže si osoba oprávněná k přijetí trestního depozita věc nevyzvedne do jednoho roku od vyrozumění o pravomocném rozhodnutí, jímž bylo vydání trestního depozita nařízeno, odevzdá se depozitum do soudní úschovy. Odevzdání do soudní úschovy se provede poukazem k vydání depozita.

§ 68

Nakládání s věcmi bezcennými

S věcí bezcennou se naloží jako s odpadem.^{13f)} Záznam o tom, jak bylo s věcí naloženo se založí do trestního spisu a v opise do dozorového spisu v trestní věci.

Čl. II**Příloha č. 1**

pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 6/1996 ze dne 4. prosince 1996, kancelářský řád státního zastupitelství, ve znění pokynů obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 2/2000 ze dne 25. ledna 2000, poř. č. 7/2000 ze dne 11. července 2000, poř. č. 10/2000 ze dne 25. září 2000, poř. č. 11/2000 ze dne 13. prosince 2000, poř. č. 6/2001 ze dne 13. prosince 2001, poř. č. 5/2002 ze dne 26. června 2002 a poř. č. 2/2003 ze dne 18. března 2003, se mění takto:

- U vzoru č. 2 pro rejstřík pro účast v občanském soudním řízení [rejstřík Zc (KZc, VZc, NZc)] se v části I. určené pro Rejstřík Zc v bodě A. tečka za písmenem d) nahrazuje čárkou a doplňuje se nové písmeno e) tohoto znění:
"e) podává návrhy a provádí další úkony podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže."
- U vzoru č. 2 pro rejstřík pro účast v občanském soudním řízení [rejstřík Zc (KZc, VZc, NZc)] v části I. určené pro Rejstřík Zc bod C zní:
- U okresních státních zastupitelství se zřídí v rejstříku Zc tyto oddíly:
 - Oddíl 1: Sběrné spisy.
 - Oddíl 2: Pokyny a stanoviska. V tomto oddílu se vedou pokyny vydané podle § 12d odst. 1 věty druhé zákona o státním zastupitelství krajským státním zastupitelství a stanoviska vyšších státních zastupitelství, pokud nebyla sdělena k věci zapsané v jiném oddílu rejstříku.
 - Oddíl 3: Návrhy podle § 42 zákona o státním zastupitelství
 - Oddíl 4: Návrhy podle § 90 zákona o soudnictví ve věcech mládeže.
 - Oddíl 5: Návrhy ostatní.
 - Oddíl 6: Vstupy do řízení.
 - Oddíl 7: Agenda podle § 62 a § 62a zákona o rodině.
 - Oddíl 8: Ostatní věci účasti v občanském soudním řízení.
- U vzoru č. 5 pro rejstřík všeobecný [Zn (KZn, VZn, NZn)

se v Návodu k vedení všeobecného rejstříku se v posledním odstavci v závorce zrušují slova "pro agendu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody,".

- U vzoru č. 30 se část návodu k vedení rejstříku pro dozor nad výkonem trestu odnětí svobody až po část nazvanou "Jednotlivé sloupce rejstříku se vyplňují takto" nahrazuje tímto textem:
"Do rejstříku se zapisují věci týkající se dozoru státního zástupce nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu odnětí svobody.

U krajských státních zastupitelství se v rejstříku Kdt zřídí 5 oddílů. Zápisy v nich se provádějí takto:

- Oddíl 1: Sběrné spisy pro evidenci opakujících se písemností stejného druhu, např. programy porad vedení věznic, zápisy nebo zprávy z věznic, není-li důvod zapsat je samostatně do některého z následujících oddílů, a jiné písemnosti, pokud dozorový státní zástupce považuje za potřebné je tímto způsobem evidovat.
- Oddíl 2: Prověrky ve věznicích. Zapisuje se každá prověrka ve věznici, tedy nejen pravidelná, ale i mimořádná prověrka nebo prověrka provedená podle potřeby, a to i tehdy, je-li provedena za účelem získání podkladů pro vyřízení věci zapsané v jiném oddílu.
- Oddíl 3: Podněty. Zapisují se podněty podle čl. 8 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001.

^{13d)} § 42 zákona č. 353/2002 Sb., o spotřebních daních.

^{13e)} § 113 zákona č. 353/2003 Sb.

^{13f)} Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů.

4. Oddíl 4: Jiné poznatky. Zapisují se jiné poznatky podle čl. 10 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001.
5. Oddíl 5: Ostatní. Zapisují se např. zprávy podávané podle čl. 16 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001 a jiné věci, pro něž není určen některý z oddílů 1 až 4.

U vrchních státních zastupitelství se v rejstříku Vdt zřídí 4 oddíly. Zápisy v nich se provádějí takto:

1. Oddíl 1: Sběrné spisy pro evidenci opakujících se písemností stejného druhu včetně zápisů o prověrkách provedených pověřenými státními zástupci krajských státních zastupitelství ve věznicích.
2. Oddíl 2: Prověrky činnosti státních zástupců pověřených výkonem dozoru. Zapisují se prověrky podle čl. 15 odst. 1 písm. b) pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001.
3. Oddíl 3: Opakované podněty. Zapisují se opakované podněty podle čl. 9 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001.
4. Oddíl 4: Ostatní. Zapisují se např. informace podle čl. 16 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001, jiné poznatky podle čl. 10 téhož pokynu, věci odňaté podle § 10 věty druhé zákona o státním zastupitelství pověřenému státnímu zástupci krajského státního zastupitelství, podání kromě opakovaných podnětů a jiné věci, pro které není určen některý z oddílů 1 až 3.

U Nejvyššího státního zastupitelství se v rejstříku Ndt zřídí 4 oddíly. Zápisy v nich se provádějí takto:

1. Oddíl 1: Sběrné spisy pro evidenci opakujících se písemností stejného druhu.
2. Oddíl 2: Informace. Zapisují se zprávy, které státní zástupce NSZ zpracovává podle čl. 15 odst. 2 písm. c) pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001 a informace podle čl. 16 téhož pokynu.
3. Oddíl 3: Stanoviska. Zapisují se stanoviska a jiné materiály metodické povahy, které státní zástupce NSZ zpracovává zejména pro pověřené státní zástupce vrchních a krajských státních zastupitelství.
4. Oddíl 4: Ostatní. Zapisují se věci, pro které není určen některý z oddílů 1 až 3, včetně věci podle § 10 zákona o státním zastupitelství odňatých pověřenému státnímu zástupci vrchního státního zastupitelství."

5. Za vzor č. 30 se vkládá nový Vzor č. 30a následujícího znění : "Vzor č. 30a

Návod k vedení rejstříku pro dozor nad výkonem vazby

Do rejstříku se zapisují věci týkající se dozoru státního zástupce nad dodržováním právních předpisů při výkonu vazby. U krajských státních zastupitelství se v rejstříku Kdv zřídí 5 oddílů. Zápisy v nich se provádějí takto:

1. Oddíl 1: Sběrné spisy pro evidenci opakujících se písemností stejného druhu, např. programy porad vedení věznic, zápisy nebo zprávy z věznic, není-li důvod zapsat je samostatně do některého z následujících oddílů, a jiné písemnosti, pokud dozorový státní zástupce považuje za potřebné je tímto způsobem evidovat.
2. Oddíl 2: Prověrky ve věznicích. Zapisuje se každá pro-

věrka ve věznicích, tedy nejen pravidelná, ale i mimořádná prověrka nebo prověrka provedená podle potřeby, a to i tehdy, je-li provedena za účelem získání podkladů pro vyřízení věci zapsané v jiném oddílu.

3. Oddíl 3: Podněty. Zapisují se podněty podle čl. 8 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001.
4. Oddíl 4: Jiné poznatky. Zapisují se jiné poznatky podle čl. 10 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001.
5. Oddíl 5: Ostatní. Zapisují se např. zprávy podávané podle čl. 16 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001 a jiné věci, pro něž není určen některý z oddílů 1 až 4.

U vrchních státních zastupitelství se v rejstříku Vdv zřídí 4 oddíly. Zápisy v nich se provádějí takto:

1. Oddíl 1: Sběrné spisy pro evidenci opakujících se písemností stejného druhu včetně zápisů o prověrkách provedených pověřenými státními zástupci krajských státních zastupitelství ve věznicích.
2. Oddíl 2: Prověrky činnosti státních zástupců pověřených výkonem dozoru. Zapisují se prověrky podle čl. 15 odst. 1 písm. b) pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001.
3. Oddíl 3: Opakované podněty. Zapisují se opakované podněty podle čl. 9 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001.
4. Oddíl 4: Ostatní. Zapisují se např. informace podle čl. 16 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001, jiné poznatky podle čl. 10 téhož pokynu, věci odňaté podle § 10 věty druhé zákona o státním zastupitelství pověřenému státnímu zástupci krajského státního zastupitelství, podání kromě opakovaných podnětů a jiné věci, pro které není určen některý z oddílů 1 až 3.

U Nejvyššího státního zastupitelství se v rejstříku Ndv zřídí 4 oddíly. Zápisy v nich se provádějí takto:

1. Oddíl 1: Sběrné spisy pro evidenci opakujících se písemností stejného druhu.
2. Oddíl 2: Informace. Zapisují se zprávy, které státní zástupce NSZ zpracovává podle čl. 15 odst. 2 písm. c) pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 14/2001 a informace podle čl. 16 téhož pokynu.
3. Oddíl 3: Stanoviska. Zapisují se stanoviska a jiné materiály metodické povahy, které státní zástupce NSZ zpracovává zejména pro pověřené státní zástupce vrchních a krajských státních zastupitelství.
4. Oddíl 4: Ostatní. Zapisují se věci, pro které není určen některý z oddílů 1 až 3, včetně věci podle § 10 zákona o státním zastupitelství odňatých pověřenému státnímu zástupci vrchního státního zastupitelství.

Pro grafické zpracování rejstříku a vyplňování jednotlivých sloupců rejstříku se užije vzoru č. 30 přiměřeně."

6. Za vzor č. 31 se vkládají nové vzory č. 31a až 31c tohoto znění:

"Vzor č. 31a

Spis pro dozor nad výkonem vazby

Pro tvorbu, uspořádání a obsah spisu pro dozor nad výko-

nem vazby se užije vzor č. 31 obdobně.

"Vzor č. 31b

Spis pro podmíněné propuštění a přeřazení

Pro tvorbu, uspořádání a obsah spisu pro podmíněné propuštění a přeřazení se užije vzor č. 26 obdobně."

"Vzor č. 31c

Spis pro analytiku a legislativu

Pro tvorbu, uspořádání a obsah spisu pro podmíněné propuštění a přeřazení se užije vzor č. 19 obdobně."

7. Za vzor č. 43 se vkládá nový vzor č. 44 tohoto znění:

"Vzor č. 44

Rejstřík Podmíněného propuštění a přeřazení (Rejstřík ZP)

Rejstřík podmíněného propuštění a přeřazení vedou okresní státní zastupitelství, která vykonávají působnost ve vztahu k rozhodování soudu o podmíněném propuštění odsouzených z výkonu trestu odnětí svobody (§ 61 a § 62 tr. zák., § 78 zákona o soudnictví ve věcech mládeže) a ve věcech přeřazení odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody do věznice jiného typu (§ 39a tr. zák., § 79 zákona o soudnictví ve věcech mládeže).

U všech státních zastupitelství se zřídí čtyři oddíly:

1. Oddíl 1: Sběrné spisy pro opakující se podání stejné povahy, písemnosti, u nichž není vzhledem k jejich obsahu zřejmé, do kterého oddílu rejstříku mají být zapsány atd.
2. Oddíl 2: Věci týkající se podmíněného propuštění odsouzených.
3. Oddíl 3: Věci týkající se přeřazení odsouzených do jiného typu věznice (včetně přeřazení mladistvých).
4. Oddíl 4: Pokyny vydané nadřízeným státním zastupitelstvím v rámci výkonu dohledu nad činností nižšího státního zastupitelství, pokud nepatří založit do konkrétního dozorového spisu.

Podle potřeby může okresní státní zastupitelství zřídit i další samostatné oddíly rejstříku.

Obsah rejstříku:

- a) jméno, příjmení a datum narození (rodné číslo) odsouzeného, jehož se věc týká; jde-li o mladistvého, označí se červeně zkratkou "M"; jde-li o cizince, označí se červeně zkratkou "C",
- b) stručná charakteristika předmětu řízení,
- c) datum a způsob vyřízení věci státním zástupcem,
- d) datum a obsah rozhodnutí soudu prvního stupně s uvedením spisové značky (jednacího čísla), s vyznačením právní moci, nebyl-li proti němu podán opravný prostředek,
- e) datum podání opravního prostředku s označením osoby, která jej podala,
- f) datum a obsah rozhodnutí soudu druhého stupně o opravném prostředku s uvedením spisové značky (čísla jednacího),
- g) údaje o oběhu spisů a evidenční poznámky dočasného charakteru, které lze vymazat, není-li jich již zapotřebí.

Odškrtnutí:

Vyřízení věci se vyznačí modrým odškrtnutím. Věc se modře odškrtně okamžikem zápisu některého z vyřizujících úkonů státního zástupce, jímž pro tento účel jsou postoupení věci jinému státnímu zastupitelství, nebo současně s vyznačením právní moci příslušného rozhodnutí soudu jde-li o rozhodnutí soudu o přemístění odsouzeného, o podmíněném propuštění odsouzeného, o zamítnutí žádosti, na základě zpětvzetí žádosti osobou, která ji podala, o zastavení řízení soudem.

Vyřízení věci "jinak" se vyznačí v případě, že nelze vyznačit jiný způsob vyřízení uvedený v odstavci 2 a státní zástupce již dál věc nesleduje."

8. Za vzor č. 44 se vkládá nový vzor č. 45 tohoto znění:

"Vzor č. 45

Rejstřík pro analytickou a legislativní činnost (Rejstřík SL)

Rejstřík vede Nejvyšší státní zastupitelství pro věci, v nichž podává připomínky k návrhům právních předpisů, zpracovává návrhy pokynů obecné povahy (§ 12 odst. 1 zákona o státním zastupitelství), návrhy na opatření nejvyššího státního zástupce normativní povahy vydávaná jím v rámci jeho řídicí působnosti, návrhy na vydání stanovisek ke sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů při výkonu působnosti státního zastupitelství (§ 12 odst. 2 zákona o státním zastupitelství, dále jen "výkladové stanovisko") a zpracovává materiály jiné koncepční a analytické povahy (zvláštní zprávy, zprávu o činnosti atd.).

Rejstřík se člení na následující oddíly:

1. oddíl: Sběrné spisy. Zapisují se sem opakující se podání, podněty pro vydání stanoviska ke sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů a podněty k návrhům na právní úpravu právní úpravě pokud není dán důvod k jejich zapsání do příslušného oddílu a jiné podobné písemnosti.
2. Analytické, koncepční a metodické materiály vlády, ministerstev, jiných ústředních správních úřadů a dalších institucí, mající obecnou povahu, pokud se týkají výkonu působnosti státního zastupitelství.
3. Legislativní návrhy. Zapiší se sem vlastní legislativní návrhy Nejvyššího státního zastupitelství na přijetí právní úpravy k jejímuž přijetí není Nejvyšší státní zastupitelství příslušné, které předkládá legislativním orgánům oprávněným předkládat návrhy na přijetí právní úpravy podle platných Legislativních pravidel vlády.
4. Připomínky k návrhům právních předpisů. Do tohoto oddílu se zapisují předloženým návrhy právních předpisů předložené Nejvyššímu státnímu zastupitelství jinými legislativními orgány, zejména připomínky k legislativním návrhům předloženým jimi do mezirezortního připomínkového řízení.
5. Výkladová stanoviska. Zapisují se sem podněty k vydání stanovisek ke sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů při výkonu působnosti státního zastupitelství a vydaná stanoviska. Do tohoto oddílu se zapisují též podněty adresované předsedovi Nejvyššího soudu

ČR podle § 12 odst. 4 zákona o státním zastupitelství k zaujetí sjednocujícího stanoviska.

6. Pokyny obecné povahy. Do tohoto oddílu se zapisují návrhy pokynů obecné povahy nejvyššího státního zástupce.
7. Opatření. Zapisují se zde návrhy opatření nejvyššího státního zástupce normativní povahy, které vydává v rámci své řídicí pravomoci za účelem úpravy organizačních vztahů a výkonu působnosti jednotlivými útvary Nejvyššího státního zastupitelství.

V rejstříku se evidují tyto údaje

- a) předmět řízení uvedený stručnou charakteristikou; má-li být v zapisované věci vydáno stanovisko, uvede se zpravidla i ustanovení právního předpisu jehož se podáváný výklad týká,
- b) datum a způsob vyřízení věci státním zástupcem,
- c) údaje o oběhu spisů a evidenční poznámky dočasného charakteru, které lze vymazat, není-li jich již zapotřebí.

Vyřízení věci se v rejstříku vyznačí modrým odškrtnutím. Věc se modře odškrtně v okamžiku zápisu vyřizujícího roz-

hodnutí, jímž se pro tyto účely rozumí vydání pokynu obecné povahy, vydání výkladového stanoviska, vydání opatření nejvyššího státního zástupce, podání připomínek k legislativnímu návrhu, podání vlastního legislativního návrhu, podání podnětu NS ČR, odložení, jiné vyřízení (vyřízení "jinak").

Odložením se vyřídí věc v případě, kdy není dán důvod pro některý ze způsobů vyřízení uvedených v odstavci 2 písm. a) až f), končí-li se tímto vyřízením věc na státním zastupitelství. Způsobem "jinak" se věc vyřídí, není-li dán důvod pro vyznačení jiného způsobu vyřízení uvedeného v odstavci 2."

Čl. III

Účinnost

Tento pokyn obecné povahy nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2004.

Nejvyšší státní zástupkyně:
Mgr. Marie **Benešová**, v.r.

17

Pokyn

obecné povahy

12. prosince 2003, poř. č. 10/2003

nejvyššího státního zástupce, jímž se upravuje postup státních zástupců v trestním řízení ve věcech podle zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), a jímž se mění další pokyny obecné povahy

Podle § 12 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), stanovím:

ČÁST PRVNÍ**Obecná ustanovení**

Čl. 1

Předmět úpravy

(1) Tento pokyn obecné povahy (dále je "pokyn") upravuje podrobnosti postupu státních zástupců v trestním řízení ve věcech protiprávních činů mladistvých podle zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže; dále jen "zákon č. 218/2003 Sb."). Ve věcech protiprávních činů spáchaných dětmi mladšími patnácti let se tento pokyn obecné povahy vztahuje jen na činnost státního zástupce při výkonu dozoru v prověřování skutečností nasvědčujících spáchání činu jinak trestného dítětem mladším než patnáct let před podáním návrhu na zahájení řízení o uložení opatření takovému dítěti podle § 90 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

(2) Podrobnosti postupu státních zastupitelství v občanském soudním řízení ve věcech dětí mladších patnácti let (§ 89 až § 96 zákona č. 218/2003 Sb.) vyplývají ze zvláštního pokynu obecné povahy.

(3) Pokud není dále uvedeno výslovně jinak, použijí se ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním.

Čl. 2

Základní zásady postupu podle zákona č. 218/2003 Sb.

(1) Trestní opatření (§ 24 až § 35 zákona č. 218/2003 Sb.)

státní zástupci navrhnou, jestliže zvláštní způsoby řízení¹⁾ a opatření výchovná (§ 15 až § 20 zákona č. 218/2003 Sb.) nebo ochranná (§ 21 až § 23 zákona č. 218/2003 Sb.), zejména obnovující narušené sociální vztahy a přispívající k předcházení protiprávním činům,²⁾ by zřejmě nevedly k dosažení účelu zákona č. 218/2003 Sb.³⁾ Státní zástupci při podávání návrhů na uložení trestních opatření vycházejí i z § 24 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

(2) Při navrhování a uplatňování výchovných, ochranných a trestních opatření podle zákona č. 218/2003 Sb. státní zástupci přihlížejí v potřebné míře k hlediskům uvedeným v § 3 odst. 3 a 4 zákona č. 218/2003 Sb., zejména spolupracují s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí.⁴⁾

(3) Státní zástupci zvlášť pečlivě chrání osobní údaje osob, proti kterým se vede podle zákona č. 218/2003 Sb. trestní řízení,⁵⁾ včetně mladistvých, kteří podávají vysvětlení podle trestního řádu a jsou považováni za podezřelé,⁶⁾ i dětí mladších než patnáct let, které se měly dopustit činu jinak trestného, ohledně něhož se koná prověřování skutečností nasvědčujících spáchání činu jinak trestného takovým dítětem před podáním návrhu na zahájení řízení podle § 90 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. Dále postupují vždy tak, aby byla zajištěna ochrana soukromí osob uvedených ve větě první, tyto osoby byly chráněny před škodlivými vlivy a byla ohledně nich respektována zásada presumpce nevin.⁷⁾

(4) Státní zástupci v řízení podle zákona č. 218/2003 Sb. postupují v úzké součinnosti s Probační a mediační službou.⁸⁾

(5) Při postupu podle zákona č. 218/2003 Sb. státní zástupci dbají o to, aby poškozený dosáhl náhrady škody způsobené protiprávním činem⁹⁾ nebo se mu dostalo jiného přiměřeného zadostiučinění.⁹⁾ K dosažení tohoto účelu jsou povinni přihlížet k oprávněným zájmům poškozeného, dbát o to, aby byl poučen o svých právech a byla mu poskytnuta plná možnost jejich uplatnění; v přípravném řízení proti mladistvým je třeba vždy posoudit vhodnost a účelnost některého ze zvláštních způsobů řízení vedoucích mimo jiné k náhradě škody nebo jinému odčinění škodlivých následků činu.¹⁰⁾

¹⁾ § 68 až § 71 zákona č. 218/2003 Sb.

²⁾ § 2 písm. a) zákona č. 218/2003 Sb.

³⁾ § 1 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

⁴⁾ § 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů; § 40 odst. 1, § 55 odst. 3, § 56 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

⁵⁾ § 32, § 160 odst. 1, § 179b odst. 3, § 179e věta za středníkem tr. ř.

⁶⁾ § 158 odst. 7 věta druhá tr. ř.

⁷⁾ § 3 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb.; § 8a tr. ř.

⁸⁾ § 55 odst. 3, § 56 odst. 2, § 75 a § 80 zákona č. 218/2003 Sb.

⁹⁾ Např. § 13 obč. zák.

¹⁰⁾ § 45 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

(6) Státní zástupci v přípravném řízení ve věcech upravených zákonem č. 218/2003 Sb. postupují vždy tak, aby byla respektována zásada rychlosti řízení (§ 2 odst. 4 věta druhá tr. ř.) a právo mladistvého a dítěte mladšího než patnáct let na projednání věci bez zbytečného odkladu a v přiměřené lhůtě, nestanoví-li zákon č. 218/2003 Sb. jinak (§ 3 odst. 6 zákona č. 218/2003 Sb.).

(7) V trestním řízení podle zákona č. 218/2003 Sb. působí státní zástupci specializovaní na věci protiprávních činů mládeže a na trestné činy spáchané na mládeži, kteří musí mít zvláštní průpravu pro zacházení s mládeží.¹¹⁾

(8) Zvláštní ustanovení zákona č. 218/2003 Sb., o trestním řízení ve věcech mladistvých (§ 36 až § 72 zákona č. 218/2003 Sb.) se neužijí v případech uvedených v § 73 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona č. 218/2003 Sb. a ustanovení zákona č. 218/2003 Sb. o účasti příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí (§ 36 věta druhá, § 40, § 46 odst. 2, § 55 odst. 3, § 56 odst. 2 a § 72 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.) se neužije, jestliže se úkon provádí po dovršení devatenáctého roku věku mladistvého.

Čl. 3

Příslušnost státních zástupců v řízení podle zákona č. 218/ 2003 Sb.

(1) Ve věcech, v nichž se vede trestní řízení proti mladistvému podle zákona č. 218/2003 Sb., se věcná příslušnost státních zástupců k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním řídí ustanoveními § 12 až § 16 vyhlášky č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "jednacím řád"). Ohledně provádění neodkladných úkonů nepříslušným státním zástupcem i tu platí čl. 4.

(2) K výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním ve věcech uvedených v odstavci 1 je místně příslušný státní zástupce přidělený ke státnímu zastupitelství, v jehož obvodu mladistvý, proti kterému je řízení vedeno,¹²⁾ bydlí, a nemá-li stále bydliště, státní zástupce přidělený ke státnímu zastupitelství, v jehož obvodu se zdržuje nebo pracuje. Nelze-li žádné takové místo zjistit nebo je-li takové místo mimo území České republiky, je příslušný státní zástupce přidělený ke státnímu zastupitelství, v jehož obvodu bylo provinění¹³⁾ spácháno; jestliže nelze místo činu zjistit, koná řízení státní zástupce přidělený ke státnímu zastupitelství, v jehož obvodu čin vyšel najevo.

(3) Je-li trestní řízení vedeno proti mladistvému, který se

ve době spáchání provinění¹³⁾ nebo v době, kdy se proti němu řízení vede, nalézá ve výchovném zařízení, ve kterém vykonává ústavní nebo ochrannou výchovu podle zvláštního zákona,¹⁴⁾ jde-li o pobyt v takovém výchovném zařízení, který není pouze dočasný a svou povahou se bezprostředně blíží stálému bydlišti, dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním vykonává státní zástupce přidělený ke státnímu zastupitelství, v jehož obvodu se nachází výchovné zařízení, a to i za předpokladu, že mladistvý je přihlášen k trvalému pobytu na jiném místě.¹⁵⁾ Uvedený způsob určení místní příslušnosti státního zástupce k doзору se vztahuje i na případy, kdy mladistvý z výchovného zařízení uvedeného ve větě první uprchl.

(4) Dojde-li v průběhu přípravného řízení ke změně stálého bydliště mladistvého nebo místa, v jehož obvodu se mladistvý zdržuje nebo pracuje, nebo byl-li pobyt mladistvého ve výchovném zařízení ukončen v souladu s ustanoveními zvláštního zákona,¹⁴⁾ nebo byl z ochranné nebo ústavní výchovy propuštěn z jiných zákonných důvodů, příslušnost státního zástupce k doзору se nemění; to nevylučuje postup podle čl. 6.

(5) Příslušnost podle odstavců 1 až 4 platí i pro řízení před soudem, nezmění-li se dodatečně skutkový základ pro určení věcné příslušnosti státního zástupce v průběhu přípravného řízení nebo po podání obžaloby nebo návrhu na potrestání nebo nebylo-li vyšším státním zastupitelstvím postupováno podle § 12d odst. 2 věty druhé a odst. 3 zákona (§ 14 jednacím řádu) nebo podle § 179 odst. 1 tr. ř., popřípadě nebyla-li věc postoupena nebo přikázána jinému soudu podle ustanovení § 39 zákona č. 218/2003 Sb. nebo podle ustanovení trestního řádu. Čl. 6 o odnětí a přikázání věci touto úpravou není dotčen.

Čl. 4

Provádění neodkladných úkonů státním zástupcem nepříslušným

(1) Nemůže-li úkon v některé věci uvedené v čl. 3 odst. 1 provést příslušný státní zástupce pro jeho neodkladnost nebo proto, že pro neúplnost skutkových zjištění nelze určit příslušnost státního zástupce k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení v takové věci, provede jej státní zástupce nepříslušný, který v takovém případě příslušného státního zástupce o provedení úkonu bez zbytečného odkladu vyrozumí a věc mu předá.

(2) Státní zástupce, jemuž byl doručen záznam o zahájení úkonů trestního řízení (§ 158 odst. 3 věta první tr. ř.) nebo jemuž bylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání ve věci uvedené v čl. 3 odst. 1 a který se nepovažuje za místně nebo věcně příslušného, učiní veškerá opatření, která nesne-

¹¹⁾ § 3 odst. 8, § 41 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.; čl. 2 odst. 1 písm. c), čl. 3 odst. 1 písm. c), čl. 4 odst. 1 písm. g) a čl. 5 odst. 1 písm. h) pokynu obecné povahy poř. č. 3/2000, jímž se upravuje způsob zřizování a obsazování specializací u státních zastupitelství, ve znění pokynů obecné povahy poř. č. 16/2001, poř. č. 3/2002, poř. č. 3/2003 a poř. č. 8/2003.

¹²⁾ § 32, § 158 odst. 7 část věty druhé za středníkem, § 160 odst. 1, § 179b odst. 3, § 179e věta za středníkem tr. ř.

¹³⁾ § 6 odst. 1, 3 zákona č. 218/2003 Sb.

¹⁴⁾ Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů.

¹⁵⁾ § 10 až § 12 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

sou odkladu včetně vydání rozhodnutí, jež činí státní zástupce podle trestního řádu ve vztahu k zajištění osob a věcí, která náleží do působnosti státního zastupitelství a ke kterým je oprávněn, tak, aby nedošlo ke zmaření účelu trestního řízení. Jinak postoupí věc k dalšímu řízení státnímu zastupitelství místně a věcně příslušnému. O postoupení věci současně vyrozumí policejní orgán, jenž mu záznam o zahájení úkonů trestního řízení nebo usnesení o zahájení trestního stíhání doručí.

Čl. 5

Společné řízení

(1) Koná-li se společné řízení ohledně všech provinění mladistvého a proti všem mladistvým, jejichž provinění spolu souvisejí, státní zástupce při výkonu dozoru v přípravném řízení dbá o to, aby konání společného řízení bylo vhodné z hlediska všestranného a objektivního objasnění věci, hospodárnosti a rychlosti řízení s přihlédnutím k osobám mladistvých, jichž se taková věc týká.¹⁶⁾

(2) Koná-li se výjimečně společné řízení proti mladistvému a dospělému, jestliže je to nutné pro všestranné a objektivní objasnění věci a není to na újmu mladistvého,¹⁷⁾ a nedošlo k vyloučení věci ze společného řízení,¹⁸⁾ vykonává dozor státní zástupce, který je příslušný k doзору proti mladistvému. Jde-li o věc, v níž s ohledem na § 17 tr. ř. a § 12 odst. 1 větu první jednacího řádu je dána příslušnost státního zástupce krajského státního zastupitelství nebo s ohledem na ustanovení § 15 odst. 1 a 2 jednacího řádu státního zástupce vrchního státního zastupitelství a důvod pro tuto věcnou příslušnost se odvozuje z jednání, jehož se měl dopustit dospělý, vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení státní zástupce krajského nebo vrchního státního zastupitelství; jeho místní příslušnost se určí podle zásad uvedených v čl. 3 odst. 2 až 4.

(3) Je-li podle předchozích ustanovení dána příslušnost k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním několika státních zástupců, vykonává dozor státní zástupce příslušný k výkonu dozoru proti mladistvému; ustanovení odstavce 2 věty druhé zůstává nedotčeno. Nelze-li příslušnost určit podle předchozí věty, vykonává dozor státní zástupce příslušný k výkonu dozoru proti pachateli nebo ohledně nejzávažnějšího provinění¹³⁾ nebo nejzávažnějšího trestného činu; to platí i v případech, koná-li se řízení pro pokračující trestný čin (§ 89 odst. 3 tr. zák.). Není-li v případě pokračujícího trestného činu mezi jednotlivými dílčími útoky proti zákonem chráněnému zájmu rozdíl v jejich závažnosti anebo v ostatních případech, v nichž nelze použít žádné z hledisek uvedených výše, vykonává dozor státní zástupce, jemuž byl policejním orgánem doručena záznam o zahájení úkonů trestního řízení nebo usnesení o zahájení trestního stíhání nejdříve.

¹⁶⁾ § 38 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.; § 20, § 21 tr. ř.

¹⁷⁾ § 38 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam.

¹⁸⁾ § 23 odst. 1 tr. ř. per analogiam.

¹⁹⁾ § 25 tr. ř. per analogiam; § 39 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam.

²⁰⁾ § 12d odst. 2 část druhé věty za středníkem a § 12d odst. 3 zákona, § 14 jednacího řádu.

Čl. 6

Odnětí a přikázání věci

Nejbližší vyšší státní zastupitelství je oprávněno rozhodnout o odnětí věci státnímu zástupci státního zastupitelství, jehož příslušnost vyplývá z předchozích ustanovení, a přikázání věci státnímu zástupci toho státního zastupitelství, u něhož bude další výkon dozoru se zřetelem na zájmy mladistvého nejúčelnější.¹⁹⁾ Ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním, o dalších důvodech pro odnětí a přikázání věci tím nejsou dotčena.

Čl. 7

Příslušnost státních zástupců k výkonu dozoru v ověřování skutečností nasvědčujících spáchání činu jinak trestného dítětem mladším než patnáct let

Podle čl. 3 až čl. 6 se postupuje obdobně, vykonává-li státní zástupce dozor v přípravném řízení ve věci dítěte mladšího než 15 let.

Čl. 8

Oznamování usnesení o odnětí věci nižšímu státnímu zastupitelství a o tom, že ji bude nadále vyřizovat vyšší státní zastupitelství

Usnesení o odnětí věci nižšímu státnímu zastupitelství a o tom, že ji bude nadále vyřizovat vyšší státní zastupitelství,²⁰⁾ se doručí mladistvému, zákonnému zástupci a obhájci mladistvého.

ČÁST DRUHÁ

Postup při ukládání výchovných opatření mladistvým v přípravném řízení

Čl. 9

Obecné ustanovení

- (1) Mladistvému lze uložit následující výchovná opatření
- dohled probačního úředníka (§ 16 zákona č. 218/2003 Sb.),
 - probační program (§ 17 zákona č. 218/2003 Sb.),
 - výchovné povinnosti (§ 18 zákona č. 218/2003 Sb.),
 - výchovná omezení (§ 19 zákona č. 218/2003 Sb.),
 - napomenutí s výstrahou (§ 20 zákona č. 218/2003 Sb.).

(2) Výchovná opatření může státní zástupce mladistvému uložit již v průběhu přípravného řízení před vydáním rozhod-

nutí ve věci²¹⁾ anebo v souvislosti se zvláštními způsoby řízení, bylo-li o nich rozhodnuto státním zástupcem.²²⁾ V tomto případě jsou ukládána samostatně, a proto je lze uložit nejdéle na dobu tří let;²³⁾ ukládají-li se v souvislosti s rozhodnutím o podmíněném zastavení trestního stíhání, lze je uložit jen v rozsahu stanovené zkušební doby.²⁴⁾

(3) Rozhodl-li státní zástupce o uložení některého výchovného opatření uvedeného v odstavci 1, aniž by se tak stalo v souvislosti s uplatněním zvláštních způsobů řízení,¹⁾ a bylo-li výchovné opatření mladistvým zcela nebo zčásti vykonáno a účel výchovného opatření uvedený v § 10 odst. 4 zákona č. 218/2003 Sb. byl alespoň částečně splněn, státní zástupce přihlédne k této okolnosti ve svém rozhodnutí, jímž přípravné řízení končí, a byla-li ve věci podána obžaloba, v závěrečném návrhu v řízení před soudem.

(4) Státní zástupce před vydáním rozhodnutí o výchovném opatření přihlíží zejména k tomu, že

- a) účelem opatření vůči mladistvému je především vytvoření podmínek pro sociální a duševní rozvoj mladistvého se zřetelem k jím dosaženému stupni rozumového a mravního vývoje, osobním vlastnostem, k rodinné výchově a k prostředí mladistvého, z něhož pochází, i jeho ochrana před škodlivými vlivy a předcházení dalšímu páchání provinění (§ 9 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.),
- b) výchovná opatření usměrňují způsob života mladistvého, a tím podporují a zajišťují jeho výchovu (§ 15 odst. 4 zákona č. 218/2003 Sb.).

(5) Při úvaze o vhodném druhu výchovného opatření státní zástupci spolupracují s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí, zájmovými sdruženími občanů a s osobami realizujícími probační programy, aby posílili výchovné působení řízení v těchto věcech, vytvořili podmínky pro individuální přístup k řešení jednotlivých věcí, včas reagovali na potřeby a zájmy mladistvých a poškozených osob i všech dalších subjektů dotčených trestnou činností a také tímto způsobem trestné činnosti zamezovali a jí předcházeli; do řešení konkrétní věci mladistvého zapojují též zájmová sdružení občanů a jiné subjekty působící ve společenském prostředí mladistvého, v němž došlo k provinění, a blízké sociální okolí obviněného a poškozeného.²⁵⁾

(6) Za účelem přesného objasnění, jaké výchovné opatření je třeba mladistvému uložit, může státní zástupce požádat o součinnost příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, popř. Probační a mediační službu, a v odůvodněných případech i o vypracování zprávy o osobních, rodinných a sociálních poměrech a aktuální životní situaci mladistvého.²⁶⁾

(7) Výchovná opatření uvedená v odstavci 1 je oprávněn státní zástupce uložit mladistvému v přípravném řízení jen s jeho

souhlasem. Souhlas musí být dán mladistvým po náležitém poučení o právech obviněného, popř. osoby podezřelé ze spáchání trestného činu, a o podstatě a účelu příslušného výchovného opatření; je třeba, aby byl dán výslovně a způsobem nevzbuzujícím pochybnosti o obsahu projevené vůle. Součástí poučení vždy je i údaj, že mladistvý je oprávněn odvolat souhlas s uložení výchovného opatření, a to až do pravomocného skončení řízení, a o tom, jaké jsou právní důsledky spojené s odvoláním souhlasu (§ 15 odst. 3 věta druhá a třetí zákona č. 218/2003 Sb.), jakož i o tom, že jestliže se ukáže, že úplné nebo včasné plnění výchovného opatření je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, přichází v úvahu zrušení nebo změna nařízeného výchovného opatření, a to i bez žádosti mladistvého (§ 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb.). Státní zástupce může při ukládání výchovných opatření přihlédnout i ke stanovisku zákonného zástupce mladistvého; jeho souhlas se nevyžaduje. Státní zástupce vždy přihlédne ke stanovisku orgánu sociálně-právní ochrany dětí, popř. příslušného střediska Probační a mediační služby.

(8) O uložení výchovného opatření rozhodne státní zástupce usnesením, v jehož výrokové části se uvede druh uloženého výchovného opatření nebo několika výchovných opatření, přesné vymezení, v čem spočívá plnění výchovného opatření a jakým povinností se musí mladistvý podrobit, a to zpravidla odkazem na odpovídající zákonná ustanovení, právní kvalifikace jednání mladistvého, údaj o tom, že výchovné opatření se ukládá se souhlasem mladistvého, jakož i údaj o tom, na jak dlouhou dobu se výchovné opatření ukládá.²³⁾ V odůvodnění se stručně popíše skutek, z jehož spáchání je mladistvý podezřelý nebo pro který je stíhán, a jeho právní posouzení včetně úvah, na jejichž základě bylo mladistvému uloženo odpovídající výchovné opatření. Mladistvého je třeba i v usnesení opětovně poučit o možnosti odvolat souhlas s uložení výchovného opatření až do pravomocného skončení řízení a o právních důsledcích spojených s odvoláním souhlasu (§ 15 odst. 3 věta druhá a třetí zákona č. 218/2003 Sb.), jakož i o tom, že jestliže se ukáže, že úplné nebo včasné plnění výchovného opatření je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, přichází v úvahu zrušení nebo změna nařízeného výchovného opatření, a to i bez žádosti mladistvého (§ 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb.). V poučení se dále uvede, že proti usnesení není stížnost přípustná.²⁷⁾

(9) Usnesení se doručí mladistvému, jeho zákonnému zástupci (§ 43 zákona č. 218/2003 Sb.), jeho obhájci, má-li ho mladistvý (§ 42 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.), po právní moci usnesení i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí (§ 36 zákona č. 218/2003 Sb.) a středisku Probační a mediační služby pouze tehdy, požádá-li je státní zástupce zároveň o výkon uloženého výchovného opatření.

(10) O zrušení nebo změně uloženého výchovného opatře-

²¹⁾ § 10 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

²²⁾ § 15 odst. 1 věta druhá, § 68 až § 71 zákona č. 218/2003 Sb.

²³⁾ § 15 odst. 1 věta třetí zákona č. 218/2003 Sb.

²⁴⁾ § 307 odst. 2 tr. ř.

²⁵⁾ § 40 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

²⁶⁾ § 56 zákona č. 218/2003 Sb.

²⁷⁾ § 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.

ní²⁸⁾ rozhodne státní zástupce na návrh probačního úředníka, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo i bez takového návrhu²⁹⁾ usnesením, ve kterém stručně odkáže na předchozí usnesení, jímž bylo výchovné opatření uloženo, a uvede údaj o tom, že se výchovné opatření ruší; v případě, že se výchovné opatření mění, platí obdobně odstavec 8. Proti usnesení státního zástupce není ani v těchto případech přípustná stížnost²⁷⁾ Usnesení se doručí osobám uvedeným v odstavci 9.

(11) Odvolal-li mladistvý až do doby pravomocného skončení přípravného řízení svůj souhlas s uloženým výchovným opatřením prohlášením adresovaným státnímu zástupci, o skončení výkonu výchovného opatření se nevydává usnesení, ale o skončení jeho výkonu se vyrozumí všechny osoby uvedené v odstavci 9 a odstavci 10 poslední větě.

Dohled probačního úředníka a jeho výkon

Čl. 10

(1) Dohledem probačního úředníka se podle § 16 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. rozumí pravidelné sledování chování mladistvého v jeho rodině a způsobu výchovného působení rodičů na něj, kontrola dodržování uloženého probačního programu a výchovných povinností a omezení uložených mladistvému státním zástupcem³⁰⁾ nebo vyplývajících ze zákona³¹⁾ a jeho pozitivní vedení probačním úředníkem k životu v souladu se zákonem.

(2) Státní zástupce před rozhodnutím o tom, že mladistvému bude jako výchovné opatření uložen dohled probačního úředníka, zvažuje zejména hlediska uvedená v čl. 9 odst. 4 a to, zda dohled probačního úředníka může splnit s ohledem na provinění, jehož se měl mladistvý dopustit, a osobu mladistvého svůj účel.³²⁾

(3) V usnesení, jímž státní zástupce uloží mladistvému dohled probačního úředníka, se kromě náležitostí vyplývajících z čl. 9 odst. 8 uvede ve výroku

- a) přesné označení střediska Probační a mediační služby, které bude vykonávat dohled (čl. 11 odst. 2),
- b) odkazem na ustanovení § 16 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb., jaké povinnosti musí mladistvý v průběhu dohledu probačního úředníka plnit,
- c) přesné označení výchovných povinností a výchovných omezení, jež má mladistvý v průběhu dohledu probačního úředníka plnit, nestačí jen odkaz na příslušná zákonná ustanovení; přitom musí státní zástupce respektovat zásady uvedené v § 18 odst. 2 a 3 zákona č. 218/2003 Sb. pro ukládání výchovných povinností a v § 19 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb. pro ukládání výchovných omezení,³³⁾

d) doba, na kterou se dohled probačního úředníka ukládá,²³⁾

a v odůvodnění

e) se poukáže na podstatu dohledu probačního úředníka (§ 16 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.), na jeho účel,³¹⁾ jakož i na to, jak by tento účel mělo toto výchovné opatření splnit se zřetelem k hlediskům uvedeným v čl. 9 odst. 4 a v čl. 10 odst. 2.

Čl. 11

(1) Při výkonu rozhodnutí o dohledu probačního úředníka (čl. 10) se postupuje podle ustanovení § 315 odst. 1 věty před středníkem tr. ř. a podle § 80 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam. Analogicky lze ve vykonávacím řízení použít i § 75 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., je-li to pro výkon rozhodnutí státního zástupce potřebné.

(2) Výkon dohledu nařídí po právní moci usnesení, jímž byl uložen mladistvému dohled probačního úředníka, státní zástupce středisku Probační a mediační služby, v jehož obvodu mladistvý bydlí nebo se zdržuje.

(3) V nařízení výkonu probačního dohledu podle odstavce 2, státní zástupce poukáže na povinnosti probačního úředníka podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 218/2003 a dále zejména na povinnosti uvedené v § 80 odst. 2 až 4 zákona č. 218/2003 Sb.; zdůrazní přitom povinnost bez zbytečného odkladu informovat státního zástupce o závažném nebo opakovaném neplnění podmínek dohledu nebo uložených výchovných povinností nebo výchovných omezení. Dále stanoví lhůtu, ve které musí probační úředník zpracovat zprávu, v níž informuje státního zástupce, který dohled uložil, o průběhu výkonu dohledu nad mladistvým, o plnění uložených výchovných opatření mladistvým a o jeho osobních, rodinných a sociálních poměrech a aktuální životní situaci. Nestanoví-li žádnou lhůtu, má se za to, že zpráva musí být zpracována nejméně jednou za šest měsíců.³⁴⁾

Probační program a jeho výkon

Čl. 12

(1) Probačním programem se rozumějí zejména programy uvedené v § 17 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. Probační program schvaluje ministr spravedlnosti a zapisuje se do seznamu probačních programů vedeného Ministerstvem spravedlnosti.³⁵⁾

(2) Státní zástupce před rozhodnutím o tom, že mladistvému bude jako výchovné opatření uložen některý z probačních programů uvedených v § 17 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

²⁸⁾ § 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb.

²⁹⁾ § 81 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam; § 315 odst. 1 věta před středníkem tr. ř.

³⁰⁾ § 18, § 19 zákona č. 218/2003 Sb., čl. 9, čl. 10.

³¹⁾ § 16 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.

³²⁾ § 16 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

³³⁾ Čl. 14 odst. 1.

³⁴⁾ § 80 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam; § 315 odst. 1 věta před středníkem tr. ř.

³⁵⁾ § 17 odst. 1 poslední věta zákona č. 218/2003 Sb.

kromě hledisek uvedených v čl. 9 odst. 4 zvažuje též podmínky uložení probačního programu s přihlédnutím k povaze a závažnosti provinění, jehož se měl mladistvý dopustit, a osobě mladistvého.³⁶⁾ Vychází přitom z toho, že mladistvému může být uložena povinnost podrobit se jen konkrétnímu probačnímu programu, který byl schválen ministrem spravedlnosti a zapsán do seznamu způsobem uvedeným v odstavci 1 větě druhé.

(3) Státní zástupce při úvaze o tom, zda bude jako výchovné opatření mladistvému uložen probační program, úzce spolupracuje s příslušným střediskem Probační a mediační služby.

(4) V usnesení, jímž státní zástupce uloží mladistvému povinnost podrobit se probačnímu programu, se kromě náležitostí vyplývajících z čl. 9 odst. 8 uvede ve výroku

- a) přesné označení střediska Probační a mediační služby, které bude vykonávat dohled nad výkonem probačního programu (§ 17 odst. 4 zákona č. 218/2003 Sb.),
- b) přesné označení probačního programu, ve vztahu k němuž byla mladistvému uložena povinnost se mu podrobit,
- c) byla-li proviněním způsobena škoda, zpravidla se mladistvému uloží, aby ji podle svých sil nahradil (§ 17 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.),
- d) doba, na kterou se povinnost mladistvému podrobit se probačnímu programu ukládá,³⁷⁾
a v odůvodnění
- e) se poukáže zejména na to, zda jde o probační program, u něhož byly splněny předpoklady uvedené v § 17 odst. 1 poslední větě zákona č. 218/2003 Sb., jakož i na zdůvodnění, zda byly splněny všechny podmínky pro uložení povinnosti podrobit se probačnímu programu mladistvému, jakož i na to, jak by tento účel mělo toto výchovné opatření splnit se zřetelem k hlediskům uvedeným v čl. 9 odst. 4 a v čl. 12 odst. 2.

Čl. 13

(1) Dohledem nad výkonem probačního programu státní zástupce pověří Probační a mediační službu. Výkon dohledu nařídí po právní moci usnesení, jímž byla uložena mladistvému povinnost podrobit se probačnímu programu, středisku Probační a mediační služby, v jehož obvodu mladistvý bydlí nebo se zdržuje.

(2) Při výkonu rozhodnutí o probačním programu se analogicky použije i § 75 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., je-li to pro výkon tohoto rozhodnutí státního zástupce potřebné.

(3) V nařízení výkonu probačního dohledu podle odstavce 1 větě druhé státní zástupce poukáže na povinnosti probačního úředníka podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 218/2003 a dále zejména na povinnosti vyplývající z § 80 odst. 2 a 3 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam, jakož i na povinnosti podle § 80 odst. 4 zákona č. 218/2003 Sb.³⁷⁾ Státní zástupce v nařízení

zdůrazní povinnost bez zbytečného odkladu informovat státního zástupce o závažném nebo opakovaném neplnění podmínek probačního programu a to, že o ukončení probačního programu a jeho výsledku podá probační úředník bez zbytečného odkladu zprávu státnímu zástupci, který probační program uložil.³⁸⁾

Výchovné povinnosti, výchovná omezení a jejich výkon

Čl. 14

(1) Státní zástupce může mladistvému jako výchovné opatření i samostatně uložit některou výchovnou povinnost podle § 18 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. nebo některé výchovné omezení podle § 19 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. Výčet výchovných povinností i výchovných omezení zde uvedených je jen příkladný a přichází proto v úvahu i uložení jiných výchovných povinností či jiných výchovných omezení za splnění podmínky, že směřují k dosažení účelu uvedeného v § 9 odst. 1 a § 15 odst. 4 zákona č. 218/2003 Sb. a že jde o povinnosti či omezení, jejichž vymezení je dostatečně určité, jejich plnění kontrolovatelné a lze je vykonat.

(2) Při ukládání výchovných povinností nebo výchovných omezení podle odstavce 1 je státní zástupce povinen respektovat podmínky pro uložení výchovné povinnosti zaplatit peněžitou částku (§ 18 odst. 2 věta první zákona č. 218/2003 Sb.), výchovné povinnosti spočívající ve vykonání společensky prospěšné činnosti určitého druhu (§ 18 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.), jakož i podmínky pro uložení výchovných omezení podle § 19 odst. 1 písm. a) až d) a g) zákona č. 218/2003 Sb.

(3) Státní zástupce je oprávněn v případě uložení výchovné povinnosti zaplatit peněžitou částku stanovit, že peněžitá částka bude zaplácena v přiměřených měsíčních splátkách.³⁹⁾

(4) Státní zástupce před rozhodnutím o tom, že mladistvému bude jako výchovné opatření uložena některá výchovná povinnost nebo některé výchovné omezení kromě hledisek uvedených v čl. 9 odst. 4 zvažuje též povahu a závažnost provinění, jehož se měl mladistvý dopustit, a osobu mladistvého ve vztahu ke konkrétně formulované výchovné povinnosti nebo výchovnému omezení. Má-li pochybnosti o tom, která výchovná povinnost nebo výchovné omezení mají být uložena, postupuje podle čl. 9 odst. 5 a 6.

(5) V usnesení, jímž státní zástupce uloží mladistvému povinnost podrobit se výchovné povinnosti nebo výchovnému omezení, se kromě náležitostí vyplývajících z čl. 9 odst. 8 uvede ve výroku

- a) přesné označení střediska Probační a mediační služby, které bude zpravidla vykonávat dohled nad plněním povinnosti či omezení (§ 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 218/2003 Sb.),
- b) přesné označení výchovné povinnosti nebo výchovné-

³⁶⁾ § 17 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

³⁷⁾ § 17 odst. 4 zákona č. 218/2003 Sb.

³⁸⁾ § 17 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb.

³⁹⁾ § 18 odst. 2 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb.

ho omezení podle příslušného ustanovení zákona č. 218/2003 Sb.; ukládá-li se výchovná povinnost nebo výchovné omezení v zákoně výslovně neuvedené, odkáže se na ustanovení § 18 odst. 1 nebo § 19 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.,

- c) v případě uložení výchovné povinnosti zaplatit peněžitou částku údaj o výši měsíčních splátek (odstavec 3),
 - d) doba, na kterou se povinnost mladistvému podrobit se výchovné povinnosti nebo výchovnému omezení ukládá,²³⁾
- a v odůvodnění
- e) se poukáže zejména na důvody, pro které byla uplatněna určitá výchovná povinnost nebo určité výchovné omezení s přihlédnutím k hlediskům uvedeným v odstavci 4 větě první.

Čl. 15

(1) Státní zástupce pověří probačního úředníka střediska Probační a mediační služby, v jehož obvodu mladistvý bydlí nebo se zdržuje, prováděním úkonů směřujících k tomu, aby mladistvý vedl ve zkušební době řádný život, pokud bylo rozhodnuto o uložení výchovných povinností nebo výchovných omezení (čl. 14), a pokud to vzhledem k možnosti, že by se mladistvý dopustil znovu provinění, nebo vzhledem k osobnosti mladistvého a jeho okolnímu prostředí považuje za nutné; nařízení dohledu nad plněním výchovných povinností nebo výchovných omezení vydá po právní moci usnesení, jímž byla uložena mladistvému příslušná výchovná povinnost nebo výchovné omezení.

(2) V nařízení podle odstavce 1 poukáže na povinnosti probačního úředníka podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 218/2003 a dále zejména na povinnosti vyplývající z § 80 odst. 2 až 4 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam. Státní zástupce v nařízení i v těchto případech zdůrazní povinnost bez zbytečného odkladu informovat státního zástupce o závažném nebo opakovaném neplnění výchovných povinností nebo výchovných omezení. Podle povahy věci a uložené výchovné povinnosti nebo výchovného omezení požádá probačního úředníka o pravidelné zjišťování údajů o osobě mladistvého a podání odpovídající zprávy státnímu zástupci.⁴⁰⁾

(3) Neshledá-li státní zástupce podmínky pro nařízení dohledu nad plněním výchovných povinností nebo výchovných omezení příslušnému středisku Probační a mediační služby, požádá o součinnost při kontrole plnění výchovných povinností nebo výchovných omezení, jež byly mladistvému uloženy, podle povahy věci příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, zájmové sdružení občanů, jehož je mladistvý členem nebo které je ochotno se podílet na výchovném působení na mladistvého nebo osoby věnující se sociální práci.⁴¹⁾ Při vyžadování této součinnosti postupuje státní zástupce podle odstavce 2 přiměřeně.

⁴⁰⁾ § 75 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam.

⁴¹⁾ § 40 zákona č. 218/2003 Sb.

⁴²⁾ § 42 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

⁴³⁾ § 20 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

⁴⁴⁾ Např. § 21 odst. 1, 2 a § 22 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů; (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, § 8 odst. 3 vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 16

Napomenutí s výstrahou a jeho výkon

(1) Napomenutím s výstrahou státní zástupce mladistvému v přítomnosti jeho zákonného zástupce, popř. obhájce,⁴²⁾ důrazně vytkne protiprávnost jeho činu a upozorní ho na konkrétní důsledky, jež mu hrozí podle tohoto zákona v případě, že by v budoucnu páchal další trestnou činnost.⁴³⁾ Státní zástupce může v přípravném řízení uplatnit výchovné opatření napomenutí s výstrahou bez dalšího nebo může - je-li to účelné a vhodné - postupovat podle § 20 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb. a při vyslovení napomenutí s výstrahou současně přenechat postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole, již je mladistvý žákem, nebo výchovnému zařízení, v němž žije; v takovém případě si státní zástupce předem vyžádá stanovisko školy nebo výchovného zařízení. Zákonný zástupce, škola nebo výchovné zařízení jsou povinni o výsledku státního zástupce vyrozumět.

(2) Státní zástupce před vydáním rozhodnutí o napomenutí s výstrahou nebo rozhodnutí o napomenutí s výstrahou spolu s přenecháním postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole, již je mladistvý žákem, nebo výchovnému zařízení, v němž žije, kromě hledisek uvedených v čl. 9 odst. 4 zvažuje též povahu a závažnost provinění, jehož se měl mladistvý dopustit, a osobu mladistvého. Vychází při tom z toho, že přenechání postižení škole nebo výchovnému zařízení přichází v úvahu zásadně jen tehdy, jedná-li se o delikt za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy.⁴⁴⁾

(3) Napomenutí s výstrahou mladistvého, popř. i s přenecháním potrestání mladistvého zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení podle § 20 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., se provádí vždy za dodržení podmínek uvedených v § 41 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. (čl. 19). Při provádění úkonu je třeba postupovat tak, aby byla zachována jeho vážnost, důstojnost jednání v souladu s jeho výchovným účelem. O tomto úkonu se sepíše protokol, který musí obsahovat náležitosti vyplývající z § 55 odst. 1 tr. ř.

(4) V usnesení, jímž státní zástupce postupoval podle odstavce 1 věty první nebo i druhé, se kromě náležitostí vyplývajících z přiměřeného použití čl. 9 odst. 8 uvede ve výroku

- a) to, že mladistvý byl v přítomnosti svého zákonného zástupce a popřípadě i obhájce napomenut tak, že mu byla důrazně vytknuta protiprávnost jím spáchaného provinění a že byl upozorněn na konkrétní důsledky, které mu hrozí podle zákona č. 218/2003 Sb. v případě spáchaní dalších provinění v budoucnu,
- b) výslovný odkaz na ustanovení § 20 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.,
- c) že k napomenutí s výstrahou došlo s předchozím sou-

hlasem mladistvého (§ 15 odst. 3 věta první zákona č. 218/2003 Sb.),

- d) bude-li v konkrétním případě uplatněn postup podle § 20 odst. 2 části věty první před středníkem zákona č. 218/2003 Sb., že se potrestání mladistvého přenechává jeho zákonnému zástupci, škole, jíž je mladistvý žákem, nebo výchovnému zařízení, v němž žije; je třeba uvést konkrétně, kterému z těchto subjektů se potrestání přenechává, jakož i to, že zákonný zástupce, škola nebo výchovné zařízení jsou povinni o výsledku vyrozumět soud pro mládež nebo státního zástupce,
- a v odůvodnění
- e) důvody, které k uplatnění tohoto postupu státního zástupce vedly, se zvláštním zdůrazněním hledisek uvedených v odstavci 2,
- f) v poučení se kromě poučení ve smyslu čl. 9 odst. 8 poslední věty uvede, že napomenul-li státní zástupce mladistvého a udělil mu zároveň výstrahu, popřípadě přenechal-li postížení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení, hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen (§ 20 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.).

(5) Odvolal-li mladistvý dodatečně svůj souhlas s napomenutím s výstrahou nebo s přenecháním potrestání zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení, vychází se nadále z toho, jako kdyby k tomuto úkonu vůbec nebylo došlo. Bylo-li potrestání mladistvého přenecháno zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení, státní zástupce vyrozumí o skutečnosti uvedené v první větě podle povahy věci zákonného zástupce, školu nebo výchovné zařízení, a to i za předpokladu, že některý z těchto subjektů již státního zástupce vyrozuměl o výsledku (§ 20 odst. 2 poslední věta zákona č. 218/2003 Sb.).

(6) Napomenutí s výstrahou a popřípadě i s přenecháním potrestání mladistvého zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení podle § 20 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb. nemá i přes účinek uvedený v § 20 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb. charakter samostatného rozhodnutí ve věci v přípravném řízení a platí i tu čl. 9 odst. 3.

ČÁST TŘETÍ

Ochrana soukromí mladistvých v přípravném řízení

Čl. 17

Zveřejňování informací

(1) V průběhu přípravného řízení až do jeho pravomocného skončení a v průběhu řízení před soudem při zastupování veřejné žaloby státní zástupce postupuje tak, aby do doby, než bylo trestní stíhání mladistvého pravomocně skončeno, byly zveřejňovány jen takové informace o řízení vedeném proti mladistvému, kterými nebude ohroženo dosažení účelu trestního řízení (§ 1 odst. 1 tr. ř.) a které neodporují požadavku ochrany osobnosti mladistvého a osobních údajů, a to i jiných

osob zúčastněných na řízení. Státní zástupce jinak postupuje podle § 8a tr. ř.

(2) Státní zástupce při svém postupu v přípravném řízení i v řízení před soudem při zastupování veřejné žaloby vychází z toho, že nikdo nesmí jakýmkoli způsobem zveřejnit žádnou informaci, ve které je uvedeno jméno, popřípadě jména, a příjmení mladistvého, nebo která obsahuje informace, které by umožnily tohoto mladistvého identifikovat (§ 53 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.). Za postup v rozporu se zásadou uvedenou v první větě se nepovažuje sdělení informací během trestního řízení, pokud účelem takového postupu není jejich zveřejnění,⁴⁵⁾ anebo je-li jejich účelem pátrání po mladistvém; to se týká i řízení proti uprchlému. Totéž obdobně platí o sdělení informací probačním úředníkem dalším osobám v rozsahu uvedeném v § 53 odst. 2 větě druhé zákona č. 218/2003 Sb.

(3) Osoby, kterým byly sděleny informace způsobem uvedeným v odstavci 2, je nesmějí nikomu dále sdělovat, pokud toto sdělení není nutné pro účely uvedené v § 53 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.; státní zástupce při realizaci svých oprávnění a plnění povinností při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení, jestliže osobně vykonává určité úkony, postupuje tak, aby o zákazu sdělování údajů, není-li sdělení nutné pro sdělení, jehož účelem není zveřejnění informací, pro pátrání po mladistvém nebo pro sdělení údajů probačním úředníkem dalším osobám, byly příslušné osoby náležitě poučeny.

ČÁST ČTVRTÁ

Trestní stíhání osob a dozor státního zástupce nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním i ve zkráceném přípravném řízení ve věcech proti mladistvým podle zákona č. 218/2003 Sb.

Oddíl první

Dozor státního zástupce v přípravném řízení ve věcech proti mladistvým podle zákona č. 218/2003 Sb.

Obecná ustanovení

Čl. 18

(1) Státní zástupce uplatňuje v průběhu přípravného řízení ve věcech proti mladistvým svá jednotlivá oprávnění,⁴⁶⁾ aby si s přihlédnutím k závažnosti a povaze trestní věci zajistil přehled o stavu a výsledcích přípravného řízení a měl možnost účinně působit na jeho průběh a neprodleně odstraňovat zjištěné nedostatky.

(2) Ve věcech uvedených v odstavci 1 státní zástupce pravidelně prověřuje stav přípravného řízení, účastní se důležitých procesních úkonů, popřípadě si vyžádá protokoly o takových úkonech, a svými pokyny usměřňuje průběh přípravného řízení a jeho zaměření.

⁴⁵⁾ Např. § 20 odst. 2, § 40 odst. 1, § 45, § 46 odst. 2, § 49 zákona č. 218/2003 Sb. ve spojení s § 73 odst. 2 tr. ř., dále § 50, § 55 odst. 3, § 56 odst. 2, § 57, § 60, § 68 až § 71 zákona č. 218/2003 Sb.

⁴⁶⁾ § 157 odst. 1 a 2, § 174, § 175 tr. ř.

Čl. 19

(1) Při provádění úkonů řízení ve věcech mladistvých se musí jednat s osobami na úkonu zúčastněnými tak, jak to vyžaduje význam a výchovný účel řízení; vždy je nutno šetřit jejich osobnosti. Při jednání s mladistvými se musí s přihlédnutím k jejich věku a duševní vyspělosti postupovat tak, aby nedošlo k narušení jejich psychické a sociální rovnováhy a jejich další vývoj byl co nejméně ohrožen.⁴⁷⁾

(2) Mladistvý má právo na zacházení přiměřené jeho věku, duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.⁴⁸⁾

(3) Ve věcech provinění mladistvých je státní zástupce povinen věnovat výkonu dozoru (§ 157 odst. 2, § 174 odst. 2 tr. ř.) zvýšenou pozornost; zaměřuje se přitom na posouzení, zda policejní orgány zacházely s mladistvými ohleduplně, a svou činnost organizuje tak, aby bylo možné ve všech vhodných případech využít přiměřená výchovná opatření a zvláštní způsoby řízení.⁴⁹⁾

(4) Státní zástupce při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení ve věcech proti mladistvým přezkoumává, zda mladistvý byl odpovídajícím způsobem poučen o svých právech a byla mu poskytnuta plná možnost jejich uplatnění.⁵⁰⁾ Dále i to, zda byl mladistvý ve vhodných případech poučen i o podmínkách pro podmíněně zastavení trestního stíhání, narovnání nebo odstoupení od trestního stíhání; zjistí-li, že poučení o zvláštních způsobech řízení¹⁾ neprovedl policejní orgán, neprodleně mladistvého sám poučí (§ 42 odst. 5 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb.).

(5) Při výkonu dozoru ve věcech provinění mladistvých státní zástupce dbá o to, aby již v přípravném řízení byly zjištěny okolnosti uvedené v § 55 odst. 1 a 2 zákona č. 218/2003 Sb.; zjištění poměrů mladistvého v tomto rozsahu se uloží příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí, případně též Probační a mediační službě (§ 55 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.). Zákon č. 218/2003 Sb. nevyžaduje, aby zjištění poměrů mladistvého podle předchozí věty ukládal orgánům uvedeným v § 55 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb. přímo státní zástupce.

(6) Při výkonu dozoru státní zástupce dbá dále o to, aby je-li nezbytné zjistit podrobnější informace pro další postup řízení a pro uložení nejvhodnějšího opatření, byla vypracována zpráva o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého, ke které pak státní zástupce přihlédne při konečném rozhodnutí ve věci.⁵¹⁾ Vypracování podrobné zprávy o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého

uloží státní zástupce příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí, případně též Probační a mediační službě.⁵²⁾ Policejní orgán není oprávněn vypracování zprávy orgánu sociálně-právní ochrany dětí, případně též Probační a mediační službě, v přípravném řízení uložit.

(7) Zpráva o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého podle odstavce 6 musí být písemná, pokud státní zástupce neurčí jinak; při tom musí zvažovat i požadavek, aby věc byla náležitě objasněna v rozsahu stanoveném v § 2 odst. 5 a § 89 odst. 1 tr. ř. a § 55 zákona č. 218/2003 Sb. Zpráva musí obsahovat zejména údaje uvedené v § 56 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.

Čl. 20

(1) Státní zástupce při výkonu dozoru ve věcech uvedených v čl. 18 odst. 1 přihlíží k oprávněným zájmům poškozeného a přezkoumává postup policejních orgánů z hlediska, zda byl i poškozený náležitě poučen o svých právech a byla mu poskytnuta plná možnost jejich uplatnění.⁵³⁾ Vždy je povinen posoudit vhodnost a účelnost některého ze zvláštních způsobů řízení vedoucích mimo jiné k náhradě škody nebo jinému odčinění škodlivých následků činu.¹⁾

(2) Státní zástupce se při výkonu dozoru zaměřuje i na to, zda poškozený, jehož adresa pobytu, sídla nebo místa podnikání je známa, byl policejním orgánem vyrozuměn, jestliže mladistvý prohlásí, že je připraven škodu vzniklou činem nahradit, jinak odčinit nebo přispět k narovnání škodlivých následků činu. Totéž platí v případě, že mladistvý na sebe vezme povinnost, která se bezprostředně dotýká zájmů poškozeného (§ 45 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.).⁵⁴⁾ Zjistí-li, že takto policejní orgán v rozporu se zákonem nepostupoval, neprodleně mu uloží, aby toto pochybení napravil, nebo sám poškozeného vyrozumí.

Čl. 21

**Prověrky a informace o stavu
prověřování a vyšetřování**

Při provádění prověrek spisových materiálů (§ 18 jednacího řádu) ve věcech proti mladistvým i při vyžadování informací od policejního orgánu státní zástupce postupuje podle pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním, obdobně.

⁴⁷⁾ § 41 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

⁴⁸⁾ § 42 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

⁴⁹⁾ § 59 zákona č. 218/2003 Sb.

⁵⁰⁾ § 42 odst. 5 věta první zákona č. 218/2003 Sb.

⁵¹⁾ § 56 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

⁵²⁾ § 56 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

⁵³⁾ § 43, § 44, § 46, § 47 a násl. tr. ř.; § 45 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

⁵⁴⁾ Např. § 17 odst. 3, § 18 odst. 1 písm. d), e), § 70 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb., § 307 odst. 1 písm. b), odst. 2, 3, § 309 odst. 1 písm. b), § 310 odst. 1 tr. ř.

Čl. 22

**Vyřizování žádostí o přezkoumání postupu
policejního orgánu**

(1) Osobou oprávněnou k žádosti o přezkoumání postupu policejního orgánu podle § 157a odst. 1 tr. ř. je i zákonný zástupce mladistvého (§ 43 zákona č. 218/2003 Sb.).

(2) Při vyřizování žádostí o přezkoumání postupu policejního orgánu podle § 157a odst. 1 tr. ř. státní zástupce postupuje podle pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním, obdobně.

Čl. 23

Zahájení trestního stíhání mladistvého

(1) Státní zástupce při výkonu dozoru ve stadiu vyšetřování prověřuje, zda policejní orgán o zahájení trestního stíhání mladistvého (§ 160 odst. 1 tr. ř.) bez zbytečného odkladu informoval též jeho zákonného zástupce (§ 43 zákona č. 218/2003 Sb.), příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí a Probační a mediační službu, a zjistí-li pochybení, uloží policejnímu orgánu, aby splnil tuto zákonnou povinnost alespoň dodatečně.⁵⁵⁾

(2) Koná-li vyšetřování státní zástupce (§ 174 odst. 2 písm. c) tr. ř.), plní povinnost uvedenou v odstavci 1 státní zástupce. Státní zástupce informuje bez zbytečného odkladu osoby uvedené v odstavci 1 také v případě, kdy rozhodl o zahájení trestního stíhání proti mladistvému v případech uvedených v § 179e větě za středníkem tr. ř.

Oddíl druhý**Zadržení, vazba a zatčení mladistvého,
návrhy na prodloužení vazby**

Čl. 24

Obecné ustanovení

Státní zástupce v souvislosti se zajištěním osoby mladistvého v přípravném řízení při svém postupu důsledně dodržuje zásadu, že mladistvý může být vzat do vazby jedině tehdy, nelze-li účelu vazby dosáhnout jinak.⁵⁶⁾

Čl. 25

**Zadržení a zatčení mladistvého, vyrozumění
o zadržení a zatčení**

(1) Postup státního zástupce ve vztahu k zadržení mladist-

vého jako osoby podezřelé ze spáchání trestného činu, ve vztahu k jeho zadržení jako obviněného i při podání návrhu na vydání příkazu k zatčení obviněného upravuje pokyn obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním.

(2) Státní zástupce při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení přezkoumává, zda o zadržení (§ 75, § 76 tr. ř.) a zatčení (§ 69 odst. 3 tr. ř.) mladistvého byli vyrozuměni bez zbytečného odkladu jeho zákonný zástupce, zaměstnavatel, příslušné středisko Probační a mediační služby a příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí; byl-li zadržen nebo zatčen mladistvý, kterému byla uložena ochranná výchova a mladistvý ji již vykonává, vyrozumění se vztahuje i na výchovné zařízení, ve kterém mladistvý ochrannou výchovu vykonává.⁵⁷⁾

(3) Mladistvý, který nedovršíl v době zadržení osmnáctý rok svého věku, musí být umístěn odděleně od dospělých.⁵⁸⁾ Tato úprava se neuzije v případech uvedených v § 51 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

**Postup státního zástupce před podáním návrhu
na vzetí do vazby mladistvého
nebo návrhu na nahrazení vazby jiným opatřením**

Čl. 26

(1) Před podáním návrhu na vzetí do vazby mladistvého státní zástupce zkoumá, zda důvody vazby podle § 67 písm. a), b), c) tr. ř. včetně okolností vztahujících se k důvodnosti podezření z trestné činnosti ve vztahu k mladistvému jsou podloženy konkrétními skutečnostmi. Není-li dále uvedeno výslovně něco jiného, postupuje státní zástupce podle pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním.

(2) Státní zástupce musí posuzovat ve vztahu k mladistvému v případech, kdy je stíhán pro trestný čin uvedený v § 68 odst. 2 tr. ř., zda je ve vztahu k němu dána některá okolnost uvedená v § 68 odst. 3 tr. ř., jakož i to, zda vzhledem k osobě mladistvého a okolnostem případu trestní stíhání povede k uložení nepodmíněného trestního opatření odnětí svobody⁵⁹⁾ (§ 72 odst. 2 písm. b) tr. ř.).

(3) Státní zástupce před podáním návrhu důsledně zvažuje podmínku uvedenou v § 46 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., že mladistvý může být vzat do vazby jedině tehdy, nelze-li účelu vazby dosáhnout jinak (čl. 24). Před podáním návrhu na vzetí mladistvého do vazby je třeba náležitě se zabývat možností nahrazení vazby

⁵⁵⁾ § 60 zákona č. 218/2003 Sb.

⁵⁶⁾ § 46 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

⁵⁷⁾ § 46 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.; § 1 odst. 1, § 2 až § 15 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů.

⁵⁸⁾ § 51 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

⁵⁹⁾ § 24 odst. 1 písm. g) až i), § 31 až § 33 a § 35 zákona č. 218/2003 Sb.

- a) zárukou zájmového sdružení občanů nebo důvěryhodné osoby,⁶⁰⁾
- b) dohledem probačního úředníka,⁶¹⁾
- c) slibem mladistvého,⁶²⁾
- d) jeho umístěním v péči důvěryhodné osoby,⁶³⁾ nebo
- e) peněžitou zárukou.⁶⁴⁾

(4) O všech úkonech prováděných před podáním návrhu na vzetí mladistvého do vazby nebo návrhem na to, aby vazba byla nahrazena jiným opatřením, zejména týkajících se postupu podle odstavce 2 nebo 3, učiní státní zástupce stručný záznam do spisu.

(5) Dospěje-li státní zástupce na základě postupu podle odstavce 1 až 3 k závěru, že vazbu lze u mladistvého nahradit některým ze zde uvedených opatření, vzhledem k tomu, že není oprávněn sám ponechat mladistvého na svobodě za současného nahrazení vazby postupem podle § 49 odst. 1 nebo 2, § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. a § 73 odst. 1, 3, § 73a odst. 1, 2 písm. a) tr. ř., předloží soudu návrh na to, aby vazba byla u mladistvého některým z těchto opatření nahrazena, a svůj návrh náležitě odůvodní.

(6) Učiní-li mladistvý nebo jiná osoba návrh na nahrazení vazby jiným opatřením až poté, co státní zástupce předložil návrh na vzetí mladistvého do vazby soudci okresního soudu pro mládež,⁶⁵⁾ a účastní-li se státní zástupce výsledku zadrženého mladistvého před soudcem (čl. 32), vyjádří se státní zástupce i k tomuto návrhu. Má-li za to, že jsou důvody pro přijetí takového opatření nahrazujícího vazbu, navrhne soudci, aby je přijal. Pokud se státní zástupce výsledku zadrženého mladistvého před soudcem ze závažných důvodů nezúčastní a byl-li informován včas o tom, že návrh podle věty první byl mladistvým nebo jinou osobou učiněn, vyjádří se k uvedenému návrhu popřípadě písemně.

Čl. 27

(1) Záruku podle čl. 26 odst. 3 písm. a) může - jsou-li dány důvody vazby podle § 67 písm. a) nebo c) tr. ř. - nabídnout zejména odborová organizace v místě zaměstnání mladistvého nebo některé zájmové sdružení uvedené v § 3 odst. 1 tr. ř. působící v místě bydliště mladistvého. Záruku však mohou za stejných podmínek poskytnout i rodiče mladistvého nebo jiná osoba mladistvému blízká, schopná příznivě ovlivňovat chování mladistvého a u níž jsou tak předpoklady pro náležitý výkon záruky, rovněž vychovatel v internátu pro učně, vedoucí zaměstnanec nadřízený mladistvému, učitel, výchovný pracovník zařízení, ve kterém mladistvý vykonává ochrannou nebo ústavní výchovu; záruku mohou v odůvodněných případech nabídnout i škola nebo výchovné zařízení.

(2) Záruka zájmového sdružení občanů za další chování

mladistvého musí obsahovat nabídku převzetí dohledu nad dalším chováním mladistvého, kterým se má působit vůči obavě z pokračování v trestné činnosti, z dokonání trestného činu, z pokusu nebo vykonání trestného činu, který připravoval nebo kterým hrozil, anebo nabídku provedení opatření, že se obviněný dostaví na vyzvání k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu a že vždy předem oznámí vzdání se z místa pobytu, čímž se má čelit obavě z útěku nebo skrývání se. Nabízená záruka musí obsahovat výčet konkrétních opatření, která zájmové sdružení občanů nebo důvěryhodná osoba hodlá uplatňovat ve vztahu k mladistvému.

(3) U nabídky záruky v ostatních případech, než uvedených v odstavci 2, se nevyžaduje splnění formálních předpokladů jako u zájmového sdružení občanů. Z nabídky záruky však musí být zřejmé, že přichází v úvahu působení na chování mladistvého takovým způsobem, že lze nahradit důvody vazby podle § 67 písm. a) nebo c) tr. ř.

(4) Státní zástupce je povinen projednat možnost nabídnutí záruky v odůvodněných případech s rodiči mladistvého; takový postup nepřichází v úvahu, neskýtají-li rodiče pro náležitý výkon záruky předpoklady, zejména pokud se sami podíleli na páchání trestné činnosti, naváděli mladistvého k jejímu spáchání, svým způsobem života dávají najevo, že nejsou schopni příznivě ovlivňovat chování mladistvého, anebo pokud to vylučuje povaha a závažnost provinění mladistvého.

(5) Nabídl-li záruku zájmové sdružení občanů nebo kterákoli z dalších osob uvedených v odstavci 1, státní zástupce je seznámí s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby (§ 73 odst. 3 tr. ř.). U zájmového sdružení vyžádá zpravidla písemnou nabídku nebo o takové nabídce učiní záznam do spisu; nabídka i záznam musí splňovat náležitosti uvedené v odstavci 2.

(6) Projednání možnosti nabídnutí záruky podle odstavce 5 a seznámení s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby, podle odstavce 6, představuje postup, který není v rozporu s § 53 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., neboť jeho účelem není zveřejnění informací (čl. 17 odst. 2 věta druhá). Státní zástupce však musí osoby, s nimiž je projednání podle věty první vedeno, poučit v souladu s § 53 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb. (čl. 17 odst. 3).

(7) Nabídl-li zájmové sdružení nebo další osoba uvedená v odstavci 1 převzetí záruky, státní zástupce zkoumá

- a) u zájmového sdružení uvedeného v § 3 odst. 1 tr. ř., zda je způsobilé působit na obviněného, aby žil řádným životem, a k tomu přijmout potřebná opatření,⁶⁶⁾
- b) u rodičů mladistvého nebo jiné osoby mladistvému blízké, zda jsou schopni příznivě ovlivňovat chování mladistvého a jsou tak dány předpoklady pro náležitý vý-

⁶⁰⁾ § 49 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. a § 73 odst. 1 písm. a) tr. ř.

⁶¹⁾ § 49 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. a § 73 odst. 1 písm. c) tr. ř.

⁶²⁾ § 49 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. a § 73 odst. 1 písm. b) tr. ř.

⁶³⁾ § 49 odst. 1 a § 50 zákona č. 218/2003 Sb.

⁶⁴⁾ § 49 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb. a § 73a odst. 1 a 2 tr. ř.

⁶⁵⁾ § 26 tr. ř., § 4, § 37, § 39 zákona č. 218/2003 Sb.

⁶⁶⁾ § 6 odst. 3 věta před středníkem tr. ř.

- kon záruky,
- c) u ostatních osob uvedených v odstavci 3 reálnou možností působení na mladistvého, aby se choval způsobem uvedeným v § 73 odst. 1 písm. a) tr. ř., a ve všech případech, zda lze záruku vzhledem k osobě mladistvého a k povaze projednávaného případu považovat za dostatečnou a jsou podmínky pro její přijetí.

Čl. 28

(1) Slib, že povede řádný život, zejména že se nedopustí trestné činnosti, na vyzvání se dostaví k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, vždy předem oznámí vzdálení se z místa pobytu a že splní povinnosti a dodrží omezení, která se mu uloží, může nahradit vazbu u mladistvého, jen jsou-li dány důvody vazby podle § 67 písm. a) nebo c) tr. ř.

(2) Slib musí být dán přímo mladistvým a nikoli za něho jinou osobou, např. obhájcem nebo zákonným zástupcem. Slib nemusí mladistvý sám napsat, je však třeba, aby jím byl vlastnoručně podepsán.

(3) Státní zástupce zvažuje, zda by s ohledem na povahu provinění spáchaného mladistvým a jeho osobu přicházelo v úvahu nahrazení vazby slibem. V odůvodněných případech, a to i po projednání s obhájcem nebo zákonným zástupcem, může mladistvého vyzvat, aby slib učinil. Současně se mladistvého dotáže, zda by byl popřípadě ochoten se podrobit omezením, jež by mu uložil soudce, který bude o vazbě rozhodovat; může se jednat o omezení odpovídající svým obsahem výchovným povinnostem podle § 18 nebo výchovným omezením podle § 19 zákona č. 218/2003 Sb.

(4) Státní zástupce dále zkoumá, zda písemný slib učiněný mladistvým je reálný a zda vzhledem k osobě mladistvého a k povaze projednávaného případu je možno jej považovat za dostatečný a přichází tak v úvahu jeho přijetí soudem.

Čl. 29

(1) I dohled probačního úředníka jako opatření nahrazující vazbu mladistvého přichází v úvahu, jen jsou-li dány důvody vazby podle § 67 písm. a) nebo c) tr. ř.

(2) Státní zástupce možnost nahrazení vazby mladistvého podle odstavce 1 vždy projedná s příslušným střediskem Probační a mediační služby; za účelem náležitého objasnění podmínek pro případný postup podle § 73 odst. 1 písm. c) tr. ř. může požádat o součinnost nejen toto středisko, ale i příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, a může vyžádat podání zprávy o poměrech mladistvého.⁶⁷⁾ Nelze-li zprávu v krátkých lhůtách, v nichž je třeba rozhodnout o zadrženém mladistvém, podat, státní zástupce vyžádá alespoň předběžnou informaci.

(3) Státní zástupce zvažuje, zda s ohledem na osobu mladistvého a povahu projednávaného případu lze účelu vazby dosáhnout dohledem probačního úředníka nad mladistvým. Vychází též z toho, že dohled se u mladistvého bude vykoná-

vat způsobem uvedeným v § 16 zákona č. 218/2003 Sb. a že mladistvý bude v jeho rámci plnit především povinnosti podle § 73 odst. 3 tr. ř.

Čl. 30

(1) I když jsou u mladistvého dány důvody vazby podle § 67 písm. a) až c) tr. ř., může být vazba nahrazena umístěním mladistvého do péče důvěryhodné osoby podle § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

(2) Důvěryhodnou osobou podle odstavce 1 může být kterákoliv fyzická osoba způsobilá k právním úkonům, u které budou splněny podmínky její důvěryhodnosti i způsobilosti o mladistvého pečovat, převzetí odpovědnosti za to, že se mladistvý na předvolání dostaví k orgánu činnému podle zákona č. 218/2003 Sb. a splnit případné další podmínky, které určí soudce okresního soudu pro mládež.⁶⁵⁾ Důvěryhodnou osobou může být i výchovné zařízení⁵⁷⁾ nebo výjimečně i právnická osoba, je-li způsobilá plnit podmínky uvedené v § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 218/2003 Sb.

(3) Umístění mladistvého do péče důvěryhodné osoby není změnou výchovného prostředí u mladistvého a týká se jen probíhajícího trestního stíhání mladistvého; může sloužit jen pro účely nahrazení vazby.

(4) Státní zástupce zkoumá splnění podmínek uvedených v § 50 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 218/2003 Sb., které musí být splněny současně. Za tím účelem si vyžádá od důvěryhodné osoby její vyjádření ve smyslu § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 218/2003 Sb. Dále zjistí, zda mladistvý s tím, že se péče a dohled nad ním ujme důvěryhodná osoba, souhlasí, a je ochoten se písemně zavázat, že se bude chovat podle dohodnutých podmínek a splní i další podmínky stanovené soudem. Vyjádření důvěryhodné osoby i souhlas mladistvého musí být dány buď písemně nebo ústně do protokolu. Před provedením těchto úkonů je třeba dotčené osoby náležitě poučit o právních následcích umístění mladistvého do péče důvěryhodné osoby a o svých povinnostech v této souvislosti.

Čl. 31

(1) Nabídl-li mladistvý nebo jiná osoba (zejména zákonný zástupce, obhájce) složení peněžité záruky, státní zástupce věc přezkoumá z hlediska, zda vzhledem k okolnostem případu nebo závažnosti skutečností odůvodňujících vazbu přichází v úvahu nahrazení vazby peněžitou zárukou. Vychází přitom z toho, že přijetí nabídky peněžité záruky je vyloučeno, je-li dán důvod vazby podle § 67 písm. b) tr. ř. anebo je dán důvod vazby podle § 67 písm. c) tr. ř. a trestní stíhání mladistvého je vedeno proti mladistvému pro některý z trestných činů uvedených v § 73a odst. 1 větě druhé tr. ř.

(2) Státní zástupce věc přezkoumá vždy i z hlediska, zda s přihlédnutím k osobě a k majetkovým poměrům mladistvého nebo toho, kdo za něho složení peněžité záruky nabízí, k povaze a závažnosti trestného činu, pro který je stíhán, a závaž-

⁶⁷⁾ § 55 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.; § 4 odst. 1, 2 písm. a) zákona č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě; § 51 odst. 5 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

nosti důvodů vazby lze vazbu u mladistvého nahradit při výši peněžitě záruky, která byla mladistvým nebo jinou osobou nabídnuta. Jestliže mladistvý nebo jiná osoba takovou konkrétní nabídku neučinili a uvedli, že příslušný návrh budou adresovat soudci okresního soudu pro mládež, který bude rozhodovat o vazbě, státní zástupce na základě kritérií uvedených v § 73a odst. 2 písm. a) tr. ř. vymezí předpokládanou výši peněžitě záruky, kterou by podle jeho názoru bylo možno u mladistvého vazbu nahradit, a tuto sdělí soudci.

Čl. 32

Účast státního zástupce při rozhodování soudu o vazbě ve věci mladistvého

(1) Státní zástupce specializovaný na věci mládeže⁶⁵⁾ se výsledku mladistvého před soudcem okresního soudu mládeže, který rozhoduje o jeho vzetí do vazby,⁶⁶⁾ zpravidla zúčastní. V případě, že nelze zajistit jeho účast, s ohledem na to, že provedení úkonu nelze odložit, může se výsledku zúčastnit i jiný státní zástupce.⁶⁸⁾

(2) Žádný státní zástupce se výsledku uvedeného v odstavci 1 nezúčastní pouze tehdy, pokud účasti státního zástupce brání závažné okolnosti, zejména že v téže době je různými soudci rozhodováno o více zadržených osobách anebo účast znemožňuje okolnost, že ve stejné době musí státní zástupce specializovaný na věci mládeže⁶⁷⁾ i jiný státní zástupce, který by ho mohl zastoupit, plnit neodkladné úkoly. O tom, že se státní zástupci z důvodů uvedených v předchozí větě nemohou účastnit na výsledku zadrženého mladistvého před soudcem ve větším počtu případů, může rozhodnout i vedoucí státní zástupce.

Přezkoumávání důvodnosti vazby mladistvého v přípravném řízení, propuštění z vazby na svobodu, změna důvodů vazby, rozhodování o žádostech o propuštění z vazby na svobodu

Čl. 33

(1) V průběhu celého přípravného řízení je státní zástupce povinen zkoumat, zda důvody vazby trvají (§ 48 věta první zákona č. 218/2003 Sb., § 72 odst. 1 věta první tr. ř.). Zjistí-li, že pominuly, rozhodne ihned usnesením, že se mladistvý propuští z vazby na svobodu (§ 48 odst. 1 část věty první za středníkem zákona č. 218/2003 Sb., § 72 odst. 2 písm. a) tr. ř.). Příkaz k propuštění mladistvého z vazby na svobodu je nutno bezodkladně doručit věznicí, ve které je vazba vykonávána, a ověřit, zda byl věznicí skutečně doručen.

Čl. 34

Podal-li mladistvý žádost o propuštění z vazby, státní zástupce bezodkladně přezkoumá, zda důvody vazby nadále trvají, a pokud žádosti mladistvého nevyhoví, předloží ji nejpozději do pěti pracovních dnů od doručení (§ 73b odst. 3 třetí věta tr. ř.) soudu pro mládež k rozhodnutí se svým odůvodněným stanoviskem spolu s vyšetřovacím spisem nebo jeho konceptem, nelze-li vyšetřovací spis ze závažných důvodů předložit. O předložení žádosti soudu současně mladistvého vyrozumí.

⁶⁵⁾ § 41 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

⁶⁶⁾ § 47 odst. 8 zákona č. 218/2003 Sb.

Čl. 35

Nahrazení vazby zárukou, slibem, dohledem probačního úředníka, umístěním mladistvého v péči důvěryhodné osoby nebo peněžitou zárukou

(1) Byl-li shledán u mladistvého některý z důvodů vazby, je státní zástupce povinen v každém období trestního stíhání (§ 48 věta první zákona č. 218/2003 Sb.) zkoumat, zda nelze další výkon vazby mladistvého nahradit jiným opatřením (§ 48 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb., čl. 26 odst. 3).

(2) V souvislosti se zjišťováním podkladů pro účely nahrazení vazby mladistvého jiným opatřením postupuje státní zástupce v úzké součinnosti s Probační a mediační službou a s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí (§ 48 poslední věta zákona č. 218/2003 Sb.); může také vyžádat zprávu ke zjištění poměrů mladistvého podle § 55 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.

(3) Dospěje-li státní zástupce po přezkoumání podle odstavce 1 a za případného využití součinnosti s Probační a mediační službou a s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí podle odstavce 2 provedeném na základě návrhu policejního orgánu nebo i bez takového návrhu, z podnětu žádosti mladistvého o propuštění z vazby na svobodu (čl. 34), popř. spojené s návrhem obviněného nebo jiné osoby na přijetí opatření nahrazujícího vazbu, nebo i bez takové žádosti či návrhu - k závěru, že vazbu lze u mladistvého nahradit některým ze zde uvedených opatření, postupuje podle příslušných ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním (nahrazení vazby zárukou, slibem, dohledem probačního úředníka nebo peněžitou zárukou) anebo postupuje tak, že vazbu mladistvého nahradí jeho umístěním do péče důvěryhodné osoby (§ 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.). Při uplatnění tohoto opatření nahrazujícího vazbu postupuje státní zástupce přiměřeně podle čl. 30; při použití ustanovení § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. v přípravném řízení platí, že státní zástupce může určit i další podmínky, které má splnit mladistvý, ve vztahu k němuž se zvažuje nahrazení vazby jeho umístěním v péči důvěryhodné osoby, která má převzít odpovědnost kromě jiného i za splnění těchto dalších podmínek mladistvým.

(4) Jakmile bylo zajištěno náhradní opatření uvedené v odstavcích 1 a 2, musí být mladistvý bez zbytečného odkladu propuštěn z vazby; státní zástupce postupuje v takovém případě podle čl. 33 odst. 1 poslední věty obdobně.

Čl. 36

Postup v případě neplnění závazků ze strany mladistvého nebo důvěryhodné osoby po umístění mladistvého v péči důvěryhodné osoby

(1) Rozhodl-li o soudce okresního soudu pro mládež o ponechání mladistvého na svobodě v důsledku nahrazení vazby umístěním mladistvého v péči důvěryhodné osoby (§ 77 odst.

2, § 68 tr. ř. ve spojení s § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.), státní zástupce navrhne soudci okresního soudu pro mládež, aby

- a) důvěryhodnou osobu i mladistvého zprostil závazků, které přijali podle § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., a podle povahy a závažnosti věci, s přihlédnutím k osobě mladistvého a důvodům, které vedly k postupu podle písm. a), současně
- b) určil jinou důvěryhodnou osobu za podmínek podle § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. nebo aby přijal jiné opatření nahrazující vazbu, anebo není-li to možné, aby rozhodl o vazbě nebo vydal příkaz k zatčení mladistvého; při podání takového návrhu státní zástupce postupuje přiměřeně podle příslušných ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachovávaním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním.

(2) Neplní-li důvěryhodná osoba nebo mladistvý v přípravném řízení své závazky podle § 50 odst. 1 písm. a), popř. b) zákona č. 218/2003 Sb. v případě, kdy vazbu takto nahradil státní zástupce (§ 73b odst. 3 věta druhá tr. ř. ve spojení s § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.), státní zástupce

- a) důvěryhodnou osobu i mladistvého zproští závazků, které přijali podle § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., a podle povahy a závažnosti věci, s přihlédnutím k osobě mladistvého a důvodům, které vedly k postupu podle písm. a), současně buď
- b) určí jinou důvěryhodnou osobu za podmínek podle § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., nebo
- c) rozhodne o přijetí jiného opatření nahrazující vazbu čl. 35 ve spojení s čl. 26 odst. 3 a) až c) a e), anebo není-li to možné,
- d) navrhne soudci okresního soudu mládeže, aby rozhodl o vazbě nebo vydal příkaz k zatčení mladistvého; při tom postupuje podle čl. 26 a dále přiměřeně i podle příslušných ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachovávaním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním.

(3) Státní zástupce podle odstavců 1 a 2 postupuje obdobně, jestliže mladistvý vezme zpět souhlas se svým umístěním do péče důvěryhodné osoby (§ 50 odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2003 Sb.).

Čl. 37

Návrh státního zástupce na prodloužení vazby v přípravném řízení

(1) Nelze-li skončit pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů trestní věc proti mladistvému ve lhůtách stanovených v § 47 odst. 1 větě první zákona č. 218/2003 Sb. a propuštěním mladistvého na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního řízení (§ 1 odst. 1 tr. ř.), dbá státní zástupce, který vykonává dozor nad vyšetřováním, aby mu policejní orgán konající vyšetřování předložil spisový materiál tak, aby návrh na prodloužení vazby

mohl státní zástupce doručit soudci okresního soudu pro mládež nejpozději v den, který předchází dni, jenž je patnáctým dnem počítaným nazpět od konce lhůty trvání vazby. Státní zástupce stejně postupuje i tehdy, jestliže v době kratší než patnáct dnů před skončením vazební lhůty podá ve věci mladistvého obžalobu (§ 47 odst. 2 část věty druhé za středníkem zákona č. 218/2003 Sb.).

(2) Byla-li trestní věc mladistvého vrácena státnímu zástupci k došetření (§ 188 odst. 1 písm. e), § 221 odst. 1, 2, § 149 odst. 2, § 260 odst. 2, § 284 odst. 2 tr. ř.) nebo taková věc byla státnímu zástupci přikázána Nejvyšším soudem v řízení o dovolání (§ 265l odst. 1 tr. ř.) nebo o stížnost pro porušení zákona (§ 270 odst. 1 tr. ř.), lhůta 15 dnů pro podání návrhu na prodloužení vazby běží státnímu zástupci ode dne, kdy mu byl spis doručen.

(3) Návrh státního zástupce na prodloužení vazby musí obsahovat

- a) osobní údaje mladistvého, jehož se návrh na prodloužení vazby týká,
- b) stručný popis skutku, pro který bylo proti mladistvému zahájeno trestní stíhání (§ 160 odst. 1 tr. ř.),
- c) právní kvalifikaci skutku,
- d) uvedení vazební věznice nebo zvláštního oddělení věznice, ve které se mladistvý nachází,
- e) údaje o vzetí mladistvého do vazby a počátku vazby podle § 47 odst. 5 větě první zákona č. 218/2003 Sb.,
- f) důvody vazby uvedené jejich zákonným pojmenováním včetně číselného označení příslušného ustanovení trestního řádu; byly-li již dříve soudem ve vztahu k mladistvému konstatovány okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 tr. ř. v případech, je-li mladistvý stíhán pro provinění uvedené v § 68 odst. 2 tr. ř., státní zástupce uvede tyto okolnosti,
- g) zdůvodnění obtížnosti věci nebo jiných závažných důvodů, pro které nebylo možno trestní věc skončit, a podmínky záležející v tom, že propuštěním mladistvého z vazby na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního řízení,
- h) vymezení úkonů, které je nutno ještě ve věci provést,
- i) návrh na prodloužení vazby s uvedením doby, do níž má být vazba prodloužena v souladu s § 47 odst. 1 věty druhé zákona č. 218/2003 Sb. (s rozlišením zvlášť závažných provinění podle § 41 odst. 2 tr. zák. a ostatních provinění).

(4) Nejsou-li spisy ve lhůtě podle odstavce 1 dosažitelné, je třeba předložit koncept spisových materiálů nebo jejich opis, aby soudce okresního soudu pro mládež měl pro své rozhodnutí náležitě podklady.

(5) Pokud není návrh ve stanovené lhůtě soudci okresního soudu pro mládež předložen, musí státní zástupce propustit obviněného na svobodu nejpozději následující den po uplynutí lhůty, na niž bylo trvání vazby omezeno (§ 47 odst. 4 zákona č. 218/2003 Sb.). Příkaz k propuštění z vazby na svobodu zašle státní zástupce věznicí, v níž se mladistvý nachází; pak postupuje podle čl. 33 odst. 1 poslední věty obdobně.

(6) Státní zástupce vydá příkaz k propuštění mladistvého na

svobodu také tehdy, jestliže soud nevyhověl návrhu na prodloužení vazby mladistvého dříve, než její lhůta skončila; v takovém případě státní zástupce propustí mladistvého na svobodu nejpozději den po uplynutí lhůty, na níž bylo trvání vazby omezeno.

(7) Jde-li o důvod vazby podle § 67 písm. b) tr. ř., státní zástupce dbá o to, aby v případě, že nebude zjištěno, že obviněný již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání (§ 71 odst. 2 část druhé věty za středníkem tr. ř.) a tato skutečnost nebude konstatována soudem, byl obviněný z vazby propuštěn na svobodu nejpozději den následující po uplynutí lhůty dvou měsíců, a jde-li o zvlášť závažné provinění, ve lhůtě tří měsíců, nebyl-li propuštěn na svobodu před uplynutím této lhůty.

(8) Je-li trestní stíhání proti mladistvému vedeno pro zvlášť závažné provinění (§ 41 odst. 2 tr. zák.), státní zástupce v průběhu přípravného řízení až do podání obžaloby v souvislosti s prověrkami a dotazy na stav vyšetřování (čl. 21) přezkoumává, zda jsou podmínky pro to, aby skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl nadále posuzován u mladistvého jako takové provinění. Zjistí-li, že tento skutek je jiným než zvlášť závažným proviněním a že délka vykonané vazby již přesáhla nejvyšší přípustnou dobu vazby mladistvého podle § 47 odst. 1 věty první zákona č. 218/2003 Sb. stanovené pro jiná než zvlášť závažná provinění, a to i tehdy, bude-li vzato v úvahu prodloužení vazby, mladistvý musí být z vazby propuštěn na svobodu nejpozději den následující po uplynutí této lhůty (§ 47 odst. 4 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam).

Oddíl třetí

Postup státního zástupce při zajišťování obhajoby mladistvému, při vyšetření duševního stavu a při výslechu mladistvého

Obhajoba mladistvého

Čl. 38

(1) Státní zástupce při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení přezkoumává, zda policejní orgán důsledně plní svou povinnost spočívající v tom, aby mladistvý měl obhájce od okamžiku, kdy jsou proti němu použita opatření podle zákona č. 218/2003 Sb. nebo provedeny úkony podle trestního řádu, včetně úkonů neodkladných a neopakovatelných, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozmění obhájce o něm zajistit.⁷⁰⁾ Vychází při tom z toho, že účast obhájce má v těchto případech význam zejména tehdy, bude-li proti mladistvému zahájeno trestní stíhání. Jinak postupuje podle ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním obdobně.

⁷⁰⁾ § 42 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

⁷¹⁾ § 57 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., § 104a odst. 7 tr. ř.

⁷²⁾ § 5 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

(2) Za úkony uvedené v odstavci 1, jejichž provedení nelze odložit a vyzkoušení obhájce o nich nelze zajistit, lze považovat zejména tyto úkony

- a) vydání a odnětí věci (§ 78 a § 79 tr. ř.),
- b) domovní prohlídka a prohlídka jiných prostor a pozemků (§ 82 odst. 1 a 2 tr. ř.),
- c) osobní prohlídka (§ 82 odst. 3 tr. ř.),
- d) vstup do obydlí, do jiných prostor a na pozemek (§ 83c tr. ř.),
- e) provádění důkazu v bytě, obydlí, jiných prostorách a na pozemku (§ 85b tr. ř.),
- f) ohledání místa činu (§ 113 tr. ř.),
- g) prohlídka těla a odběr krve nebo jiný obdobný úkon (§ 114 odst. 1 a 2 tr. ř.),
- h) odběr pachové stopy a další úkony směřující ke zjištění totožnosti osoby, která se zdržovala na místě činu (§ 114 odst. 3 tr. ř.),
- i) prohlídka a pitva mrtvoly (§ 115 tr. ř.).

Čl. 39

Státní zástupce při výkonu dozoru dále důsledně přezkoumává, aby obhájcem mladistvého nebyl v přípravném řízení ten, kdo současně zastupuje osobu, jejíž zájmy si odporují se zájmy mladistvého, a ten, kdo byl mladistvému jako obhájce takovou osobou zvolen (§ 44 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.). Zjistí-li takový případ, neprodleně podá soudci okresního soudu pro mládež návrh na postup podle § 37a odst. 2 nebo § 40a odst. 1 tr. ř.

Čl. 40

Výslech mladistvého

(1) Účastní-li se státní zástupce výslechu mladistvého nebo takový výslech provádí sám (§ 174 odst. 2 písm. c) tr. ř.), zabezpečí vždy, aby mladistvý byl odpovídajícím způsobem poučen (§ 33, § 92 odst. 1, 2, § 93 odst. 1, § 95 tr. ř., § 42 odst. 1, odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb.), zejména dbá o to, aby při výslechu obviněného mladistvého bylo postupováno ohleduplně a byla šetřena jeho osobnost (§ 57 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.).

(2) Ke konfrontaci mladistvého je možno přistoupit jen výjimečně, a to až v řízení před soudem pro mládež.⁷¹⁾

Čl. 41

Vyšetření duševního stavu mladistvého a pozorování jeho duševního stavu ve zdravotnickém zařízení

(1) Státní zástupce při výkonu dozoru v přípravném řízení postupuje tak, že vznikne-li odůvodněná pochybnost, že mladistvý v době spáchání činu nedosáhl takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohl rozpoznat jeho nebezpečnost pro společnost nebo ovládat své jednání,⁷²⁾ nebo pokud se taková pochybnost týká možného výskytu duševní poruchy v době spá-

chání činu, pro kterou by mladistvý nemohl rozpoznat nebezpečnost svého činu pro společnost nebo ovládat své jednání,⁷³⁾ byl duševní stav mladistvého vyšetřen, a to zásadně dvěma znalci z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie se specializací na dětskou psychiatrii,⁷⁴⁾ obecná úprava v § 116 odst. 1 tr. ř. se tu neuplatní.

(2) V odůvodněných případech, je-li to nezbytné k objasnění otázek uvedených v odstavci 1, státní zástupce dbá o to, aby k náležitému posouzení duševního stavu mladistvého byl popřípadě přibrán i znalec z odvětví psychologie nebo sexuologie s odpovídající specializací.

(3) Při vyšetření duševního stavu mladistvého jeho pozorováním ve zdravotnickém ústavu postupuje státní zástupce obdobně podle příslušného ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravě řízení trestním a postup v trestním řízení soudním; pozorování však může trvat nejvýše jeden měsíc a tato lhůta může být na odůvodněnou žádost znalců prodloužena, nikoli však více než o jeden měsíc.

Oddíl čtvrtý

Postup státního zástupce při uplatňování zvláštních způsobů řízení ve věcech mladistvých

Čl. 42

Obecné ustanovení

(1) Státní zástupce před vydáním kteréhokoli rozhodnutí podle § 69 písm. a) až c) zákona č. 218/2003 Sb. důsledně vychází z toho, že zvláštní způsoby řízení je možno v trestních věcech mladistvých použít jen tehdy, jestliže se podezření ze spáchání provinění jeví na základě dostatečného objasnění skutkového stavu věci zcela důvodným a mladistvý je připraven nést odpovědnost za spáchaný čin, vypořádat se s jeho příčinami a přičinit se o odstranění škodlivých následků jeho provinění. V případě potřeby lze na mladistvém požadovat, aby se zavázal k chování omezujícím možnosti spáchání dalších provinění.⁷⁵⁾

(2) Mladistvému lze v rámci rozhodnutí, jímž bylo postupováno podle § 69 písm. a) nebo b) zákona č. 218/2003 Sb., uložit s jeho souhlasem výchovná opatření; při jejich ukládání, jakož i při jejich výkonu, státní zástupce postupuje podle ustanovení části druhé.

(3) Rozhodl-li státní zástupce o odstoupení od trestního stíhání mladistvého (§ 69 písm. c) zákona č. 218/2003 Sb.), vychází zejména z výsledku výchovných opatření, která již státní zástupce mladistvému předtím uložil; to nevylučuje uložení některého výchovného opatření se souhlasem mladistvého i při ustoupení od trestního stíhání. V těchto přípa-

dech státní zástupce postupuje podle ustanovení části druhé.

Čl. 43

Podmíněné zastavení trestního stíhání

(1) Státní zástupce před vydáním rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání mladistvého (§ 69 písm. a) zákona č. 218/2003 Sb. a § 307 odst. 1 tr. ř.) postupuje obdobně podle ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravě řízení trestním a postup v trestním řízení soudním.

(2) Vydává-li státní zástupce usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání, přihledně vždy k hlediskům uvedeným v čl. 42 odst. 1 a závěry, k nimž v tomto směru dospěl, podrobněji rozvede v odůvodnění usnesení; ve výroku usnesení je třeba vždy uvést, že trestní stíhání mladistvého se podmíněně zastavuje podle § 69 písm. a) zákona č. 218/2003 Sb. a § 307 odst. 1 tr. ř.

(3) Mladistvému lze v usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání namísto přiměřených omezení uvedených v § 307 odst. 4 tr. ř. ukládat s jeho souhlasem výchovná opatření v rozsahu části druhé; uloží-li státní zástupce taková opatření, uvedou se vždy jako samostatný výrok usnesení.

(4) Usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání se oznamuje mladistvému, zákonnému zástupci, obhájci mladistvého a poškozenému, dále i příslušnému orgánu sociálněprávní ochrany dětí. Stejnopis usnesení se zašle i příslušnému středisku Probační a mediační služby, bylo-li ve věci činné.

Čl. 44

Narovnání

(1) Při rozhodování o schválení narovnání ve vztahu k mladistvému státní zástupce postupuje přiměřeně podle ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravě řízení trestním a postup v trestním řízení soudním; zvláště pečlivě zejména posuzuje podmínky, za nichž lze narovnání schválit (čl. 42 odst. 1), jakož i oblast společenských vztahů, kde uplatnění narovnání přichází v úvahu jako způsob vyřešení vzájemného vztahu mezi mladistvým a poškozeným a kdy poškozený může s předmětem takového vztahu disponovat.

(2) Ve výroku usnesení státní zástupce kromě ustanovení § 309 odst. 1 a § 311 odst. 1 tr. ř. odkáže vždy i na ustanovení § 69 písm. b) zákona č. 218/2003 Sb.

(3) Mladistvému lze v usnesení o schválení narovnání v zájmu zdůraznění jeho významu a výchovného působení na mladistvého ukládat i výchovná opatření (čl. 42 odst. 2); při tom

⁷³⁾ § 12 tr. zák.

⁷⁴⁾ § 58 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

⁷⁵⁾ § 68 zákona č. 218/2003 Sb.

se postupuje obdobně podle ustanovení části druhé. Výrok o uložení výchovných opatření se uvede v usnesení o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání buď samostatně nebo se o uložení výchovných opatření vydá samostatné usnesení.

(4) Uložení výchovných opatření mladistvému nic nemění na skutečnosti, že součástí výroku usnesení o schválení narovnání je i výrok o zastavení trestního stíhání pro skutek, pro který se trestní stíhání proti mladistvému vede (§ 311 odst. 1 tr. ř.).

(5) Usnesení o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání se oznamuje mladistvému, zákonnému zástupci, obhájci mladistvého a poškozenému, dále i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Stejnopis usnesení se zašle i příslušnému středisku Probační a mediační služby, bylo-li ve věci činné.

Čl. 45

Odstoupení od trestního stíhání

(1) Státní zástupce může v přípravném řízení, které se koná o provinění, na které trestní zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta, z důvodu chybějícího veřejného zájmu na dalším stíhání mladistvého a s přihlédnutím k stupni nebezpečnosti provinění pro společnost a osobě mladistvého rozhodnout o odstoupení od trestního stíhání mladistvého a zastavení trestního stíhání (§ 70 odst. 1 a 2 zákona č. 218/2003 Sb.), jestliže

- a) trestní stíhání není účelné a
- b) potrestání není nutné k odvrácení mladistvého od páčání dalších provinění; obě tyto podmínky musí být splněny současně.

(2) Státní zástupce před vydáním rozhodnutí podle odstavce 1 zjišťuje, zda jsou splněny podmínky uvedené v čl. 42 odst. 1 a dále vychází z výsledku výchovných opatření, byla-li předtím mladistvému podle ustanovení části druhé uložena. Státní zástupce musí v této souvislosti vzít v úvahu, že odstoupit od trestního stíhání lze zejména v případě, jestliže mladistvý již úspěšně vykonal vhodný probační program, byla úplně nebo alespoň částečně nahrazena škoda způsobená proviněním a poškozený s takovým odškodněním souhlasil, anebo bylo mladistvému vysloveno napomenutí s výstrahou a takové řešení lze považovat z hlediska účelu řízení za dostatečné.⁷⁶⁾

(3) Odstoupení od trestního stíhání nevyžaduje ani souhlas mladistvého či poškozeného, ani prohlášení mladistvého, že spáchal skutek, pro který je stíhán. Pokud státní zástupce po zhodnocení všech okolností věci i osoby mladistvého dospěje k závěru, že je nezbytné uložit v rámci odstoupení trestního stíhání mladistvému výchovná opatření, postupuje podle ustanovení části druhé. Výchovná opatření mladistvému uloží buď samostatným usnesením nebo v rámci samostatného výroku usnesení, jímž bylo rozhodnuto o odstoupení trestního stíhání a zastavení trestního stíhání mladistvého. Uložení výchovného opatření nic nemění na skutečnosti, že součástí rozhodnutí

o odstoupení od trestního stíhání je též výrok o zastavení trestního stíhání pro skutek, ve kterém bylo spatřováno provinění, jehož se odstoupení od trestního stíhání týká (§ 70 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.).

(4) Ve výroku usnesení o odstoupení od trestního stíhání mladistvého a zastavení trestního stíhání státní zástupce uvede pouze ustanovení § 70 odst. 1 písm. a) a b) a odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.; ustanovení § 172 odst. 1 nebo 2 tr. ř. se neuvádí.

(5) Součástí poučení usnesení o odstoupení od trestního stíhání mladistvého a zastavení trestního stíhání je i údaj o tom, že v trestním stíhání mladistvého, od něhož bylo odstoupeno, se pokračuje, prohlásí-li mladistvý do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o odstoupení od trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá.⁷⁷⁾

(6) Usnesení o odstoupení od trestního stíhání mladistvého a zastavení trestního stíhání se oznamuje mladistvému, zákonnému zástupci, obhájci mladistvého, dále i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí; o odstoupení od trestního stíhání a zastavení trestního stíhání se vyrozumí poškozený a příslušné středisko Probační a mediační služby tehdy, jestliže bylo ve věci činné. Poškozený není oprávněn proti usnesení, o jehož vydání byl vyrozuměn, podat stížnost (§ 70 odst. 4 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb.).

(7) Prohlásí-li mladistvý, že trvá na projednávání věci (§ 70 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb.), státní zástupce učiní opatření, aby se pokračovalo v trestním stíhání. Usnesení o odstoupení trestního stíhání a o zastavení trestního stíhání mladistvého se v tomto případě nezrušuje.

(8) Podá-li obviněný nebo jiná oprávněná osoba proti usnesení o odstoupení od trestního stíhání a zastavení trestního stíhání mladistvého stížnost a nebude-li uplatněn postup podle § 146 odst. 1 tr. ř., státní zástupce neprodleně předloží spisy nejbližší vyššímu státnímu zastupitelství k rozhodnutí. Stejně postupuje, podá-li obviněný stížnost a zároveň prohlásí, že trvá na projednání věci; postup podle odstavce 7 tu přichází v úvahu tehdy, bude-li stížnost obviněného zamítnuta.

Oddíl pátý

Obžaloba, zastavení trestního stíhání a postoupení věci jinému orgánu ve věcech podle zákona č. 218/2003 Sb.

Čl. 46

Postup při podání obžaloby, zastavení trestního stíhání a postoupení věci jinému orgánu ve věcech podle zákona č. 218/2003 Sb.

Státní zástupce při podání obžaloby, zastavení trestního stíhání a postoupení věci jinému orgánu ve věcech podle zákona č. 218/2003 Sb. postupuje podle ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním

⁷⁶⁾ § 70 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.

⁷⁷⁾ § 70 odst. 5 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb.

stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním, s následujícími odchylkami

- a) tam, kde se užívá označení obviněný, má se na mysli mladistvý,
- b) tam, kde se užívá pojmu trestný čin, má se tím na mysli provinění,
- c) státní zástupce v obžalobě nebo v předkládacím sdělení vždy požádá předsedu senátu nebo samosoudce, aby se mohl osobně zúčastnit projednávání věci před soudem,
- d) o podání obžaloby na mladistvého státní zástupce bez zbytečného odkladu vyrozumí i zákonného zástupce mladistvého, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí a Probační a mediační službu, i když nebyla ve věci činná (§ 60 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam),
- e) usnesení o zastavení trestního stíhání mladistvého i usnesení o postoupení věci jinému orgánu státní zástupce doručí i zákonnému zástupci mladistvého, příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí a Probační a mediační službě, i když nebyla ve věci činná (§ 60 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam).

Oddíl šestý

Návrhy na uložení ochranných opatření

Čl. 47

Základní ustanovení

(1) Účelem ochranných opatření je kladně ovlivnit duševní, mravní a sociální vývoj mladistvého a chránit společnost před pácháním provinění mladistvými.⁷⁸⁾

(2) Státní zástupce při podání návrhu na ochranné léčení i návrhu na zabránění věci, týká-li se mladistvého, postupuje podle příslušných ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním. Podání návrhu na uložení ochranného léčení z důvodu, že mladistvý jako pachatel činu jinak trestného není pro nepříčetnost trestně odpovědný a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, i v těchto případech přichází v úvahu.

Čl. 48

Návrh na uložení ochranné výchovy

(1) Je-li splněna některá z podmínek uvedených v § 22 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., státní zástupce navrhne soudu pro mládež uložení ochranné výchovy. Návrh může učinit v podání obžalobě nebo i samostatně (§ 300 odst. 1 tr. ř.).

(2) Je-li v době podání návrhu na uložení ochranné výchovy, který státní zástupce podává podle odstavce 1 zřejmé, že ji

nebude možné ihned vykonat, státní zástupce soudu pro mládež navrhne, aby do doby jejího zahájení nařídil dohled probačního úředníka.

Čl. 49

Přeměna ochranné výchovy v ústavní výchovu, popř. přeměna ústavní výchovy v ochrannou výchovu

(1) Státní zástupce může soudu pro mládež navrhnout přeměnu ochranné výchovy v ústavní výchovu, má-li za to, že jsou splněny podmínky uvedené v § 23 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.; za stejných podmínek může navrhnout i podmíněné umístění mladistvého mimo výchovné zařízení (§ 85 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.). Podává-li takový návrh, vždy také zvažuje, zda je mladistvému potřebné uložit dohled probačního úředníka (§ 16 zákona č. 218/2003 Sb.) nebo jiné výchovné opatření (§ 15, § 17 až § 20 zákona č. 218/2003 Sb.).

(2) Zjistí-li státní zástupce, že mladistvý nesplnil očekávání, že bez omezení, jimž byl podroben ve výchovném zařízení, kde vykonával ochrannou výchovu, se bude řádně chovat, státní zástupce podá soudu pro mládež návrh na zrušení podmíněného umístění mladistvého mimo výchovné zařízení nebo návrh na přeměnu ústavní výchovy ve výchovu ochrannou.⁷⁹⁾

(3) Poznatky k návrhům podle odstavce 1 a 2 státní zástupce získává především z výkonu dozoru státních zástupců nad dodržováním právních předpisů při výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních.⁸⁰⁾

Oddíl sedmý

Postup státních zástupců ve zkráceném přípravném řízení proti mladistvým

Čl. 50

Základní zásady postupu ve zkráceném přípravném řízení proti mladistvým

(1) Zkrácené přípravné řízení lze konat za splnění podmínek uvedených v § 179a odst. 1 tr. ř. i proti mladistvému.

(2) Ustanovení zákona č. 218/2003 Sb. a zvláštní postupy v tomto zákoně upravené (odstavec 3) je však třeba dodržet i ve zkráceném přípravném řízení. Jestliže by uplatnění těchto zvláštních postupů bránilo i ve věcech, v nichž by jinak byly splněny podmínky uvedené v § 179a odst. 1 tr. ř. skončení věci ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4 tr. ř., zkrácené přípravné řízení proti mladistvému nelze konat a koná-li ho policejní orgán, státní zástupce mu vydá pokyn, aby věc předal příslušnému orgánu k zahájení trestního stíhání a konání vyšetřování.

(3) Zvláštními postupy podle zákona č. 218/2003 Sb. se při posuzování uvedeném v odstavci 1 větě druhé rozumí zejména

⁷⁸⁾ § 21 odst. 1 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb.

⁷⁹⁾ § 23 odst. 2, § 87 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

⁸⁰⁾ Pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 4/2002, o dozoru státních zástupců nad dodržováním právních předpisů při výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003.

- a) objasnění, zda je mladistvý za spáchané provinění trestně odpovědný (§ 5 zákona č. 218/2003 Sb.) vznikne-li důvodná pochybnost, že mladistvý v době spáchaní činu nedosáhl takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohl rozpoznat jeho nebezpečnost pro společnost nebo ovládat své jednání, nebo pokud se taková pochybnost týká možného výskytu duševní poruchy v době spáchaní činu, pro kterou by mladistvý nemohl rozpoznat nebezpečnost svého činu pro společnost nebo ovládat své jednání, kdy v obou těchto případech bude potřebné vyšetření duševního stavu (§ 58 zákona č. 218/2003 Sb. a § 12 tr. zák.),
- b) zjišťování podmínek účinné lítosti v odůvodněných případech (§ 7 zákona č. 218/2003 Sb.),
- c) možnost, že ve vztahu k mladistvému přichází v úvahu uložení některého výchovného opatření (§ 15 až § 19, § 59 zákona č. 218/2003 Sb., čl. 9 až čl. 15), s výjimkou napomenutí s výstrahou, popř. i s přenecháním potrestání mladistvého zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení (§ 20 zákona č. 218/2003 Sb., čl. 16),
- d) případné konání společného řízení proti mladistvému a dospělému (§ 38 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.),
- e) nezbytnost vypracování zprávy o osobních, rodinných a sociálních poměrech a aktuální životní situaci mladistvého (§ 56 zákona č. 218/2003 Sb.); potřeba zjišťovat poměry mladistvého v rozsahu uvedeném v § 55 odst. 1 a 2 zákona č. 218/2003 Sb. sama o sobě konání zkráceného přípravného řízení proti mladistvému bránit zpravidla nemusí,
- f) možnost, že by mohl být uplatněn některý ze zvláštních způsobů řízení (§ 59, § 69 až § 71 zákona č. 218/2003 Sb.).
- c) při výkonu dozoru ve zkráceném přípravném řízení věnuje zvláštní pozornost prověření dodržení zásad, jakým způsobem mají být prováděny úkony ve zkráceném přípravném řízení vedeném proti mladistvému, jakož i to, jak má být s mladistvým i v tomto řízení jednáno policejním orgánem (§ 41 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.),
- d) věnuje od počátku zkráceného přípravného řízení zvýšenou pozornost tomu, aby byla mladistvému řádně zabezpečena obhajoba (§ 42 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., čl. 38 odst. 1); vychází přitom z toho, že konání zkráceného přípravného řízení proti mladistvému je důvodem nutné obhajoby a obhájce je třeba mladistvému zajistit již od počátku řízení,
- e) i ve zkráceném přípravném řízení v těchto věcech je třeba přihlížet k právům a oprávněným zájmům poškozeného (§ 45 zákona č. 218/2003 Sb.),
- f) od počátku zkráceného přípravného řízení státní zástupce zkoumá, zda zjištění poměrů mladistvého v rozsahu uvedeném v § 55 odst. 1 a 2 zákona č. 218/2003 Sb. s přihlednutím k povaze provinění a osobě mladistvého nevyklučuje konání zkráceného přípravného řízení čl. 50 odst. 3 písm. e),
- g) o podání návrhu na potrestání na mladistvého státní zástupce bez zbytečného odkladu vyrozumí i zákonného zástupce mladistvého; jinak ohledně návrhu na potrestání a jeho náležitostí platí přiměřeně čl. 46 písm. a), b).

ČÁST PÁTÁ

Účast státního zástupce v řízení před soudem ve věcech mladistvých podle zákona č. 218/2003 Sb.

Čl. 52

Obecné ustanovení

V řízení před soudem ve věcech mladistvých podle zákona č. 218/2003 Sb. státní zástupce postupuje podle ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachovávaním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním, není-li dále uvedeno něco jiného.

Čl. 53

Předběžné projednání obžaloby

(1) Státní zástupce se vždy zúčastní předběžného projednání obžaloby, jestliže předseda senátu za tím účelem nařídil veřejné zasedání (§ 187 odst. 1 poslední věta tr. ř.). Povinná účast státního zástupce vyplývá z ustanovení § 64 odst. 2 věty druhé zákona č. 218/2003 Sb.

(2) Nařídí-li předseda senátu předběžné projednání obžaloby tehdy, má-li za to, že jsou tu okolnosti odůvodňující odstoupení od trestního stíhání podle § 70 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., nebo pokud probační úředník pověřený objasněním poměrů mladistvého nebo i mimosoudním zprostředkováním mezi obviněným a poškozeným za účelem rozhodnutí o pod-

Čl. 51

Dozor státního zástupce ve zkráceném přípravném řízení proti mladistvým

(1) Státní zástupce při výkonu dozoru ve zkráceném přípravném řízení proti mladistvému postupuje podle ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachovávaním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním, s následujícími odchylkami

- a) výkonu dozoru i ve zkráceném přípravném řízení věnuje zvýšenou pozornost; dbá přitom o to, aby policejní orgány zacházely s mladistvými ohleduplně (§ 59 zákona č. 218/2003 Sb.); vzhledem k dále uvedené zásadě, že svou činnost organizuje tak, aby bylo možné ve všech vhodných případech využít přiměřená výchovná opatření a zvláštní způsoby řízení, znamená to, že nastane-li takový vhodný případ, zkrácené přípravné řízení konat nelze,
- b) ihned po zjištění, že policejní orgán v takové věci zamýšlí konat zkrácené přípravné řízení, přezkoumá dosud shromážděné spisové materiály z hlediska, zda jsou splněny podmínky pro jeho konání (§ 179a odst. 1 tr. ř.) a zda jeho provedení nebrání zvláštní postupy uvedené v čl. 50 odst. 2 větě druhé a odst. 3,

míněném zastavení trestního stíhání nebo narovnání provedl příslušné úkony a předložil soudu podklady, z nichž vyplývá možnost, že bude postupováno podle ustanovení § 68 až § 71 zákona č. 218/2003 Sb., státní zástupce pečlivě zvažuje svůj postup v takové věci z hlediska, zda je uplatnění některého ze zvláštních způsobů řízení na místě, či nikoli; koná-li se ve věci veřejné zasedání (odstavec 1), týká se tento postup i obsahu závěrečného návrhu státního zástupce ve veřejném zasedání. Stejný postup platí v případech, kdy ve věci rozhoduje samosoudce a nejde-li o zjednodušené řízení (§ 314b odst. 1 a 2 tr. ř.), a to i tehdy, kdy o mimosoudní zprostředkování mezi obviněným a poškozeným uvedeným v předcházející větě probačního úředníka požádal samosoudce (§ 61 odst. 1 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb. ve spojení s § 314b odst. 4, § 314c odst. 1 písm. a) a § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř.).

(3) Státní zástupce při svém postupu podle odstavce 2 vychází z obdobných hledisek jako při svém postupu upraveném v oddílu čtvrtém části čtvrté.

(4) Rozhodl-li soud o odstoupení od trestního stíhání mladistvého (§ 62 odst. 1, § 70 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.) nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání anebo o schválení narovnání a dospěje-li státní zástupce po přezkoumání věci, že rozhodnutí soudu neodpovídá zákonu, zejména hlediskům uvedeným v § 68 zákona č. 218/2003 Sb., ale i zákonným podmínkám pro uplatnění příslušného zvláštního způsobu řízení, podá proti němu stížnost a v dalším postupuje podle ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním.

Čl. 54

Postup státního zástupce ve zjednodušeném řízení proti mladistvému

Státní zástupce postupuje podle čl. 53 přiměřeně, koná-li se proti mladistvému zjednodušené řízení před samosoudcem (§ 314b odst. 1 a 2 tr. ř.) a samosoudce zvažuje uplatnění některého ze zvláštních způsobů řízení proti mladistvému.

Čl. 55

Účast státního zástupce při jednání soudu

Účast státního zástupce na veřejném zasedání konaném ve věci mladistvého podle zákona č. 218/2003 Sb. je vždy povinná (§ 64 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.).

Čl. 56

Závěrečná řeč státního zástupce

(1) Ohledně závěrečné řeči po skončení hlavního líčení ve věci mladistvého podle zákona č. 218/2003 Sb. platí ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad za-

chováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním, obdobně s následujícími odchylkami

- a) státní zástupce v závěrečné řeči přihlédně také k okolnostem vyplývajícím ze zprávy o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého,⁸¹⁾ byla-li vyžádána a předložena (§ 65 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.); jinak vychází ze zjištění poměrů mladistvého v rozsahu vyplývajícím z § 55 odst. 1 a 2 zákona č. 218/2003 Sb.,
- b) obsah závěrečné řeči přizpůsobí některým zvláštnostem uplatňování trestní odpovědnosti v řízení proti mladistvým podle zákona č. 218/2003 Sb., zejména účelu opatření vůči mladistvému (§ 9 zákona č. 218/2003 Sb.), druhům opatření (§ 10 zákona č. 218/2003 Sb.), možnosti upuštění od uložení trestního opatření (§ 11 až § 13 zákona č. 218/2003 Sb.) a podmíněného upuštění od uložení trestního opatření (§ 14 zákona č. 218/2003 Sb.), výchovným opatřením (§ 15 až § 20 zákona č. 218/2003 Sb.), způsobu ukládání trestních opatření různého druhu (§ 24 až § 34 zákona č. 218/2003 Sb.); vychází přitom zejména i z hledisek uvedených v čl. 2 odst. 1 a 2,
- c) potřebnou pozornost zaměřuje i na možnost uplatnění zvláštních způsobů řízení proti mladistvému.⁸¹⁾

Čl. 57

Účast státního zástupce v řízení o řádném opravném prostředku

O účasti státního zástupce na jednání soudu druhého stupně probíhajícího o řádném opravném prostředku ve věcech mladistvého podle zákona č. 218/2003 Sb. platí přiměřeně čl. 56.

ČÁST ŠESTÁ

Postup státního zástupce při prověřování skutečností nasvědčujících spáchání činu jinak trestného dítětem mladším než patnáct let před podáním návrhu na zahájení řízení o uložení opatření takovému dítěti podle § 90 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

Čl. 58

Obecné ustanovení

(1) Ustanovení této části upravují postup státních zástupců vykonávajících dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení ve věcech dětí mladších patnácti let (§ 158 odst. 7 věty druhé tr. ř.), trestně neodpovědných podle § 89 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. (§ 11 tr. zák.; dále jen "věci trestně neodpovědných dětí") prověřování skutečností nasvědčujících spáchání činu jinak trestného dítětem mladším než patnáct let před podáním návrhu na zahájení řízení o uložení opatření takovému dítěti podle § 90 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

(2) Ve vztahu k mladistvým, kteří v době spáchání činu nedosáhli takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohli roz-

⁸¹⁾ § 56 zákona č. 218/2003 Sb.

poznat jeho nebezpečnost pro společnost nebo ovládat své jednání, a v důsledku toho nejsou za tento čin trestně odpovědní, anebo ohledně mladistvých, kteří nejsou z jiných zákonných důvodů trestně odpovědní,⁸²⁾ se ustanovení této části užíje přiměřeně, není-li dále výslovně uvedeno jinak nebo to není vyloučeno povahou věci. Státní zástupce v těchto věcech jinak postupuje podle ustanovení předchozích částí tohoto pokynu vztahujících se k výkonu dozoru ve věcech proti mladistvým podle zákona č. 218/2003 Sb.

Čl. 59

Obecné zásady výkonu dozoru ve věcech trestně neodpovědných dětí

(1) Státní zástupce při výkonu dozoru ve věcech trestně neodpovědných dětí postupuje vždy s přihlédnutím k věku, zdravotnímu stavu, rozumové a mravní vyspělosti trestně neodpovědných dětí, aby jejich další vývoj byl co nejméně ohrožen a aby projednávané činy a jejich příčiny i okolnosti, které je umožnily, byly náležitě objasněny a za jejich spáchání mohla být popřípadě uložena odpovídající opatření podle § 93 zákona č. 218/2003 Sb.

(2) Při provádění úkonů řízení ve věcech trestně neodpovědných dětí je třeba jednat s těmito osobami tak, jak to vyžaduje význam a výchovný účel řízení; vždy je nutno šetřit jejich osobnosti. Při jednání s osobami uvedenými v první větě se musí s přihlédnutím k jejich věku a duševní vyspělosti postupovat tak, aby nedošlo k narušení jejich psychické a sociální rovnováhy a jejich další vývoj byl co nejméně ohrožen.

(3) Státní zástupce uplatňuje v průběhu přípravného řízení ve věcech trestně neodpovědných dětí svá jednotlivá oprávnění, aby si s přihlédnutím k závažnosti a povaze trestní věci zajistil přehled o stavu a výsledcích přípravného řízení a měl možnost účinně působit na jeho průběh a neprodleně odstranit zjištěné nedostatky.

(4) Ve věcech uvedených v odstavci 1 státní zástupce pravidelně prověřuje stav přípravného řízení, účastní se důležitých procesních úkonů, popřípadě si vyžádá protokoly o takových úkonech, a svými pokyny usměrňuje průběh přípravného řízení a jeho zaměření.

(5) Ustanovení části třetí o ochraně soukromí mladistvých se v průběhu prověřování ve věcech uvedených v odstavci 1 užíje přiměřeně.

(6) Státní zástupce při výkonu dozoru ve věcech trestně neodpovědných dětí postupuje tak, aby byly vytvořeny potřebné předpoklady pro náležitý výkon působnosti státního zastupitelství v řízení ve věcech trestně neodpovědných dětí podle hlavy III zákona č. 218/2003 Sb.; obdobně státní zástupce postupuje ve věcech mladistvých uvedených v čl. 58 odst. 2. Případné důležité poznatky pro výkon této působnosti zaznamenané do dozorového spisu.

⁸²⁾ § 5 zákona č. 218/2003 Sb., § 12 tr. zák.

⁸³⁾ § 92 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

Čl. 60

Zjištění stavu věci ve věcech trestně neodpovědných dětí

(1) Při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v prověřování ve věcech trestně neodpovědných dětí státní zástupce postupuje tak, aby byly objasněny všechny podstatné okolnosti případu v rozsahu uvedeném v § 2 odst. 5, § 89 odst. 1 tr. ř. a aby byly opatřeny dostatečné podklady pro podání návrhu státního zástupce na zahájení občanského soudního řízení v těchto věcech a aby bylo jednání trestně neodpovědného dítěte, v němž je spatřován čin jinak trestný, spolehlivě prokázáno.⁸³⁾

(2) Státní zástupce při postupu uvedeném v odstavci 1 vychází jednak z toho, že každé dítě mladší patnácti let, nestanoví-li zákon č. 218/2003 Sb. jinak, má právo na to, aby jeho čin byl projednán bez zbytečného odkladu a v přiměřené lhůtě soudem (§ 3 odst. 6 zákona č. 218/2003 Sb., čl. 2 odst. 6), jednak že státní zastupitelství je povinno návrh na zahájení řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, podat bezodkladně poté, jakmile se dozví, že trestní stíhání je nepřipustné, protože jde o osobu, která není pro nedostatek věku trestně odpovědná (§ 90 odst. 1 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb.). Proto je třeba zajistit podmínky pro podání návrhu již v průběhu přípravného řízení a možnosti podklady pro podání návrhu na zahájení řízení, popř. doplnit, jsou omezené.

(3) Státní zástupce při výkonu dozoru dbá rovněž o to, aby v průběhu prověřování konaném o činu jinak trestném, jehož se mělo dopustit trestně neodpovědné dítě, byly zjištěny i podklady potřebné pro uplatnění některého opatření uvedeného v § 93 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., a to v rozsahu podmínek pro uložení těchto opatření stanovených v § 93 odst. 2 až 6 zákona č. 218/2003 Sb.

(4) Za účelem zjištění stavu věci v rozsahu uvedeném v odstavcích 1 až 3 lze využívat součinnosti s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí a s Probační a mediační službou; při tom se postupuje podle § 55 a § 56 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam.

Čl. 61

Vyřizování žádostí o přezkoumání postupu policejního orgánu

Státní zástupce postupuje podle ustanovení § 157a odst. 1 tr. ř. per analogiam a podle čl. 22 přiměřeně, učiní-li žádost o přezkoumání postupu policejního orgánu zákonný zástupce trestně neodpovědného dítěte.

Čl. 62

Zvláštnosti dozoru státního zástupce v prověřování konaném ve věcech trestně neodpovědných dětí

(1) Při výkonu dozoru v prověřování konaném ve věcech tre-

stně neodpovědných dětí státní zástupce postupuje obdobně podle ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním, s následujícími odchylkami

- a) státní zástupce předá trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání neprodleně příslušnému policejnímu orgánu s pokynem k prověření, v němž vymezí, jaké úkony má policejní orgán ve věci provést, se zvláštním zaměřením na hlediska uvedená v čl. 60 odst. 1,
- b) byly-li by v době, kdy státní zástupce trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání obdržel, jinak dány podmínky k zahájení trestního stíhání, kdyby šlo o trestně odpovědnou osobu, státní zástupce uloží policejnímu orgánu provést zjištění i v rozsahu čl. 60 odst. 3 včetně možného využití součinnosti s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí a s Probační a mediační službou podle čl. 60 odst. 4,
- c) státní zástupce velmi pečlivě přezkoumává i záznamy o zahájení úkonů trestního řízení, a to zejména z hlediska jejich obsahových náležitostí a podkladů pro další prověřování ve věci,
- d) státní zástupce jinak postupuje při výkonu svých oprávnění podle § 157 odst. 2, § 174 a § 175 tr. ř. v těchto věcech velmi aktivně a iniciativně tak, aby věc byla objasněna v prověřování způsobem uvedeným v čl. 60 odst. 1 a 3,
- e) dbá při výkonu dozoru o to, aby za splnění podmínek uvedených v § 158 odst. 8 tr. ř., popř. i § 158a tr. ř., byly prováděny výslechy svědků i ve věcech trestně neodpovědných dětí s cílem dosáhnout objasnění věci v rozsahu uvedeném v čl. 60 odst. 1.

(2) Státní zástupce zvláště důsledně přezkoumává usnesení policejního orgánu o odložení věci vydaná podle § 159a odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř.; totéž se obdobně týká i usnesení o odložení věci vydaných v těchto věcech podle § 159a odst. 1, 3 nebo 4 tr. ř., stejně tak jako opatření podle § 159a odst. 1 písm. a) nebo b) tr. ř., a to jak z podnětu stížnosti podané oprávněnou osobou, tak i z vlastního podnětu při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení. Pro postup státního zástupce v řízení o stížnosti platí ustanovení pokynu obecné povahy, který upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním.

(3) Zjistí-li státní zástupce po přezkoumání provedeném z vlastního podnětu, že usnesení o odložení věci podle § 159a odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř. je nezákonné nebo neodůvodněné, postupuje podle § 174 odst. 2 písm. e) tr. ř. ve lhůtě zde uvedené; obdobně postupuje i v případě usnesení o odložení věci nebo opatření o odevzdání věci podle § 159a odst. 1, 3 a 4 tr. ř., popř. § 159a odst. 1 písm. a) nebo b) tr. ř., zejména tehdy, jestliže bude zjištěno, že namísto zde uvedených usnesení či opatření mělo být vydáno usnesení o odložení věci podle § 159a odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř. Státní zástupce vychází přitom z toho, že u opatření podle § 159a odst. 1 písm. a) nebo b) tr. ř. se

lhůta 30 dnů pro zrušení příslušného opatření uplatní analogicky.

(4) Státní zástupce podle odstavce 3 části věty první před středníkem postupuje zejména tehdy, jestliže důvod, pro který je usnesení policejního orgánu vydané podle § 159a odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř. nezákonné nebo neodůvodněné, spočívá v závažných pochybnostech, zda se dítě mladší než patnáct let dopustilo činu jinak trestného. Nejde-li o takový případ a státní zástupce přesto usnesení o odložení věci uvedené v první větě zruší, nevylučuje to podání návrhu na zahájení řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let podle ustanovení pokynu obecné povahy upravujícího postup státních zastupitelství v občanském soudním řízení ve věcech dětí mladších patnácti let (§ 89 až § 96 zákona č. 218/2003 Sb.).

(5) Po zrušení usnesení nebo opatření policejního orgánu podle odstavce 3 vydá státní zástupce policejnímu orgánu pokyny k dalšímu postupu a zejména v případech, kdy bylo předtím rozhodnuto o odložení věci podle § 159a odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř., a lze vycházet z toho, že opětovně přichází v úvahu vydání stejného rozhodnutí, stanoví policejnímu orgánu lhůtu pro provedení úkonů i vydání rozhodnutí tak, aby ve věci bylo ještě možno bezodkladně podat návrh na zahájení řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného.

(6) Zjistí-li státní zástupce až po uplynutí lhůty 30 dnů pro zrušení usnesení nebo opatření policejního orgánu důvod, který by jinak vedl ke zrušení usnesení o odložení věci podle § 159a odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř., přičemž tento důvod spočívá v závažných pochybnostech, zda se dítě mladší než patnáct let dopustilo činu jinak trestného, a návrh na zahájení řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let podle ustanovení § 90 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. byl již státním zastupitelstvím podán, vydá neprodleně pokyn policejnímu orgánu k tomu, aby věc byla náležitě prověřena a stanoví mu, jaké úkony je třeba bezodkladně v takové věci provést. O tomto opatření neprodleně informuje státního zástupce, který plní úkoly v řízení před soudem podle hlavy III zákona č. 218/2003 Sb. S tímto státním zástupcem zároveň dohodne předání písemností o dodatečně provedených úkonech a dalších zjištěních ve věci.

(7) Jestliže za podmínek uvedených v odstavci 6 návrh na zahájení řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let podle ustanovení § 90 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. dosud podán nebyl a soud pro mládež je nezahájil i bez návrhu (§ 90 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.), státní zástupce uloží policejnímu orgánu, aby s největším urychlením provedl úkony nezbytné k objasnění, zda se dítě mladší než patnáct let dopustilo činu jinak trestného; přitom je třeba postupovat tak, aby bude-li po provedení těchto úkonů znovu vydáno usnesení o odložení věci podle ustanovení § 159a odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř., byl bezodkladně podán návrh na zahájení řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného.

(8) Urychlí-li to náležité objasnění věci a bezodkladně po-

dání návrhu podle § 90 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., státní zástupce může provést doplnění prověřování podle odstavce 6 a 7 a sám také rozhodnout o odložení věci podle ustanovení § 159a odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř.

(9) Vydává-li státní zástupce sám usnesení o odložení věci podle § 159a odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř. nebo jiné usnesení či opatření uvedené v odstavcích 2 a 3, dbá vždy o to, aby věc byla náležitě objasněna v rozsahu uvedeném v čl. 60 odst. 1 a 3.

(10) Státní zástupce nejbližší vyššího státního zastupitelství, které v případech, kdy usnesení podle odstavce 9 vydal státní zástupce, rozhoduje o stížnosti podané proti takovému usnesení nebo usnesení či opatření zde uvedené přezkoumává v rámci výkonu dohledu, postupuje podle odstavců 1 až 9 přiměřeně.

ČÁST SEDMÁ

Společná a přechodná ustanovení k části první až šesté

Čl. 63

(1) Ve věcech, v nichž státní zástupce podal obžalobu na mladistvého, na něhož se vztahují ustanovení zákona č. 218/2003 Sb., před dnem 1. 1. 2004, kdy zákon č. 218/2003 Sb. nabývá účinnosti, se podle ustanovení části první až šesté tohoto pokynu nepostupuje a platí pokyn obecné povahy poř. č. 9/1994, ve znění pozdějších pokynů obecné povahy. Podal-li státní zástupce na osoby uvedené ve větě první před dnem 1. 1. 2004 návrh na potrestání (§ 179c odst. 2 písm. a), § 179d tr. ř.) a soud takovou věc do dne nabytí účinnosti zákona č. 218/2003 Sb. pravomocně neskončil, postupuje se po dni 1. 1. 2004 podle ustanovení zákona č. 218/2003 Sb.

(2) Nepodal-li státní zástupce obžalobu na mladistvého, na něhož se vztahují ustanovení zákona č. 218/2003 Sb., před dnem 1. 1. 2004 a je-li mladistvý ve vazbě, státní zástupce již není oprávněn rozhodovat o dalším trvání vazby podle čl. 34 pokynu obecné povahy poř. č. 9/1994, ale jsou-li splněny podmínky uvedené v § 49 odst. 1 větě druhé zákona č. 218/2003 Sb., musí postupovat podle tohoto pokynu obecné povahy.

(3) Státní zástupce je povinen neprodleně propustit mladistvého z vazby na svobodu, a to i za předpokladu, že by jinak byly shledány podmínky pro podání návrhu na prodloužení vazby mladistvého soudci okresního soudu pro mládež, ve věcech uvedených v odstavci 2,

- a) jestliže po nabytí účinnosti zákona č. 218/2003 Sb. již nelze dodržet lhůtu pro podání takové návrhu stanovenou v § 47 odst. 2 a odst. 5 větě druhé, nebo
- b) přesáhla-li vazba dosud vykonaná mladistvým ke dni 1. 1. 2004 nebo dni následujícím nejvyšší přípustné doby trvání vazby mladistvého vyplývající z ustanovení § 47 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

ČÁST OSMÁ

Změna pokynu obecné povahy poř. č. 11/2000

Čl. 64

Pokyn obecné povahy poř. č. 11/2000, jímž se upravují podrobnosti podávání informací státními zastupitelstvími a jejich poskytování podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a jímž se mění pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 6/1996, kterým se vydává Kancelářský řád státního zastupitelství, ve znění pokynu obecné povahy poř. č. 11/2001, pokynu obecné povahy poř. č. 1/2002 a pokynu obecné povahy poř. č. 5/2003, se mění takto:

1. V čl. 8 odst. 2 se ve větě druhé za slova "trestního řádu" vkládá čárka a slova "jakož i ustanovení oddílu 6 části druhé zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, o ochraně soukromí mladistvých".
2. V čl. 9 odst. 1 se v části věty druhé za středníkem za slova "§ 8a tr. ř." vkládá čárka a slova "ustanovení oddílu 6 části druhé zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, o ochraně soukromí mladistvých".
3. V čl. 11 odst. 3 poznámka pod čarou č. ¹²⁾ zní:

ČÁST DEVÁTÁ

Změna pokynu obecné povahy poř. č. 4/2002

Čl. 65

Pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 4/2002, o dozoru státních zástupců nad dodržováním právních předpisů při výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních se mění takto:

1. V čl. 16 se na konci doplňuje nový odstavec 6, který zní:
"(6) Státní zástupce podává pravidelně informace státním zástupcům specializovaným na věci protiprávních činů mládeže a na trestné činy spáchané na mládeži v rozsahu vyplývajícím zejména z čl. 49 odst. 3 pokynu obecné povahy poř. č. /2003, jímž se upravuje postup státních zástupců při postupu v trestním řízení ve věcech podle zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů, zákona o soudnictví ve věcech mládeže, a o změně dalších pokynů obecné povahy."

ČÁST DESÁTÁ

Přílohy č. 1 a č. 2 k pokynu obecné povahy, jímž se upravuje postup státních zástupců v trestním řízení

¹²⁾ Např. § 8a tr. ř., § 52 až § 54 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, o ochraně soukromí mladistvých, § 11 a § 12 občanského zákoníku, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů."

ve věcech podle zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), a o změně dalších pokynů obecné povahy

Čl. 66

(1) Přílohu č. 1 tohoto pokynu obecné povahy tvoří přehled nejvyšších přípustných dob trvání vazby s rozlišením na přípravné řízení a řízení před soudem u mladistvých podle zákona č. 218/2003 Sb.

(2) Přílohu č. 2 tohoto pokynu obecné povahy tvoří vzory některých rozhodnutí, opatření a návrhů postupu státních zá-

stupců podle zákona č. 218/2003 Sb.; tyto vzory mají pouze doporučující povahu.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Účinnost

Čl. 67

Tento pokyn obecné povahy nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2004.

Nejvyšší státní zástupkyně:
Mgr. Marie **Benešová**, v.r.

Příloha č. 1

Přehled nejvyšších přípustných dob trvání vazby s rozlišením na přípravné řízení a řízení před soudem u mladistvých podle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže

Trestní sazby odnětí svobody*	Maximální délka vazby připadající na přípravné řízení	Maximální délka vazby připadající na řízení před soudem	Celková maximální délka vazby**
Až 6 měsíců	4 měsíce	2 měsíce	6 měsíců
Až 1 rok	4 měsíce	2 měsíce	6 měsíců
Až 18 měsíců	4 měsíce	2 měsíce	6 měsíců
Až 2 roky	4 měsíce	2 měsíce	6 měsíců
Až 3 roky	4 měsíce	2 měsíce	6 měsíců
6 měsíců až 2 roky	4 měsíce	2 měsíce	6 měsíců
6 měsíců až 3 roky	4 měsíce	2 měsíce	6 měsíců
6 měsíců až 5 let	4 měsíce	2 měsíce	6 měsíců
1 rok až 5 let	4 měsíce	2 měsíce	6 měsíců
1 rok až 6 let	4 měsíce	2 měsíce	6 měsíců
1 rok až 8 let	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
1 rok až 10 let	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
2 roky až 5 let	4 měsíce	2 měsíce	6 měsíců
2 roky až 7 let	4 měsíce	2 měsíce	6 měsíců
2 roky až 8 let	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
2 roky až 10 let	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
3 roky až 8 let	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
3 roky až 10 let	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
5 až 12 let	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
5 až 15 let	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
8 až 12 let	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
8 až 15 let	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
10 až 15 let	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
5 až 12 let nebo výjimečný trest***	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
5 až 15 let nebo výjimečný trest***	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
10 až 15 let nebo výjimečný trest***	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců
12 až 15 let nebo výjimečný trest***	1 rok	6 měsíců	1 rok 6 měsíců

* Všechny trestní sazby uvedené v tabulce jsou nezkrácené (§ 31 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.). Z hlediska ustanovení § 47 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. je rozhodující rozlišování zvláště závažných provinění (§ 41 odst. 2 tr. zák. ve spojení s § 6 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.) a ostatních provinění.

** V případech výlučně koluzní vazby je na místě závěr, že maximální délka takové vazby nemůže přesáhnout ani u zvláště závažného provinění 3 měsíce, nebyl-li by dán zpřísněný důvod vazby podle § 71 odst. 2 část věty druhé za středníkem tr. řádu.

*** Proti mladistvému s ohledem na § 31 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb. přichází v úvahu pouze uložení trestu odnětí svobody od 5 do 10 let.

Příloha č. 2:

SEZNAM VZORŮ NĚKTERÝCH ROZHODNUTÍ, OPATŘENÍ A NÁVRHŮ POSTUPU STÁTNÍCH ZÁSTUPCŮ PODLE ZÁKONA č. 218/2003 Sb.

- Vzor č. 1 - Usnesení státního zástupce o uložení dohledu probačního úředníka mladistvému
- Vzor č. 2 - Usnesení státního zástupce o uložení probačního programu mladistvému
- Vzor č. 3 - Usnesení státního zástupce o uložení výchovných povinností a výchovných omezení mladistvému
- Vzor č. 4 - Usnesení o napomenutí mladistvého s výstrahou - bez přenechání postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení
- Vzor č. 5 - Usnesení o napomenutí mladistvého s výstrahou - s přenecháním postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení
- Vzor č. 6 - Zrušení výchovného opatření uloženého mladistvému
- Vzor č. 7 - Změna výchovného opatření uloženého mladistvému (změna v rámci jednoho a téhož výchovného opatření)
- Vzor č. 8 - Změna výchovného opatření uloženého mladistvému (nahrazení jednoho výchovného opatření jiným)
- Vzor č. 9 - Vyrozumění o skončení výkonu výchovného opatření
- Vzor č. 10 - Nařízení výkonu dohledu probačního úředníka
- Vzor č. 11 - Nařízení výkonu dohledu nad plněním probačních programů
- Vzor č. 12 - Nařízení výkonu dohledu nad plněním výchovných povinností nebo výchovných omezení
- Vzor č. 13 - Návrh na prodloužení lhůty vazby mladistvého v přípravném řízení
- Vzor č. 14 - Usnesení, jímž se v přípravném řízení vazba mladistvého nahrazuje jeho umístěním v péči důvěryhodné osoby
- Vzor č. 15 - Usnesení o tom, že se důvěryhodná osoba i mladistvý zprošťují závazků podle § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. a o určení jiné důvěryhodné osoby, do jejíž péče bude mladistvý umístěn
- Vzor č. 16 - Usnesení o tom, že se důvěryhodná osoba i mladistvý zprošťují závazků podle § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. a o přijetí jiného opatření nahrazujícího vazbu (záruky, slibu, dohledu probačního úředníka nebo peněžité záruky)
- Vzor č. 17 - Usnesení o odstoupení od trestního stíhání mladistvého a zastavení trestního stíhání v přípravném řízení

§ 15 odst. 2 písm. a), odst. 3 věty první, § 16 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže**Vzor č. 1 - Usnesení státního zástupce o uložení dohledu probačního úředníka mladistvému**

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt KZv (Zn KZn)

U s n e s e n í

Státní zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v rozhodl dne v trestní věci mladistvého, stíhaného pro provinění podle § trestního zákona, **t a k t o :**

Mladistvému nar., bytem, **s e** s jeho souhlasem ze dne **u k l á d á** jako výchovné opatření dohled probačního úředníka (§ 15 odst. 2 písm. a), odst. 3 věty první, § 16 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže), a to na dobu (uvede se doba, na kterou byl dohled probačního úředníka v souladu s § 15 odst. 1 větou třetí zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, uložen).

Dohled bude vykonávat středisko Probační a mediační služby v (uvede se přesně označení střediska Probační a mediační služby).

Mladistvý v průběhu výkonu dohledu plní povinnosti uvedené v § 16 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže.

Dále se mu ukládají tyto výchovné povinnosti:

- a) (§ 18 odst. 1 písm. ...) zákona č. 218/2003 Sb.),
- b) (§ 18 odst. 1 písm. ...) zákona č. 218/2003 Sb.), a následující výchovná omezení:
- a) (§ 19 odst. 1 písm. ...) zákona č. 218/2003 Sb.),
- b) (uvede se přesná specifikace výchovných povinností podle § 18 zákona č. 218/2003 Sb. a výchovných omezení podle § 19 zákona č. 218/2003 Sb. - vedle údaje o konkrétní povinnosti či konkrétním omezení se v závorce ocituje i příslušné ustanovení zákona č. 218/2003 Sb. - ukládá-li se výchovná povinnost nebo výchovné omezení v zákoně výslovně neuvedené, odkáže se na ustanovení § 18 odst. 1 nebo § 19 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.).

O d ů v o d n ě n í :

Uvede se stručný popis skutku, v němž je spatřováno provinění mladistvého, jeho právní posouzení včetně úvah, na jejichž základě bylo mladistvému uloženo toto výchovné opatření. Dále se poukáže na hlediska podle § 9 odst. 1 a § 15 odst. 4 zákona o soudnictví ve věcech mládeže, jakož i na to, že mladistvý vyslovil s uložením výchovného opatření - dohledu probačního úředníka souhlas (§ 10 odst. 2, § 15 odst. 3 věty první, § 16 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže). Uvedou se vždy i podstata a účel dohledu probačního úředníka (§ 16 odst. 1 a 2 zákona o soudnictví ve věcech mládeže), a to s přihlédnutím k povaze provinění spáchaného mladistvým a k jeho osobě.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná (§ 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.).

Mladistvý může kdykoli v průběhu řízení až do jeho pravomocného skončení svůj souhlas odvolat prohlášením adresovaným soudou pro mládež a v přípravném řízení státnímu zástupci, který vede řízení. Výkon dohledu probačního úředníka tím končí (§ 15 odst. 3 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

Jestliže se ukáže, že úplné nebo včasné plnění povinností vyplývajících z dohledu probačního úředníka je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, státní zástupce, který je uložil, a po podání obžaloby soud pro mládež dohled probačního úředníka zruší nebo jej změní (§ 15 odst. 5 zákona o soudnictví ve věcech mládeže).

V dne

Státní zástupce
kulaté razítko státního zastupitelství

Poznámky k vzoru č. 1:

1. Dohledem probačního úředníka se podle § 16 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. rozumí pravidelné sledování chování mladistvého v jeho rodině a způsobu výchovného působení rodičů na něj, kontrola dodržování uloženého probačního programu a výchovných povinností a omezení uložených mladistvému státním zástupcem (§ 18, § 19 zákona č. 218/2003 Sb., čl. 10 a čl. 11 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003) nebo vyplývajících ze zákona (§ 16 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.) a jeho pozitivní vedení probačním úředníkem k životu v souladu se zákonem.

2. Dohled probačního úředníka nad mladistvým může státní zástupce v přípravném řízení nařídit i po propuštění mladistvého z vazby na svobodu. Dohled může trvat až do skončení trestního stíhání. Pro výkon dohledu platí obdobně § 16 zákona č. 218/2003 Sb., a proto se postupuje plně podle tohoto vzoru.

3. V usnesení, jímž státní zástupce uloží mladistvému dohled probačního úředníka, se kromě náležitostí vyplývajících z obecné úpravy výchovných opatření (čl. 9 odst. 8 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003) uvede ve výroku

- a) přesné označení střediska Probační a mediační služby, které bude vykonávat dohled (čl. 11 odst. 2 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003),
- b) odkazem na ustanovení § 16 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb., jaké povinnosti musí mladistvý v průběhu dohledu probačního úředníka plnit,
- c) přesné označení výchovných povinností a výchovných omezení, jež má mladistvý v průběhu dohledu probačního úředníka plnit, nestačí jen odkaz na příslušná zákonná ustanovení; přitom musí státní zástupce respektovat zásady uvedené v § 18 odst. 2 a 3 zákona č. 218/2003 Sb. pro ukládání výchovných povinností a v § 19 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb. pro ukládání výchovných omezení,
- d) doba, na kterou se dohled probačního úředníka ukládá (§ 15 odst. 1 věta třetí zákona č. 218/2003 Sb.), a v odůvodnění
- e) se poukáže na podstatu dohledu probačního úředníka (§ 16 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.), na jeho účel (§ 16 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.), jakož i na to, jak by tento účel mělo toto výchovné opatření splnit se zřetelem k hlediskům uvedeným v čl. 9 odst. 4 a v čl. 10 odst. 2 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003.

4. Mladistvého je třeba poučit (a to i v případě, že k takovému poučení došlo již při vyžadování souhlasu mladistvého s tím, že mu bude uloženo toto výchovné opatření) o možnosti odvolat souhlas s uložením tohoto výchovného opatření a o právních důsledcích spojených s odvoláním souhlasu (§ 15 odst. 3 věta druhá a třetí zákona č. 218/2003 Sb.), jakož i o tom, že jestliže se ukáže, že úplné nebo včasné plnění povinností vyplývajících z dohledu probačního úředníka je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, přichází v úvahu zrušení nebo změna tohoto výchovného opatření, a to i bez žádosti mladistvého (§ 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb.). V poučení se dále uvede, že proti usnesení není stížnost přípustná (§ 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.).

5. Usnesení se doručí mladistvému, jeho zákonnému zástupci (§ 43 zákona č. 218/2003 Sb.), jeho obhájci, má-li ho mladistvý (§ 42 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.), po právní moci usnesení i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí (§ 36 zákona č. 218/2003 Sb.) a středisku Probační a mediační služby zmíněnému v usnesení (spolu s nařízením výkonu dohledu probačního úředníka - viz vzor č. 10).

**§ 15 odst. 2 písm. b), odst. 3 věty první, § 17 odst. 1 a 2 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže
Vzor č. 2 - Usnesení státního zástupce o uložení probačního programu mladistvému**

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt KZv (Zn KZn)

U s n e s e n í

Státní zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v rozhodl dne v trestní věci mladistvého, stíhaného pro provinění podle § trestního zákona, **t a k t o :**

Mladistvému nar., bytem, **s e s** jeho souhlasem ze dne **u k l á d á jako výchovné opatření probační program uvedený v seznamu probačních programů vedeného Ministerstvem spravedlnosti - " " (uvede se přesné označení probačního programu v souladu s tím, jak je uveden v seznamu a jak byl schválen ministrem spravedlnosti (§ 15 odst. 2 písm. b), odst. 3 věty první, § 17 odst. 1 a 2 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže), a to na dobu (uvede se doba, na kterou byl probační program v souladu s § 15 odst. 1 větou třetí zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, uložen).**

Dohled nad výkonem probačního programu bude vykonávat středisko Probační a mediační služby v (uvede se přesné označení střediska Probační a mediační služby).

Mladistvému se ukládá, aby podle svých sil nahradil škodu v částce-- Kč, kterou způsobil svým proviněním podle § tr. zák. poškozenému, nar., bytem (není obligatorní)

O d ů v o d n ě n í :

Uvede se stručný popis skutku, v němž je spatřováno provinění mladistvého, jeho právní posouzení včetně úvah, na jejichž základě bylo mladistvému uloženo toto výchovné opatření. Dále se poukáže na hlediska podle § 9 odst. 1 a § 15 odst. 4 zákona o soudnictví ve věcech mládeže, jakož i na to, že mladistvý vyslovil s uložení výchovného opatření - probačního programu souhlas (§ 10 odst. 2, § 15 odst. 3 věty první, § 16 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže). Poukáže se i na to, zda jde o probační program, u něhož byly splněny předpoklady uvedené v § 17 odst. 1 poslední větě zákona č. 218/2003 Sb. Zdůvodní se, zda byly splněny všechny podmínky pro uložení povinnosti podrobit se probačnímu programu mladistvému, jakož i na to, jak by tento účel mělo toto výchovné opatření splnit se zřetelem k hlediskům uvedeným v čl. 9 odst. 4 a v čl. 12 odst. 2 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003, a to s přihlédnutím k povaze provinění spáchaného mladistvým a k jeho osobě.

P o u ě n í :

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná (§ 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.).

Mladistvý může kdykoli v průběhu řízení až do jeho pravomocného skončení svůj souhlas odvolat prohlášením adresovaným soudu pro mládež a v přípravném řízení státnímu zástupci, který vede řízení. Výkon probačního programu tím končí (§ 15 odst. 3 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

Jestliže se ukáže, že úplné nebo včasné plnění probačního programu je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, státní zástupce, který je uložil, a po podání obžaloby soud pro mládež probační program zruší nebo jej změní (§ 15 odst. 5 zákona o soudnictví ve věcech mládeže).

V dne

Státní zástupce
kulaté razítko státního zastupitelství

Poznámky k vzoru č. 2:

1. Probačním programem se rozumějí zejména programy uvedené v § 17 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. Probační program schvaluje ministr spravedlnosti a zapisuje se do seznamu probačních programů vedeného Ministerstvem spravedlnosti (§ 17 odst. 1 poslední věta zákona č. 218/2003 Sb.).

2. Mladistvému může být uložena povinnost podrobit se jen konkrétnímu probačnímu programu, který byl schválen ministrem spravedlnosti a zapsán do seznamu způsobem uvedeným v bodě 1.

3. V usnesení, jímž státní zástupce uloží mladistvému probační program, se kromě náležitostí vyplývajících z obecné úpravy výchovných opatření (čl. 9 odst. 8 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003) uvede ve výroku

- a) přesné označení střediska Probační a mediační služby, které bude vykonávat dohled nad výkonem probačního programu (§ 17 odst. 4 zákona č. 218/2003 Sb.),
- b) přesné označení probačního programu, ve vztahu k němuž byla mladistvému uložena povinnost se mu podrobit,
- c) byla-li proviněním způsobena škoda, zpravidla se mladistvému uloží, aby ji podle svých sil nahradil (§ 17 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.),
- d) doba, na kterou se povinnost mladistvému podrobit se probačnímu programu ukládá (§ 15 odst. 1 věta třetí zákona č. 218/2003 Sb.),

a v odůvodnění

- e) se poukáže zejména na to, zda jde o probační program, u něhož byly splněny předpoklady uvedené v § 17 odst. 1 poslední větě zákona č. 218/2003 Sb., jakož i na zdůvodnění, zda byly splněny všechny podmínky pro uložení povinnosti podrobit se probačnímu programu mladistvému, jakož i na to, jak by tento účel mělo toto výchovné opatření splnit se zřetelem k hlediskům uvedeným v čl. 9 odst. 4 a v čl. 12 odst. 2 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003.

4. Mladistvého je třeba poučit (a to i v případě, že k takovému poučení došlo již při vyžadování souhlasu mladistvého s tím, že mu bude uloženo toto výchovné opatření) o možnosti odvolat souhlas s uložení tohoto výchovného opatření a o právních důsledcích spojených s odvoláním souhlasu (§ 15 odst. 3 věta druhá a třetí zákona č. 218/2003 Sb.), jakož i o tom, že jestliže se ukáže, že úplně nebo včasné plnění probačního programu je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, přichází v úvahu zrušení nebo změna tohoto výchovného opatření, a to i bez žádosti mladistvého (§ 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb.). V poučení se dále uvede, že proti usnesení není přípustná stížnost (§ 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.).

5. Usnesení se doručí mladistvému, jeho zákonnému zástupci (§ 43 zákona č. 218/2003 Sb.), jeho obhájci, má-li ho mladistvý (§ 42 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.), po právní moci usnesení i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí (§ 36 zákona č. 218/2003 Sb.) a středisku Probační a mediační služby zmíněnému v usnesení (spolu s nařízením dohledu probačního úředníka nad výkonem probačního programu - viz vzor č. 11).

§ 18 odst. 1, § 19 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže**Vzor č. 3 - Usnesení státního zástupce o uložení výchovných povinností a výchovných omezení mladistvému**

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt KZv (Zn KZn)

U s n e s e n í

Státní zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v rozhodl dne v trestní věci mladistvého, stíhaného pro provinění podle § trestního zákona, **t a k t o :**

Mladistvému nar., bytem, **s e** s jeho souhlasem ze dne

u k l á d a j í jako výchovné opatření

následující výchovné povinnosti:

a) (§ 18 odst. 1 písm. ...) zákona č. 218/2003 Sb.),

b) (§ 18 odst. 1 písm. ...) zákona č. 218/2003 Sb.),

a následující výchovná omezení:

a) (§ 19 odst. 1 písm. ...) zákona č. 218/2003 Sb.),

b) (uvede se přesná specifikace výchovných povinností podle § 18 zákona č. 218/2003 Sb. a výchovných omezení podle § 19 zákona č. 218/2003 Sb. - vedle údaje o konkrétní povinnosti či konkrétním omezení se v závorce ocituje i příslušné ustanovení zákona č. 218/2003 Sb. - ukládá-li se výchovná povinnost nebo výchovné omezení v zákoně výslovně neuvedené, odkáže se na ustanovení § 18 odst. 1 nebo § 19 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.).

Tyto výchovné povinnosti a tato výchovná omezení se ukládají na dobu (uvede se doba, na kterou byly v souladu s § 15 odst. 1 větou třetí zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, uloženy).

Dohled nad plněním výchovných povinností a výchovných omezení bude vykonávat středisko Probační a mediační služby v (uvede se přesné označení střediska Probační a mediační služby - bude-li dohled vykonávat).

O d ů v o d n ě n í :

Uvede se stručný popis skutku, v němž je spatřováno provinění mladistvého, jeho právní posouzení včetně úvah, na jejichž základě byly mladistvému uloženy výchovné povinnosti a výchovná omezení. Dále se poukáže na hlediska podle § 9 odst. 1 a § 15 odst. 4 zákona o soudnictví ve věcech mládeže, jakož i na to, že mladistvý vyslovil s uložením těchto povinností či omezení souhlas (§ 10 odst. 2, § 15 odst. 3 věty první zákona o soudnictví ve věcech mládeže). Uvedou se vždy i hlediska uvedená v čl. 9 odst. 4 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003 a výsledek úvahy ohledně povahy a závažnosti provinění, jehož se měl mladistvý dopustit, a osoby mladistvého ve vztahu ke konkrétně formulované výchovné povinnosti nebo výchovnému omezení. Postupuje-li státní zástupce podle čl. 9 odst. 6 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003 a požádá o součinnost Probační a mediační službu nebo příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí a popřípadě i o vypracování zprávy o osobních, rodinných a sociálních poměrech a aktuální životní situaci mladistvého (§ 56 zákona č. 218/2003 Sb.), je třeba to v odůvodnění rovněž zmínit.

Je třeba výslovně zdůvodnit podmínky pro uložení výchovné povinnosti zaplatit peněžitou částku (§ 18 odst. 2 věta první zákona č. 218/2003 Sb.), výchovné povinnosti spočívající ve vykonání společensky prospěšné činnosti určitého druhu (§ 18 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.), jakož i podmínky pro uložení výchovných omezení podle § 19 odst. 1 písm. a) až d) a g) zákona č. 218/2003 Sb., jestliže k jejich uložení bylo přistoupeno. Jestliže byla uložena výchovná povinnost zaplatit peněžitou částku a bylo stanoveno, že peněžitá částka bude zaplácena v přiměřených měsíčních splátkách, tento postup se stručně odůvodní.

Byla-li uložena výchovná povinnost nebo výchovné omezení v zákoně výslovně neuvedená, musí být rovněž provedeno náležité zdůvodnění, a to i z hlediska určitosti, kontrolovatelnosti a vykonatelnosti.

P o u ě n í :

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná (§ 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.).

Mladistvý může kdykoli v průběhu řízení až do jeho pravomocného skončení svůj souhlas odvolat prohlášením adresovaným soudu pro mládež a v přípravném řízení státnímu zástupci, který vede řízení. Výkon dohledu probačního úředníka tím končí (§ 15 odst. 3 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

Jestliže se ukáže, že úplné nebočasné plnění povinností vyplývajících z uložených výchovných povinností nebo výchovných omezení je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, státní zástupce, který je uložil, a po podání obžaloby (návrhu na potrestání) soud pro mládež tyto výchovné povinnosti nebo výchovná omezení zruší nebo je změní (§ 15 odst. 5 zákona o soudnictví ve věcech mládeže).

V dne

Státní zástupce
kulaté razítko státního zastupitelství

Poznámky k vzoru č. 3:

1. Státní zástupce může mladistvému jako výchovné opatření i samostatně uložit některou výchovnou povinnost podle § 18 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. nebo některé výchovné omezení podle § 19 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. Výčet výchovných povinností i výchovných omezení zde uvedených je jen příkladný a přichází proto v úvahu i uložení jiných výchovných povinností či jiných výchovných omezení za splnění podmínky, že směřují k dosažení účelu uvedeného v § 9 odst. 1 a § 15 odst. 4 zákona č. 218/2003 Sb. a že jde o povinnosti či omezení, jejichž vymezení je dostatečně určité, jejich plnění kontrolovatelné a lze je vykonat.

Při tom je třeba respektovat podmínky pro uložení výchovné povinnosti zaplatit peněžitou částku (§ 18 odst. 2 věta první zákona č. 218/2003 Sb.), výchovné povinnosti spočívající ve vykonání společensky prospěšné činnosti určitého druhu (§ 18 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.), jakož i podmínky pro uložení výchovných omezení podle § 19 odst. 1 písm. a) až d) a g) zákona č. 218/2003 Sb.

2. V usnesení, jímž státní zástupce uloží mladistvému některou výchovnou povinnost nebo výchovné omezení, se kromě náležitostí vyplývajících z obecné úpravy výchovných opatření (čl. 9 odst. 8 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003) uvede ve výroku

- a) přesné označení střediska Probační a mediační služby, které zpravidla bude vykonávat dohled nad plněním povinnosti či omezení (§ 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 218/2003 Sb.),
- b) přesné označení výchovné povinnosti nebo výchovného omezení podle příslušného ustanovení zákona č. 218/2003 Sb.; ukládá-li se výchovná povinnost nebo výchovné omezení v zákoně výslovně neuvedené, odkáže se na ustanovení § 18 odst. 1 nebo § 19 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.,
- c) v případě uložení výchovné povinnosti zaplatit peněžitou částku údaj o výši měsíčních splátek (čl. 14 odst. 2 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003),
- d) doba, na kterou se povinnost mladistvému podrobit se výchovné povinnosti nebo výchovnému omezení ukládá (§ 15 odst. 1 věta třetí zákona č. 218/2003 Sb.),

a v odůvodnění

- e) se poukáže zejména na důvody, pro které byla uplatněna určitá výchovná povinnost nebo určité výchovné omezení s přihlédnutím k hlediskům uvedeným v čl. 9 odst. 4 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003, zvážení též povahy a závažnosti povinnosti nebo výchovnému omezení.

3. Mladistvého je třeba poučit (a to i v případě, že k takovému poučení došlo již při vyžadování souhlasu mladistvého s tím, že mu bude uloženo toto výchovné opatření) o možnosti odvolat souhlas s uložením tohoto výchovného opatření a o právních důsledcích spojených s odvoláním souhlasu (§ 15 odst. 3 věta druhá a třetí zákona č. 218/2003 Sb.), jakož i o tom, že jestliže se ukáže, že úplně nebo včasné plnění výchovných povinností nebo výchovných omezení je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, přichází v úvahu zrušení nebo změna tohoto výchovného opatření, a to i bez žádosti mladistvého (§ 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb.). V poučení se dále uvede, že proti tomuto usnesení není stížnost přípustná (§ 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.).

4. Usnesení se doručí mladistvému, jeho zákonnému zástupci (§ 43 zákona č. 218/2003 Sb.), jeho obhájci, má-li ho mladistvý (§ 42 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.), po právní moci usnesení i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí (§ 36 zákona č. 218/2003 Sb.) a středisku Probační a mediační služby zmíněnému v usnesení (spolu s nařízením dohledu probačního úředníka nad plněním výchovných povinností a výchovných omezení, bude-li mu výkon dohledu nařízen - viz vzor č. 12).

§ 20 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže**Vzor č. 4 - Usnesení o napomenutí mladistvého s výstrahou - bez přenechání postížení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení**

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt KZv (Zn KZn)

U s n e s e n í

Státní zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v rozhodl dne v trestní věci mladistvého, stíhaného pro provinění podle § trestního zákona, **t a k t o :**

U mladistvého nar., bytem, **s e** s jeho souhlasem ze dne v přítomnosti jeho zákonného zástupce, nar., bytem (*a popř. i obhájce, Advokátní kancelář v*) vyslovuje jako výchovné opatření **napomenutí s výstrahou** a zároveň se mu důrazně vytýká protiprávnost provinění podle § tr. zák., jehož se dopustil, a dále se mladistvý upozorňuje na to, že pokud by v budoucnu páchal další trestnou činnost, byla by proti němu uplatněna výchovná, ochranná a zejména trestní opatření podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže (§ 20 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.).

O d ů v o d n ě n í :

Uvede se stručný popis skutku, v němž je spatřováno provinění mladistvého, jeho právní posouzení včetně úvah, na jejichž základě bylo mladistvému uloženo jako výchovné opatření napomenutí s výstrahou (§ 20 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.). Dále se poukáže na hlediska podle § 9 odst. 1 a § 15 odst. 4 zákona o soudnictví ve věcech mládeže, jakož i na to, že mladistvý vyslovil s napomenutím s výstrahou souhlas (§ 10 odst. 2, § 15 odst. 3 věty první zákona o soudnictví ve věcech mládeže). Uvedou se vždy i hlediska uvedená v čl. 9 odst. 4 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003 a výsledek úvahy ohledně povahy a závažnosti provinění, jehož se měl mladistvý dopustit, a osoby mladistvého ve vztahu k tomuto výchovnému opatření.

P o u ě n í :

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná (§ 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.).

Mladistvý může kdykoli v průběhu řízení až do jeho pravomocného skončení svůj souhlas odvolat prohlášením adresovaným soudu pro mládež a v přípravném řízení státnímu zástupci, který vede řízení. Účinky vyplývající z napomenutí s výstrahou pak zaniknou a nadále se má za to, jako kdyby napomenutí s výstrahou nebylo nikdy uplatněno (§ 15 odst. 3 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

Napomenul-li státní zástupce mladistvého a udělil mu zároveň výstrahu, hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen (§ 20 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.).

V dne

Státní zástupce
kulaté razítko státního zastupitelství

§ 20 odst. 1, 2 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže**Vzor č. 5 - Usnesení o napomenutí mladistvého s výstrahou - s přenecháním postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení**

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt KZv (Zn KZn)

U s n e s e n í

Státní zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v rozhodl dne
v trestní věci mladistvého, stíhaného pro provinění podle §
trestního zákona, **t a k t o :**

U mladistvého nar., bytem **s e** s jeho souhlasem ze dne v přítomnosti jeho zákonného zástupce nar., bytem
(*a popř. i obhájce Advokátní kancelář v*) vyslovuje jako výchovné opatření **napomenutí s výstrahou** a zároveň se mu důrazně vytýká protiprávnost provinění podle § tr. zák., jehož se dopustil, a dále se mladistvý upozorňuje na to, že pokud by v budoucnu páchal další trestnou činnost, byla by proti němu uplatněna výchovná, ochranná a zejména trestní opatření podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže (§ 20 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.).

Podle § 20 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, **se** současně **potrestání** mladistvého **přenechává** (*uvede se zásadně jen některá z dále uvedených alternativ*) - jeho zákonnému zástupci - škole (*uvede se přesně označení školy, již je mladistvý žákem*) - výchovnému zařízení v (*uvede se přesně označení výchovného zařízení, v němž mladistvý žije*) - (*v případě dvou alternativ uvedených naposledy se ještě uvede: na základě stanoviska školy nebo výchovného zařízení*).

Zákonný zástupce (škola - *označení*) (výchovné zařízení - *označení*) jsou povinni o výsledku vyrozumět státního zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v

O d ů v o d n ě n í :

Uvede se stručný popis skutku, v němž je spatřováno provinění mladistvého, jeho právní posouzení včetně úvah, na jejichž základě bylo mladistvému uloženo jako výchovné opatření napomenutí s výstrahou (§ 20 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.) a přenechání jeho potrestání - vzhledem k tomu, že je to účelné a vhodné - zákonnému zástupci mladistvého, škole, již je mladistvý žákem, nebo výchovnému zařízení, v němž mladistvý žije. Dále se poukáže na hlediska podle § 9 odst. 1 a § 15 odst. 4 zákona o soudnictví ve věcech mládeže, jakož i na to, že mladistvý vyslovil s napomenutím s výstrahou a s přenecháním k potrestání některé z výše uvedených osob souhlas (§ 10 odst. 2, § 15 odst. 3 věty první zákona o soudnictví ve věcech mládeže). Bylo-li uplatněno i opatření podle § 20 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb. v podobě přenechání potrestání mladistvého škole, již je žákem, nebo výchovnému zařízení, v němž žije (nikoli v případě přenechání k potrestání zákonnému zástupci, ale není vyloučeno ani v tomto případě vyjádření od zákonného zástupce vyžádat a jeho stručný obsah do odůvodnění začlenit), je třeba zmínit i podstatný obsah stanoviska školy nebo výchovného zařízení. Uvedou se vždy i hlediska uvedená v čl. 9 odst. 4 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003 a výsledek úvahy ohledně povahy a závažnosti provinění, jehož se měl mladistvý dopustit, a osoby mladistvého ve vztahu k tomuto výchovnému opatření.

S ohledem na skutečnost, že přenechání postižení škole nebo výchovnému zařízení přichází v úvahu zásadně jen tehdy, jedná-li se o delikt za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy, je třeba do odůvodnění pojmout i úvahy o tom, zda jednání mladistvého naplňuje znaky příslušného deliktu podle těchto předpisů.

P o u ě n í :

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná (§ 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.).

Mladistvý může kdykoli v průběhu řízení až do jeho pravomocného skončení svůj souhlas odvolat prohlášením adresovaným soudou pro mládež a v přípravném řízení státnímu zástupci, který vede řízení. Účinky vyplývající z napomenutí s výstrahou a přenechání k potrestání jeho zákonnému zástupci, škole, již je mladistvý žákem, nebo výchovnému zařízení, v němž mladistvý žije, pak zaniknou a nadále se má za to, jako kdyby napomenutí s výstrahou a současně přenechání k potrestání mladistvého zákonnému zástupci - škole - výchovnému zařízení (uvede se podle okolností konkrétní věci) nebylo nikdy uplatněno (§ 15 odst. 3 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

Napomenul-li státní zástupce mladistvého a udělil mu zároveň výstrahu, a přenechal-li postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen (§ 20 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.).

V dne

Státní zástupce
kulaté razítko státního zastupitelství

Poznámky k vzorům č. 4 a 5:

1. Napomenutím s výstrahou státní zástupce mladistvému v přítomnosti jeho zákonného zástupce, popř. obhájce (§ 42 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.), důrazně vytkne protiprávnost jeho činu a upozorní ho na konkrétní důsledky, jež mu hrozí podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže v případě, že by v budoucnu páchal další trestnou činnost.

2. Státní zástupce může v přípravném řízení uplatnit výchovné opatření napomenutí s výstrahou bez dalšího nebo může - je-li to účelné a vhodné - postupovat podle § 20 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb. a při vyslovení napomenutí s výstrahou současně přenechat postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole, již je mladistvý žákem, nebo výchovnému zařízení, v němž žije; v takovém případě si státní zástupce vždy předem vyžádá stanovisko školy nebo výchovného zařízení. Zákonný zástupce, škola nebo výchovné zařízení jsou povinni o výsledku státního zástupce vyrozumět.

3. Napomenutí s výstrahou a popřípadě i s přenecháním potrestání mladistvého zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení podle § 20 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb. nemá i přes účinek uvedený v § 20 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb. charakter samostatného rozhodnutí ve věci v přípravném řízení a platí i tu čl. 9 odst. 3 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003.

4. I toto výchovné opatření lze uložit výlučně se souhlasem mladistvého (§ 10 odst. 2, § 15 odst. 3 věty první zákona o soudnictví ve věcech mládeže).

5. V usnesení, jímž státní zástupce uplatnil buď jen napomenutí s výstrahou nebo i přenechání potrestání mladistvého některé z osob uvedených v bodě 2., se kromě náležitostí vyplývajících z přiměřeného použití čl. 9 odst. 8 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003 uvede ve výroku

- a) to, že mladistvý byl v přítomnosti svého zákonného zástupce a popřípadě i obhájce napomenut tak, že mu byla důrazně vytknuta protiprávnost jím spáchaného provinění a že byl upozorněn na konkrétní důsledky, které mu hrozí podle zákona č. 218/2003 Sb. v případě spáchání dalších provinění v budoucnu,
- b) výslovný odkaz na ustanovení § 20 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.,
- c) že k napomenutí s výstrahou došlo s předchozím souhlasem mladistvého (§ 10 odst. 2, § 15 odst. 3 věta první zákona č. 218/2003 Sb.),
- d) bude-li v konkrétním případě uplatněn postup podle § 20 odst. 2 části věty první před středníkem zákona č. 218/2003 Sb., že se potrestání mladistvého přenechává jeho zákonnému zástupci, škole, již je mladistvý žákem, nebo výchovnému zařízení, v němž žije; je třeba uvést konkrétně, kterému z těchto subjektů se potrestání přenechává, jakož i to, že zákonný zástupce, škola nebo výchovné zařízení jsou povinni o výsledku vyrozumět státního zástupce,

a v odůvodnění

- e) důvody, které k uplatnění tohoto postupu státního zástupce vedly, se zvláštním zdůrazněním povahy a závažnosti provinění, jehož se měl mladistvý dopustit, a osoby mladistvého; při tom se vychází z toho, že přenechání postižení škole nebo výchovnému zařízení přichází v úvahu zásadně jen tehdy, jedná-li se o delikt za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy (např. § 21 odst. 1, 2 a § 22 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů; (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, § 8 odst. 3 vyhl. č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů).

6. Mladistvého je třeba poučit o možnosti odvolat souhlas s uložením tohoto výchovného opatření a o právních důsledcích spojených s odvoláním souhlasu (§ 15 odst. 3 věta druhá a třetí zákona č. 218/2003 Sb.). Poučení podle § 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb. zde z povahy věci v úvahu nepřichází. Dále se v poučení musí výslovně uvést, že napomenul-li státní zástupce mladistvého a udělil mu zároveň výstrahu, popřípadě přenechal-li postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení, hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen (§ 20 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.).

7. Usnesení se doručí mladistvému, jeho zákonnému zástupci (§ 43 zákona č. 218/2003 Sb.), jeho obhájci, má-li ho mladistvý (§ 42 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.). Dále i škole, již je mladistvý žákem, a výchovnému zařízení, v němž mladistvý žije, bylo-li postupováno podle § 20 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb. Po právní moci usnesení i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí (§ 36 zákona č. 218/2003 Sb.).

**§ 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže
Vzor č. 6 - Zrušení výchovného opatření uloženého mladistvému**

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt KZv (Zn KZn)

U s n e s e n í

Státní zástupce Okresního (Obvodního) státního zastupitelství v rozhodl dne
v trestní věci mladistvého, stíhaného pro provinění podle § trestního
zákona, **t a k t o :**

Dohled probačního úředníka nařízený mladistvému nar., bytem, s jeho
souhlasem ze dne jako výchovné opatření usnesením státního zástupce Okresního (Obvodního) státního zastupitel-
ství ze dne sp. zn., jež nabylo právní moci dne, na dobu **s e r u š í**, neboť se
ukázalo, že úplné nebo včasné plnění tohoto výchovného opatření je pro mladistvého nemožné (nelze je na mladistvém
spravedlivě požadovat (*uvede se příslušná alternativa dle zákona; v úvahu přichází i uplatnění obou těchto alternativ* (§ 15 odst.
5 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže). (*Zrušení se může týkat i uložených výchovných povinností či omezení
- tomu se přizpůsobí obsah výroku.*)

O d ů v o d n ě n í :

*Uvede se zejména to, že mladistvému byl jako výchovné opatření uložen dohled probačního úředníka, a to podle § 15 odst.
2 písm. a), odst. 3 věty první, § 16 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, na dobu ... usnesením státního zá-
stupce ze dne sp. zn., jež nabylo právní moci dne Byly-li mladistvému současně uloženy i výchovné povinnosti
či výchovná omezení podle § 18 nebo § 19 zákona č. 218/2003 Sb., je třeba to rovněž v odůvodnění usnesení uvést včetně údaje
o tom, v čem plnění těchto povinností či omezení mělo spočívat. Dále se poukáže na to, které středisko Probační a mediační
služby dohled vykonávalo.*

*Jedním usnesením lze zrušit i několik předtím uložených výchovných opatření (v takovém případě se nejen ve výroku, ale i v odů-
vodnění uvedou údaje i k těmto dalším uloženým výchovným opatřením).
Poukáže se na to, zda k postupu podle § 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb. dochází na návrh probačního úředníka, příslušného
orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo i bez takového návrhu.*

*Rozvedou se důvody, pro které úplné nebo včasné plnění tohoto výchovného opatření je pro mladistvého nemožné nebo je nelze
na mladistvém spravedlivě požadovat, jakož i důvody, pro které je nezbytné výchovné opatření (výchovná opatření) zrušit.*

P o u ě n í :

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná (§ 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.).

V dne

Státní zástupce
kulaté razítko státního zastupitelství

§ 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže**Vzor č. 7 - Změna výchovného opatření uloženého mladistvému (změna v rámci jednoho a téhož výchovného opatření)**

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt KZv (Zn KZn)

U s n e s e n í

Státní zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v rozhodl dne v trestní věci mladistvého, stíhaného pro provinění podle § trestního zákona, **t a k t o** :

Dohled probačního úředníka nařízený mladistvému nar., bytem, s jeho souhlasem ze dne jako výchovné opatření usnesením státního zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství ze dne sp. zn., jež nabylo právní moci dne, na dobu **s e m ě n í** tak, že se nově stanoví, že mladistvý bude dohled probačního úředníka vykonávat po dobu (*nově se stanoví, že mladistvý bude od dne nabytí právní moci tohoto usnesení plnit pouze následující výchovné povinnosti - uvede se příslušná alternativa nebo několik takových alternativ*):

a) (§ 18 odst. 1 písm. ..) zákona č. 218/2003 Sb.),

a následující výchovná omezení:

a) (§ 19 odst. 1 písm. ..) zákona č. 218/2003 Sb.),

(*uvede se přesná specifikace výchovných povinností podle § 18 zákona č. 218/2003 Sb. a výchovných omezení podle § 19 zákona č. 218/2003 Sb., jež má dále mladistvý plnit - vedle údaje o konkrétní povinnosti či konkrétním omezení se v závorce ocituje i příslušné ustanovení zákona č. 218/2003 Sb. - ukládá-li se výchovná povinnost nebo výchovné omezení v zákoně výslovně neuvedené, odkáže se na ustanovení § 18 odst. 1 nebo § 19 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.*), a to z toho důvodu, že se ukázalo, že úplné nebo včasné plnění tohoto výchovného opatření je pro mladistvého nemožné (nelze je na mladistvém spravedlivě požadovat (*uvede se příslušná alternativa dle zákona; v úvahu přichází i uplatnění obou těchto alternativ*) (§ 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

O d ů v o d n ě n í :

Uvede se zejména to, že mladistvému byl jako výchovné opatření uložen dohled probačního úředníka, a to podle § 15 odst. 2 písm. a), odst. 3 věty první, § 16 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže) na dobu ... usnesením státního zástupce ze dne sp. zn., jež nabylo právní moci dne Byly-li mladistvému současně uloženy i výchovné povinnosti či výchovná omezení podle § 18 nebo § 19 zákona č. 218/2003 Sb., je třeba to rovněž v odůvodnění usnesení uvést včetně údaje o tom, v čem plnění těchto povinností či omezení mělo spočívat. Dále se poukáže na to, které středisko Probační a mediační služby dohled vykonávalo.

Jedním usnesením lze změnit i několik předtím uložených výchovných opatření (v takovém případě se nejen ve výroku, ale i v odůvodnění uvedou údaje i k těmto dalším uloženým výchovným opatřením).

Poukáže se na to, zda k postupu podle § 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb. dochází na návrh probačního úředníka, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo i bez takového návrhu.

Rozvedou se důvody, pro které úplné nebo včasné plnění tohoto výchovného opatření je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na mladistvém spravedlivě požadovat, jakož i důvody, pro které je nezbytné výchovné opatření (výchovná opatření) z tohoto důvodu změnit.

P o u ě n í :

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná (§ 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.).

Mladistvý může kdykoli v průběhu řízení až do jeho pravomocného skončení odvolat svůj dříve daný souhlas prohlášením adresovaným soudu pro mládež a v přípravném řízení státnímu zástupci, který vede řízení. Výkon dohledu probačního úředníka tím končí (§ 15 odst. 3 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

Jestliže se ukáže, že úplné nebo včasné plnění povinností vyplývajících z dohledu probačního úředníka je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, státní zástupce, který je uložil, a po podání obžaloby (návrhu na potrestání) soud pro mládež dohled probačního úředníka zruší nebo jej změní (§ 15 odst. 5 zákona o soudnictví ve věcech mládeže).

V dne

Státní zástupce
kulaté razítko státního zastupitelství

**§ 15 odst. 5, § 20 odst. 1, 2 (nebo jiná ustanovení) zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže
Vzor č. 8 - Změna výchovného opatření uloženého mladistvému (nahrazení jednoho výchovného opatření jiným)**

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt KZv (Zn KZn)

U s n e s e n í

Státní zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v rozhodl dne
v trestní věci mladistvého, stíhaného pro provinění podle § trestního
zákona, **t a k t o :**

Dohled probačního úředníka nařízený mladistvému nar. bytem
s jeho souhlasem ze dne jako výchovné opatření usnesením státního zástupce Okresního (Krajského) státního
zastupitelství ze dne sp. zn., jež nabylo právní moci dne na dobu **s e r u š í**
a u mladistvého **s e** s jeho souhlasem ze dne v přítomnosti jeho zákonného zástupce
....., nar., bytem (a popř. i obhájce, Advokátní kancelář
v) vyslovuje jako výchovné opatření napomenutí s výstrahou a zároveň se mu důrazně vytyká protiprávnost provinění
..... podle § tr. zák., jehož se dopustil, a dále se mladistvý upozorňuje na to, že pokud by v budoucnu páchal
další trestnou činnost, byla by proti němu uplatněna výchovná, ochranná a zejména trestní opatření podle zákona o soudnictví ve
věcech mládeže (§ 20 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.). Podle § 20 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech
mládeže, **se** současně **potrestání** mladistvého přenechává (uvede se zásadně jen některá z dále uve-
dených alternativ) jeho zákonnému zástupci - škole (uvede se přesně označení školy, již je
mladistvý žákem) - výchovnému zařízení v (uvede se přesně označení výchovného zařízení, v němž mladistvý žije)
- (v případě dvou alternativ uvedených naposledy se ještě uvede: na základě stanoviska školy nebo výchovného zařízení).
Zákonný zástupce (škola - označení) (výchovné zařízení - označení) jsou povinni o výsledku vyrozumět
státního zástupce Okresního (Obvodního) státního zastupitelství v

Důvodem pro výše uvedený postup je to, že se ukázalo, že úplné nebo včasné plnění původně uloženého výchovného opatření
(dohledu probačního úředníka) je pro mladistvého nemožné (nelze je na mladistvém spravedlivě požadovat (uvede se příslušná
alternativa dle zákona; v úvahu přichází i uplatnění obou těchto alternativ (§ 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve
věcech mládeže) a jsou splněny podmínky pro uložení jiného výchovného opatření mladistvému.

O d ů v o d n ě n í :

*Uvede se zejména to, že mladistvému byl jako výchovné opatření uložen dohled probačního úředníka, a to podle § 15 odst. 2 písm.
a), odst. 3 věty první, § 16 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže) na dobu ... usnesením státního zástupce ze dne
..... sp. zn., jež nabylo právní moci dne Byly-li mladistvému současně uloženy i výchovné povinnosti či výchovná omezení
podle § 18 nebo § 19 zákona č. 218/2003 Sb., je třeba to rovněž v odůvodnění usnesení uvést včetně údaje o tom, v čem plnění těch-
to povinností či omezení mělo spočívat. Dále se poukáže na to, které středisko Probační a mediační služby dohled vykonávalo.*

*Jedním usnesením lze zrušit i několik předtím uložených výchovných opatření (v takovém případě se nejen ve výroku, ale i v odů-
vodnění uvedou údaje i k těmto dalším uloženým výchovným opatřením).*

*Poukáže se na to, zda k postupu podle § 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb. dochází na návrh probačního úředníka, příslušného
orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo i bez takového návrhu.*

*Rozvedou se důvody, pro které úplné nebo včasné plnění tohoto výchovného opatření je pro mladistvého nemožné nebo je nelze
na mladistvém spravedlivě požadovat.*

*Vzhledem k tomu, že se původně uložené výchovné opatření uložené mladistvému ruší a nově se ukládá nové výchovné opatření,
v dalším se postupuje podle některého z předcházejících vzorů vztahujících se k příslušnému výchovnému opatření.*

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná (§ 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.).

Mladistvý může kdykoli v průběhu řízení až do jeho pravomocného skončení svůj souhlas odvolat prohlášením adresovaným soudou
pro mládež a v přípravném řízení státnímu zástupci, který vede řízení. Účinky vyplývající z napomenutí s výstrahou a přenechání
k potrestání jeho zákonnému zástupci, škole, již je mladistvý žákem, nebo výchovnému zařízení, v němž mladistvý žije, pak zaniknou
a nadále se má za to, jako kdyby napomenutí s výstrahou a současně přenechání k potrestání mladistvého zákonnému zástupci - škole
- výchovnému zařízení (uvede se podle okolností konkrétní věci) nebylo nikdy uplatněno (§ 15 odst. 3 věta druhá zákona č. 218/2003
Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

Napomenul-li státní zástupce mladistvého a udělil mu zároveň výstrahu, a přenechal-li postižení mladistvého jeho zákonnému
zástupci, škole nebo výchovnému zařízení hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen (§ 20 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb.).

(v dalším se obsah poučení přizpůsobí zejména tomu, jaké výchovné opatření je nově mladistvému ukládáno).

V dne

Státní zástupce
kulaté razítko státního zastupitelství

Poznámky k vzorům č. 6 až 8:

1. Jestliže se ukáže, že úplné nebo včasné plnění výchovného opatření je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, státní zástupce nařízené výchovné opatření zruší nebo změní (§ 15 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb.).

2. O zrušení nebo změně uloženého výchovného opatření rozhodne státní zástupce na návrh probačního úředníka, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo i bez takového návrhu usnesením, ve kterém stručně odkáže na předchozí usnesení, jímž bylo výchovné opatření uloženo, a uvede údaj o tom, že se výchovné opatření ruší; v případě, že se výchovné opatření mění, platí obdobně příslušný vzor týkající se odpovídajícího výchovného opatření.

3. Dochází-li ke změně jednoho určitého výchovného opatření (jeho obsahu), vyjádří se tato změna přímo v textu výroku usnesení. Nahrazuje-li se z výše uvedených důvodů jedno uložené výchovné opatření jiným, je třeba ve výroku usnesení uvést nejprve to, že se předtím uložené výchovné opatření (uložená výchovná opatření) ruší, a dále pak to, jaké výchovné opatření se mladistvému nově ukládá.

4. Proti usnesení státního zástupce není přípustná stížnost. Bylo-li postupováno tak, že u mladistvého byla provedena změna v obsahu předtím uloženého jednoho určitého výchovného opatření, nebo tak, že určité výchovné opatření bylo nahrazeno jiným, přizpůsobí se vždy obsah poučení této skutečnosti (při tom se vychází podle povahy věci z předcházejících vzorů).

5. Usnesení se doručí stejným osobám, jimž se doručovalo již v případě uložení výchovného opatření.

§ 15 odst. 3 věta druhá a třetí zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže**Vzor č. 9 - Vyrozumění o skončení výkonu výchovného opatření**

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt KZv (Zn KZn)

Mladistvý

.....,

nar.,

bytem

Věc: MI., nar., stíhaný pro provinění podle § tr. zák. - vyrozumění o zániku výkonu výchovného opatření, a to

Usnesením státního zástupce Okresního (Obvodního) státního zastupitelství ze dne sp. zn., jež nabylo právní moci dne Vám bylo s Vaším souhlasem ze dne uloženo podle § zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, jako výchovné opatření (uvede se konkrétní výchovné opatření, jež bylo mladistvému uloženo, případně několik takových výchovných opatření, a to v souladu s příslušným usnesením), a to na dobu

Vzhledem k tomu, že prohlášením adresovaným státnímu zástupci, který vede řízení, ze dne, které mu bylo doručeno dne, jste svůj souhlas s uložení výchovného opatření odvolal, výkon výchovného opatření tím končí, a to dnem (jako den skončení výchovného opatření se uvede den, kdy prohlášení mladistvého bylo doručeno státnímu zástupci).

Toto sdělení se zasílá i zákonnému zástupci (§ 43 zákona č. 218/2003 Sb.), obhájci, má-li ho mladistvý (§ 42 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.), dále i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí (§ 36 zákona č. 218/2003 Sb.) a středisku Probační a mediační služby, které např. vykonávalo dohled (probační, dohled nad plněním výchovných povinností či výchovných omezení).

V dne

Státní zástupce

kulaté razítko státního zastupitelství

Poznámky ke vzoru č. 9:

1. V souladu s úpravou obsaženou v § 15 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb. výchovná opatření může státní zástupce (v přípravném řízení) ukládat jen se souhlasem osoby, proti níž se řízení vede, již v průběhu trestního řízení, a to nejdéle do jeho pravomocného skončení (v případě státního zástupce jen do skončení řízení přípravného). Mladistvý může kdykoli v průběhu řízení až do jeho pravomocného skončení (rozhodl-li státní zástupce, pak jen do skončení řízení přípravného) svůj souhlas odvolat prohlášením adresovaným soudu pro mládež a v přípravném řízení státnímu zástupci, který vede řízení. Výkon výchovného opatření tím končí.

2. Se zřetelem k tomu, že v těchto případech se o skončení výchovného opatření nerozhoduje, ale příslušné výchovné opatření končí na základě projevu vůle mladistvého, nevydává se o skončení výkonu výchovného opatření usnesení, ale o skončení jeho výkonu se mladistvý, jakož i další osoby (okruh těchto osob je shodný jako v případě vydání usnesení o uložení výchovného opatření) pouze vyrozumí.

§ 75, § 80 odst. 2 až 4 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže

Vzor č. 10 - Nařízení výkonu dohledu probačního úředníka

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt KZv (Zn KZn)

Probační a mediační služba
středisko

.....

Věc: Ml., nar., stíhaný pro provinění podle §
tr. zák. - nařízení výkonu dohledu probačního úředníka

Příl.: usnesení ze dne sp. zn.

Usnesením státního zástupce Okresního (Obvodního) státního zastupitelství ze dne sp. zn., jež nabylo právní moci dne byl mladistvému nar., bytem s jeho souhlasem ze dne uložen podle § zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, jako výchovné opatření dohled probačního úředníka, a to na dobu

Mladistvému byly usnesením dále uloženy výchovné povinnosti výchovná omezení jak také plyne i z připojeného usnesení (*uvede se fakultativně - byly-li výchovné povinnosti nebo výchovná omezení uloženy*).

Podle návěští § 75 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. Probační a mediační služba zajišťuje v řízení podle tohoto zákona dohled nad mladistvým.

Probační úředník při výkonu dohledu dohlíží na plnění povinností uložených mladistvému a za tím účelem také pravidelně navštěvuje mladistvého, nad nímž vykonává dohled, v jeho bydlišti, na pracovišti a ve škole. Pomoc a poradenství provádí probační úředník v rámci přípravy a realizace individuálně připraveného programu výkonu dohledu pro mladistvého.

Poruší-li mladistvý, kterému byl uložen dohled, závažně nebo opakovaně podmínky dohledu nebo jiná uložená výchovná opatření, informuje o tom probační úředník bez zbytečného odkladu státního zástupce, který dohled uložil. V případě méně závažného porušení stanovených podmínek a výchovných opatření může probační úředník udělit mladistvému výstrahu; tyto výstrahy však mohou být uděleny nejvýše dvě v průběhu jednoho roku. Udělení výstrahy není rozhodnutím podle trestního řádu (§ 80 odst. 2 až 4 zákona č. 218/2003 Sb.).

Probační úředník zpracuje nejméně jednou za šest měsíců (*.... lze určit i lhůtu odchylnou, není-li taková lhůta stanovena, má se za to, že zpráva musí být zpracována nejméně jednou za šest měsíců*) zprávu, ve které informuje státního zástupce, který dohled uložil, o průběhu výkonu dohledu nad mladistvým, o plnění uložených výchovných opatření mladistvým a o jeho osobních, rodinných a sociálních poměrech a aktuální životní situaci (§ 80 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb.).

V dne

Státní zástupce
kulaté razítko státního zastupitelství

Poznámky ke vzoru č. 10:

1. Při výkonu rozhodnutí o dohledu probačního úředníka se postupuje podle ustanovení § 315 odst. 1 věty před středníkem tr. ř. a podle § 80 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam. Analogicky lze ve vykonávacím řízení použít i § 75 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., je-li to pro výkon rozhodnutí státního zástupce potřebné.

2. Výkon dohledu nařídí po právní moci usnesení, jímž byl uložen mladistvému dohled probačního úředníka, státní zástupce středisku Probační a mediační služby, v jehož obvodu mladistvý bydlí nebo se zdržuje.

3. Obsah nařízení výkonu dohledu plyne z čl. 11 odst. 3 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003.

§ 75 odst. 1 písm. h), § 17 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže

Vzor č. 11 - Nařízení výkonu dohledu nad plněním probačního programu

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt KZv (Zn KZn)

Probační a mediační služba
středisko

.....

**Věc: Ml., nar., stíhaný pro provinění podle §
tr. zák. - nařízení výkonu dohledu nad plněním probačního programu**

Příl.: usnesení ze dne sp. zn.

Usnesením státního zástupce Okresního (Obvodního) státního zastupitelství ze dne sp. zn., jež nabylo právní moci dne byl mladistvému nar., bytem, s jeho souhlasem ze dne uložen podle § zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, jako výchovné opatření probační program **uvedený v seznamu probačních programů vedeného Ministerstvem spravedlnosti - "....."** (uvede se přesné označení probačního programu v souladu s tím, jak je uveden v seznamu a jak byl schválen ministrem spravedlnosti), a to na dobu

Mladistvému bylo také uloženo, aby podle svých sil nahradil škodu v částce- Kč, kterou způsobil svým proviněním podle § tr. zák. poškozenému, nar., bytem, jak plyne i z připojeného usnesení.

Podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 218/2003 Sb. Probační a mediační služba zajišťuje v řízení podle tohoto zákona probační dohled a v případech, kdy nebyl uložen probační dohled, provádí úkony směřující k tomu, aby mladistvý vedl ve zkušební době řádný život, pokud bylo rozhodnuto o uložení dalších výchovných opatření a státní zástupce předal věc Probační a mediační službě.

Probační úředník v souvislosti s plněním probačního programu dohlíží na plnění povinností uložených mladistvému a za tím účelem také pravidelně navštěvuje mladistvého v jeho bydlišti, na pracovišti a ve škole. Pomoc a poradenství provádí probační úředník v rámci přípravy a realizace probačního programu u mladistvého.

Probační úředník je povinen bez zbytečného odkladu informovat státního zástupce o závažném nebo opakovaném neplnění podmínek probačního programu. O ukončení probačního programu a jeho výsledku podá probační úředník bez zbytečného odkladu zprávu státnímu zástupci, který probační program uložil. V případě méně závažného porušení stanovených podmínek může probační úředník udělit mladistvému výstrahu; tyto výstrahy však mohou být uděleny nejvýše dvě v průběhu jednoho roku. Udělení výstrahy není rozhodnutím podle trestního řádu (§ 17 odst. 4 a § 80 odst. 4 zákona č. 218/2003 Sb.).

Podle § 17 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb. o ukončení probačního programu a jeho výsledku podá probační úředník bez zbytečného odkladu zprávu státnímu zástupci, který probační program uložil (bude-li probační program ukončen ještě v době, kdy ve věci probíhá přípravné řízení).

V dne

Státní zástupce

kulaté razítko státního zastupitelství

Poznámky ke vzoru č. 11:

1. Dohledem nad výkonem probačního programu státní zástupce pověří probačního úředníka. Výkon dohledu nařídí po právní moci usnesení, jímž byla uložena mladistvému povinnost podrobit se probačnímu programu, středisku Probační a mediační služby, v jehož obvodu mladistvý bydlí nebo se zdržuje.

2. Při výkonu rozhodnutí o probačním programu se analogicky použije i § 75 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., je-li to pro výkon tohoto rozhodnutí státního zástupce potřebné.

3. Ohledně obsahu nařízení platí čl. 10 odst. 3 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003.

**§ 75 odst. 1 písm. h), odst. 2, § 80 odst. 2, 4 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže
Vzor č. 12 - Nařízení výkonu dohledu nad plněním výchovných povinností nebo výchovných omezení**

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt KZv (Zn KZn)

Probační a mediační služba
středisko

.....

**Věc: Ml., nar., stíhaný pro provinění podle § tr. zák. - nařízení
výkonu dohledu probačního úředníka nad plněním výchovných povinností nebo výchovných omezení
Příl.: usnesení ze dne sp. zn.**

Usnesením státního zástupce Okresního (Obvodního) státního zastupitelství ze dne sp. zn., jež nabylo právní moci dne byla mladistvému nar., bytem, s jeho souhlasem ze dne uložena jako výchovné opatření následující výchovné povinnosti (§ 18 odst. 1 písm. ..) zákona č. 218/2003 Sb.) a následující výchovná omezení (§ 19 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. - *ukládá-li se výchovná povinnost nebo výchovné omezení v zákoně výslovně neuvedené, odkáže se na ustanovení § 18 odst. 1 nebo § 19 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.*), a to na dobu V podrobnostech odkazují na připomenuté usnesení.

Podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 218/2003 Sb. Probační a mediační služba zajišťuje v řízení podle tohoto zákona probační dohled a v případech, kdy nebyl uložen probační dohled, provádí úkony směřující k tomu, aby mladistvý vedl ve zkušební době řádný život, pokud bylo rozhodnuto o uložení dalších výchovných opatření a státní zástupce předal věc Probační a mediační službě.

Vzhledem k možnosti, že by se mladistvý dopustil znovu provinění, nebo vzhledem k osobnosti mladistvého a jeho okolnímu prostředí (*je nutno zdůvodnit*) považuje státní zástupce za nutné, aby dohled nad plněním výchovných povinností (výchovných omezení) vykonával probační úředník.

Probační úředník při výkonu dohledu dohlíží na plnění povinností a omezení uložených mladistvému a za tím účelem také pravidelně navštěvuje mladistvého, nad nímž vykonává dohled, v jeho bydlišti, na pracovišti a ve škole.

Poruší-li mladistvý, kterému byly uloženy výchovné povinnosti či výchovná omezení, závažně nebo opakovaně tyto povinnosti či omezení, informuje o tom probační úředník bez zbytečného odkladu státního zástupce, který o uložení tohoto výchovného opatření rozhodl. V případě méně závažného porušení stanovených podmínek a výchovných opatření může probační úředník udělit mladistvému výstrahu; tyto výstrahy však mohou být uděleny nejvýše dvě v průběhu jednoho roku. Udělení výstrahy není rozhodnutím podle trestního řádu (§ 80 odst. 2 až 4 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam).

Probační úředník je povinen ve lhůtách stanovených státním zástupcem mu podat informaci o výsledku zjišťování potřebných údajů o osobě mladistvého a jeho poměrech (§ 75 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb. per analogiam).

V dne

Státní zástupce
kulaté razítko státního zastupitelství

Poznámky ke vzoru č. 12:

1. Státní zástupce pověří probačního úředníka střediska Probační a mediační služby, v jehož obvodu mladistvý bydlí nebo se zdržuje, prováděním úkonů směřujících k tomu, aby mladistvý vedl ve zkušební době řádný život, pokud bylo rozhodnuto o uložení výchovných povinností nebo výchovných omezení (čl. 14 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003), a pokud to vzhledem k možnosti, že by se mladistvý dopustil znovu provinění, nebo vzhledem k osobnosti mladistvého a jeho okolnímu prostředí považuje za nutné; nařízení dohledu nad plněním výchovných povinností nebo výchovných omezení vydá po právní moci usnesení, jímž byla uložena mladistvému příslušná výchovná povinnost nebo výchovné omezení.

2. Obsah nařízení výkonu dohledu plyne z čl. 15 odst. 2 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003.

3. Neshledá-li státní zástupce podmínky pro nařízení dohledu nad plněním výchovných povinností nebo výchovných omezení příslušnému středisku Probační a mediační služby, požádá o součinnost při kontrole plnění výchovných povinností nebo výchovných omezení, jež byly mladistvému uloženy, podle povahy věci příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, zájmové sdružení občanů, jehož je mladistvý členem nebo které je ochotno se podílet na výchovném působení na mladistvého nebo osoby věnující se sociální práci. Při vyžadování této součinnosti postupuje státní zástupce podle čl. 15 odst. 2 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003 přiměřeně.

§ 47 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže**Vzor č. 13 - Návrh na prodloužení lhůty vazby mladistvého v přípravném řízení**

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Okresnímu soudu

Zt KZv

Věc: obv. - trestní stíhání - návrh na prodloužení lhůty trvání vazby obviněného

Příl.: vyšetřovací spis Krajského (Okresního) úřadu vyšetřování Policie ČR v ČVS: KVV (OVV) - ...

Státní zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v podle § 47 odst. 2 věty první (věty druhé - uveďte se příslušná alternativa odpovídající tomu, zda státní zástupce popř. nepodává návrh na prodloužení vazby, jestliže v době kratší než 15 dnů před skončením vazební lhůty podává obžalobu) trestního řádu **n a v r h u j e**, aby byla prodloužena lhůta trvání vazby

mladistvého:

....., nar., bytem, t. č. ve vazbě ve Vazební věznici v, který je policejním orgánem Okresního ředitelství (Správy kraje) Policie ČR - Služby kriminální policie a vyšetřování v pod ČTS: stíhán pro provinění podle § trestního zákona, jehož se měl dopustit tím, že (uveďte se stručný popis skutku v souladu s usnesením o zahájení trestního stíhání - není nutno uvádět doslovně, zejména u rozsáhlejších skutků), a to do: (uveďte se doba, na kterou se navrhuje prodloužení vazby).

Usnesením soudce pro mládež Okresního soudu v ze dne sp. zn. byl mladistvý podle § 68 trestního řádu z důvodů uvedených v § 67 odst. 1 písm. trestního řádu vzat do vazby. Zákonná lhůta trvání vazby končí dne

I nadále trvají důvody vazby podle § 67 písm. .. trestního řádu. *Stručně se zdůvodní důvody vazby. V návrhu je nutno vždy uvést i okolnosti uvedené v § 67 trestního řádu za citací důvodů vazby a dále je třeba zdůvodnit i to, zda je vazba u mladistvého adekvátním zajišťovacím opatřením.*

Pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů nebylo možno trestní stíhání v této lhůtě skončit, neboť (uveďte se, v čem konkrétně spočívá obtížnost věci nebo v čem spočívají jiné závažné důvody). V prodloužené lhůtě vazby je nutno provést ještě tyto úkony: (zmní se konkrétní vyšetřovací úkony, popř. úkony státního zástupce, které zbývá ještě provést včetně zdůvodnění, proč nebyly dosud provedeny). Propuštěním mladistvého na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání podle § 1 odst. 1 trestního řádu (zvláště se zdůvodní i tato podmínka).

Obhájcem obviněného je

Dozor v přípravném řízení nadále vykonává státní zástupce Okresního (Obvodního - Krajského (Městského) státního zastupitelství v

V dne

Státní zástupce

kulaté razítko státního zastupitelství

Poznámky k vzoru č. 13:

1. Vazba v řízení ve věcech mladistvých nesmí trvat déle než dva měsíce, a jde-li o zvláště závažné provinění (§ 41 odst. 2 tr. zák.) nesmí trvat déle než šest měsíců. Po uplynutí této doby může být vazba výjimečně prodloužena až o další dva měsíce a v řízení o zvláště závažném provinění až o dalších šest měsíců, pokud nebylo možné pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů trestní stíhání v této lhůtě skončit a propuštěním mladistvého na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání. K takovému prodloužení může dojít v přípravném řízení pouze jednou.

2. O prodloužení lhůty vazby v přípravném řízení rozhoduje soudce okresního soudu pro mládež na návrh státního zástupce. Návrh na prodloužení lhůty vazby je povinen doručit státní zástupce tomuto soudu nejpozději 15 dnů před skončením lhůty; stejně je povinen postupovat i tehdy, jestliže v době kratší než 15 dnů před skončením vazební lhůty podá obžalobu.

3. Pokud návrh není způsobem uvedeným v bodě 2. soudu pro mládež doručen, musí státní zástupce propustit mladistvého na svobodu nejpozději den po uplynutí lhůty, na niž bylo trvání vazby omezeno (činí tak příkazem k propuštění z vazby na svobodu; usnesení o propuštění mladistvého z vazby na svobodu se v takovém případě nevydává).

4. Návrh státního zástupce na prodloužení vazby musí obsahovat náležitosti uvedené v čl. 37 odst. 3 pokynu obecné povahy poř. č. 10/2003.

5. Lhůta 15 dnů pro podání návrhu na prodloužení vazby, byla-li trestní věc mladistvého vrácena státnímu zástupci k došetření (§ 188 odst. 1 písm. e), § 221 odst. 1, 2, § 149 odst. 2, § 260 odst. 2, § 284 odst. 2 tr. ř.) nebo taková věc byla státnímu zástupci přikázána Nejvyšším soudem v řízení o dovolání (§ 265l odst. 1 tr. ř.) nebo o stížnost pro porušení zákona (§ 270 odst. 1 tr. ř.), běží státnímu zástupci ode dne, kdy mu byl spis soudem doručen.

§ 48 věta druhá, § 49 odst. 1, § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, § 73b odst. 3 věta druhá trestního řádu

Vzor č. 14 - Usnesení, jímž se v přípravném řízení vazba mladistvého nahrazuje jeho umístěním v péči důvěryhodné osoby

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt ./ KZv

U s n e s e n í

Státní zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v rozhodl dne v trestní věci proti mladistvému, stíhanému pro provinění podle § trestního zákona (o žádosti mladistvého o propuštění z vazby na svobodu ze dne), u něhož trvají důvody vazby podle § 67 písm. (uvede se odkaz na důvody vazby podle § 67 písm. a) nebo c) tr. ř., popř. na oba současně) **t a k t o :**

Podle § 48 věty druhé, § 49 odst. 1 a za podmínek uvedených v § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, a s přihlédnutím k § 73b odst. 3 věty druhé (§ 72 odst. 3) trestního řádu s e vazba mladistvého, nar., bytem, t.č. ve vazbě ve Vazební věznici v, nahrazuje jeho umístěním v péči důvěryhodné osoby (uvede se jméno a příjmení, popř. další osobní údaje takové osoby), neboť důvěryhodná osoba je ochotná a schopná se ujmout péče o něho a dohledu nad ním, písemně se zavázala, že bude o mladistvého pečovat a převzme odpovědnost za to, že se mladistvý na předvolání dostaví k orgánu činnému podle tohoto zákona a splní i další podmínky, které státní zástupce určuje takto:

..... (uvedou se další podmínky, jež mohou mít povahu určitých omezení, které má mladistvý plnit),

a mladistvý souhlasí s tím, že bude svěřen do péče důvěryhodné osoby, a písemně se zavázal, že se bude chovat podle dohodnutých podmínek a splní i další podmínky stanovené státním zástupcem, přičemž takový způsob nahrazení vazby u mladistvého lze vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu považovat za dostatečný, a v důsledku toho se mladistvý podle § 48 věty třetí zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, **p r o p o u š t í z vazby na svobodu.**

O d ů v o d n ě n í :

Uvedou se podstatné okolnosti ke skutku, právní kvalifikaci, k rozhodnutí o vzetí mladistvého do vazby a k důvodům propuštění z vazby na svobodu včetně uvedení údajů o nahrazení vazby u mladistvého jeho umístěním v péči důvěryhodné osoby.

Musí být podrobně zdůvodněny jednotlivé podmínky uvedené v § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

P o u ě n í :

Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, kterou je možno podat nejpozději do tří dnů od jeho oznámení u Okresního (Krajského) státního zastupitelství v Stížnost nemá odkladný účinek (§ 141 odst. 4 trestního řádu a contrario ve spojení s § 74 odst. 1 trestního řádu). O stížnosti rozhoduje Okresní (Krajský) soud v (§ 146a odst. 1 písm. a) trestního řádu per analogiam).

Neplní-li důvěryhodná osoba nebo mladistvý své závazky uvedené ve výroku tohoto usnesení, rozhodne orgán rozhodující o vazbě na návrh mladistvého, důvěryhodné osoby, v jejíž péči se mladistvý nalézá, nebo i bez návrhu, že důvěryhodnou osobu i mladistvého zproští závazků, které přijali, a současně určí jinou důvěryhodnou osobu za podmínek podle § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. nebo přijme jiné opatření nahrazující vazbu, anebo není-li to možné, rozhodne o vazbě nebo vydá příkaz k zatčení mladistvého.

V dne

Státní zástupce
kulaté razítko státního zastupitelství

Poznámky k vzoru č. 14:

1. Je-li shledán u mladistvého některý z důvodů vazby, je státní zástupce v přípravném řízení povinen zkoumat, zda nelze další výkon vazby mladistvého nahradit jiným opatřením. Jakmile bude zajištěno takové náhradní opatření, musí být mladistvý bez zbytečného odkladu propuštěn z vazby. Státní zástupce přitom postupuje v součinnosti s Probační a mediační službou a s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

2. Vazbu mladistvého lze kromě jiných opatření uvedených v § 49 zákona č. 218/2003 Sb., která se uplatní i u dospělých obviněných (a ve vztahu k nim se postupuje v souladu s vzory č. 30 a č. 31 obsaženými v příloze k pokynu obecné povahy poř. č. 7/2001, ve výroku příslušného usnesení je třeba ocitovat i ustanovení § 48 věty druhé a třetí a § 49 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.), nahradit i umístěním mladistvého v péči důvěryhodné osoby (§ 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

3. I když jsou u mladistvého dány důvody vazby podle § 67 písm. a) až c) tr. ř., může být vazba nahrazena umístěním mladistvého do péče důvěryhodné osoby podle § 50 zákona č. 218/2003 Sb.

4. Důvěryhodnou osobou může být kterákoli fyzická osoba způsobilá k právním úkonům, u které budou splněny podmínky její důvěryhodnosti i způsobilosti o mladistvého pečovat, převzetí odpovědnosti za to, že se mladistvý na předvolání dostaví k orgánu činnému podle zákona č. 218/2003 Sb. a splnit případné další podmínky, které určí státní zástupce. Důvěryhodnou osobou může být i výchovné zařízení nebo výjimečně i právnická osoba, je-li způsobilá plnit podmínky uvedené v § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 218/2003 Sb.

5. Umístění mladistvého do péče důvěryhodné osoby není změnou výchovného prostředí u mladistvého a týká se jen probíhajícího trestního stíhání mladistvého; může sloužit jen pro účely nahrazení vazby.

6. Státní zástupce zkoumá splnění podmínek uvedených v § 50 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 218/2003 Sb., které musí být splněny současně. Za tím účelem si vyžádá od důvěryhodné osoby její vyjádření ve smyslu § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 218/2003 Sb. Dále zjistí, zda mladistvý s tím, že se péče a dohledu nad ním ujme důvěryhodná osoba, souhlasí, a je ochoten se písemně zavázat, že se bude chovat podle dohodnutých podmínek a splní i další podmínky stanovené soudem. Vyjádření důvěryhodné osoby i souhlas mladistvého musí být dány buď písemně nebo ústně do protokolu. Před provedením těchto úkonů je třeba dotčené osoby náležitě poučit o právních následcích umístění mladistvého do péče důvěryhodné osoby a o svých povinnostech v této souvislosti.

7. Dospěje-li státní zástupce po přezkoumání důvodů vazby a po provedení úkonů uvedených v bodě 6., a to i za případného využití součinnosti s Probační a mediační službou a s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany, že jsou dány podmínky pro nahrazení vazby umístěním mladistvého do péče důvěryhodné osoby podle § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., vydá usnesení, v jehož výroku uvede, že vazba se nahrazuje tímto jiným opatřením, a to za splnění podmínek uvedených v § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., a že v důsledku nahrazení vazby tímto opatřením se mladistvý propouští z vazby na svobodu.

8. Obligatorní složkou poučení je citace ustanovení § 50 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.

§ 50 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže**Vzor č. 15 - Usnesení o tom, že se důvěryhodná osoba i mladistvý zprošťují závazků podle § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. a o určení jiné důvěryhodné osoby, do jejíž péče bude mladistvý umístěn**

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt ../ KZv

U s n e s e n í

Státní zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v rozhodl dne v trestní věci proti mladistvému, stíhanému pro provinění podle § trestního zákona,
t a k t o :

I. Podle § 50 odst. 2 písm. a) zákona č. 218/2003 Sb. na návrh mladistvého, důvěryhodné osoby, v jejíž péči se mladistvý nalézá, (pokud takový návrh podán nebyl, slova "na návrh ... " se neuvedou) se důvěryhodná osoba, nar., bytem, do jejíž péče byl umístěn mladistvý, nar., bytem, usnesením státního zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v ze dne sp. zn., které nabylo právní moci, jímž byla vazba u mladistvého nahrazena umístěním do péče a mladistvý byl z vazby propuštěn z vazby na svobodu dne, zprošťuje svého závazku o mladistvého pečovat a převzít odpovědnost za to, že se mladistvý na předvolání dostaví k orgánu činnému podle tohoto zákona a splní i další podmínky, které státní zástupce určil tak, že (uvedou se další podmínky, jež byly obsahem výroku usnesení předtím vydaného v souladu s § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.),
 současně se i mladistvý zprošťuje svého závazku že se bude chovat podle dohodnutých podmínek a splní i další podmínky stanovené státním zástupcem, jež byly vymezeny způsobem uvedeným výše.

II. Podle § 50 odst. 2 písm. b), § 48 věty druhé, § 49 odst. 1 a za podmínek uvedených v § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, a s přihlédnutím k § 73b odst. 3 věty druhé trestního řádu, s e jako nová důvěryhodná osoba určuje (uvede se jméno a příjmení, popř. další osobní údaje takové osoby), neboť tato důvěryhodná osoba je ochotná a schopná se ujmout péče o něho a dohledu nad ním, písemně se zavázala, že bude o mladistvého pečovat a převezme odpovědnost za to, že se mladistvý na předvolání dostaví k orgánu činnému podle tohoto zákona a splní i další podmínky, které státní zástupce určuje tak, že a mladistvý souhlasí s tím, že bude svěřen do péče důvěryhodné osoby, a písemně se zavázal, že se bude chovat podle dohodnutých podmínek a splní i další podmínky stanovené státním zástupcem, a to:
 (uvedou se další podmínky, jež mohou mít povahu určitých omezení, které má mladistvý plnit), přičemž uvedený způsob nahrazení vazby u mladistvého lze nadále vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu považovat za dostatečný, a v důsledku toho se mladistvý nadále ponechává na svobodě.

O d ů v o d n ě n í :

Uvedou se podstatné okolnosti ke skutku, právní kvalifikaci, k rozhodnutí o vzetí mladistvého do vazby a k předchozímu rozhodnutí, kterým byla v konkrétním případě nahrazena vazba u mladistvého jeho umístěním do péče důvěryhodné osoby.

Uvede se, z jakých důvodů bylo třeba postupovat podle § 50 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 218/2003 Sb. (zda šlo o důsledek neplnění povinností ze strany důvěryhodné osoby anebo mladistvého - tomu pak ale odpovídá i konkrétní opatření podle ustanovení § 50 odst. 2 písm. b) zákona č. 218/2003 Sb.).

Bylo-li rozhodnuto o určení jiné důvěryhodné osoby, do jejíž péče byl mladistvý umístěn, musí být podrobně zdůvodněny jednotlivé podmínky uvedené v § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

P o u ě n í :

Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, kterou je možno podat nejpozději do tří dnů od jeho oznámení u Okresního (Krajského) státního zastupitelství v Stížnost nemá odkladný účinek (§ 141 odst. 4 trestního řádu a contrario ve spojení s § 74 odst. 1 trestního řádu). O stížnosti rozhoduje Okresní (Krajský) soud v (§ 146a odst. 1 písm. a) trestního řádu per analogiam).

Neplní-li důvěryhodná osoba nebo mladistvý své závazky uvedené ve výroku tohoto usnesení, rozhodne orgán rozhodující o vazbě na návrh mladistvého, důvěryhodné osoby, v jejíž péči se mladistvý nalézá, nebo i bez návrhu, že důvěryhodnou osobu i mladistvého zproští závazků, které přijali, a současně určí jinou důvěryhodnou osobu za podmínek podle § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. nebo přijme jiné opatření nahrazující vazbu, anebo není-li to možné, rozhodne o vazbě nebo vydá příkaz k zatčení mladistvého.

V dne

Státní zástupce OSZ (KSZ)
 kulaté razítko státního zastupitelství

§ 50 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, § 73, § 73a trestního řádu**Vzor č. 16 - Usnesení o tom, že se důvěryhodná osoba i mladistvý zprošťují závazků podle § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. a o přijetí jiného opatření nahrazujícího vazbu (záruky, slibu, dohledu probačního úředníka nebo peněžitě záruky)**

Okresní (Krajské) státní zastupitelství v

Zt ./ KZv

U s n e s e n íStátní zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v rozhodl dne v trestní věci proti mladistvému, stíhanému pro provinění podle § trestního zákona, **t a k t o :**

I. Podle § 50 odst. 2 písm. a) zákona č. 218/2003 Sb. na návrh mladistvého, důvěryhodné osoby, v jejíž péči se mladistvý nalézá, (pokud takový návrh podán nebyl, slova "na návrh ..." se neuvedou) se důvěryhodná osoba, nar., bytem, do jejíž péče byl umístěn mladistvý, nar., bytem, usnesením státního zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v ze dne sp. zn., které nabylo právní moci, jímž byla vazba u mladistvého nahrazena umístěním do péče a mladistvý byl z vazby propuštěn z vazby na svobodu dne, zprošťuje svého závazku o mladistvého pečovat a převzít odpovědnost za to, že se mladistvý na předvolání dostaví k orgánu činnému podle tohoto zákona a splní i další podmínky, které státní zástupce určil tak, že (vedou se další podmínky, jež byly obsahem výroku usnesení předtím vydaného v souladu s § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.), současně se i mladistvý zprošťuje svého závazku že se bude chovat podle dohodnutých podmínek a splní i další podmínky stanovené státním zástupcem, jež byly vymezeny způsobem uvedeným výše.

II. v případě přijetí záruky, slibu nebo dohledu probačního úředníka jako opatření nahrazujícího vazbu Podle § 50 odst. 2 písm. b), § 48 věty druhé, § 49 odst. 1 a podle § 73b odst. 3 věty druhé a § 73 odst. 1 písm. a) nebo písm. b) nebo písm. c) trestního řádu se přijímá nabídka záruky zájmového sdružení občanů důvěryhodné osoby (vede se jméno a příjmení, popř. další osobní údaje takové osoby) za další chování mladistvého a za to, že se mladistvý dostaví k soudu, státnímu zástupci a policejnímu orgánu a že vždy předem oznámí vzdání se z místa pobytu, přičemž tuto záruku lze vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu považovat za dostatečnou (přijímá se písemný slib obviněného, že povede řádný život, zejména se nedopustí trestné činnosti, na vyzvání se dostaví k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, vždy předem oznámí vzdání se z místa pobytu a že splní povinnosti a dodrží omezení, která mu byla uložena (tato omezení se výslovně uvedou), přičemž tento slib lze vzhledem k osobě mladistvého a k povaze projednávaného případu považovat za dostatečný (vazba se nahrazuje dohledem probačního úředníka nad mladistvým, neboť s ohledem na osobu mladistvého a povahu projednávaného případu lze dohledem probačního úředníka dosáhnout účelu vazby a mladistvý je povinen plnit povinnosti uvedené v § 73 odst. 3 trestního řádu a dále se musí podrobit těmto omezením (tato omezení se výslovně uvedou) a v důsledku toho se mladistvý nadále ponechává na svobodě.

III. v případě přijetí peněžitě záruky Podle § 50 odst. 2 písm. b), § 48 věty druhé, § 49 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, a podle § 73b odst. 3 věty druhé a § 73a odst. 1 věty první a odst. 2 písm. a) trestního řádu se vyslovuje, že přijetí nabídky peněžitě záruky mladistvým (nebo jinou osobou - uvede se její jméno a příjmení a další osobní údaje), která se určuje s přihlédnutím k osobě a majetkovým poměrům mladistvého (toho, kdo za něho složení peněžitě záruky nabízí), k povaze a závažnosti trestného činu, pro který je mladistvý stíhán, a závažnosti důvodů vazby, ve výši, - Kč, je přípustné. Peněžitá záruka bude složena v určené výši jednou splátkou na účet č

O d ů v o d n ě n í :

Uvedou se podstatné okolnosti ke skutku, právní kvalifikaci, k rozhodnutí o vzetí mladistvého do vazby a k předchozímu rozhodnutí, kterým byla v konkrétním případě nahrazena vazba u mladistvého jeho umístěním do péče důvěryhodné osoby.

Uvede se, z jakých důvodů bylo třeba postupovat podle § 50 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 218/2003 Sb. (zda šlo o důsledek neplnění povinností ze strany důvěryhodné osoby anebo mladistvého - tomu pak ale odpovídá i konkrétní opatření podle ustanovení § 50 odst. 2 písm. b) zákona č. 218/2003 Sb.).

Bylo-li rozhodnuto o nahrazení vazby jiným opatřením nežli opatřením ve smyslu § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., musí být podrobně zdůvodněny jednotlivé podmínky uvedené v § 73 nebo § 73a odst. 1 tr. ř.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, kterou je možno podat nejpozději do tří dnů od jeho oznámení u Okresního (Krajského) státního zastupitelství v Stížnost nemá odkladný účinek (§ 141 odst. 4 trestního řádu a contrario ve spojení s § 74 odst. 1 trestního řádu). O stížnosti rozhoduje Okresní (Krajský) soud v (§ 146a odst. 1 písm. a) trestního řádu per analogiam).

V dne

Státní zástupce
kulaté razítko státního zastupitelství

Poznámky k vzoru č. 15 a č. 16:

1. Rozhodl-li státní zástupce v přípravném řízení o nahrazení vazby mladistvého jeho umístěním v péči důvěryhodné osoby a neplní-li posléze důvěryhodná osoba nebo mladistvý své závazky uvedené ve výroku usnesení, jímž bylo takto rozhodnuto, státní zástupce rozhodne na návrh mladistvého, důvěryhodné osoby, v jejíž péči se mladistvý nalézá, nebo i bez návrhu tak, že důvěryhodnou osobu i mladistvého zproští závazků, které přijali.

2. Obdobně by bylo postupováno v případech, kdy mladistvý vezme zpět souhlas s tím, že bude umístěn do péče důvěryhodné osoby zmíněné výše. Vzhledem k tomu, že souhlas důvěryhodné osoby ustanovení § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 218/2003 Sb. nevyžaduje (je zde písemný závazek takové osoby, že bude o mladistvého pečovat a že převezme odpovědnost za to, že se mladistvý na předvolání dostaví k orgánu činnému podle zákona č. 218/2003 Sb. a že mladistvý splní i další podmínky, které státní zástupce určil), pokud by důvěryhodná osoba odmítla plnit nadále tento svůj závazek, postupovalo by se rovněž způsobem uvedeným v bodě 1.

3. Státní zástupce by současně určil jinou důvěryhodnou osobu za podmínek podle § 50 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. nebo přijme jiné opatření nahrazující vazbu (§ 73, § 73a tr. ř.), anebo není-li to možné, navrhne soudci vzeti mladistvého do vazby nebo vydání příkazu k zatčení mladistvého.

4. Ohledně obsahu návrhu na vzeti do vazby mladistvého a návrhu na vydání příkazu k zatčení platí přiměřeně vzory č. 23 a č. 24, které tvoří přílohu pokynu obecné povahy poř. č. 7/2001. V návrhu se navíc vždy uvedou okolnosti, které vylučují ať už určení jiné důvěryhodné osoby anebo nahrazení vazby jiným opatřením uvedeným v § 49 odst. 1 nebo 2 zákona č. 218/2003 Sb.

§ 70 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže**Vzor č. 17 - Usnesení o odstoupení od trestního stíhání mladistvého a zastavení trestního stíhání v přípravném řízení**

Okresní státní zastupitelství v

Zt .. KZv

Státní zástupce Okresního (Krajského) státního zastupitelství v rozhodl dne v trestní věci proti mladistvému, stíhanému pro provinění podle § trestního zákona, **t a k t o :**

Podle § 70 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, se od trestního stíhání mladistvého, nar., bytem, **o d s t u p u j e.**

Podle § 70 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, se trestní stíhání mladistvého pro skutek spočívající v tom, že, ve kterém je spatřováno provinění podle § tr. zák., **z a s t a v u j e.**

O d ů v o d ň ě n í :

V odůvodnění se zdůvodní naplnění jednotlivých podmínek pro odstoupení od trestního stíhání mladistvého, tedy že jde o řízení o provinění, na které trestní zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta (vychází se z trestních sazeb nezkrácených ve smyslu § 31 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.), chybějící veřejný zájem na dalším stíhání mladistvého, to, že bylo přihlédnuto k stupni nebezpečnosti provinění pro společnost a osobě mladistvého; dále i splnění (kumulativně) podmínek uvedených v § 70 odst. 1 písm. a) (trestní stíhání není účelné) a písm. b) zákona č. 218/2003 Sb. (potrestání není nutné k odvrácení mladistvého od páchaní dalších provinění).

S ohledem na znění ustanovení § 70 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb. může přicházet v úvahu i zdůvodnění, že mladistvý již úspěšně vykonal vhodný probační program, byla úplně nebo alespoň částečně nahrazena škoda způsobená proviněním a poškozený s takovým odškodněním souhlasil, anebo bylo mladistvému vysloveno napomenutí s výstrahou a takové řešení lze považovat z hlediska účelu řízení za dostatečné.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, kterou je možno podat nejpozději do tří dnů od jeho oznámení u Okresního (Krajského) státního zastupitelství v Stížnost má odkladný účinek (§ 141 odst. 4 trestního řádu ve spojení s § 70 odst. 3 věta první zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže). Rozhoduje o ní Krajské státní zastupitelství v

V trestním stíhání mladistvého, od něhož bylo odstoupeno, se pokračuje, prohlásí-li mladistvý do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o odstoupení od trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá (§ 70 odst. 5 věta první zákona č. 218/2003 Sb.).

Poškozenému právo stížnosti nepřísluší, tím však není dotčena jeho možnost uplatňovat nárok na náhradu škody (§ 43 odst. 3 tr. ř.) v řízení ve věcech občanskoprávních nebo v řízení před jiným orgánem.

V dne

Státní zástupce
kulaté razítko státního zastupitelství

Poznámky k vzoru č. 17:

1. Státní zástupce může v přípravném řízení, které se koná o provinění, na které trestní zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta, z důvodu chybějícího veřejného zájmu na dalším stíhání mladistvého a s přihlédnutím k stupni nebezpečnosti provinění pro společnost a osobě mladistvého rozhodnout o odstoupení od trestního stíhání mladistvého a zastavení trestního stíhání (§ 70 odst. 1 a 2 zákona č. 218/2003 Sb.), jestliže

- a) trestní stíhání není účelné a
- b) potrestání není nutné k odvrácení mladistvého od páchaní dalších provinění; obě tyto podmínky musí být splněny současně.

2. Součástí rozhodnutí o odstoupení od trestního stíhání je též výrok o zastavení trestního stíhání pro skutek, ve kterém bylo spatřováno provinění, jehož se odstoupení od trestního stíhání týká. Ve výroku usnesení o odstoupení od trestního stíhání mladistvého a zastavení trestního stíhání státní zástupce uvede pouze ustanovení § 70 odst. 1 písm. a) a b) a odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb.; ustanovení § 172 odst. 1 nebo 2 tr. ř. se neuvádí.

3. V poučení je nutno uvést i údaj o tom, že v trestním stíhání mladistvého, od něhož bylo odstoupeno, se pokračuje, prohlásí-li mladistvý do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o odstoupení od trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá (§ 70 odst. 5 věta první zákona č. 218/2003 Sb.).

4. Usnesení o odstoupení od trestního stíhání mladistvého a zastavení trestního stíhání se oznamuje mladistvému, zákonnému zástupci, obhájci mladistvého, dále i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí; o odstoupení od trestního stíhání a zastavení trestního stíhání se vyrozumí poškozený a příslušné středisko Probační a mediační služby tehdy, jestliže bylo ve věci činné. Poškozený není oprávněn proti usnesení, o jehož vydání byl vyrozuměn, podat stížnost (§ 70 odst. 4 věta druhá zákona č. 218/2003 Sb.).

5. Prohlásí-li mladistvý, že trvá na projednávání věci (§ 70 odst. 5 zákona č. 218/2003 Sb.), státní zástupce učiní opatření, aby se pokračovalo v trestním stíhání. Usnesení o odstoupení trestního stíhání a o zastavení trestního stíhání mladistvého se v tomto případě nezrušuje.

6. Podá-li obviněný nebo jiná oprávněná osoba proti usnesení o odstoupení od trestního stíhání a zastavení trestního stíhání mladistvého stížnost a nebude-li uplatněn postup podle § 146 odst. 1 tr. ř., státní zástupce neprodleně předloží spisy nejbližší vyššímu státnímu zastupitelství k rozhodnutí. Stejně postupuje, podá-li obviněný stížnost a zároveň prohlásí, že trvá na projednání věci; postup uvedený v bodě 5. tu přichází v úvahu teprve, bude-li stížnost obviněného zamítnuta.

18

Pokyn

obecné povahy

ze dne 17. listopadu 2003, poř. č. 11/2003

nejvyššího státního zástupce, kterým se mění pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce

poř. č. 15/2001,

o výkonu působnosti státního zastupitelství v netrestní oblasti,

ve znění pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce

poř. č. 1/2003

Podle § 12 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 14/2002 Sb., stanovím:

Čl. I

Pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 15/2001, o výkonu působnosti státního zastupitelství v netrestní oblasti, ve znění pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 1/2003, se mění takto:

1. V čl. 9 odst. 1 písmeno c) zní:

"c) podle § 90 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)."

2. Čl. 17 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 12a) až 12d) zní:

"Čl. 17

Návrh na uložení opatření dítěti podle § 90 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. a návrh na uložení opatření mladistvému podle § 5 odst. 2 a § 90 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

(1) K podání návrhu je příslušné okresní státní zastupitelství, v jehož obvodu má dítě nebo mladistvý na základě dohody rodičů nebo rozhodnutí soudu, popřípadě jiných rozhodujících skutečností, své bydliště^{12a)}. Jestliže dítě nebo mladistvý vykonává ústavní výchovu, rozumí se bydlištěm školské zařízení, ve kterém tuto výchovu vykonává.

(2) Okresní státní zastupitelství podává u okresního soudu (soudu pro mládež) návrh na uložení opatření

- dítěti mladšímu 15 let, které se dopustilo činu jinak trestného,^{12b)}
- mladistvému, vůči němuž bylo trestní stíhání na základě znaleckého posudku zastaveno proto, že v době spáchání trestného činu nedosáhl takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohl rozpoznat nebezpečnost spáchaného trestného činu pro společnost nebo ovládat své jednání,^{12c)}
- mladistvému, který se dopustil činu jinak trestného, ale není z jiných zákonných důvodů trestně odpovědný.^{12d)}

(3) Z důvodu uvedeného v odstavci 2 písm. a) je státní za-

stupitelství povinno návrh na uložení opatření podat bezodkladně poté, co se dozví, že trestní stíhání je nepřípustné [§ 11 odst. 1 písm. d) tr. ř.]; přitom vychází z usnesení o odložení věci podle § 159a odst. 2 tr. ř. a ze spisového materiálu policejního orgánu.

(4) Před podáním návrhu z důvodu uvedeného v odstavci 2 písm. b) nebo písm. c) státní zastupitelství zváží, zda konkrétní důvody, pro které mladistvý není trestně odpovědný, mohou opodstatňovat návrh na některé z opatření uplatňovaných u dětí mladších patnácti let,^{12d)} a v kladném případě podá návrh na uložení opatření tohoto druhu.

(5) Nebudou-li dány podmínky k postupu podle odstavců 1 až 3, posoudí státní zastupitelství předpoklady k výkonu působnosti podle § 35 odst. 3 o.s.ř.

3. V příloze č. 1 část IV včetně poznámky pod čarou č. 9a) zní:

"IV.

K některým předpokladům pro podání návrhu podle § 90 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

- Okresní státní zastupitelství podá návrh na uložení opatření bezodkladně vždy, jakmile obdrží spis policejního orgánu s pravomocným usnesením podle § 159a odst. 2 tr. ř. vydaným z důvodu uvedeného v § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř.
- Návrh uvedený v odstavci 1 lze též podat po obdržení spisu policejního orgánu s pravomocným usnesením o zastavení trestního stíhání mladistvého, který se dopustil činu jinak trestného, avšak v době spáchání činu nedosáhl takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohl rozpoznat jeho nebezpečnost pro společnost nebo ovládat své jednání.
- Návrh uvedený v odstavci 1 lze podat i v případě, jakmile příslušné okresní státní zastupitelství obdrží spis policejního orgánu s pravomocným usnesením o odložení věci nebo s pravomocným usnesením o zastavení trestního stíhání mladistvého, které bylo vydáno proto, že mladistvý, jenž se dopustil činu jinak trestného, není z jiných důvodů trestně odpovědný.
- Není-li státní zastupitelství příslušné k podání návrhu na uložení opatření proto, že nepůsobí u věcně a místně příis-

^{12a)} § 96 zákona č. 218/2003 Sb. ve spojení s § 7 odst. 2 zákona o státním zastupitelství a s § 88 písm. c) o.s.ř.

^{12b)} § 90 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb.

^{12c)} § 5 zákona č. 218/2003 Sb.

^{12d)} § 5 odst. 2 a § 93 zákona č. 218/2003 Sb."

lušného soudu pro mládež, postoupí spisový materiál příslušnému státnímu zastupitelství, které podá návrh za splnění zákonných podmínek.

5. Podkladem pro podání návrhu na uložení opatření je spisový materiál policejního orgánu, popřípadě další poznatky získané státním zastupitelstvím z trestního řízení. Dozorový státní zástupce činný na trestním úseku, není-li současně též specializovaným státním zástupcem^{9a)} příslušným ke zpracování návrhu na uložení opatření, předá rozhodnutí uvedené v odstavci 1 až 3 se spisovým materiálem specializovanému státnímu zástupci za účelem zpracování návrhu; specializovaný státní zástupce z tohoto rozhodnutí vychází.

Za úplnost a zákonnost provedeného trestního řízení a rozhodnutí policejního orgánu odpovídá státní zástupce vykonávající dozor na trestním úseku; jeho povinností je přezkoumat zákonnost rozhodnutí policejního orgánu a řízení předcházejícího vydání tohoto rozhodnutí a stejně tak i správnost záznamu o právní moci usnesení policejního orgánu ještě před předáním spisu specializovanému státnímu zástupci.

6. Základními předpoklady (vedle dalších předpokladů uvedených v odstavcích 8 až 10) k podání návrhu na uložení opatření jsou:

- a) spáchání činu jinak trestného,
- b) spáchání takového činu osobou uvedenou v čl. 17 odst. 2.

7. Při podávání návrhu na uložení opatření musí státní zástupci přihlížet k osobnosti dítěte či mladistvého, jeho věku, rozumové a mravní vyspělosti, zdravotnímu stavu a osobním, rodinným a sociálním poměrům dítěte nebo mladistvého tak, aby navrhované opatření bylo přiměřené povaze a stupni nebezpečnosti spáchaného činu.

8. Předpokladem k podání návrhu na uložení dohledu probačního úředníka je dále

- a) reálný předpoklad, že toto opatření bude mít výchovný a preventivní účinek pro dítě nebo mladistvého,

- b) nezbytnost pravidelného sledování chování dítěte nebo mladistvého v jejich rodině a způsobu výchovného působení rodičů na ně, a to k zajištění účelu stanoveného v § 16 odst. 2 písm. b) zák. č. 218/2003 Sb.,
- c) potřeba pozitivního vedení dítěte nebo mladistvého probačním úředníkem k životu v souladu se zákonem k zajištění účelu stanoveného v § 16 odst. 2 písm. b) zák. č. 218/2003 Sb.,
- d) potřeba kontroly dodržování terapeutického, psychologického nebo jiného výchovného programu, je-li do něho dítě nebo mladistvý zařazen, jakož i výchovných povinností (pokynů) a omezení vyplývající ze zákona.

9. Předpokladem podání návrhu na zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku výchovné péče je dále reálný předpoklad, že opatření bude mít výchovný a preventivní účinek na dítě nebo mladistvého.

10. Předpokladem podání návrhu na zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku výchovné péče je dále skutečnost, že

- a) osoba, která dovršila dvanáctý rok svého věku a je mladší 15 let, spáchala čin, za který trestní zákon ve zvláštní části dovoluje uložení výjimečného trestu, nebo
- b) dítě mladší patnácti let spáchalo čin jinak trestný, uložení ochranné výchovy odůvodňuje povaha tohoto činu a její uložení je také nezbytně nutné k zajištění řádné výchovy dítěte.

Čl. II

Tento pokyn obecné povahy nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2004.

Nejvyšší státní zástupkyně:
Mgr. Marie **Benešová**, v.r.

^{9a)} § 3 odst. 8 zákona č. 218/2003 Sb.,

19

Pokyn

obecné povahy

ze dne 19. listopadu 2003, poř. č. 12/2003

**nejvyššího státního zástupce, jímž se upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob,
při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním
a postupu v trestním řízení soudním**

Podle § 12 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, stanovím:

ČÁST PRVNÍ**Obecná ustanovení**

Čl. 1

Předmět úpravy

(1) Tento pokyn obecné povahy (dále jen "pokyn") upravuje je podrobnosti postupu státních zástupců v trestním řízení stanoveného trestním řádem, zákonem č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), a vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 23/1994 Sb., o jednacího řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a o podrobnostech o úkonech prováděných právními čekatelci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "jednací řád"), a to v souvislosti s využíváním zákonných oprávnění a plněním povinností státního zástupce při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a trestním stíhání osob a při účasti státního zástupce v řízení před soudem.

(2) Při trestním stíhání a ve zkráceném přípravném řízení ve věcech příslušníků Policie České republiky a příslušníků Bezpečnostní informační služby státní zástupci postupují podle pokynu obecné povahy poř. č. 5/2001; ustanovení tohoto pokynu se užijí jen tehdy, pokud pokynem obecné povahy poř. č. 5/2001 není výslovně stanoveno jinak nebo vyplývá-li to z povahy věci.

(3) Státní zástupci ve věcech upravených zákonem č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), postupují podle ustanovení zvláštního pokynu obecné povahy.

(4) Státní zástupci při svém postupu v trestním řízení využívají pomoci a součinnosti s Probační a mediační službou¹⁾ s cílem napomoci ve vhodných případech uplatnění mimosoudního vyřízení věci nebo uložení trestu nespojeného s trestem odnětím svobody (část šestá).

Čl. 2

Příslušnost státních zástupců

(1) Příslušnost státních zástupců k výkonu dozoru nad za-

chováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním je stanovena v § 12 až § 16 jednacího řádu.

(2) Příslušnost státních zástupců v řízení před soudem se řídí ustanovením § 7 odst. 2 zákona, výjimky vyplývají z čl. 3 odst. 6 a z čl. 8 odst. 3.

(3) Ve věcech, v nichž koná vyšetřování státní zástupce za podmínek uvedených v § 161 odst. 3, 4 tr. ř., je příslušný pro řízení před soudem státní zástupce toho krajského státního zastupitelství, které ve věci podalo obžalobu, nedošlo-li k postoupení věci soudem nebo jejímú přikázání jinému soudu. Nemůže-li být ve věci v řízení před soudem ze závažných důvodů činné státní zastupitelství uvedené ve větě první, lze postupovat podle § 53 odst. 1 a § 54 odst. 1 tr. ř. nebo podle čl. 6 odst. 3.

Čl. 3

**Příslušnost státních zástupců ve věcech
uvedených v § 15 odst. 1 a 2 jednacího řádu**

(1) Ve věcech uvedených v § 15 odst. 1 a 2 jednacího řádu je příslušný státní zástupce vrchního státního zastupitelství, v jehož obvodu je nižší státní zastupitelství, které by bylo jinak ve věci příslušné (dále jen "nižší státní zastupitelství"), jen pokud v nich nebylo zahájeno trestní stíhání nebo v nich nebyly prováděny úkony před zahájením trestního stíhání před nabytím účinnosti vyhlášky č. 311/2000 Sb., kterou se mění jednací řád, a přípravné řízení nebylo do této doby skončeno.

(2) Trestnými činy ve věcech uvedených v § 15 odst. 1 písm. e) jednacího řádu se rozumějí takové trestné činy, kterými jsou buď přímo porušena či ohrožena majetková práva Evropských společenství, nebo kterými jsou porušena či ohrožena majetková práva jiných subjektů, pokud v souvislosti s jejich spácháním dojde ke zneužití účelově poskytnutých prostředků z rozpočtu Evropských společenství, dále i trestné činy namířené proti jednotné měně Evropské unie.

(3) Trestným činem ve věcech uvedených v odstavci 1 i 2 se rozumí i příprava, pokus a účastenství na dokonaném trestném činu (§ 7, 8 a 10 tr. zák.).

(4) Pokud ve věcech uvedených v § 15 odst. 1 jednacího řádu bylo zahájeno trestní stíhání nebo v nich byly prováděny úkony před zahájením trestního stíhání před nabytím účinnosti vyhlášky č. 311/2000 Sb., může státní zástupce vrchního státního zastupitelství rozhodnout o tom, že s ohledem na závaž-

¹⁾ Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (zákon o Probační a mediační službě).

nost, skutkovou či právní náročnost přebírá k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení nebo k úkonům před zahájením trestního stíhání od nižšího státního zastupitelství kteroukoliv takovou věc. Takové rozhodnutí se činí usnesením, proti kterému není stížnost přípustná.²⁾ Usnesení, ve kterém se uvede odkaz na čl. II vyhlášky č. 311/2000 Sb. a na ustanovení § 25 tr. ř. per analogiam, se doručí nižšímu státnímu zastupitelství, policejnímu orgánu s pokynem k založení do vyšetřovacího spisu, obviněnému, jeho obhájci a věznicí (je-li obviněn ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody

(5) Státní zástupce vrchního státního zastupitelství může rozhodnout, že k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení a k úkonům před zahájením trestního stíhání ve věcech trestných činů uvedených v § 15 odst. 1 a 2 jednacích řádů je příslušné nižší státní zastupitelství (§ 15 odst. 3 jednacích řádů). Před tímto rozhodnutím si vyžádá písemný souhlas nejvyššího státního zástupce se změnou příslušnosti, přičemž k žádosti připojí příslušný spisový materiál s odůvodněným stanoviskem k zamýšlenému postupu. Při vydání a oznamování tohoto rozhodnutí postupuje obdobně podle odstavce 4; v usnesení se uvede odkaz na § 15 odst. 3 jednacích řádů a na ustanovení § 25 tr. ř. per analogiam.

(6) Pokud státní zástupce převzal věc způsobem uvedeným v odstavci 4 a nepostupoval podle odstavce 5 a věc nepředal nižšímu státnímu zastupitelství před podáním obžaloby, je příslušný i pro celé řízení před soudem.

(7) Vykonává-li dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, rozhoduje o opravných prostředcích podaných proti rozhodnutí státního zástupce v prvním stupni nejvyšší státní zástupce (§ 141 odst. 3 poslední věta).

Čl. 4

Spory o příslušnost

(1) Spory o příslušnost mezi státními zastupitelstvími v přípravném řízení rozhoduje státní zastupitelství, které je vůči oběma nejbližší vyšší³⁾, a to usnesením, proti němuž zákon stížnost nepřipouští.⁴⁾

(2) Koná-li se prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin (dále jen "prověřování"), a vznikne-li spor o příslušnost mezi policejními orgány (§ 158 odst. 10, § 12 odst. 2 tr. ř.), státní zástupce učiní opatření, aby věc převzal příslušný policejní orgán.

(3) Předloží-li policejní orgán spisy státnímu zástupci se svým stanoviskem, protože se ve věci, která mu byla předána jiným policejním orgánem k vyšetřování, nepovažuje za příslušného (§ 162 odst. 2 tr. ř.), státní zástupce učiní opatření směřující k tomu, aby věc převzal orgán k vyšetřování pří-

slušný. Shledá-li, že je dána věcná příslušnost policejního orgánu, který mu spisy předložil, zašle mu je s případnými pokyny k dalšímu postupu.

(4) Zjistí-li státní zástupce při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení, že příslušným k prověřování nebo vyšetřování je policejní orgán vyššího nebo nižšího stupně působnosti anebo považuje-li státní zástupce za potřebné s ohledem na povahu a závažnost věci, aby věc dále prověřoval nebo vyšetřoval policejní orgán vyššího, popřípadě nižšího stupně působnosti, postupuje podle § 157 odst. 2 písm. b) tr. ř. Měla-li by být takto věc přikázána útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování a důvodem tohoto postupu je povaha a závažnost věci, státní zástupce musí před vydáním příslušného rozhodnutí věc projednat s nejbližší vyšším státním zastupitelstvím a ředitelem útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality.

(5) Vznikne-li spor o místní příslušnost policejního orgánu, státní zástupce postupuje podle § 21 jednacích řádů.

Čl. 5

Rozhodování o vyloučení

(1) Rozhodne-li v trestním řízení státní zástupce o svém vyloučení z důvodů uvedených v § 30 tr. ř., o stížnosti proti takovému rozhodnutí rozhoduje nejbližší vyšší státní zastupitelství.

(2) Vydal-li rozhodnutí podle § 31 odst. 1 tr. ř. policejní orgán nebo osoba v něm služebně činná, státní zástupce, který vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení, o stížnosti nerozhoduje a podání, jež je takovou stížností, postoupí neprodleně vedoucímu policejního orgánu. Věc přezkoumá na základě žádosti podle § 157a odst. 1 tr. ř. (čl. 15); může tak učinit i z vlastního podnětu. Zjistí-li po tomto přezkoumání, že rozhodnutí policejního orgánu, osoby v něm služebně činné nebo vedoucího policejního orgánu je nezákonné nebo neodůvodněné, postupuje podle § 174 odst. 2 písm. e) tr. ř. Nebylo-li vydáno odpovídající rozhodnutí, i když byly pro jeho vydání splněny zákonné podmínky, postupuje podle čl. 27 odst. 3.

Čl. 6

Odnětí a přikázání věci

(1) Vyšší státní zastupitelství rozhodne o přikázání věci jinému nižšímu státnímu zastupitelství, jestliže vedoucí státní zástupce státního zastupitelství, jež by jinak bylo příslušné, je z projednání věci vyloučen (§ 30 odst. 1 a odst. 3 druhá věta tr. ř.).⁵⁾ Takto lze postupovat až poté, co vedoucí státní zástupce o tom, že je vyloučen, rozhodne usnesením (čl. 5 odst. 1).

(2) Podle odstavce 1 se postupuje obdobně, rozhodl-li o svém vyloučení usnesením vedoucí státní zástupce státního zastupi-

²⁾ § 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.

³⁾ § 12a odst. 1 zákona.

⁴⁾ § 24 tr. ř. per analogiam ve spojení s § 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.

⁵⁾ § 12a odst. 2 zákona.

telství, které ve věci vykonává dohled (čl. 7) nebo rozhoduje o opravných prostředcích.⁶⁾

(3) O odnětí a přikázání věci může státní zastupitelství uvedené v odstavci 1 rozhodnout i z jiných důležitých důvodů.⁷⁾

(4) O přikázání věci podle odstavce 1 a 2 a odnětí a přikázání věci podle odstavce 3 se rozhodne vždy usnesením, proti kterému není stížnost přípustná.⁸⁾

Čl. 7

Výkon dohledu vyšších státních zastupitelství nad nižšími státními zastupitelstvími

(1) Nejblíže vyšší státní zastupitelství vykonávají dohled nad postupem nižších státních zastupitelství ve svém obvodu při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a při účasti v řízení před soudem v souladu s ustanovením § 12c a § 12d zákona a § 1 a § 2 jednacího řádu. Při výkonu dohledu vycházejí z toho, že i vedoucí státní zástupce (§ 8 zákona) je oprávněn k výkonu dohledu v rozsahu stanoveném v § 12e zákona.

(2) Ustanovení o výkonu dohledu nejsou dotčena ustanovením § 157a odst. 2 tr. ř. o přezkoumávání postupu státního zástupce z podnětu žádostí o odstranění průtahů v řízení nebo závad v jeho postupu ve věcech, ve kterých vyšetřování nebo zkrácené přípravné řízení koná státní zástupce (§ 161 odst. 3, 4 a § 179a odst. 3 tr. ř.).

Čl. 8

Pokyny nižšímu státnímu zastupitelství v konkrétních věcech

(1) Odmítnutí splnění pokynu (§ 12d odst. 2 část věty druhé před středníkem zákona) musí nižší státní zastupitelství předložit vyššímu státnímu zastupitelství písemně ve lhůtě dvaceti dnů od doručení pokynu, pokud vyšší státní zastupitelství ve svém pokynu nestanovilo lhůtu jinou. Jestliže je však splnění pokynu vázáno zákonnou lhůtou (např. podání opravného prostředku), je třeba odmítnutí předložit nejpozději dva dny před dnem, na který připadá konec zákonné lhůty. Týká-li se odmítnutí splnění pokynu zajištění osob a věcí podle hlavy čtvrté trestního řádu nebo operativně pátracích prostředků (§ 158b až § 158f tr. ř.), musí je nižší státní zastupitelství předložit bezodkladně.

(2) Pokud vyšší státní zastupitelství věc nižšímu státnímu zastupitelství odejme (§ 12d odst. 2 část druhé věty za středníkem a odst. 3 zákona), učiní tak usnesením, proti němuž není stížnost přípustná.⁹⁾ Usnesení doručí státnímu zastupitelství, jemuž byla věc odňata, a policejnímu orgánu s pokynem,

aby je založil do vyšetřovacího spisu, jakož i obviněnému a jeho obhájci.⁹⁾

(3) Odejme-li vyšší státní zastupitelství věc za podmínek uvedených v odstavci 2 nižšímu státnímu zastupitelství a vyřizuje ji nadále samo, může rozhodnout v přípravném řízení o skončení věci (§ 171, 172 a § 309 tr. ř.), o podmíněném zastavení trestního stíhání (§ 307 tr. ř.) a o přerušení trestního stíhání. Státní zástupce vyššího státního zastupitelství je oprávněn podat u věcně a místně příslušného soudu obžalobu (§ 176 tr. ř.) a účastnit se řízení před soudem prvního i druhého stupně (§ 179 odst. 1 tr. ř.).

(4) O nečinnost nebo nedůvodné průtahy v postupu nižšího státního zastupitelství¹⁰⁾ půjde s přihlédnutím k povaze konkrétní věci zejména tehdy, jestliže nižší státní zastupitelství v konkrétní věci neprovede úkon, který bylo povinno v souladu s platnými právními předpisy ve lhůtách zde uvedených provést, nebo nesplní pokyn vydaný vyšším státním zastupitelstvím podle § 12d odst. 1 a odst. 2 věty první zákona, pokud současně nevyužije možnosti odmítnout splnění pokynu pro rozpor se zákonem, anebo splnění odmítne, nikoli však ve lhůtách uvedených v odstavci 1.

Čl. 9

Vynětí z pravomoci orgánů činných v trestním řízení

Jestliže vznikne pochybnost o tom, zda nebo do jaké míry je někdo vyňat z pravomoci orgánů činných v trestním řízení podle ustanovení trestního řádu¹¹⁾, podá státní zástupce, který vykonává v přípravném řízení dozor, návrh Nejvyššímu soudu na rozhodnutí o této otázce a Nejvyššímu státnímu zastupitelství zašle stejnopis tohoto návrhu na vědomí. Obdobně státní zástupce postupuje, jestliže vznikne pochybnost o tom, zda je někdo osobou, k jejímuž stíhání je podle zákona třeba souhlasu (§ 11 odst. 1 písm. c) tr. ř.; § 10 odst. 2 tr. ř. per analogiam).

ČÁST DRUHÁ

Trestní stíhání osob a dozor státního zástupce nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním

Oddíl první

Náprava závažných nedostatků v činnosti policejního orgánu

Čl. 10

Postup státního zástupce v případě zjištění závažných nedostatků

(1) Zjistí-li státní zástupce závažné nedostatky v postupu

⁶⁾ § 12a odst. 4 zákona.

⁷⁾ § 25 tr. ř. per analogiam.

⁸⁾ § 12a odst. 5 zákona, 25 tr. ř. per analogiam; § 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.

⁹⁾ § 137 odst. 2 a 3 tr. ř.

¹⁰⁾ § 12d odst. 3 zákona.

¹¹⁾ § 10 odst. 2 tr. ř.

policejního orgánu při vykonávání úkonů trestního řízení a nepozornil-li na ně písemně vedoucího příslušného policejního orgánu, předloží dozorový spis se záznamem o zjištěných závažných nedostatech s návrhem na projednání věci s příslušným vedoucím pracovníkem policejního orgánu vedoucímu státnímu zástupci a vedoucí státního zástupce, pokud nerozhodne o jiném postupu, je projedná s příslušným vedoucím pracovníkem a navrhne přijmout neprodleně opatření k nápravě. O projednání se pořídí záznam, který se založí do dozorového spisu.

(2) Pokud by projednání závažných nedostatků nevedlo k nápravě, vedoucí státního zástupce informuje o závažných nedostatech v postupu policejního orgánu vedoucího příslušného nadřízeného policejního orgánu s požadavkem na provedení opatření k odstranění nedostatků. O tomto opatření vždy uvědomí nejbližší vyšší státní zastupitelství. Neučiní-li tak, požádá o provedení opatření nejbližší vyšší státní zastupitelství, je mu předloží potřebné písemné materiály svědčící o nedostatech v činnosti policejního orgánu a uvede, jaká opatření a s jakými výsledky již dříve v této věci učinil.

Oddíl druhý

Základní ustanovení o výkonu dozoru státního zástupce v přípravě řízení

Obecná ustanovení

Čl. 11

(1) Státní zástupce uplatňuje v průběhu přípravě řízení svá oprávnění, aby si s přihlédnutím k závažnosti a povaze trestní věci zajistil přehled o stavu a výsledcích přípravě řízení a měl možnost účinně působit na jeho průběh a neprodleně odstraňovat zjištěné nedostatky.

(2) V závažných věcech, zejména ve věcech vazebních, nebo ve věcech skutkově, důkazně či právně náročných, státní zástupce pravidelně prověřuje stav přípravě řízení, účastní se důležitých procesních úkonů, popřípadě si vyžádá protokoly o takových úkonech, a svými pokyny usměrňuje průběh přípravě řízení a jeho zaměření.

(3) Státní zástupce svými návrhy podávanými soudu, pokud podle ustanovení trestního řádu soudce rozhoduje v přípravě řízení nebo se úkon provádí za jeho účasti (§ 158a tr. ř.), přispívá k tomu, aby přípravě řízení probíhalo plynule a bez průtahů a aby si opatřil dostatek podkladů pro podání obžaloby nebo jiné rozhodnutí o věci v přípravě řízení.

(4) Zjistí-li státní zástupce při své činnosti poznatek, který zakládá důvod pro výkon působnosti státního zastupitelství na jiném než trestním úseku, učiní o tomto zjištění záznam, jeho opis založí do dozorového spisu a záznam předá státnímu zástupci, do jehož působnosti využití poznatku náleží.

Čl. 12

(1) Státní zástupce při výkonu dozoru nad zachováváním

zákonosti v přípravě řízení přezkoumává, zda u trestných činů, u nichž to zákon vyžaduje, byl neprodleně opatřen souhlas poškozeného (§ 163 odst. 1 tr. ř.) a na to, aby vztah osob v tomto ustanovení uvedených byl s výjimkou případů, kdy je nebo má být trestní stíhání vedeno pro trestný čin znásilnění podle § 241 odst. 1, 2 tr. zák., posuzován nikoli podle doby spáchání činů, ale podle doby, v níž je takový souhlas vyžadován. Dále dbá o to, aby tento souhlas nebyl vyžadován v případech, kdy ho není třeba (§ 163a odst. 1 tr. ř.), a o to, aby byla dodržována maximální lhůta 30 dní, po jejímž marném uplynutí již vyslovení souhlasu nepřichází v úvahu (§ 163a odst. 2 tr. ř.).

(2) Státní zástupce je povinen při výkonu dozoru zjišťovat, zda policejní orgán nejpозději do jednoho měsíce ode dne, kdy se o této skutečnosti dozvěděl, oznámil příslušné zdravotní pojišťovně případy úrazů a jiných poškození zdraví osob, které jsou jejich pojištěnci a jimž byla poskytnuta zdravotní péče, pokud vzniklo důvodné podezření, že úraz nebo jiné poškození zdraví byly způsobeny jedním právnické nebo fyzické osoby (§ 55 odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Zjistí-li v postupu policejního orgánu pochybení, uloží mu neprodleně splnění oznamovací povinnosti podle věty první a pokud mu již věc byla předložena s návrhem na podání obžaloby, provede oznámení sám. Koná-li vyšetřování nebo zkrácené přípravě řízení státní zástupce (§ 161 odst. 3, 4, § 174 odst. 2 písm. c) a § 179a odst. 3 tr. ř.), plní oznamovací povinnost státního zástupce.

(3) Státní zástupce dbá na to, aby policejní orgán řádně poučil poškozeného v souladu s ustanovením § 14 zákona č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti, ve znění zákona č. 265/2001 Sb.

(4) Státní zástupce přezkoumává rozhodnutí policejního orgánu též z podnětu stížností (§ 141 a násl. tr. ř.) nebo na základě žádostí oprávněných osob podle § 157a odst. 1 tr. ř. (čl. 15). Jde-li o takovou žádost, žadatele vždy vyrozumí stručným písemem o výsledku přezkoumání a o tom, jaká opatření byla učiněna k nápravě zjištěných nedostatků.

Čl. 13

Prověřky a informace o stavu prověřování a vyšetřování

(1) Prověřky spisových materiálů u policejního orgánu (§ 18 odst. 1 věta druhá jednacím řádu) provede státní zástupce zejména ve vazebních věcech, ve věcech, v nichž koná v prvním stupni řízení krajský soud (§ 17 tr. ř.) a ve věcech skutkově, důkazně či právně náročných, a to podle povahy konkrétní věci a poznatků o práci policejního orgánu zpravidla nejméně jedenkrát za dva měsíce, nestanoví-li vedoucí státního zástupce svým opatřením (§ 12e odst. 1 věta druhá zákona) odchylně zásady, v jakých věcech a v jakých lhůtách mají být prověřky prováděny, např. s rozlišením věcí, v nichž probíhá prověřování, a věcí, v nichž je již konáno vyšetřování.

(2) Přezkoumává-li státní zástupce veškerý obsah spisového materiálu zejména z důvodu, že byla podána stížnost některou

oprávněnou osobou proti usnesení o zahájení trestního stíhání, proto, že výroková část usnesení o zahájení trestního stíhání vzbuzuje vážné pochybnosti o své zákonnosti nebo odůvodněnosti (čl. 24 odst. 4), při postupu podle čl. 15, před podáním návrhu na vzetí obviněného do vazby nebo návrhu na vydání příkazu k zatčení, před rozhodnutím o dalším trvání vazby, při jiném přezkoumávání důvodů vazby, při vyřizování žádostí o zrušení nebo omezení zajištění nebo blokace finančních prostředků, těmito nebo jinými obdobnými úkony si zabezpečí podrobnou znalost spisového materiálu a prověrka měla být v období následujícím v blízké době po takovém přezkoumání spisu i tak provedena, lze od provedení prověrky upustit; takto lze upustit vždy pouze od jedné ze dvou prověrek po sobě následujících, které měly být v rozhodné době provedeny. O prostudování spisu v těchto případech státní zástupce pořídí záznam, v němž poukáže zejména na to, jaký stav prověřování nebo vyšetřování zjistil a jaké úkony mají být ještě ve věci provedeny; ustanovení týkající se postupu při přezkoumávání zákonnosti zadržení, postupu před podáním návrhu na vzetí obviněného do vazby, při přezkoumávání vazebních důvodů při jejich změně, v případě, učinil-li obviněný žádost o propuštění z vazby na svobodu, při rozhodování o dalším trvání vazby a v dalších obdobných případech tím nejsou dotčena. V záznamu je třeba vždy výslovně uvést, že záznam o prostudování (přezkoumání) spisu nahrazuje prověrku, která měla být ve věci provedena.

(3) Ve věcech uvedených v § 167 odst. 3 (§ 170 odst. 2) tr. ř. státní zástupce musí prověrku provést nejméně jednou za měsíc; postup podle odstavce 2 je v těchto případech vyloučen.

(4) Záznam o prověrce podle odstavce 1 a 3 a záznam o prostudování (přezkoumání) spisu podle odstavce 2 státní zástupce založí do dozorového spisu; jeden stejnopis záznamu o prověrce podle odstavce 1 a 3 zašle na vědomí policejnímu orgánu k založení do konceptu vyšetřovacího spisu.

(5) Stav prověřování a vyšetřování může státní zástupce zjišťovat rovněž na podkladě ústních informací, které vyžaduje od policejního orgánu. O jejich obsahu podle povahy věci učiní stručný záznam do dozorového spisu. Tento postup nezabavuje státního zástupce povinnosti vykonávat ve věcech prověrky podle odstavců 1 a 3 anebo přezkoumání (prostudování) spisu podle odstavce 2.

Čl. 14

Účast konzultanta

(1) V úředním záznamu, který státní zástupce sepsal o příbrání konzultanta¹²⁾, uvede i důvod jeho příbrání, jeho jméno a příjmení, pracovní zařazení nebo funkci a skutečnosti, z nichž je zřejmé, v jakém oboru má konzultant speciální znalosti.

(2) Jsou-li pro to důvody, zejména je-li třeba na podkladě vyjádření konzultanta opatřovat konkrétní důkazy, zaznamenaná státní zástupce podstatu jeho vyjádření k jím posuzovaným

skutečností v úředním záznamu, nepodal-li konzultant své vyjádření písemně. V takovém případě toto vyjádření založí státní zástupce do dozorového spisu.

(3) Konzultanta nelze v téže věci, v níž konzultaci poskytl, přibrat ani jako znalce¹³⁾, ani od něho vyžádat odborné vyjádření.¹⁴⁾

Čl. 15

Vyřizování žádostí o přezkoumání postupu policejního orgánu

Požádala-li některá z oprávněných osob o přezkoumání postupu policejního orgánu podle § 157a odst. 1 tr. ř., státní zástupce prověří postup policejního orgánu z hlediska, zda se ve věci nevyskytují průtahy v řízení nebo závady a osobu, která žádost podala, vždy vyrozumí stručným přípisem o výsledku přezkoumání a o tom, jaká opatření byla učiněna k nápravě zjištěných nedostatků.

Oddíl třetí

Postup státního zástupce před zahájením trestního stíhání

Čl. 16

Vyřizování podání, jež nelze posuzovat jako trestní oznámení

(1) Prověřování státní zástupce neprovádí. Je však oprávněn objasnit v potřebném rozsahu povahu podání označeného jako trestní oznámení (§ 14 až § 16 zákona).

(2) Podání je nutno vždy posuzovat podle jeho obsahu (§ 59 odst. 1 věta první tr. ř.). Činí-li se u státního zastupitelství ústně trestní oznámení, musí z něho být zřejmé okolnosti uvedené v § 59 odst. 5 tr. ř. Výslech provádí zásadně státní zástupce okresního státního zastupitelství (§ 59 odst. 3 věta první tr. ř.); státní zástupce krajského, vrchního nebo Nejvyššího státního zastupitelství tak činí jen výjimečně, jsou-li pro to důležité důvody (§ 59 odst. 3 věta druhá tr. ř.). Státní zástupce provádějící výslech je povinen poučit oznamovatele o odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje (zejména z hlediska § 166, 174, 206 a 209 tr. zák., § 47a zákona č. 200/1990 Sb., o přeštipcích, ve znění pozdějších předpisů, a popřípadě podle § 163 a § 163a tr. ř.) a vyslechnout oznamovatele k okolnostem uvedeným v ustanovení § 59 odst. 5 tr. ř.

(3) Jestliže je příslušnému státnímu zastupitelství doručeno podání označené jako oznámení o trestném činu, státní zástupce přezkoumá, zda v podání jsou uvedeny alespoň základní skutečnosti umožňující závěr o podezření ze spáchání skutku, který lze posoudit jako trestný čin; o takový případ však nejde, spatřuje-li podatel podezření ze spáchání trestného činu jen ve výkonu působnosti soudu, státního zastupitelství nebo

¹²⁾ § 157 odst. 3 tr. ř.

¹³⁾ § 11 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

¹⁴⁾ § 105 odst. 1 věta první tr. ř.

jiného státního orgánu nebo v plnění povinností svědka, znalce, tlumočnicka či osoby, která podala odborné vyjádření, pokud z obsahu podání nevyplývá zřejmé porušení zákona způsobem zakládajícím možné podezření z trestného činu. Jestliže v podání nejsou uvedeny takové skutečnosti, státní zástupce je vrátí podatel s příslušným poučením, jak nedostatky odstranit, a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu, pokud výjimečně nepostupuje podle § 157 odst. 2 věty první tr. ř. a neuloží policejnímu orgánu v souladu s ustanovením § 158 odst. 1 tr. ř. provedení úkonů podle zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, směřujících k objasnění povahy podání označeného jako trestního oznámení. Jestliže ani po výzvě není podání doplněno a k doplnění nevedl popřípadě ani postup podle § 157 odst. 2 věty první tr. ř., státní zástupce postupuje podle odstavce 5. Skutečnost, že podatel nepředložil potřebný počet stejnopisů podání i s přílohami, nebo že ani po provedeném doplnění podání neobsahuje zcela všechny náležitosti uvedené v § 59 odst. 4 první větě tr. ř., nemůže být důvodem pro to, že se k podání nepřihlíží (§ 59 odst. 4 část pátá věty za středníkem tr. ř.), pokud lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu v rozsahu uvedeném v první větě.

(4) Trestním oznámením nejsou zejména

- a) podání, která ani po případném doplnění podle odstavce 3 neobsahují údaje, z nichž lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, ač oznamovatel tvrdí, že jde o trestní oznámení, nebo je tak výslovně označil,
- b) podání, která nejsou podatelem podepsána; za taková podání se považují i podání učiněná elektronickou poštou, pokud nemají náležitosti podle zvláštního předpisu,¹⁵⁾ jestliže z takového podání nelze identifikovat podatele, tato podání lze posoudit jako jiný podnět, na jehož podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu (dále jen "jiný podnět k trestnímu stíhání") podle odstavce 7,
- c) řádné opravné prostředky podle trestního řádu,
- d) mimořádné opravné prostředky podle trestního řádu¹⁶⁾ nebo podněty k jejich uplatnění,¹⁷⁾
- e) podněty k postupu nejvyššího státního zástupce podle § 174a tr. ř. nebo podněty k uplatnění oprávnění nejvyššího státního zástupce podle § 12 odst. 3 zákona,
- f) stížnosti na průtahy při plnění úkolů státního zastupitelství nebo na nevhodné chování státních zástupců a ostatních zaměstnanců státního zastupitelství,¹⁸⁾
- g) podání, jež jsou podnětem k výkonu dohledu,¹⁹⁾
- h) podání vyjadřující nespokojenost oznamovatele s postupem státního zástupce na úseku netrestním,
- i) podání dožadující se provedení opatření státního zástupce pověřeného výkonem dozoru v místech, kde je ome-

zována osobní svoboda, jakož i státního zástupce, který je oprávněn nad ním vykonávat dohled,

- j) žádosti o odstranění průtahů v řízení nebo závad v postupu policejního orgánu²⁰⁾ nebo státního zástupce,²¹⁾
- k) podání směřující proti svědkům, znalcům, tlumočnickům a osobám, které podaly odborné vyjádření (§ 105 odst. 1 věta první tr. ř.), pro obsah jimi podaných vysvětlení,²²⁾ výpovědí, odborných vyjádření, znaleckých posudků a tlumočnických úkonů v době, kdy ve věci, v níž byly tyto úkony provedeny, ještě nebylo skončeno trestní stíhání, a není důvod údaje uvedené v podání samostatně prověřit,
- l) podání, jimiž se podatel domáhá nároků, jež by mohl uplatnit nebo již bezvýsledně uplatnil v občanském soudním řízení nebo jiném řízení,
- m) podání vyjadřující nespokojenost oznamovatele s postupem či rozhodnutím soudu²³⁾ nebo jiného státního orgánu, než je uveden v písm. c) až l), pokud v případech uvedených v písm. c) až m) z podání nevyplývají zřejmé poznatky nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin státním zástupcem, zaměstnancem státního zastupitelství, policejním orgánem, svědkem, znalcem, tlumočnickem, soudcem nebo jinou soudní osobou, popřípadě kteroukoli jinou osobou.

(5) Podání uvedená v odstavci 4 písm. a) příslušný státní zástupce odloží podle § 159a odst. 1 věty první tr. ř. nebo odevzdá podle § 159a odst. 1 písm. a) tr. ř. příslušnému orgánu k projednání přestupku nebo jiného správního deliktu anebo podle § 159a odst. 1 písm. b) tr. ř. jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání jen tehdy, sepsal-li policejní orgán záznam o zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin (dále jen "záznam o zahájení úkonů trestního řízení"). V ostatních případech podatele o závěru spočívajícím ve zjevné neodůvodněnosti podezření z trestné činnosti zpravidla vyrozumí. Podání uvedená v odst. 4 písm. b), nepůjde-li o jiný podnět k trestnímu stíhání, se bez dalšího opatření založí.

(6) Podání uvedená v odstavci 4 písm. c) až m) příslušný státní zástupce podle povahy věci vyřídí zejména vrácením podatelů a jeho stručným poučením, postoupením orgánu příslušnému rozhodovat o řádném či mimořádném opravném prostředku nebo o podání mimořádného opravného prostředku. Může je postoupit orgánu oprávněnému k přezkoumání postupu orgánu činného v trestním řízení nebo orgánu příslušnému k vyřízení stížnosti. V těchto případech se nevydává rozhodnutí podle § 159a tr. ř. Podatele je však nutno o učiněném opatření vždy vyrozumět.

¹⁵⁾ Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶⁾ § 265a a násl., § 278 tr. ř.

¹⁷⁾ § 266 a § 266a ve spojení s § 389a tr. ř.; § 278 tr. ř.

¹⁸⁾ § 16b zákona.

¹⁹⁾ § 12c až § 12e, § 16a odst. 1 až 3 zákona, § 1 a § 2 jednacího řádu.

²⁰⁾ § 157a odst. 1 tr. ř.

²¹⁾ § 157a odst. 2 tr. ř.

²²⁾ § 158 odst. 3 tr. ř.

²³⁾ § 164 až § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudnictví a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů.

(7) Poznátky státního zastupitelství z jiných úseků činnosti, z informačních prostředků, tiskovin, letáků, písemných výzev, apod. lze posoudit jako jiný podnět k trestnímu stíhání, pokud na jejich podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu. Za takový poznatek lze považovat i zjištění státního zástupce z výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení nebo jeho postupu v řízení před soudem o tom, že existuje důvodné podezření ze spáchání trestných činů nadřování (§ 166 tr. zák.), pohrdání soudem (§ 169b tr. zák.), křivého obvinění (§ 174 tr. zák.) nebo křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku (§ 175 tr. zák.) jestliže určitá osoba nerespektuje své povinnosti podle trestního řádu zejména v postavení svědka nebo znalce; takový poznatek státní zástupce vždy předá státnímu zástupci, který je příslušný k postupu podle čl. 17 odst. 1.

Postup při vyřizování trestních oznámení a jiných podnětů k trestnímu stíhání

Čl. 17

(1) Příslušný státní zástupce předá trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání učiněné na státním zastupitelství neprodleně policejnímu orgánu, který je příslušný k postupu před zahájením trestního stíhání, s pokynem k prověření (§ 158 odst. 3 tr. ř.). Nasvědčují-li již v této době zjištěné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, nepřichází-li v úvahu postup podle § 159b tr. ř., vydá státní zástupce pokyn k vydání usnesení o zahájení trestního stíhání (§ 157 odst. 2 věta první, § 160 odst. 1 tr. ř.).

(2) Státní zástupce vykonává dozor již ve stadiu postupu před zahájením trestního stíhání a je proto oprávněn uložit policejnímu orgánu provedení úkonů ve věci podle § 157 odst. 2 věty první tr. ř., jakož i využít některého ze svých oprávnění podle § 157 odst. 2 písm. a) až c) nebo § 174 odst. 2 písm. c) nebo e) tr. ř. Jsou-li splněny zákonné podmínky, může též vydat kterékoli z rozhodnutí uvedených v § 159a odst. 1 až 4 tr. ř. K takovému rozhodnutí, popřípadě i opatření podle § 159a odst. 1 písm. a) nebo b) tr. ř., může státní zástupce vydat též pokyn policejnímu orgánu (§ 157 odst. 2 věta první tr. ř.) nebo může s takovým zamýšleným rozhodnutím nebo opatřením vyslovit souhlas.

(3) Jestliže se trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání týkají činnosti policejního orgánu při prověřování nebo vyšetřování a uvádějí se v nich takové skutečnosti, které neměly nebo nemohly mít vliv na zákonnost nebo oprávněnost úkonu policejního orgánu, popřípadě nemají žádný vztah k věci, v níž státní zástupce vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení, plní povinnosti uvedené v odstavci 2 ohledně takového trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání státní zástupce příslušný jinak

k vyšetřování trestných činů příslušníků Policie České republiky (§ 161 odst. 3, 4 tr. ř.).

(4) Jestliže se trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání týkají činnosti policejního orgánu při prověřování nebo vyšetřování a údaje v nich uvedené alespoň zčásti souvisejí s obhajobou obviněného nebo jejich prověření je důležité pro objasnění věci, činí úkony nezbytné k jejich prověření státní zástupce, který vykonává v této věci dozor. Přitom je oprávněn postupem podle § 157 odst. 2 věty první tr. ř. vyžádat šetření kontrolního útvaru Policie České republiky, popřípadě útvaru Ministerstva vnitra pro inspekční činnost (§ 12 odst. 2 věta první tr. ř.). Po skončení šetření postupuje podle jeho výsledku podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2. Je-li k trestnímu stíhání nebo k postupu podle § 159a odst. 1 až 4 tr. ř. příslušný státní zástupce jiného státního zastupitelství, postoupí mu opis podstatné části spisového materiálu k dalšímu opatření.

(5) Oznamovatele je třeba o opatřeních učiněných podle odstavců 1, 3 a 4 vyrozumět, pokud o to po poučení podle § 158 odst. 2 věty druhé tr. ř. požádal.

(6) Pokud se trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání týkají poslance nebo senátora Parlamentu České republiky, soudce Ústavního soudu nebo soudce a jsou současně splněny podmínky podle § 160 odst. 1 tr. ř., příslušný státní zástupce dbá o to, aby byl opatřen souhlas podle ustanovení Ústavy a zvláštních zákonů.²⁴⁾

Čl. 18

(1) Zjistí-li státní zástupce při přijímání oznámení o podezření z trestného činu, že je nutno oznamovatele vyslechnout jako svědka nebo provést s oznamovatelem rekognici²⁵⁾, neboť jde o neodkladný nebo neopakovatelný úkon,²⁶⁾ a nelze-li ihned postupovat podle čl. 17 odst. 1 poslední věty, zpravidla učiní opatření, aby výslech provedl k tomu příslušný policejní orgán, jemuž současně uloží, aby o zahájení úkonů trestního řízení sepsal záznam (§ 158 odst. 3 věta první tr. ř.). Současně podá soudci návrh, aby se zúčastnil takového výslechu.

(2) Zjistí-li státní zástupce, že jsou dány zákonné důvody k použití operativně pátracích prostředků (§ 158b až § 158e tr. ř.) a nelze-li pro ohrožení účelu trestního řízení rozhodnutí o jejich použití odložit na dobu, kdy věc převezme k prověřování příslušný policejní orgán, projedná jejich použití bezodkladně s vedoucím příslušného útvaru policie či příslušné složky policie provádějící operativně pátrací úkony, o jejichž použití se jedná. V závažných a zvlášť odůvodněných případech a nejde-li o použití agenta, je státní zástupce oprávněn uložit použití operativně pátracích prostředků takovému útvaru policie či policejní složce pokynem podle § 157 odst. 2 věty první tr. ř.

²⁴⁾ Čl. 27 odst. 4 a čl. 86 odst. 1 ústavního zákona č. 1/1993 Sb. (Ústavy České republiky), ve znění pozdějších předpisů, § 12 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, § 13 zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění zákona č. 78/2002 Sb., a § 76 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudnictví a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů.

²⁵⁾ § 104b tr. ř.

²⁶⁾ § 158 odst. 3 písm. i), odst. 8, § 158a a § 160 odst. 4 tr. ř.

(3) Dospěje-li státní zástupce na základě jím takto zjištěných skutečností k závěru, že jako operativně pátrací prostředek má být použit agent (§ 158e tr. ř.), předá věc policejnímu orgánu s pokynem, aby neprodleně projednal se státním zástupcem vrchního státního zastupitelství (§ 18a odst. 2 jednacího řádu) případné použití agenta. Současně vrchní státní zastupitelství o tomto svém pokynu informuje s uvedením důvodů, pro které shledává použití agenta za nezbytné pro splnění účelu trestního řízení v uvedené věci.

Čl. 19

(1) O stížnosti poškozeného proti usnesení policejního orgánu o odložení věci rozhoduje státní zástupce, který ve věci vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení.²⁷⁾ Jestliže státní zástupce vydal k takovému usnesení policejnímu orgánu nebo policejnímu orgánu pokyn (čl. 17 odst. 2 poslední věta), rozhoduje o stížnosti poškozeného státní zástupce nejbližší vyššího státního zastupitelství (§ 146 odst. 2 písm. a) věta za středníkem tr. ř.). Obdobně se postupuje tehdy, pokud k takovému usnesení státní zástupce dal výslovný souhlas (čl. 17 odst. 2 poslední věta).

(2) Domáhá-li se poškozený přezkoumání rozhodnutí státního zástupce, kterým byla jeho stížnost proti rozhodnutí o odložení věci policejním orgánem (§ 159a odst. 1 až 4 tr. ř.) zamítnuta včetně případů, kdy tato stížnost byla zamítnuta podle § 148 odst. 1 písm. a) nebo b) tr. ř., přezkoumá toto rozhodnutí státní zástupce nejbližší vyššího státního zastupitelství (§ 12d odst. 1 věty první zákona). Pokud vyšší státní zastupitelství shledá, že ve věci byl nižším státním zastupitelstvím porušen zákon, postupuje podle § 12d odst. 1 věty první zákona a § 1 odst. 2 písm. e) jednacího řádu. Poškozeného o svém postupu vyšší státní zastupitelství vyrozumí.

(3) Pokud vyšší státní zastupitelství zjistí, že v činnosti nižšího státního zastupitelství nebyl zákon porušen, podání poškozeného odloží a o výsledku přezkoumání ho vyrozumí. Vyrozumění musí obsahovat poučení, že budou-li podány další obsahově shodné podněty, nebudou již přezkoumávány a podatel o tom nebude vyrozumíván.

(4) Pokud dojde státnímu zastupitelství opakovaný, obsahově shodný podnět poškozeného k přezkoumání věci, po přezkoumání jeho obsahu postupuje podle § 2 odst. 2 a 3 jednacího řádu.

(5) Pokud dojde státnímu zastupitelství opakovaný podnět poškozeného, který obsahuje nové skutečnosti, státní zastupitelství postupuje podle čl. 17 odst. 1 a 2. Podatele o učiněném opatření vyrozumí.

(6) Domáhá-li se přezkoumání věci oznamovatel nebo jiná osoba, postupuje se podle ustanovení odstavců 2 až 5 obdobně.

(7) Ustanovení odstavců 2 až 5 se užije obdobně i tehdy, jestliže podnět k přezkoumání věci směřuje proti usnesení o odložení věci, které vydal státní zástupce.

Čl. 20

Záznamy o zahájení úkonů trestního řízení

(1) Státní zástupce poté, co mu byl doručen opis záznamu policejního orgánu o zahájení úkonů trestního řízení, posoudí, zda nejsou důvody pro využití některého z oprávnění podle § 157 odst. 2 nebo § 174 odst. 2 tr. ř. Protokoly o neodkladných a neopakovatelných úkonech přezkoumává zejména v souvislosti s využitím některého z oprávnění uvedených v první větě.

(2) Neodkladnými úkony pro účely odstavce 1 mohou být zejména úkony uvedené v § 158 odst. 3 písm. d) až f) tr. ř., podněty či žádosti policejního orgánu k vydání předchozího souhlasu nebo příkazu či povolení státního zástupce (čl. 28), podání návrhu na vydání rozhodnutí soudu (čl. 32), jakož i všechny úkony, k nimž je podle trestního řádu třeba takového předchozího souhlasu, příkazu nebo povolení státního zástupce nebo soudu, byly-li provedeny policejním orgánem bez souhlasu. Neopakovatelnými úkony pro stejný účel mohou být úkony týkající se osob, které mohou být v době bezprostředně následující po předpokládaném provedení úkonu pro orgány činné v trestním řízení nedosažitelné.

(3) Dojde-li státní zástupce k závěru, že záznam podle odstavce 1 byl sepsán policejním orgánem, který k jeho sepsání nebyl věcně příslušný, učiní opatření, aby věc byla neprodleně předána příslušnému policejnímu orgánu, popř. může rozhodnout podle § 157 odst. 2 písm. b) tr. ř. o odejmutí věci policejnímu orgánu a vydat opatření, jímž se věc přikazuje jinému policejnímu orgánu; záznam zůstává v platnosti.

(4) Zjistí-li státní zástupce, že záznam podle odstavce 1 neobsahuje náležitosti podle § 158 odst. 3 věty první tr. ř., upozorní na tuto skutečnost policejní orgán a uloží mu provedení opatření k nápravě. Podle povahy věci přichází v úvahu oprava nebo doplnění záznamu podle § 131 odst. 1 a § 138 tr. ř. per analogiam, vydání pokynu k odložení věci podle § 159a odst. 1 až 4 tr. ř. nebo její odevzdání jako přestupku, jiného správního deliktu nebo ke kázeňskému či kárnému projednání (§ 159a odst. 1 písm. a), b) tr. ř.) anebo jiné vhodné opatření. Státní zástupce může ve výjimečných případech zrušit takový záznam postupem podle § 174 odst. 2 písm. e) tr. ř. opatřením; takto však nelze postupovat, byly-li již provedeny neodkladné nebo neopakovatelné úkony podle § 158 odst. 3 věty třetí tr. ř.

(5) Státní zástupce může v případě zjištění, že k nápravě nedostatku uvedeného v odstavci 4 větě první nedošlo, postupovat podle § 157 odst. 2 písm. b) nebo § 174 odst. 2 písm. f) tr. ř. (čl. 27).

Čl. 21

Postup při provádění výslechů svědků před zahájením trestního stíhání

(1) Státní zástupce dbá o to, aby výslech svědků byl v pro-

²⁷⁾ § 146 odst. 2 písm. a) věta před středníkem tr. ř.

věřování prováděn jen za podmínky, že jde o

- a) neodkladný nebo neopakovatelný úkon (§ 160 odst. 4 tr. ř.), nebo
- b) výslech osoby mladší než patnáct let (§ 102 tr. ř.),
- c) výslech osoby, o jejíž schopnosti správně a úplně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti,
- d) výslech osoby a zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že na svědka by mohl být pro jeho výpověď vyvíjen nátlak,
- e) výslech poškozeného a svědků, jestliže hrozí z jiného důvodu, že bude ovlivněna jejich výpověď nebo schopnost zapamatovat si rozhodné skutečnosti nebo schopnost tyto skutečnosti reprodukovat, pokud v případech uvedených v písm. b) až e) lze předpokládat, že další prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání bude trvat delší dobu, zejména proto, že nebyla zjištěna osoba, u níž je dostatečně odůvodněn závěr, že trestný čin spáchala, a v důsledku toho hrozí ztráta důkazní hodnoty výpovědi; státní zástupce v souvislosti s tímto postupem vždy zvažuje i podmínky, za nichž přichází v úvahu v hlavním líčení číst protokol o výpovědi svědka (§ 211 odst. 2 písm. b) tr. ř.), přečíst protokol o dřívější výpovědi svědka (§ 211 odst. 3 tr. ř.) nebo za nichž lze protokol o takovém výslechu pouze předestřít k vysvětlení rozporů (§ 212 tr. ř.), a to za účelem použitelnosti výsledků těchto úkonů jako důkazů v řízení před soudem.

(2) Je-li prováděn výslech svědka podle odstavce 1 písm. a) nebo rekoalice, státní zástupce k žádosti policejního orgánu nebo i bez takové žádosti projedná s příslušným soudcem (§ 26 tr. ř. per analogiam), aby úkon byl proveden v době co nejkratší tak, aby nedošlo ke zmaření účelu úkonu a účelu sledovaného trestním řízením (§ 1 odst. 1 tr. ř.). Skutečnost, že byl návrh na provedení úkonu učiněn, se zpravidla poznamená v protokole o úkonu, pokud soudce nevyžaduje, aby byl návrh učiněn písemně. Státní zástupce zváží, zda se úkonu prováděného za účasti soudce zúčastní.

(3) Pokud má být prováděna rekoalice za podmínek § 158a tr. ř., postupem podle odstavce 2 státní zástupce navrhne účast soudce již při předběžném výslechu poznávající osoby (§ 104b odst. 2 a § 93 odst. 2 věta za středníkem tr. ř.).

(4) V protokolu o výslechu svědka, který je prováděn jako neodkladný nebo neopakovatelný úkon, nebo v protokolu o rekoalici se v části protokolu následující před souvislým vyjádřením svědka k věci (§ 101 odst. 2 poslední věta tr. ř.) vždy rozvedou důvody, pro které je výslech za neodkladný nebo neopakovatelný úkon považován.

Čl. 22

Účast státního zástupce při úkonech v prověřování

(1) Státní zástupce v prověřování zváží svou účast při provádění úkonů uvedených v § 158a tr. ř. (čl. 21 odst. 2 poslední věta) a dále při ohledání místa činu, vyšetřovacím pokusu, rekonstrukci, prověrce na místě nebo výslechu dalších

důležitých svědků, nejde-li v tomto případě o neodkladný či neopakovatelný úkon, popřípadě při výslechu znalce. U policejního orgánu je nutno zajistit, aby byl státní zástupce o době a místě konání těchto úkonů v potřebném časovém předstihu vyzooměn.

(2) Státní zástupce sleduje postup policejního orgánu a dbá, aby úkony byly prováděny v souladu se zákonem a byly správně protokolovány. Do provádění úkonů zasahuje jen výjimečně, pokud je to nutné k zajištění správného a zákonného provedení úkonu.

Oddíl čtvrtý

Postup při ochraně svědka

Čl. 23

Zásady postupu státního zástupce při zajišťování ochrany svědka

(1) Státní zástupce dbá o to, aby neprodleně poté, jakmile budou skutečnosti zjištěné v průběhu prověřování nebo ve vyšetřování nasvědčovat tomu, že svědku nebo osobě jemu blízké v souvislosti s podáním svědeckví nebo osobě podávající vysvětlení v souvislosti s jeho podáním (§ 158 odst. 7 poslední věta tr. ř.) zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí porušení jejich základních práv, policejní orgán neprodleně přikročil k utajení totožnosti i podoby svědka (§ 55 odst. 2 tr. ř.) anebo v odůvodněných případech k poskytnutí zvláštní ochrany a pomoci svědkovi podle zákona č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědků a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen "zákon č. 137/2001 Sb."). Za tímto účelem si zabezpečí podávání potřebných informací již po sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení (§ 158 odst. 3 tr. ř.).

(2) Za podmínek stanovených zákonem č. 137/2001 Sb., státní zástupce navrhne, aby svědku, popř. osobě, která má být jako svědek vyslechnuta, jakož i osobě, která podala nebo má podat vysvětlení, byla poskytnuta ochrana podle tohoto zákona. Obdobně postupuje ve vztahu k dalším ohroženým osobám uvedeným v § 2 odst. 1 zákona č. 137/2001 Sb.

(3) Návrh podle odstavce 2 musí obsahovat jméno a příjmení takové osoby, popis skutku a jeho právní posouzení, je-li v době podání návrhu známo, odůvodnění návrhu, v němž budou uvedeny zejména okolnosti podle § 1 odst. 1 a 2 zákona č. 137/2001 Sb. Dále se uvede, která opatření z výčtu uvedeného v § 3 odst. 1 zákona č. 137/2001 Sb. mají být u dotčené osoby uplatněna. Souhlas osoby s ochranou se podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2001 Sb. v těchto případech nevyžaduje.

(4) Návrh podle odstavce 2 státní zástupce předkládá ministru vnitra prostřednictvím ministra spravedlnosti.

(5) Jsou-li splněny podmínky uvedené v § 4 odst. 3 zákona č. 137/2001 Sb., státní zástupce požádá policejního preziden-

ta o poskytnutí zvláštní ochrany a pomoci dotčené osobě ještě předtím, než bude návrh schválen ministrem vnitra.

(6) Jestliže státní zástupce považuje za dostatečné opatření utajení podoby a totožnosti svědka podle § 55 odst. 2 tr. ř., dbá o to, aby policejní orgán

- a) poučil o možnosti postupu podle tohoto ustanovení osobu podávající vysvětlení (§ 158 odst. 5 až 7 tr. ř.) a prohlásí-li osoba podávající vysvětlení, že žádá o utajení své totožnosti, poznamenal v úředním záznamu též důvody, pro které osoba podávající vysvětlení požaduje utajení své totožnosti v řízení; dále vedl údaje o totožnosti této osoby, jakož i o dalších skutečnostech, z nichž by totožnost této osoby bylo možno zjistit, odděleně až do doby, než bude rozhodnuto o tom, zda bude vyslechnuta jako svědek a zda v takovém případě bude vypovídat pod utajenou totožností podle § 55 odst. 2 tr. ř.,
- b) svědka předvolal zásadně osobně nebo prostřednictvím jiné osoby služebně činné v policejním orgánu a v souvislosti s předvoláním svědka navrhl způsob zajištění jeho utajení,
- c) při sdělování obhájci, že bude vyslýchat takového svědka, neuvedl údaje, z nichž by mohl zjistit skutečnou totožnost svědka (§ 165 odst. 3 poslední věta tr. ř.),
- d) předvolání svědka provedl v takovém časovém předstihu, aby bylo možno svědka náležitě poučit podle ustanovení § 55 odst. 2 tr. ř.,
- e) zabezpečil příchod svědka k výslechu tak, aby se nemohl setkat ani s obviněným, ani s jeho obhájcem, popř. jinými osobami, které by mohly totožnost svědka odhalit,
- f) svědka vyslýchal v oddělené místnosti, než bude obhájce obviněného, který bude přítomen při jeho výslechu, nebo jiným technickým opatřením zajistil, že obhájci bude znemožněno při výslechu zjistit skutečnou totožnost svědka (§ 165 odst. 2 poslední věta tr. ř.),
- g) po skončení výslechu opětovně zabezpečil odchod svědka tak, aby se nemohl setkat ani s obviněným, ani s jeho obhájcem, popř. jinými osobami, které by mohly totožnost svědka odhalit,
- h) bude-li provádět výslech takového svědka bez možnosti náležité přípravy podle písm. a) až f), vyhotovil vždy protokol o výslechu svědka se smyšleným jménem a přijmením a úvodní část protokolu o výslechu svědka vložil do spisu nebo obálky, jež budou vedeny odděleně od vyšetřovacího spisu,
- i) vznikne-li důvod k utajení podoby a totožnosti svědka až v průběhu jeho výslechu za přítomnosti obhájce, vyžádal neprodleně od obhájce vyjádření, zda obviněnému nebo jiné osobě sdělil skutečnou totožnost svědka; jestliže se tak dosud nestalo, postupoval podle písm. g) a obhájce poučil způsobem uvedeným v § 35 odst. 4 tr. ř. s odkazem na to, že jde o skutečnost utajovanou podle zvláštního zákona,²⁸⁾
- j) neshledal-li důvody k utajení podoby a totožnosti svědka podle § 55 odst. 2 tr. ř., neprodleně mu předložil příslušný spisový materiál a nehrozí-li nebezpečí z prodlení, odložil výslech svědka do doby, než státní zá-

stupce rozhodne; hrozí-li nebezpečí z prodlení, do přijetí opatření státního zástupce, postupoval tak, že totožnost svědka zůstane utajena (§ 101a tr. ř.),

- k) v odůvodněných případech utajil totožnost a podobu svědka dodatečně, jestliže obviněný ani obhájce nebyli dosud seznámeni se skutečnou totožností svědka nebo obhájce učiní vyjádření uvedené v písm. i), že dosud obviněnému nesdělil skutečnou totožnost svědka, nebo utajil pouze některé osobní údaje takového svědka (např. místo jeho pobytu) anebo skutečnou totožnost svědka utajil pouze ve vztahu k některým z obviněných, pokud postup podle § 55 odst. 2 tr. ř. přichází ještě v úvahu.

(7) Státní zástupce, považuje-li to za potřebné, si vyžádá spis nebo obálku obsahující údaje o skutečné totožnosti svědka u policejního orgánu, u něhož jsou uloženy, a to zejména byl-li mu již předložen vyšetřovací spis s návrhem na podání obžaloby. Se spisem se u státního zastupitelství nakládá podle zvláštních předpisů.²⁹⁾

Oddíl pátý

Dozor ve stadiu vyšetřování

Čl. 24

Přezkoumání usnesení o zahájení trestního stíhání

(1) Státní zástupce ihned po doručení usnesení o zahájení trestního stíhání přezkoumá, zda

- a) usnesení bylo vydáno příslušným policejním orgánem,
- b) popis skutku ve výrokové části usnesení je uveden tak, aby nemohl být zaměněn s jiným, obsahuje údaje o místě, době a způsobu spáchání trestného činu,
- c) z popisu skutku jsou zřejmé všechny znaky skutkové podstaty stíhaného trestného činu včetně subjektivní stránky a skutečností, pro které policejní orgán posuzuje jednání obviněného jen jako přípravu či pokus nebo jako účastenství na trestném činu, pro který se trestní stíhání vede,
- d) trestný čin je uveden číselným označením i slovním pojmenováním včetně označení jeho stadia a formy účastenství,
- e) trestní stíhání obviněného není nepřipustné (§ 159a odst. 2 tr. ř. ve spojení s § 11 odst. 1 tr. ř.),
- f) v odůvodnění usnesení jsou uvedeny zejména konkrétní důkazy a skutečnosti, o které policejní orgán opírá důvodnost zahájení trestního stíhání, a právní zhodnocení takto zjištěného skutkového stavu odůvodňujícího použitou právní kvalifikaci z hlediska všech znaků stíhaného trestného činu včetně jeho stadia či formy účastenství.

(2) Jsou-li splněny podmínky § 28 odst. 2 tr. ř., státní zástupce ověří, zda policejní orgán pořídil překlad a obviněnému doručil překlad usnesení o zahájení trestního stíhání nebo jeho částí. Týká-li se usnesení více obviněných, přeloží se jen

²⁸⁾ Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁹⁾ Vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 137/2003 Sb., o podrobnostech stanovení a označení stupně utajení a o zajištění administrativní bezpečnosti.

ta jeho část, která se týká obviněného, lze-li ji oddělit od zbývajících částí usnesení.

(3) Zjistí-li státní zástupce, že usnesení bylo vydáno policejním orgánem, který není věcně příslušný k vyšetřování, postupuje podle čl. 4 odst. 4 a přiměřeně podle čl. 20 odst. 3.

(4) Pokud výroková část vzbuzuje vážné pochybnosti o své zákonnosti nebo odůvodněnosti, státní zástupce spisový materiál přezkoumá. Zjistí-li, že usnesení je nezákonné nebo neodůvodněné, postupuje neprodleně podle § 174 odst. 2 písm. e) tr. ř. Spisový materiál po zrušení vrátí policejnímu orgánu s pokynem podle § 174 odst. 2 písm. a) tr. ř., pokud neuplatní - je-li to potřebné - ještě jiná opatření v rámci dozoru (např. podle § 157 odst. 2 písm. b) nebo § 174 odst. 2 písm. f) tr. ř.).

(5) Obsah spisu přezkoumá také tehdy, byla-li podána stížnost proti usnesení obviněným nebo jinou oprávněnou osobou. O stížnosti rozhodne s přihlédnutím k rozsahu spisového materiálu, který je nutno přezkoumat, urychleně a dbá o to, aby s výjimkou případů, kdy bezprostředně po předložení spisu se stížností obviněného nebo oprávněné osoby je zřejmé, že usnesení o zahájení trestního stíhání bude nutno zrušit, byly i v době mezi oznámením usnesení a rozhodnutím o podané stížnosti prováděny vyšetřovací úkony.

(6) Nepodařilo-li se usnesení o zahájení trestního stíhání doručit osobě, která má být obviněna, proto, že je neznámého pobytu nebo z jiných závažných důvodů, a konání řízení proti uprchlému (§ 302 a násl. tr. ř.) nepřichází v úvahu, státní zástupce v takové věci pravidelně - nejméně jedenkrát za 6 měsíců a vydal-li předchozí souhlas k zadržení osoby podezřelé ze spáchání trestného činu (§ 76 odst. 1 věty druhé tr. ř.), nejméně jedenkrát za 3 měsíce - dotazy u policejního orgánu zjišťuje, zda nebylo možné usnesení o zahájení trestního stíhání řádně doručit nebo uplatnit jiný postup (např. konání řízení proti uprchlému).

Čl. 25

Účast státního zástupce na vyšetřovacích úkonech

Při využívání svého oprávnění podle § 174 odst. 2 písm. c) tr. ř. se státní zástupce účastní zejména takových úkonů, které jsou rozhodné pro správné a úplné objasnění závažnější věci, a to především tehdy, jestliže je vzhledem k jejich povaze nelze opakovat. V dalším postupuje obdobně podle čl. 22.

Čl. 26

Provádění jednotlivých úkonů nebo celého vyšetřování státním zástupcem

(1) Celé vyšetřování provede státní zástupce sám jen výjimečně. V takovém případě státní zástupce přiměřeně postupuje podle pokynu obecné povahy upravujícího postup státních zastupitelství při trestním stíhání a ve zkráceném přípravném řízení ve věcech příslušníků Policie České republiky a příslušníků Bezpečnostní informační služby.

(2) Je-li toho třeba, nedostaví-li se obviněný nebo svědek k výslechu nebo je-li tu některý z důvodů uvedených v § 90 odst. 2 a § 98 tr. ř., státní zástupce požádá příslušný policejní orgán o předvedení obviněného nebo svědka. Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, požádá o předvedení jeho velitele nebo náčelníka.

Čl. 27

Rozhodnutí o odnětí věci policejnímu orgánu

(1) Pokud státní zástupce ve vyšetřování podle § 157 odst. 2 písm. b) tr. ř. věc odejme policejnímu orgánu, rozhodne o tom usnesením, proti němuž není stížnost přípustná. Poté věc opatřením podle § 174 odst. 2 písm. a) tr. ř. přikáže jinému policejnímu orgánu.

(2) Postupuje-li státní zástupce podle § 174 odst. 2 písm. f) tr. ř., přikáže usnesením, proti kterému není stížnost přípustná 2), aby úkony ve věci prováděla jiná osoba služebně činná v policejním orgánu.

(3) Státní zástupce podle odstavce 1 nebo 2 postupuje - nejde-li v případě uvedeném v odstavci 1 o řešení sporu o příslušnost mezi policejními orgány (čl. 4 odst. 2 až 4, čl. 20 odst. 3) - zejména tehdy, byl-li zjištěn důvod vyloučení policejního orgánu nebo osoby v něm služebně činné a nebude neprodleně vydáno odpovídající rozhodnutí podle § 31 odst. 1 tr. ř., nesprávný nebo nezákonný postup policejního orgánu při vyšetřování nebo neprovedení pokynu státního zástupce.

Oddíl šestý

Předchozí souhlas nebo povolení státního zástupce k postupu policejního orgánu v přípravném řízení

Čl. 28

Obecné ustanovení

(1) Státní zástupce vydává předchozí souhlas policejnímu orgánu

- a) k zadržení osoby podezřelé (§ 76 odst. 1 tr. ř.),
- b) k odnětí věci (§ 79 odst. 1 tr. ř.),
- c) k rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků na účtu u banky (§ 79a odst. 1 tr. ř.) a k rozhodnutí o zrušení nebo omezení zajištění peněžních prostředků na účtu u banky (§ 79a odst. 3 tr. ř.),
- d) k rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků na účtu u spořitelního a úvěrního družstva nebo jiných subjektů, které vedou účet pro jiného, o blokaci peněžních prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem, blokaci čerpání finančního úvěru a blokaci finančního pronájmu a k rozhodnutí o zrušení nebo omezení těchto druhů zajištění (§ 79b tr. ř. ve spojení s § 79a odst. 1, 3 tr. ř.),
- e) k rozhodnutí o zrušení nebo omezení zajištění zaknihovaných cenných papírů (§ 79c odst. 4 tr. ř. ve spojení s § 79a odst. 3 tr. ř.),

- f) k prohlídce jiných prostor a pozemků (§ 83a odst. 1 tr. ř.),
- g) k osobní prohlídce obviněného (§ 83b odst. 1 tr. ř.),
- h) jestliže je v jiných prostorách a na pozemku třeba provést rekonstrukci, rekognici, prověrku na místě nebo vyšetřovací pokus a z povahy takového úkonu vyplývá, že jej nelze provést jinde, a ten, u koho se má úkon vykonat, k němu nedal souhlas (§ 85b a § 83a odst. 1 tr. ř.),
- i) k dočasnému odložení zahájení trestního stíhání a k prodloužení lhůty k dočasnému odložení zahájení trestního stíhání na nezbytnou dobu (§ 159b odst. 1 a 2 tr. ř.).
- (2) Státní zástupce vydává povolení policejnímu orgánu k
- a) předstíranému převodu (§ 158c odst. 1, 2 tr. ř.); nesnese-li věc odkladu (§ 158c odst. 3 tr. ř.), lze je vydat i dodatečně,
 - b) sledování osob a věcí, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy (§ 158d odst. 2 tr. ř.) a k prodloužení doby takového sledování (§ 158d odst. 4 poslední věta tr. ř.); nesnese-li věc odkladu, nejde-li o případy uvedené v § 158d odst. 3 tr. ř., lze je vydat i dodatečně (§ 158d odst. 5 tr. ř.).
- (3) Státní zástupce může vyslovit dodatečný souhlas, nebo zrušit
- a) rozhodnutí policejního orgánu o zajištění peněžních prostředků na účtu u banky v naléhavých případech, které nesnesou odkladu (§ 79a odst. 1 poslední věta tr. ř.),
 - b) rozhodnutí policejního orgánu o zajištění peněžních prostředků na účtu u spořitelního a úvěrního družstva nebo jiných subjektů, které vedou účet pro jiného, o blokadě peněžních prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem, blokadě čerpání finančního úvěru a blokadě finančního pronájmu v naléhavých případech, které nesnesou odkladu (§ 79b tr. ř. ve spojení s § 79a odst. 1 poslední větou tr. ř.),
 - c) rozhodnutí policejního orgánu o zajištění zaknihovaných cenných papírů v naléhavých případech, které nesnesou odkladu (§ 79c odst. 2, 4 tr. ř. ve spojení s § 79a odst. 1 tr. ř.).
- (4) K vydání předchozího souhlasu podle odstavce 1 nebo povolení podle odstavce 2, nejde-li o případy uvedené v odst. 2 písm. a) a b) věta za středníkem (odst. 5 věta třetí), přistoupí státní zástupce jen na základě spolehlivé znalosti skutkového stavu, kterou získá ze spisu nebo ve výjimečných případech z informace policejního orgánu a kterou popřípadě upřesní dotazy. Státní zástupce ověří po předložení příslušného záznamu, protokolu nebo jiného dokladu, při prověrce spisového materiálu nebo zpracování obžaloby, návrhu na potrestání nebo jiného meritorního rozhodnutí, zda informace odpovídala skutečnosti a zda úkon, k němuž dal souhlas, byl proveden podle zákona.
- (5) Státní zástupce při přezkoumávání úkonů, které byly provedeny bez jeho předchozího souhlasu, zejména přezkoumává, proč věc nesnesla odkladu a zda skutečně z naléhavých důvodů nebylo možno souhlasu dosáhnout. Zjistí-li závady, písemně na ně upozorní příslušného nadřízeného policejního orgánu, a to popřípadě i prostřednictvím vedoucího státního

zástupce (čl. 10 odst. 1), pokud nebude v úvahu přicházet též jiné neodkladné opatření (např. propuštění obviněného ze zadržení). Povolení vydá dodatečně (odst. 2 písm. a) a b) věta za středníkem) nebo vysloví souhlas s již vydanými rozhodnutími (odst. 3), jen byly-li splněny podmínky pro provedení těchto úkonů policejním orgánem bez jeho předchozího souhlasu nebo povolení a současně byly splněny podmínky k vydání tohoto souhlasu nebo povolení již v době provádění úkonů; jinak přistoupí ke zrušení rozhodnutí policejního orgánu.

(6) O každém souhlasu, povolení a o každém jejich odmítnutí, jakož i o výsledku přezkoumání ve smyslu předchozích odstavců, učiní státní zástupce záznam do dozorového spisu.

Oddíl sedmý

Další oprávnění státního zástupce v přípravném řízení

Čl. 29

Obecné ustanovení

(1) Státní zástupce je kromě svých výlučných oprávnění uvedených v § 175 odst. 1 tr. ř. dále v přípravném řízení oprávněn

- a) požadovat údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, údaje z evidence cenných papírů, v řízení o trestném činu podle § 178 tr. zák. individuální údaje získané podle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, a údaje, které byly získány v daňovém řízení za podmínek stanovených v § 24 odst. 5 písm. b) zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (§ 8 odst. 2 tr. ř.),
- b) podle § 74a odst. 3 tr. ř. a za přiměřeného použití § 72 odst. 1 až 3 tr. ř. vyhovět žádosti obviněného, proti kterému je vedeno trestní stíhání ve výkonu trestu odnětí svobody, o zrušení nebo zmírnění nezbytných omezení stanovených podle § 74a odst. 1 tr. ř. nebo i bez této žádosti tato omezení zrušit nebo zmírnit, jestliže pomínlou nebo se změnilly důvody vazby,
- c) rozhodovat o žádostech majitele účtu, jehož peněžní prostředky na účtu u banky, u spořitelního a úvěrního družstva nebo jiných subjektů, které vedou účet pro jiného, byly zajištěny, o zrušení nebo omezení takového zajištění (§ 79a odst. 4 tr. ř.); o žádostech oprávněných osob o zrušení nebo omezení blokadě peněžních prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem, blokadě čerpání finančního úvěru nebo blokadě finančního pronájmu (§ 79b poslední věta tr. ř. ve spojení s § 79a odst. 4 tr. ř.), jakož i o žádostech majitele cenných papírů o zrušení nebo omezení zajištění zaknihovaných cenných papírů (§ 79c odst. 4 tr. ř. ve spojení s § 79a odst. 4 tr. ř.),
- d) nařídít vydání nedoručených poštovních zásilek, jiných zásilek nebo telegramů poštou nebo osobou provádějící jejich přepravu k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení v konkrétní věci (§ 86 odst. 1 tr. ř.),
- e) nařídít sledování zásilky (§ 87b odst. 1 tr. ř.) a dávat pokyny policejnímu orgánu k dalšímu postupu ohledně

sledování zásilky, jestliže věc nesnese odkladu a příkazu nelze předem dosáhnout (§ 87b odst. 2 tr. ř.); vydat příkaz k ukončení sledování zásilky (§ 87b odst. 4 věta první tr. ř.),

- f) vyslovit souhlas s pohřbením mrtvoly, vzniklo-li podezření, že smrt člověka byla způsobena trestným činem a byla-li provedena pitva (§ 115 odst. 1 věta druhá a třetí tr. ř.).

(2) Při vydání žádosti, pokynu nebo příkazu podle odstavce 1 státní zástupce postupuje přiměřeně podle čl. 28 odst. 4 a 6.

Čl. 30

Posuzování činnosti agenta

(1) Státní zástupce příslušný podle § 18a odst. 2 věty druhé jednacího řádu je rovněž oprávněn od policejního orgánu vyžadovat údaje potřebné pro posouzení, zda trvají důvody pro použití agenta a zda je jeho činnost v souladu se zákonem; policejní orgán je v této souvislosti povinen předložit státnímu zástupci záznam o výsledku použití agenta (§ 158e odst. 7 tr. ř.). Tento státní zástupce rovněž o výsledku použití agenta informuje státního zástupce vykonávajícího dozor nad zachováním přípravném řízení ve věci a dohodne s ním zpravidla další postup potřebný pro splnění účelu trestního řízení (§ 1 odst. 1 tr. ř.); při podání této informace musí být zajištěna ochrana utajovaných skutečností podle zvláštního zákona.²⁸⁾

(2) Zjistí-li státní zástupce na základě posouzení činnosti agenta prováděného pravidelně, nejméně však jednou za tři měsíce, že důvody pro použití agenta pominuly, dá policejnímu orgánu pokyn k bezodkladnému ukončení činnosti agenta.

Čl. 31

Vyžadování údajů pro účely trestního řízení a zproštění povinnosti mlčenlivosti podle zvláštních právních předpisů

(1) Požaduje-li státní zástupce údaje podle § 8 odst. 2 tr. ř. čl. 29 odst. 1 písm. a), dbá o to, aby rozsah vyžadovaných údajů byl omezen na míru nezbytnou pro posouzení věci, zásah do práva na zachování jejich utajení byl prováděn v míře přiměřené účelu trestního řízení a byla učiněna opatření k jejich ochraně před zneužitím nepovolanými osobami. Za tím účelem co nejpřesněji konkretizuje svůj požadavek na sdělení těchto údajů.

(2) Má-li být proveden výslech zaměstnance dožadovaného subjektu předtím, než byl zaměstnanec zproštěn příslušné povinnosti mlčenlivosti způsobem stanoveným zvláštním zákonem nebo podle § 8 odst. 4 tr. ř., státní zástupce dbá o to, aby policejní orgán postupoval podle ustanovení zvláštních právních předpisů upravujících postup zaměstnanců uvedeného subjektu při zproštění povinnosti mlčenlivosti, a bude-li zjištěno, že zvláštní zákon nestanoví podmínky, za nichž lze pro účely trestního řízení sdělovat skutečnosti, které jsou podle něho utajovány nebo na něž se vztahuje povinnost mlčen-

livosti, mu včas předložil žádost o podání příslušného návrhu soudci čl. 32 odst. 1 písm. a) .

Oddíl osmý

Návrhy státního zástupce na vydání rozhodnutí soudu v přípravném řízení

Čl. 32

Obecné ustanovení

(1) Státní zástupce předkládá soudu tyto návrhy na rozhodnutí v přípravném řízení

- a) návrh na vydání předchozího souhlasu k vyžádání skutečností, které jsou podle zvláštního zákona utajovány, nebo na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti, v přípravném řízení, nestanoví-li zvláštní zákon podmínky, za nichž je lze v trestním řízení sdělit (§ 8 odst. 4 tr. ř.),
- b) návrh na ustanovení obhájce (§ 39 tr. ř.), jsou-li dány důvody nutné obhajoby (§ 36 tr. ř.),
- c) návrh na rozhodnutí o tom, že poškození mohou svá práva v trestním řízení uplatňovat pouze prostřednictvím společného zmocněnce, kterého si zvolí (§ 44 odst. 2 věta první tr. ř.), a na výběr společných zmocněnců za podmínek § 44 odst. 2 věty třetí tr. ř.,
- d) návrh na vzetí do vazby (§ 68, § 73 odst. 4 a § 73a odst. 4 věta druhá tr. ř.),
- e) návrh na vydání příkazu k zatčení (§ 69 odst. 1 tr. ř.),
- f) návrh na rozhodnutí o připadnutí peněžité záruky státu (§ 73a odst. 3 tr. ř.),
- g) návrh na omezení obviněného ve výkonu trestu odnětí svobody (§ 74a tr. ř.),
- h) návrh na vydání příkazu k domovní prohlídce (§ 83 odst. 1 tr. ř.),
- i) návrh na vstup do bytu a obydlí k provedení rekonstrukce, rekonstrukce nebo vyšetřovacího pokusu na uvedených místech (§ 85b a § 83 odst. 1 tr. ř.),
- j) návrh na otevření zásilek (§ 87 odst. 1 tr. ř.),
- k) návrh na záměnu zásilek (§ 87a odst. 1 tr. ř.),
- l) návrh na odposlech a záznam telekomunikačního provozu (§ 88 odst. 1 tr. ř.) včetně návrhu na prodloužení doby jejich provádění (§ 88 odst. 2 věta třetí tr. ř.),
- m) návrh na sdělení údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a prostředkovacích dat (§ 88a odst. 1 tr. ř.),
- n) návrh na pozorování obviněného ve zdravotnickém ústavu nebo zvláštním oddělení nápravného zařízení (§ 116 odst. 2 tr. ř.) a návrh na prodloužení doby takového pozorování (§ 117 tr. ř.),
- o) návrh na sledování osob a věcí, pokud má být sledováním zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků (§ 158d odst. 3 tr. ř.) a na prodloužení doby takového sledování (§ 158d odst. 4 tr. ř.),
- p) návrh na vydání zatýkacího rozkazu (§ 376 odst. 1 věta druhá tr. ř.),
- r) návrh na vzetí zadržené osoby, o jejíž vydání požádal

cizí stát, do vazby (§ 379 odst. 4 věta druhá tr. ř., § 381 odst. 1 tr. ř.), a to i v průběhu zkráceného přípravného řízení (§ 382a odst. 5 tr. ř.),

- s) návrh na vzetí do vazby osoby, která má být na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, nebo výhrady cizího státu držena ve vazbě (§ 384 odst. 4 tr. ř.).

(2) Návrh na povolení použití agenta a na prodloužení doby jeho použití (§ 158e odst. 4 tr. ř.) předkládá vrchnímu soudu státní zástupce vrchního státního zastupitelství, v jehož obvodu je činné státní zastupitelství příslušné k výkonu dozoru ve věci; pokud takové státní zastupitelství nelze určit, je příslušný státní zástupce vrchního státního zastupitelství, v jehož obvodu má sídlo policejní orgán, který návrh na použití agenta podal (§ 18a odst. 2 věta první jednacím řádu).

(3) Před podáním návrhu soudu státní zástupce přezkoumá, zda jsou splněny zákonné podmínky k jeho podání. Návrh na ustanovení obhájce obviněnému v případech nutné obhajoby, návrh na sdělení údajů o skutečném telekomunikačním provozu podle § 88a tr. ř. a návrh na sledování osob a věcí, pokud má být sledováním zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, jakož i na prodloužení doby takového sledování (§ 158d odst. 3 a odst. 4 poslední věta tr. ř.), podá jen tehdy, hrozí-li nebezpečí z prodlení a neučinil-li tak již policejní orgán.

(4) Návrhy uvedené v odstavci 1 a 2 musí být odůvodněny a důkazy o nich předloženy tak, aby soud o nich mohl v souladu s návrhem a obsahem popřípadě předloženého spisového materiálu rozhodnout.

(5) Návrhy podle odst. 1 písm. k), l), popř. i písm. o) a dále podle odst. 2 musí být označeny příslušným stupněm utajení.³⁰⁾

(6) Pokud státní zástupce nevyhoví žádosti policejního orgánu o podání návrhu soudu na vydání rozhodnutí, povolení, souhlasu nebo příkazu soudu podle odst. 1 písm. b) až o), učiní o tom záznam do dozorového spisu a policejnímu orgánu to písemně nebo telefonicky sdělí.

Čl. 33

Předkládání dalších žádostí, návrhů a podnětů soudu

- (1) Státní zástupce v přípravném řízení předkládá soudu též
- žádosti o propuštění z vazby na svobodu obviněných (§ 72 odst. 3, § 73b odst. 3 věta třetí tr. ř.),
 - žádosti obviněných o zrušení nebo zmírnění omezení ve výkonu trestu odnětí svobody (§ 74a odst. 3 tr. ř. ve spojení s § 72 odst. 2 tr. ř.), pokud těmto žádostem v plném rozsahu nevyhověl.

(2) Státní zástupce podává podle § 158a tr. ř. soudu návrh na provedení neodkladného nebo neopakovatelného úkonu spočívajícího ve výslechu svědka nebo v rekonvanci v prověřování za účasti soudce za podmínek uvedených v čl. 21 odst. 2, 3.

(3) Státní zástupce dále v přípravném řízení předkládá soudu návrh obviněného, že má nárok na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu (§ 33 odst. 2, 3 tr. ř.) a vyjadřuje se k návrhu poškozeného, že má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu (§ 51a odst. 1, 2 tr. ř.).

(4) Státní zástupce může soudu učinit návrh nebo podnět k rozhodnutí

- o vyloučení zvoleného advokáta jako obhájce z obhajování (§ 37a odst. 1, 2 tr. ř.),
- o zproštění ustanoveného obhájce povinnosti obhajování (§ 40a odst. 1 tr. ř. ve spojení rovněž s § 37a odst. 1, 2 tr. ř.),
- o zproštění zmocněnce poškozeného povinnosti zastupovat poškozeného (§ 51a odst. 4 tr. ř.).

(5) Při předkládání těchto žádostí, návrhů a podnětů postupuje státní zástupce obdobně podle čl. 32 odst. 3 první věty a odst. 4.

Čl. 34

Předkládání spisů soudu v souvislosti se stížnostmi podanými proti rozhodnutím státního zástupce v přípravném řízení

(1) Státní zástupce předkládá soudu spisový materiál spolu s podanou stížností proti usnesení státního zástupce

- jímž rozhodl o dalším trvání vazby (§ 73b odst. 2, § 146a odst. 1 písm. a) tr. ř.),
- jímž rozhodl o přijetí některého z opatření nahrazujícího vazbu (čl. 42 odst. 1, čl. 43 odst. 1) nebo o změně důvodů vazby podle čl. 40 odst. 4 (§ 146a odst. 1 písm. a) tr. ř. per analogiam),
- jímž rozhodl o dalším trvání omezení obviněného ve výkonu trestu odnětí svobody (§ 74a odst. 3, § 146a odst. 1 písm. a) tr. ř. per analogiam),
- jímž rozhodl o zajištění peněžních prostředků na účtu u banky, jímž rozhodl o omezení zajištění, nebo jímž nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění (§ 79a odst. 1, 3, 4 tr. ř., § 146a odst. 1 písm. b) tr. ř.),
- jímž rozhodl o zajištění peněžních prostředků na účtu u spořitelního a úvěrního družstva nebo jiné instituce, která vede účet pro jiného, o blokaci peněžních prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem, o blokaci čerpání finančního úvěru a blokaci finančního pronájmu, rozhodl o omezení takového zajištění nebo blokaci, nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění nebo blokaci (§ 79b, § 79a odst. 1, 3, 4 a § 146a odst. 1 písm. b) tr. ř.),

³⁰⁾ § 6 zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů; § 4 a § 5 vyhlášky Národního bezpečnostního úřadu č. 137/2003 Sb., o podrobnostech stanovení a označení stupně utajení a o zajištění administrativní bezpečnosti a nařízení vlády č. 246/1998 Sb., kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností, ve znění pozdějších předpisů.

- f) jímž rozhodl o zajištění zaknihovaných cenných papírů, rozhodl o omezení takového zajištění nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení zajištění zaknihovaných cenných papírů (§ 79c odst. 4, § 146a odst. 1 písm. c) tr. ř.),
- g) v případech uvedených v § 146a odst. 1 písm. d) a e) tr. ř.

(2) Státní zástupce předkládá soudu spisový materiál se stížností i tehdy, pokud byla podána proti usnesení policejního orgánu, jímž rozhodoval o zajišťovacích institutech uvedených v odst. 1 písm. d) až f), nebylo-li usnesení státním zástupcem zrušeno.

(3) Při předkládání stížností soudu postupuje státní zástupce obdobně podle čl. 32 odst. 3 první věty a odst. 4.

Oddíl devátý

Dozor státního zástupce při zajištění osob a ve vazebních věcech v přípravném řízení

Čl. 35

Zadržení osoby podezřelé

(1) Státní zástupce vydá předchozí souhlas podle § 76 odst. 1 tr. ř. k zadržení osoby podezřelé z trestného činu na základě písemné žádosti policejního orgánu po přezkoumání spisového materiálu. Od písemné žádosti lze upustit jen zcela výjimečně, např. v mimopracovní době, je-li nutno vydat souhlas naléhavě a státní zástupce si opatří prostřednictvím telekomunikačního spojení podklady pro vydání souhlasu. Souhlas lze vydat i za využití technických prostředků (např. faxu nebo prostřednictvím elektronické pošty). O udělení telefonického souhlasu nebo souhlasu za použití faxu anebo elektronické pošty státní zástupce učiní do dozorového spisu záznam, v němž uvede i důvody naléhavosti udělení souhlasu.

(2) Souhlas na podkladě písemné žádosti i zcela výjimečně bez ní vydá státní zástupce jen tehdy, je-li dostatečně odůvodněn závěr, že podezřelá osoba spáchala trestný čin, je-li dán některý z důvodů vazby podle § 67 písm. a), b), c) tr. ř., zadržení podezřelé osoby je naléhavé a nelze proti této osobě ihned zahájit trestní stíhání (§ 160 odst. 1 tr. ř.), obviněného zadržet podle § 75 tr. ř. a podat soudu návrh na vzetí do vazby.

(3) Státní zástupce vydá předchozí souhlas i tehdy, jestliže z dostatečně odůvodněné žádosti policejního orgánu je zřejmé, že jde o zadržení osoby podezřelé ze spáchání trestného činu, která nemohla být obviněna jen proto, že pobyt této osoby není znám a je nebo má být po ní vyhlášeno pátrání podle interních předpisů Policie České republiky, nejsou-li současně splněny podmínky pro konání řízení proti uprchlému (§ 302 tr. ř.). Vydá-li státní zástupce předchozí souhlas se zadržením takové osoby, nejméně jednou za tři měsíce, pokud podle okolností případu nepřichází v úvahu i lhůta kratší, zjišťuje u policejního orgánu, zda osoba již nebyla zadržena a zda se případně podmínky pro vydání předchozího souhlasu nezměnily. Došlo-li v těchto případech k podstatné změně okolností při-

padu, jež by odůvodnila nevydání předchozího souhlasu se zadržením osoby podezřelé ze spáchání trestného činu, státní zástupce dříve vydaný předchozí souhlas odvolá. Odvolání předchozího souhlasu neprodleně zašle policejnímu orgánu.

(4) Souhlas k zadržení lze vydat i tehdy, je-li osoba podezřelá ze spáchání některého z trestných činů uvedených v § 68 odst. 2 tr. ř., i když v této době ještě nebudou zjištěny okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 tr. ř.

(5) Při udělení souhlasu k zadržení státní zástupce (odstavce 1 až 4) s přihlédnutím k povaze věci určí policejnímu orgánu, který zadržení provede, lhůtu, v níž mu bude předán protokol o výsledku zadržené osoby, usnesení o zahájení trestního stíhání a další důkazní materiál. Lhůtu určí tak, aby mohl v zákonné lhůtě 48 hodin (§ 76 odst. 4 poslední věta tr. ř.) věc náležitě posoudit a popřípadě podat návrh na vzetí do vazby. V případech uvedených v odstavci 4 policejnímu orgánu uloží, aby byly v průběhu lhůty zjišťovány i okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 tr. ř. za předpokladu, že bude nadále dáno podezření ze spáchání některého trestného činu uvedeného v § 68 odst. 2 tr. ř. Totéž platí v případě, má-li za to, že je již v této době zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a okolnostem případu trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody (§ 72 odst. 2 písm. b) tr. ř.).

(6) Po doručení spisových materiálů uvedených v odstavci 5 státní zástupce přezkoumá, zda policejní orgán, který zadržení provedl, nebo kterému byla předána osoba, jejíž svobodu omezil kdokoli (§ 76 odst. 2 věta druhá tr. ř.), sepsal protokol o zadržení, zda protokol obsahuje náležitosti uvedené v § 76 odst. 3 tr. ř., zda osobu vyslechl a zda bylo vůči ní zahájeno trestní stíhání (§ 160 odst. 1 tr. ř.). Bylo-li trestní stíhání zahájeno pro některý trestný čin uvedený v § 68 odst. 2 tr. ř. nebo vyplývá-li z předložených spisových materiálů, že zjevně jde o takový trestný čin, nebo je-li již v této době zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a okolnostem případu trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody (§ 72 odst. 2 písm. b) tr. ř.), zjišťuje, zda byla policejním orgánem dostatečně zadokumentována existence odpovídající okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 tr. ř. Tam, kde je v pracovní době a v době pracovní pohotovosti možno využít technických prostředků (např. faxu nebo elektronické pošty), státní zástupce trvá na tom, aby jich bylo využito vzápětí po ukončení výsledku, popřípadě již v jeho průběhu. Přesný čas doručení spisových materiálů policejním orgánem poznamená do dozorového spisu.

(7) Po doručení spisových materiálů uvedených v odstavci 5 přezkoumá státní zástupce dále i odůvodněnost podezření z trestné činnosti a zda jsou dány konkrétní skutečnosti odůvodňující vazbu, a to i z hlediska podmínek stanovených v § 67 tr. ř. za citací důvodů vazby (dále jen "skutečnosti odůvodňující vazbu"). Zjistí-li, že je nezbytné k odůvodnění podezření z trestné činnosti, skutečností odůvodňujících vazbu nebo v případě, je-li obviněný stíhán pro některý z trestných činů uvedených v § 68 odst. 2 tr. ř. nebo vyplývá-li z předložených spisových materiálů, že zjevně jde o takový trestný čin, okolností uvedených v § 68 odst. 3 tr. ř., provést další úkony či důkazy, uloží jejich provedení neprodleně policejnímu

orgánu. Zjistí-li nedůvodné omezení osobní svobody nebo překážku trestního stíhání, kterou nelze odstranit, propustí zadržovanou osobu na svobodu. Stejně postupuje, shledá-li, že u obviněného stíhaného pro některý trestný čin uvedený v § 68 odst. 2 tr. ř. nebo vyplývá-li z předložených spisových materiálů, že zjevně jde o takový trestný čin, není dána žádná z okolností uvedených v § 68 odst. 3 tr. ř., a to ani na základě dodatečně provedených úkonů či důkazů. Totéž se týká případů, kdy je již v této době zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a okolnostem případu trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody (§ 72 odst. 2 písm. b) tr. ř.).

(8) Státní zástupce vyslechne sám zadržovanou osobu podezřelou pouze tehdy, vyvstanou-li závažné pochybnosti o odůvodněnosti podezření z trestné činnosti, o skutečnostech odůvodňujících vazbu nebo o okolnostech uvedených v § 68 odst. 3 tr. ř., je-li trestní stíhání vedeno pro některý trestný čin uvedený v § 68 odst. 2 tr. ř. nebo vyplývá-li z předložených spisových materiálů, že zjevně jde o takový trestný čin, a tyto pochybnosti nelze odstranit, vyslechl-li by tuto osobu policejní orgán.

Čl. 36

Zadržení obviněného

(1) Státní zástupce dbá, aby mu zadržení obviněného podle § 75 tr. ř. bylo policejním orgánem bezodkladně ohlášeno telefonicky nebo jiným obdobným způsobem. Při ohlášení určí policejnímu orgánu lhůtu k předání protokolu o zadržení a dalšího materiálu, který je nezbytný k tomu, aby popřípadě mohl podat návrh na vzetí obviněného do vazby. Určí lhůtu tak, aby mohl ve lhůtě 48 hodin (§ 75 poslední věta, § 77 odst. 1 tr. ř.) nařídít propuštění zadržované osoby nebo ji odevzdat soudu v zákonné lhůtě s návrhem na vzetí do vazby. Při tom postupuje podle čl. 35 odst. 5 věty druhé a třetí obdobně. O svých opatřeních učiní záznam do dozorového spisu, kde uvede také přesný čas zadržení obviněného a přesný čas ohlášení.

(2) Po doručení protokolu o zadržení obviněného a dalšího materiálu státní zástupce prověří, zda jsou dány skutečnosti odůvodňující vazbu, zda zadržení následovalo až po vydání usnesení o zahájení trestního stíhání pro trestný čin, po jeho oznámení obviněnému a zda věc nesnesla odkladu.

(3) Je-li trestní stíhání proti obviněnému konáno pro některý trestný čin uvedený v § 68 odst. 2 tr. ř. nebo vyplývá-li z předložených spisových materiálů, že zjevně jde o takový trestný čin, státní zástupce přezkoumá, zda ve vztahu k obviněnému je dána odpovídající okolnost uvedená v § 68 odst. 3 tr. ř. Není-li tomu tak a nepřichází-li v úvahu zjištění některé této okolnosti dodatečně, ale ještě ve lhůtě uvedené v § 77 odst. 1 tr. ř., vydá příkaz k propuštění obviněného ze zadržení na svobodu. Obdobně postupuje, je-li již v této době zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a okolnostem případu trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody (§ 72 odst. 2 písm. b) tr. ř.).

(4) Povinnosti uvedené v čl. 35 odst. 6 až 8 platí jinak ob-

dobně pro postup státního zástupce při zadržení obviněného.

Čl. 37

Návrh na vzetí do vazby

(1) Návrh na vzetí do vazby podá státní zástupce zpravidla na návrh policejního orgánu. Pokud podá návrh sám, sdělí to policejnímu orgánu. Považuje-li za potřebné obviněného před podáním návrhu vyslechnout, požádá příslušný orgán, aby obviněného předvedl podle § 90 odst. 2 tr. ř. (čl. 26 odst. 2 věta první).

(2) Před podáním návrhu na vzetí do vazby státní zástupce zkoumá, zda důvody vazby podle § 67 písm. a), b), c) tr. ř. včetně okolností vztahujících se k důvodnosti podezření z trestné činnosti ve vztahu k obviněnému jsou podloženy konkrétními skutečnostmi; zjistí-li, že obviněný již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání (§ 71 odst. 2 část druhé věty za středníkem tr. ř.), vyjádří tyto okolnosti výslovně v návrhu na vzetí do vazby. Státní zástupce při posuzování podmínek k podání návrhu vždy zvažuje i omezení uvedená v § 68 odst. 2 tr. ř. a okolnosti, které vylučují jejich užití (§ 68 odst. 3 tr. ř.), a zda s ohledem na osobu obviněného, povahu a závažnost trestného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování účelu vazby dosáhnout jiným opatřením. Nabídl-li obviněný nebo jiná osoba záruku, dohled nebo slib, vyjádří se státní zástupce v návrhu na vzetí do vazby i k této nabídce, a jsou-li důvody pro jejich přijetí, navrhne soudu, aby je přijal. Obdobně postupuje, pokud obviněný nebo jiná osoba nabídne složení peněžitě záruky (§ 73a tr. ř.).

(3) Předcházel-li návrhu na vzetí do vazby zadržení podle § 75 nebo § 76 tr. ř., dbá státní zástupce na to, aby návrh na vzetí do vazby byl soudu doručen nejpozději do 48 hodin od zadržení nebo omezení osobní svobody podle ustanovení § 12 odst. 8, § 13 odst. 5, § 14 odst. 1 písm. a) až c) a § 15 odst. 2 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nebo jiného zákona;³¹⁾ jinak doba, po kterou byl obviněný zajištěn nebo předveden podle ustanovení zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nebo podle ustanovení jiných zákonů, se do lhůty 48 hodin nezapočítává, pokud k omezení osobní svobody nedošlo v souvislosti s trestním řízením. Návrh státní zástupce doručí prostřednictvím kanceláře státního zastupitelství, doručovatele státního zastupitelství, justiční stráže nebo výjimečně o doručení požádá policejní orgán podle § 62 odst. 1 tr. ř. s tím, že datum a přesný čas doručení návrhu si nechá potvrdit na stejnopis návrhu, který založí do dozorového spisu. V návrhu soudce upozorní na důležité skutečnosti, např. že obviněný žádá o ustanovení obhájce, že k jeho výslechu bude zapotřebí tlumočnicka, apod.

(4) Pokud státní zástupce při přezkoumání materiálů předložených policejním orgánem postupuje podle čl. 35 odst. 7 věty druhé a uloží policejnímu orgánu provedení dalších úkonů do doby, než soudce vyslechne obviněného (§ 77 odst.

³¹⁾ § 11 odst. 6 a 8, § 12 odst. 3 a 6, § 13 odst. 1 zákona č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení i s § 2 zákona č. 124/1992 Sb. § 30 odst. 8, § 31 odst. 3, 4 a § 32 odst. 1 zákona č. 13/1993 Sb., celního zákona, ve znění pozdějších předpisů.

2 tr. ř.), protokoly o těchto dodatečných úkonech předloží soudci nejpozději při výslechu obviněného před soudcem.

Čl. 38

Náležitosti návrhu

- (1) Návrh na vzetí do vazby musí obsahovat zejména
- osobní údaje obviněného (u osob bez jakýchkoliv dokladů a u cizinců nebo osob bez státní příslušnosti bez dokladů lze totožnost obviněného prokázat postupem podle § 13 odst. 6 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů),
 - stručný popis skutkových zjištění včetně uvedení skutečností, z nichž plynou důvody, pro které došlo k zadržení,
 - restný čin, pro který je obviněný stíhán, a to jeho zákonným pojmenováním i číselným označením,
 - zdůvodnění, které konkrétní skutečnosti ve smyslu § 68 odst. 3 tr. ř. umožňují vzetí obviněného do vazby i při restním stíhání pro restné činy uvedené v § 68 odst. 2 tr. ř. anebo v případech, kdy je již v této době zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a okolnostem případu restní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného restu odnětí svobody (§ 72 odst. 2 písm. b) tr. ř.),
 - důvody vazby uvedené jejich zákonným pojmenováním včetně číselného označení příslušného ustanovení restního řádu; jde-li o důvod vazby pole § 67 písm. b) tr. ř. i okolnosti uvedené v § 71 odst. 2 části druhé věty za středníkem tr. ř., byly-li zjištěny,
 - stručné zhodnocení provedených důkazů, z něhož vyplývá, že dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno restní stíhání, byl spáchán, má všechny znaky restného činu, jsou zřejmé důvody k podezření, že tento restný čin spáchal obviněný, a jaké konkrétní takto zjištěné skutečnosti odůvodňují důvody vazby uvedené v návrhu,
 - zdůvodnění, proč s ohledem na osobu obviněného, povahu a závažnost restného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování účelu vazby dosáhnout jiným opatřením,
 - dobu zadržení s uvedením dne a hodiny zadržení a ustanovení restního řádu, podle něhož k zadržení došlo; dobu omezení osobní svobody podle ustanovení zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nebo jiných zákonů, pokud k němu došlo v souvislosti s restním řízením,
 - má-li obviněný obhájce, jméno a sídlo obhájce,
 - osobní údaje (jméno a příjmení, datum narození, bydliště, údaje k stíhané restné činnosti) spoluobviněných, kteří se již nacházejí ve vazbě (§ 70a odst. 1 písm. g) tr. ř.),
 - další důležité skutečnosti týkající se osoby obviněného, ke kterým bude nutno přihlédnout v průběhu výkonu zadržení a případné vazby, zejména okolnosti důležité pro zabezpečení řádné ostrahy obviněného;
- týká-li se návrh více obviněných, uvedou se všechny údaje podle písm. a) až i) a k) ohledně každého z nich.

- (2) Je-li dán důvod nutné obhajoby, obviněný nemá obhájce

a prohlásil-li, že si obhájce nezvolí, přičemž policejní orgán dosud nepodal návrh na ustanovení obhájce obviněnému soudcem, státní zástupce ještě před podáním návrhu na vzetí obviněného do vazby příslušný návrh neprodleně podá (čl. 32 odst. 1 písm. b), odst. 3).

(3) V návrhu na vzetí obviněného do vazby státní zástupce rovněž upozorní na okolnost, že obviněný požaduje účast obhájce při výslechu před soudem (§ 77 odst. 2 věta druhá tr. ř.).

(4) Je-li třeba účasti obviněného u vyšetřovacích úkonů po podání návrhu na vzetí do vazby (např. provedení rekonstrukce, domovní prohlídky, rekonstrukce, vyšetřovacího pokusu nebo prověrky na místě), uvede státní zástupce v návrhu i tuto skutečnost s uvedením místa a času předpokládaného úkonu (čl. 35 odst. 7 věta druhá, čl. 37 odst. 4). Státní zástupce v návrhu na vzetí do vazby současně navrhne soudu, aby v příkazu k přijetí do vazby vyznačil důležité okolnosti pro umístění obviněného ve vazbě, jména spolupachatelů, kteří již jsou ve vazbě, upozornění na možnost sebevraždy, útěku, násilí, na to, zda obviněný může být zařazen do práce, aby nebyl měněn jeho vzhled, apod.

Čl. 39

Účast státního zástupce při rozhodování soudu o vazbě

(1) Jestliže státní zástupce podá návrh na vzetí do vazby obviněného, u něhož nepředcházelo zadržení, požádá o předvedení obviněného podle § 90 odst. 2 tr. ř. policejní orgán. Státní zástupce se v těchto případech výslechu obviněného před soudem zpravidla zúčastní.

(2) Pokud návrhu na vzetí do vazby předcházelo zadržení (§ 75, § 76 odst. 1 tr. ř.) nebo omezení osobní svobody podle zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nebo jiného zákona, státní zástupce po obdržení vyrozumění o době a místě konání výslechu zváží svou účast na výslechu obviněného před soudcem (§ 77 odst. 2 tr. ř.), zejména jde-li o restný čin, k jehož projednání je v prvním stupni příslušný krajský soud (§ 17 tr. ř.), nebo ve věcech skutkově, důkazně či právně náročných. Výslechu se dále může zúčastnit i v jiných věcech, než uvedených v první větě, a to tehdy, považuje-li za potřebné předložit soudu materiály, získané dodatečně na základě svého pokynu policejnímu orgánu, anebo má-li za to, že vzhledem k okolnostem omezení osobní svobody obviněného nebo k upřesnění skutečností nezbytných pro správné posouzení jednání, za které je obviněný stíhán, je jeho účast při výslechu nutná.

Přezkoumávání důvodnosti vazby v přípravném řízení, změna důvodů vazby, rozhodování o žádostech o propuštění z vazby na svobodu

Čl. 40

(1) V průběhu celého přípravného řízení je státní zástupce povinen zkoumat, zda důvody vazby trvají (§ 72 odst. 1 věta první tr. ř.). Zjistí-li, že pominuly, rozhodne usnesením, že se obviněný propouští z vazby na svobodu (§ 72 odst. 2 písm. a)

tr. ř.). Příkaz k propuštění obviněného z vazby na svobodu je nutno bezodkladně doručit věznicí, ve které je vazba vykonávána, a ověřit, zda byl věznicí skutečně doručen.

(2) Obviněný musí být neprodleně propuštěn z vazby na svobodu také tehdy, jestliže na základě skutečností zjištěných v přípravném řízení je zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a k okolnostem případu trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, a do této doby nebylo konstatováno soudcem nebo soudem, že obviněný se dopustil jednání uvedeného v § 68 odst. 3 tr. ř. (§ 72 odst. 2 písm. b) tr. ř.).

(3) Obviněného je třeba propustit z vazby na svobodu, dojde-li v průběhu přípravného řízení ke změně právního posouzení na trestný čin uvedený v § 68 odst. 2 tr. ř. a do této doby nebylo konstatováno soudcem nebo soudem, že obviněný se dopustil jednání uvedeného v § 68 odst. 3 tr. ř.

(4) Zjistí-li státní zástupce, že některý důvod vazby ve smyslu § 67 písm. a), b), c) tr. ř. pominul, ale některý z důvodů vazby nadále trvá (zúžení důvodů vazby), rozhodne neprodleně o změně důvodů vazby, a to usnesením (§ 119 odst. 2 tr. ř.); o stížnosti proti tomuto usnesení rozhoduje soud (§ 146a odst. 1 písm. a) tr. ř. per analogiam). O změně důvodů vazby bez průtahů státní zástupce vyrozumí věznicí, v níž obviněný vykonává vazbu (§ 70a odst. 1 písm. b) tr. ř.).

(5) Zjistí-li státní zástupce, že některý důvod vazby ve smyslu § 67 písm. a), b), c) tr. ř. vedle důvodů, pro které je obviněný již ve vazbě, nově vznikl (rozšíření důvodů vazby), navrhne soudu, aby o změně důvodů vazby rozhodl. Učiní tak zejména při předložení žádosti obviněného o propuštění z vazby anebo před svým postupem podle § 71 odst. 3, 4 tr. ř., ale i v jiných případech neprodleně po zjištění podle věty první. Svůj návrh vždy náležitě odůvodní.

(6) Je-li obviněný ve vazbě z důvodu uvedeného v § 67 písm. b) tr. ř. a má-li státní zástupce za to, že bylo zjištěno, že obviněný již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání (§ 71 odst. 2 část věty druhé za středníkem tr. ř.), neprodleně podá návrh soudu, aby bylo rozhodnuto o tom, že jsou dány tyto důvody. Při podání takového návrhu postupuje přiměřeně podle odstavce 4 a dále podle čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 1. Proti usnesení soudu je přípustná stížnost ve stejném rozsahu jako proti rozhodnutí o vzetí obviněného do vazby.

(7) Státní zástupce postupuje podle odstavce 6 obdobně, vyjde-li v průběhu přípravného řízení najevo, že obviněného je třeba upozornit na změnu právní kvalifikace na některý z trestných činů uvedených v § 68 odst. 2 tr. ř. nebo je zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a k okolnostem případu trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody (§ 72 odst. 2 písm. b) tr. ř.), a současně byla zjištěna některá z okolností uvedených v § 68 odst. 3 tr. ř. a taková okolnost byla v přípravném řízení konstatována soudcem nebo soudem.

Čl. 41

(1) Podal-li obviněný žádost o propuštění z vazby, státní zá-

stupce bezodkladně přezkoumá, zda důvody vazby nadále trvají, a pokud žádosti obviněného nevyhoví, předloží ji nejpozději do pěti pracovních dnů od doručení (§ 73b odst. 3 třetí věta tr. ř.) soudu k rozhodnutí se svým odůvodněným stanoviskem spolu s vyšetřovacím spisem nebo jeho konceptem, nelze-li vyšetřovací spis ze závažných důvodů předložit. O předložení žádosti soudu současně obviněného vyrozumí.

(2) Byla-li žádost o propuštění z vazby na svobodu obviněným podána ještě předtím, než státní zástupce podal na toto obviněného obžalobu, ale o žádosti nebylo ke dni doručení obžaloby soudu příslušným soudem (§ 26 tr. ř.) rozhodnuto nebo bylo sice o ní tímto soudem rozhodnuto, ale nebylo dosud rozhodnuto o stížnosti podané obviněným, státním zástupcem nebo jinou oprávněnou osobou, státní zástupce postupuje podle čl. 61 odst. 10.

Čl. 42

Nahrazení vazby zárukou, slibem a dohledem probačního úředníka

(1) Je-li dán u obviněného, který je ve vazbě, důvod vazby podle § 67 písm. a) nebo c) tr. ř., může státní zástupce rozhodnout o propuštění obviněného z vazby na svobodu, jestliže zájmové sdružení občanů nebo důvěryhodná osoba nabídne záruku podle § 73 odst. 1 písm. a) tr. ř., obviněný dá písemný slib podle § 73 odst. 1 písm. b) tr. ř., jestliže státní zástupce považuje tuto záruku nebo slib vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu za dostatečné a přijme je, anebo s ohledem na osobu obviněného a povahu projednávaného případu lze účelu vazby dosáhnout dohledem probačního úředníka nad obviněným (§ 73 odst. 1 písm. c) tr. ř.).

(2) Jestliže obviněný, který byl propuštěn na svobodu po přijetí záruky, slibu nebo uplatnění dohledu probačního úředníka, neplní povinnosti uložené v souvislosti s nahrazením vazby některým z těchto opatření, může státní zástupce po přezkoumání věci podat soudu návrh na opětovné vzetí obviněného do vazby, popřípadě návrh na vydání příkazu k zatčení (§ 73 odst. 4 tr. ř.). Při podání těchto návrhů postupuje státní zástupce podle čl. 37 odst. 2 a 3, čl. 38 odst. 1 a čl. 45 odst. 1 až 3 přiměřeně.

Čl. 43

Peněžitá záruka

(1) Je-li u obviněného, který je ve vazbě, dán důvod vazby podle § 67 písm. a) nebo c) tr. ř. a není-li v případě důvodu vazby podle § 67 písm. c) tr. ř. obviněný stíhán pro některý z trestných činů uvedených v § 73a odst. 1 větě druhé tr. ř., může státní zástupce k návrhu obviněného nebo jiné osoby vyslovit, že přijetí peněžitě záruky nabízené obviněným nebo s jeho souhlasem jinou osobou je přípustné, určit její výši v odpovídající hodnotě od 10 000 Kč výše s přihlédnutím k osobě a majetkovým poměrům obviněného nebo toho, kdo za něho složení peněžitě záruky nabídl, k povaze a závažnosti trestného činu, pro který je obviněný stíhán, a závažnosti důvodů vazby, jakož i způsob jejího složení (na účet státního zastupitelství

nebo v hotovosti), a propustit obviněného z vazby na svobodu. Usnesení o propuštění z vazby na svobodu lze vydat zásadně až poté, co obviněný nebo jiná osoba určeným způsobem složí stanovenou peněžitou částku.

(2) Součástí usnesení o přípustnosti přijetí peněžitě záruky musí být i poučení obviněného a osoby, která peněžitou záruku složila, na dobu trvání peněžitě záruky, nerozhodne-li soud jinak (§ 73a odst. 5 věta první tr. ř.), a na důvody, pro které peněžitá záruka může připadnout státu (§ 73a odst. 3 tr. ř.) nebo být použita na zaplacení peněžitě trestu nebo nákladů trestního řízení (§ 73a odst. 6 tr. ř.).

(3) Státní zástupce může změnit své rozhodnutí o přípustnosti přijetí peněžitě záruky a o její výši a způsobu složení do doby, než na základě tohoto rozhodnutí bude obviněný propuštěn z vazby na svobodu, jen v případě, kdy došlo k podstatné změně okolností případu rozhodných pro takové rozhodnutí (§ 73a odst. 4 tr. ř. per analogiam), zejména

- a) vyšla-li najevo další trestná činnost obviněného, bylo-li již proti němu pro ni zahájeno trestní stíhání a ve věci je konáno společně řízení (§ 20 odst. 1 tr. ř.), nebo
- b) je-li obviněný nově stíhán pro některý z trestných činů uvedených v § 73a odst. 1 větě druhé tr. ř. a je současně dán důvod vazby podle § 67 písm. c) tr. ř., nebo
- c) u obviněného byl soudem konstatován důvod vazby podle § 67 písm. b) tr. ř. nebo okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 písm. d) nebo § 71 odst. 2 části věty druhé za středníkem tr. ř.

(4) Podají-li obviněný nebo jiná osoba proti usnesení vydanému podle odstavce 1 nebo 3 stížnost, rozhoduje o ní vždy soud (§ 146a odst. 1 písm. a) tr. ř. per analogiam).

(5) Nevyhoví-li státní zástupce návrhu obviněného na to, aby bylo vysloveno, že přijetí peněžitě záruky je přípustné (§ 73a odst. 2 písm. b) tr. ř.), ve lhůtě pěti pracovních dnů jej předloží k rozhodnutí soudu (§ 73b odst. 3 předposlední věta tr. ř.); čl. 41 odst. 1 se tu užije obdobně. Stejně státní zástupce postupuje v případě, učiní-li takový návrh se souhlasem obviněného jiná osoba.

(6) Státní zástupce zruší nebo změní výši peněžitě záruky na návrh obviněného nebo osoby, která ji složila, anebo i bez takového návrhu, jestliže pominuly důvody, které k jejímu přijetí vedly, nebo se změnilы okolnosti rozhodné pro určení její výše. Podkladem pro postup podle předchozí věty může být i některý důvod uvedený v odstavci 3 pod písm. a) až c), nastal-li v době následující po propuštění obviněného z vazby na svobodu na podkladě rozhodnutí o přípustnosti přijetí peněžitě záruky a o její výši a způsobu složení.

(7) Rozhodne-li státní zástupce o zrušení peněžitě záruky (§ 73a odst. 4 tr. ř.) nebo podá-li návrh na její připadnutí státu (§ 73a odst. 3 tr. ř.), přezkoumá zároveň, zda nejsou dány důvody pro vzetí obviněného do vazby, a případně podá soudu návrh na opětovné vzetí obviněného do vazby, popřípadě návrh na vydání příkazu k zatčení (§ 73a odst. 4 věta druhá tr. ř.). Při podání těchto návrhů postupuje státní zástupce podle čl. 37 odst. 2 a 3, čl. 38 odst. 1 a čl. 45 odst. 1 až 3 přiměřeně.

Čl. 44

Návrh na omezení obviněného ve výkonu trestu odnětí svobody

Je-li třeba omezit obviněného ve výkonu trestu odnětí svobody (§ 74a tr. ř.), podá státní zástupce soudu příslušný návrh. Ohledně náležitostí návrhu platí § 20a věta druhá jednacího řádu. Při podání návrhu státní zástupce přihlídně k omezením, jimž by byl obviněný podroben ve vazbě podle zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů. Ohledně žádostí obviněných o zrušení nebo zmírnění omezení platí přiměřeně ustanovení § 72 tr. ř. a čl. 41. Při změně důvodů omezení se postupuje obdobně podle čl. 40 odst. 3 až 5. Na omezení se vztahují přiměřeně lhůty uvedené v § 71 tr. ř. a ohledně rozhodování o jejich dalším trvání se čl. 46 použije přiměřeně.

Čl. 45

Návrh na vydání příkazu k zatčení

(1) Návrh na vydání příkazu k zatčení lze vydat pouze tehdy, jsou-li u obviněného dány důvody vazby podle § 67 písm. a), b), c) tr. ř. a nelze zajistit jeho přítomnost při výslechu předvoláním, předvedením nebo zadržením.

(2) K návrhu na vydání příkazu k zatčení předkládanému soudu přiloží státní zástupce vyšetřovací spis obsahující usnesení o zahájení trestního stíhání (§ 160 odst. 1 tr. ř.) s dokladem o jeho oznámení obviněnému. V návrhu uvede popis skutku tak, aby nemohl být zaměněn s jiným, zákonné označení trestného činu, který je v tomto skutku spatřován a konkrétní skutečnosti, které odůvodňují vzetí obviněného do vazby z důvodů podle § 67 písm. a), b), c) tr. ř. Rovněž uvede okolnosti, z nichž se dovozuje nemožnost zajistit přítomnost obviněného při výslechu.

(3) Provádí-li se po vydání příkazu k zatčení další dokazování, které je významné z hlediska rozhodnutí soudu o vzetí do vazby osoby, na niž byl vydán příkaz k zatčení, státní zástupce průběžně předkládá soudu stejnopisy protokolů o takových důkazech tak, aby soud měl pro své rozhodnutí podle § 69 odst. 1 tr. ř. náležité podklady.

(4) Pominou-li důvody pro vydání příkazu k zatčení, státní zástupce neprodleně podá soudu návrh na jeho odvolání.

Čl. 46

Postup státního zástupce při rozhodování o dalším trvání vazby v přípravném řízení

(1) Jde-li o důvod vazby podle § 67 písm. b) tr. ř., státní zástupce dbá o to, aby v případě, že nebude zjištěno, že obviněný již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání (§ 71 odst. 2 část druhé věty za středníkem tr. ř.) a tato skutečnost nebude konstatována soudem, byl obviněný z vazby propuštěn na svobodu nejpozději den následující po uplynutí lhůty

uvedené v § 71 odst. 2 tr. ř., nebyl-li propuštěn na svobodu před uplynutím této lhůty.

(2) Nelze-li skončit věc v přípravném řízení ve lhůtě tří měsíců trvání vazby, státní zástupce musí nejpozději do pěti pracovních dnů po uplynutí této doby rozhodnout o dalším trvání vazby; toto rozhodnutí lze učinit i před uplynutím doby tří měsíců. Státní zástupce buď vydá usnesení o propuštění obviněného z vazby na svobodu (§ 71 odst. 3, § 72 odst. 2 tr. ř.), které bez průtahů doručí věznicí, v níž obviněný vykonává vazbu (§ 70a odst. 1 písm. d) tr. ř.), nebo usnesení, jímž se obviněný ponechává ve vazbě.

(3) Rozhodne-li státní zástupce podle § 71 odst. 3 tr. ř., že obviněný se ponechává ve vazbě, je povinen nejpozději do 3 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí znovu rozhodnout o tom, zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, nebo zda se propuští z vazby na svobodu (§ 71 odst. 4 tr. ř.). Ponechat obviněného ve vazbě lze, jen pokud nebylo možné pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů trestní stíhání v této lhůtě skončit a propuštěním obviněného na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání. Za splnění těchto podmínek lze rozhodnout o ponechání obviněného ve vazbě i opětovně, ale jen v rozsahu celkové doby trvání vazby v přípravném řízení (§ 71 odst. 8, 9 tr. ř.).

(4) Usnesení, jímž se obviněný ponechává ve vazbě podle odstavců 2 a 3, musí obsahovat

- a) osobní údaje obviněného,
- b) stručný popis skutkových zjištění včetně uvedení skutečností, z nichž plynou důvody vazby,
- c) trestný čin, pro který je obviněný stíhán, a to jeho zákonným pojmenováním i číselným označením,
- d) zdůvodnění, které konkrétní skutečnosti ve smyslu § 68 odst. 3 tr. ř. nadále odůvodňují, aby obviněný byl nadále ponechán ve vazbě i při trestním stíhání pro trestné činy uvedené v § 68 odst. 2 tr. ř., a případně i poukaz na skutečnosti, které vedou k závěru, že nepřicházelo v úvahu použití ustanovení § 72 odst. 2 písm. b) tr. ř.,
- e) důvody vazby uvedené jejich zákonným pojmenováním včetně číselného označení příslušného ustanovení trestního řádu,
- f) stručné zhodnocení provedených důkazů, z něhož vyplývá, že dosud zjištěné skutečnosti potvrzují, že trestní stíhání je proti obviněnému vedeno důvodně,
- g) uvedení úkonů, které dosud nebylo možno ve věci provést, včetně zdůvodnění,
- h) jde-li o postup podle odstavce 3, poukaz na obtížnost věci nebo jiné závažné důvody, pro které nebylo možno věc skončit, a zdůvodnění, proč propuštěním obviněného na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání.

(5) Pokud nebude rozhodnuto o dalším trvání vazby ve lhůtách uvedených v odstavcích 2 a 3, musí státní zástupce propustit obviněného na svobodu nejpozději následující den po uplynutí lhůty, na niž bylo trvání vazby omezeno (§ 71 odst. 2 poslední věta tr. ř. per analogiam). Příkaz k propuštění z vazby na svobodu doručí věznicí, v níž se obviněný nachází; čl. 40 odst. 1 věty druhé tu platí obdobně.

(6) Státní zástupce v průběhu přípravného řízení až do po-

dání obžaloby v souvislosti s prověrkami a dotazy na stav vyšetřování (čl. 13) přezkoumává, zda jsou nadále podmínky pro to, aby skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl nadále posuzován jako trestný čin, jemuž odpovídá určitá celková doba vazby (§ 71 odst. 8 tr. ř.) v části připadající na přípravné řízení (§ 71 odst. 9 tr. ř.). Zjistí-li, že tento skutek je jiným trestným činem, a délka vykonané vazby již přesáhla dobu určenou podle předchozí věty, obviněný musí být z vazby propuštěn na svobodu nejpozději do patnácti dnů ode dne, kdy došlo k upozornění na změnu právní kvalifikace skutku, i když některé vazební důvody nadále trvají. V případě, že změna právního posouzení vyplývá přímo z ustanovení trestního zákona (např. z § 89 odst. 11 tr. zák., ve znění zákona č. 265/2001 Sb.), musí být obviněný propuštěn z vazby na svobodu ihned.

(7) Za podmínek uvedených v § 28 odst. 2 tr. ř. státní zástupce zabezpečí pořízení překladu usnesení o ponechání obviněného ve vazbě; překlad doručí obviněnému s největším urychlením ve lhůtách uvedených v § 71 odst. 3 a 4 tr. ř. Týká-li se usnesení více obviněných, přeloží se jen ta jeho část, která se týká obviněného, lze-li ji oddělit od zbývajících částí usnesení.

(8) O rozhodnutí o ponechání obviněného nadále ve vazbě podle odstavců 2 a 3 vyrozumí státní zástupce bez průtahů věznicí, v níž obviněný vykonává vazbu (§ 70a odst. 1 písm. c) tr. ř.); vyrozumí ji i o právní moci usnesení o ponechání obviněného ve vazbě podle odstavce 2 (§ 20 odst. 2 jednacím řádu).

Čl. 47

Zvláštní ustanovení o postupu ve vazebních věcech

Zjistí-li státní zástupce průtahy ve vyšetřování vazební věci, dá policejnímu orgánu neprodleně písemný pokyn a popřípadě na své zjištění upozorní vedoucího příslušného policejního orgánu nebo učiní jiná opatření k odstranění průtahů. Zůstanou-li jeho opatření bezvýsledná, informuje o nedostatcích vedoucího útvaru policejního orgánu s vyšším stupněm působnosti. Přitom postupuje podle čl. 10.

Čl. 48

Vyrozumění věznic o postoupení věci k výkonu dozoru

Státní zástupce vykonávající dozor ve vazební trestní věci při postoupení věci k výkonu dozoru jinému věcně nebo místně příslušnému státnímu zástupci o tom vyrozumí věznicí, v níž obviněný vykonává vazbu (§ 70a odst. 1 písm. h) tr. ř.).

Oddíl desátý

Postup státního zástupce při podávání dalších návrhů a předkládání žádostí soudu v přípravném řízení

Čl. 49

Zajištění nebo blokáce finančních prostředků v přípravném řízení, jeho zrušení nebo omezení

(1) Státní zástupce může rozhodnout o zajištění peněžních prostředků na účtu u banky (§ 79a odst. 1 tr. ř.), o zajištění či blokáci v případech uvedených v § 79b větě první tr. ř. nebo

o zajištění zaknihovaných cenných papírů (§ 79c odst. 1, 4 tr. ř.) nebo vyslovit předchozí nebo i dodatečný souhlas k takovému postupu policejního orgánu i ve vztahu k peněžním prostředkům, právům nebo zaknihovaným cenným papírům (dále jen "finanční prostředky"), které nenáleží osobě, proti které se vede trestní řízení. Ve všech těchto případech však musí být splněny podmínky uvedené v § 79a odst. 1 větě první tr. ř. (§ 79b věta druhá, § 79c odst. 4 tr. ř.).

(2) Státní zástupce v usnesení vydaném podle odstavce 1 zakáže okamžikem doručení rozhodnutí jakékoli dispozice s finančními prostředky, a to do výše zajištění, která musí být v usnesení výslovně uvedena, s výjimkou výkonu rozhodnutí. Zajišťují-li se zaknihované cenné papíry, podle povahy a okolností trestného činu, pro který se vede trestní stíhání, lze v rozhodnutí stanovit, že v důsledku zajištění zaknihovaných cenných papírů nelze vykonávat i další práva (§ 79c odst. 3 věta druhá tr. ř.); tato práva vyplývající z ustanovení zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů, nebo ustanovení obchodního zákoníku, je třeba uvést ve výroku usnesení o zajištění. V usnesení se dále výslovně uvede, že na úhradu pohledávek, které jsou předmětem výkonu soudního nebo správního rozhodnutí, se přednostně použijí finanční prostředky nedotčené rozhodnutím o zajištění, jakož i to, že s finančními prostředky, na které se vztahuje rozhodnutí o zajištění, lze v rámci výkonu rozhodnutí nakládat jen po předchozím souhlasu státního zástupce; to neplatí, je-li výkon rozhodnutí prováděn k uspokojení pohledávky státu (§ 79a odst. 2 tr. ř.). Součástí usnesení je vždy poučení o právu majitele finančních prostředků žádat o zrušení nebo omezení zajištění (§ 79a odst. 4, § 79b věta druhá a § 79c odst. 4, vždy ve spojení s § 79a odst. 4 tr. ř.).

(3) Státní zástupce může v odůvodněných případech povolit nakládání se zajištěnými finančními prostředky v omezeném rozsahu, a to zejména pro provoz podniku nebo obchodní společnosti, k plnění závazků, placení mezd zaměstnancům, plnění daňové povinnosti, odvádění prostředků na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení; takové usnesení lze vydat i dodatečně (§ 79a odst. 2 věta třetí tr. ř., § 79b, § 79c odst. 4 tr. ř., vždy ve spojení s § 79a odst. 2 větou třetí tr. ř.).

(4) Oznamuje-li se usnesení o zajištění v případech uvedených v odstavci 1 jak majiteli účtu u banky nebo u subjektů uvedených v § 79b větě první tr. ř., osobě, která disponuje právy uvedenými v § 79b větě první tr. ř. nebo majiteli zaknihovaných cenných papírů, tak i obviněnému a jeho obhájci, je třeba dbát o to, aby usnesení bylo doručeno až poté, co banka, spořitelna a úvěrní družstvo nebo jiné subjekty, které vedou účet pro jiného, nebo Středisko cenných papírů, právnická osoba oprávněná k vedení části evidence a k výkonu ostatních činností Střediska cenných papírů podle zvláštního zákona nebo Česká národní banka zajištění provedly.

(5) Rozhodne-li o zajištění policejní orgán a státní zástupce usnesení policejního orgánu zruší, postupuje podle povahy příslušného zajišťovacího institutu podle § 79a odst. 1 poslední věty tr. ř., § 79b věty druhé tr. ř. ve spojení s § 79a odst. 1 poslední větou tr. ř. nebo § 79c odst. 2 věty druhé tr. ř.; v usnesení se neodkazuje též na § 174 odst. 2 písm. e) tr. ř. Zrušil-li

státní zástupce podle věty první usnesení policejního orgánu a proti usnesení byla podána stížnost, státní zástupce zašle usnesení, jímž postupoval podle předchozí věty, osobě, která stížnost podala; věc v takovém případě nepředkládá soudu, který by jinak byl příslušný o stížnosti rozhodovat (§ 146a odst. 2 tr. ř.).

(6) Podala-li osoba uvedená v odstavci 4 žádost o zrušení nebo omezení zajištění finančních prostředků (§ 79a odst. 4, § 79b věta druhá a § 79c odst. 4, vždy ve spojení s § 79a odst. 4 tr. ř.), rozhoduje o ní v přípravném řízení státní zástupce. Jestliže o žádosti rozhodne tak, že jí zamítne nebo zajištění omezí, o stížnosti proti takovému usnesení rozhoduje soud (§ 146a odst. 1 písm. b) tr. ř.).

(7) O zrušení nebo omezení zajištění může státní zástupce rozhodnout i z vlastního podnětu, pokud již zajištění není třeba vůbec anebo ve stanovené výši (§ 79a odst. 3, § 79b věta druhá a § 79c odst. 4 tr. ř.). I o stížnosti proti usnesení o omezení zajištění rozhoduje soud. Ke zrušení nebo omezení zajištění, které zamýšlí provést policejní orgán, musí dát státní zástupce předchozí souhlas.

Čl. 50

Postup státního zástupce při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

(1) Státní zástupce před podáním návrhu na odposlech a záznam telekomunikačního provozu soudci vždy náležitě ověří, zda je trestní řízení vedeno pro zvlášť závažný úmyslný trestný čin nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva. Při posouzení, zda se jedná o takový trestný čin, nelze vycházet jen z obsahu podnětu k podání návrhu na odposlech a záznam telekomunikačního provozu předloženého policejním orgánem, ale z konkrétních skutkových okolností věci v době, kdy má být takový návrh podán; je třeba důsledně prověřit i to, zda odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu mohou být zjištěny skutečnosti závažné pro trestní stíhání.

(2) Návrh na vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu obsahuje zejména

- údaj o telefonním čísle a místu odposlechu nebo jiná specifikace místa a druhu odposlechu či záznamu telekomunikačního provozu,
- jméno a příjmení, popřípadě další osobní údaje účastníka telekomunikační služby, popř. uživatele telefonní nebo jiné stanice, jsou-li tyto údaje v době podání návrhu známy,
- účel odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu (§ 88 odst. 1 tr. ř.); jde-li o případ, kdy se návrh podává v případech, kdy je trestní řízení vedeno pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, je státní zástupce v návrhu povinen tuto mezinárodní smlouvu výslovně uvést,
- stručný popis skutkových okolností nebo skutku, o který se jedná a v němž je spatřován trestný čin,
- jeho právní kvalifikaci,
- stručné zdůvodnění navrhovaného postupu podle § 88

odst. 1 tr. ř.,

- g) návrh na vydání příkazu soudce podle § 88 odst. 1 tr. ř., včetně uvedení doby, po kterou má odposlech a záznam telekomunikačního provozu trvat (§ 88 odst. 2 věta druhá tr. ř.).

(3) Ustanovení odstavce 2 se použije přiměřeně ohledně obsahu návrhu státního zástupce na prodloužení doby odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu; návrh musí vždy obsahovat údaj o době, o kterou má být provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu prodlouženo včetně stručného zdůvodnění tohoto návrhu.

(4) Po doručení opisu příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydaného soudcem podle § 88 odst. 2 tr. ř. státní zástupce předá neprodleně stejnopis policejnímu orgánu, který bude odposlech zajišťovat, pokud tak neučinil již soudce. S příkazem, protokolem o odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a dalšími opatřeními týkajícími se tohoto úkonu se nakládá tak, aby nebyl zmařen jeho účel a výsledky úkonu bylo možno použít v dalším řízení.

(5) Státní zástupce při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení postup policejního orgánu prověruje i z hlediska, zda odposlech a záznam telekomunikačního provozu je neprodleně ukončen

- a) bylo-li po zahájení trestního stíhání zjištěno, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, kterého si zvolil nebo který mu byl ustanoven (§ 88 odst. 1 věta druhá a třetí tr. ř.),
- b) odpadne-li dodatečně důvod pro provádění odposlechu, zejména změni-li se právní kvalifikace skutku, pro který je trestní řízení vedeno nebo trestní stíhání zahájeno,
- c) změni-li se totožnost účastníka telekomunikační služby nebo uživatele telefonní nebo jiné stanice, nejednalo-li se o případ, kdy v době podání návrhu a vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, nebyly tyto údaje známy; to neplatí, dojde-li pouze ke změně účastnického telefonního čísla.

(6) Vyjde-li v průběhu trestního řízení nebo trestního stíhání najevo, že odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu nemohou být zjištěny skutečnosti závažné pro trestní stíhání nebo že účastník telekomunikační služby nebo uživatel telefonní nebo jiné stanice zjistil, že je odposlech prováděn, státní zástupce zpravidla na základě podnětu policejního orgánu vydá pokyn, aby byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu ukončen.

(7) O všech případech ukončení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, k němuž bylo přistoupeno podle odstavců 6 a 7 před uplynutím doby, na kterou bylo jeho provádění příkazem soudce povoleno, státní zástupce neprodleně vyrozumí soudce, který vydal příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebo k jeho prodloužení.

Čl. 51

Některé zásady postupu státního zástupce při podávání návrhu ke zjišťování údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu a sledování osob a věcí v souvislosti se zjišťováním obsahu jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků

(1) Návrh na vydání příkazu ke zjištění údajů o telekomunikačním provozu (§ 88a odst. 1 tr. ř.) státní zástupce podá, neučinil-li tak již policejní orgán, který je k podání takového návrhu rovněž oprávněn - je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení třeba zjistit údaje o již uskutečněném telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat.³²⁾

(2) Má-li být v přípravném řízení teprve prováděno sledování osob nebo věcí a v této souvislosti zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, státní zástupce podá - neučinil-li tak již policejní orgán, který je k podání takového návrhu rovněž oprávněn - návrh na vydání povolení soudce ke sledování osob a věcí (§ 158d odst. 3 tr. ř.). Obdobně postupuje, jde-li o prodloužení doby takového sledování (§ 158d odst. 4 poslední věta tr. ř.). Státní zástupce uplatní postup podle citovaných ustanovení trestního řádu, zejména tehdy, mají-li být v přípravném řízení zjišťovány údaje, které umožní zjistit provoz a identifikaci přístroje, resp. jeho držitele v přítomnosti nebo v budoucnosti a slouží především ke zjištění místa výskytu a pohybu mobilního telefonu a tím i totožnosti držitele přístroje.

(3) Mají-li být údaje o telekomunikačním provozu zjišťovány nebo má-li být prováděno sledování osob nebo věcí a v této souvislosti zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, a mají-li být tyto údaje získávány ve vztahu k mobilnímu telefonu, který se dostal do moci třetí osoby jinak než s přívolením tohoto oprávněného uživatele mobilního telefonního přístroje, a dá-li ke zjištění údajů nebo sledování výslovný souhlas tento oprávněný uživatel, lze postupovat podle povahy věci dle § 88a odst. 2 nebo § 158d odst. 6 tr. ř.

Čl. 52

Vyšetření duševního stavu obviněného pozorováním ve zdravotnickém ústavu nebo ve zvláštním oddělení nápravného zařízení

(1) Státní zástupce přistoupí k podání návrhu na pozorování duševního stavu obviněného ve zdravotnickém ústavu, nebo je-li ve vazbě, ve zvláštním oddělení nápravného zařízení, zpravidla až poté, jakmile byly vyčerpány všechny možnosti k vyšetření duševního stavu obviněného jiným způsobem. Vychází

³²⁾ § 84 odst. 3 písm. c), odst. 5, § 86 odst. 1 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů (telekomunikační zákon), ve znění pozdějších předpisů.

přítom z toho, že duševní stav obviněného by měl být vyšetřen především podle § 116 odst. 1 tr. ř. Nelze výjimečně vyloučit, že potřeba nařídít pozorování duševního stavu obviněného ve zdravotnickém ústavu nebo ve zvláštním oddělení nápravného zařízení vyvstane i tehdy, jestliže vyšetření duševního stavu podle § 116 odst. 1 tr. ř. nepředcházelo, a to s přihlédnutím k povaze konkrétního případu, zejména s ohledem na stanovisko znalců z odvětví psychiatrie a psychologie.

(2) Pro náležitosti návrhu státního zástupce na vyšetření duševního stavu obviněného pozorováním ve zdravotnickém ústavu nebo ve zvláštním oddělení nápravného zařízení (§ 116 odst. 2 tr. ř.) a návrhu státního zástupce na prodloužení doby pozorování duševního stavu (§ 117 tr. ř.) jinak platí ustanovení o návrhu na vzetí do vazby obdobně (čl. 38).

Oddíl jedenáctý

Postup státního zástupce při zajišťování nutné obhajoby obviněnému a v souvislosti s účastí obhájce při vyšetřovacích úkonech, opakování výsledků svědků po zahájení trestního stíhání, při vyžadování odborných vyjádření a při rozhodování o výši odměny a náhradě hotových výdajů obhájce nebo zmocněnce ustanoveného poškozenému

Čl. 53

Zajišťování nutné obhajoby v přípravném řízení a účast ustanoveného i zvoleného obhájce při vyšetřovacích úkonech

(1) Jsou-li dány důvody nutné obhajoby v přípravném řízení (§ 36 tr. ř.), státní zástupce při výkonu dozoru přezkoumává postup policejního orgánu i z hlediska, zda

- a) včas obviněného poučil o nutné obhajobě, o právu zvolit si obhájce, jakož i o tom, že v případě nevyužití tohoto práva mu bude obhájce ustanoven (§ 38 odst. 1 tr. ř.) a že oprávnění ustanoveného obhájce zaniká, pokud bude obhájce zvolen (§ 37 tr. ř.), jakož i o podmínkách postupu podle § 37a a § 40a tr. ř.,
- b) v době od vzniku důvodů nutné obhajoby do zvolení nebo ustanovení obhájce prováděl pouze úkony, jejichž provedení nelze odložit a vyrozumění obhájce nelze zajistit s ohledem na to, že dosud nebyl zvolen nebo ustanoven (§ 165 odst. 2 věta první tr. ř. per analogiam),
- c) poučil obviněného i o tom, že osvědčí-li, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady obhajoby, rozhodne v přípravném řízení soudce, že má nárok na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu (§ 33 odst. 2, 3 tr. ř.).

(2) Je-li vedeno trestní stíhání obviněného pro další dílčí útoky jednoho a téhož pokračujícího trestného činu (§ 89 odst. 3 tr. zák.) a přichází-li v úvahu případný postup soudu podle § 37a tr. zák. v budoucnu, přičemž v souhrnu škody způsobené těmito jednotlivými dílčími útoky přesáhnou hranici značné škody (§ 89 odst. 11 tr. zák.), i v řízení o dílčích útocích, u nichž sama o sobě výše škody hranice značné škody nedosahuje, státní zástupce při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení přezkoumává postup policejního orgánu i z hle-

diska, zda policejní orgán postupoval podle odstavce 1 již od zahájení trestního stíhání nebo od okamžiku, kdy tato skutečnost vyjde najevo.

(3) Za úkony uvedené v odstavci 1 písm. b) lze považovat zejména tyto úkony

- a) vydání a odnětí věci (§ 78 a § 79 tr. ř.),
- b) domovní prohlídku a prohlídku jiných prostor a pozemků (§ 82 odst. 1 a 2 tr. ř.),
- c) osobní prohlídku (§ 82 odst. 3 tr. ř.),
- d) vstup do obydlí, do jiných prostor a na pozemek (§ 83c tr. ř.),
- e) provádění důkazu v bytě, obydlí, jiných prostorách a na pozemku (§ 85b tr. ř.),
- f) ohledání místa činu (§ 113 tr. ř.),
- g) prohlídka těla a odběr krve nebo jiný obdobný úkon (§ 114 odst. 1 a 2 tr. ř.),
- h) odběr pachové stopy a další úkony směřující ke zjištění totožnosti osoby, která se zdržovala na místě činu (§ 114 odst. 3 tr. ř.),
- i) prohlídku a pitvu mrtvoly (§ 115 odst. 1 tr. ř.).

(4) Vždy je však potřebné při posuzování povahy úkonů uvedených v odstavci 1 písm. b) a v odstavci 3 vzít v úvahu, že účast obhájce na vyšetřovacích úkonech, jejichž výsledek může být použit jako důkaz v řízení před soudem, může být vyloučena ve skutečně odůvodněných případech (§ 165 odst. 2 věta první tr. ř.).

(5) Účast obhájce při provádění úkonů spojených s využíváním operativně pátracích prostředků (§ 158b až § 158e tr. ř.), v případě, že by tyto úkony byly prováděny až po zahájení trestního stíhání (§ 158f tr. ř.), při záměně zásilky (§ 87a odst. 1 tr. ř.), sledování zásilky (§ 87b tr. ř.), odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu (§ 88 tr. ř.), zjišťování údajů o usku- tečněném telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochra- na osobních a zprostředkovacích dat (§ 88a tr. ř.), jakož i na úkonech znalce spojených s přípravou a vypracováním znaleckého posudku (§ 107 tr. ř.), je vyloučena, neboť v těchto případech nejde o vyšetřovací úkony. Stejně tak je vyloučena účast obhájce při podávání vysvětlení osobami (§ 158 odst. 3 písm. a), odst. 5 až 7 tr. ř.).

Čl. 54

Opakování výsledků svědků na návrh obviněného nebo obhájce po zahájení trestního stíhání

Navrhne-li obviněný nebo jeho obhájce opakování úkonů provedených před zahájením trestního stíhání (§ 158 odst. 8 tr. ř.), ale popřípadě i bez takového návrhu státní zástupce dbá o to, aby policejní orgán opakovat takové úkony za účasti obviněného nebo jeho obhájce, jde-li o úkony, které jsou zásadní pro posouzení věci a výsledek řízení před soudem, lze-li je podle povahy úkonů opakovat; přitom zvažuje okolnosti uvedené v čl. 21 odst. 1 věta za středníkem. Na úkony provedené za účasti soudce (§ 158a tr. ř.) se první věta nevztahuje; to neplatí, vyjde-li již v průběhu přípravného řízení najevo, že podmínky pro posouzení těchto úkonů jako neodkladných či neopakovatelných splněny nebyly. V ostatních případech, než

jsou uvedeny v první větě, se obviněný a obhájce poučí o právu domáhat se osobního výslechu takového svědka v řízení před soudem.

Čl. 55

Rozhodování o tom, že stát ponese náklady na znalecký posudek, který obviněný nebo poškozený vyžádá

Při rozhodování o žádostech obviněného, který má nárok na bezplatnou obhajobu nebo na obhajobu za sníženou odměnu (§ 33 odst. 2, 3 tr. ř.), nebo poškozeného, který má nárok na ustanovení zmocněnce (§ 51a odst. 1, 2 tr. ř.), o tom, že stát ponese náklady na znalecký posudek, který obviněný nebo poškozený vyžádá, státní zástupce po přezkoumání spisu posoudí, zda nejsou dány okolnosti, které vylučují možnost takové žádosti vyhovět (§ 151a odst. 1 věta druhá tr. ř.).

Čl. 56

Vyžadování odborných vyjádření v přípravném řízení

(1) Odborné vyjádření nemá přednost před znaleckým posudkem, jestliže trestní řád vyžaduje přibrání znalce³³⁾, a v případech, v nichž potřeba přibrání znalce vyplývá z ustanovení jiného zákona.³⁴⁾

(2) Jsou-li pochybnosti o správnosti odborného vyjádření nebo je-li odborné vyjádření nejasné nebo neúplné, zpracovatele odborného vyjádření je třeba požádat o písemné nebo (po přiměřeném poučení podle § 105 tr. ř.) ústní vysvětlení; takové vysvětlení nemá povahu svědecké výpovědi nebo vysvětlení podle § 158 odst. 3 písm. a) odst. 5 až 7 tr. ř.

(3) Jestliže postup podle odstavce 3 nevedl k výsledku, vyžádá se odborné vyjádření od jiné osoby. Nevede-li ani takový postup k výsledku, zpravidla vzniknou důvody pro přibrání znalce podle § 105 odst. 1 věty druhé tr. ř.

Čl. 57

Posuzování námitek proti osobě znalce, odbornému zaměření znalce a otázek položených znalci

(1) Státní zástupce při posuzování námitek proti osobě znalce z důvodů, které stanoví § 11 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, proti odbornému zaměření znalce nebo proti formulaci otázek položených znalci, vychází z toho, že tyto námítky může vznést pouze obviněný nebo osoba, pokud je k podání znaleckého posudku třeba, aby něco konala nebo strpěla (§ 105 odst. 1 věta druhá a čtvrtá tr. ř.) a že podání námitek není omezeno žádnou lhůtou. Dále dbá o to, aby otázky položené znalci byly uvedeny již v opatření, kterým se přibírá znalec.

(2) Vyhoví-li státní zástupce námítkám a důvody pro vyžádání znaleckého posudku trvají, učiní opatření k vyžádání

znaleckého posudku buď jiným znalcem nebo podle jinak formulovaných otázek; v opačném případě oznámí osobě, která námítky vznesla, že neshledal k takovému postupu důvody. Vždy tak činí opatřením, které doručí obviněnému nebo jiné osobě, která námítky vznesla.

(3) Jsou-li námítky uplatněny v rámci opravného prostředku, posoudí je státní zástupce v rámci rozhodnutí o tomto opravném prostředku; pro obsah tohoto posouzení platí přiměřeně odstavec 2 věta první, výsledek posouzení se uvede v odůvodnění příslušného usnesení.

Čl. 58

Rozhodnutí o výši odměny a náhradě hotových výdajů obhájce

(1) Ve věcech, ve kterých byl ustanoven obhájce a v nichž bylo trestní stíhání obviněného pravomocně skončeno, neskončil-li právní vztah obhajoby již dříve v době, kdy ve věci konal vyšetřování policejní orgán, státní zástupce na návrh obhájce bez zbytečného odkladu, nejpozději však do dvou měsíců od podání návrhu, rozhodne usnesením o výši odměny a náhradě hotových výdajů (§ 151 odst. 3 tr. ř.), za podmínky, že nárok nezanikl (§ 151 odst. 2 poslední věta tr. ř.). Státní zástupce takto postupuje i tehdy, pokud obhajoba obhájce v přípravném řízení skončila jiným způsobem. V ostatních případech vrátí návrh spolu s vyúčtováním odměny a hotových výdajů obhájci, aniž by rozhodoval usnesením; ve sdělení obhájci však vždy uvede důvody, pro které nebylo možno vydat usnesení podle § 151 odst. 3 tr. ř.

(2) Usnesením vydaným podle odstavce 1 věty první nebo druhé lze zčásti nárok přiznat a zčásti návrh zamítnout. Při rozhodování o nároku obhájce na odměnu a náhradu hotových výdajů státní zástupce přezkoumává pouze správnost účtování úkonů právní pomoci poskytnutých ustanoveným obhájcem, nikoli však kvalitu úkonů poskytnuté právní pomoci.

(3) Vykonatelné usnesení podle odstavce 1 opatřením doložkou právní moci státní zástupce předá příslušnému oddělení státního zastupitelství s pokynem k úhradě tak, aby úhrada mohla být provedena nejpozději do 30 dnů od právní moci usnesení uvedeného v odstavci 1. Opis dokladu o provedení úhrady založí do dozorového a vyšetřovacího spisu.

(4) Na návrh obhájce však může státní zástupce i před pravomocným skončením trestního stíhání postupovat podle § 151 odst. 3 poslední věty tr. ř., zejména trvá-li trestní stíhání již výrazně delší dobu anebo bylo-li trestní stíhání podmíněně zastaveno nebo přerušeno. V opatření státního zástupce se uvedou především údaje o výši přiměřené zálohy na odměnu a náhradu hotových výdajů a odůvodnění tohoto postupu; stejnopis opatření a dokladu o úhradě se založí do dozorového a vyšetřovacího spisu. Neshledá-li státní zástupce návrh obhájce důvodným, opatřením, v němž uvede důvody svého postupu, jej zamítne.

³³⁾ Např. § 105 odst. 4, § 110, § 115, § 116 odst. 1 a 2 a § 118 tr. ř.

³⁴⁾ Např. § 67b odst. 10 písm. d) a g) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 107 odst. 2 větou za středníkem tr. ř.

Čl. 59

Rozhodování o výši odměny a náhradě hotových výdajů obhájce zvoleného obviněným, který má nárok na bezplatnou obhajobu nebo obhajobu za sníženou odměnu

Podle čl. 58 státní zástupce postupuje obdobně při rozhodování o výši odměny a náhradě hotových výdajů zvoleného obhájce obviněným, který má nárok na bezplatnou obhajobu nebo obhajobu za sníženou odměnu (§ 33 odst. 2, 3 tr. ř.).

Čl. 60

Rozhodnutí o výši odměny a náhradě hotových výdajů ustanoveného zmocněnce poškozeného

Podle čl. 58 se dále postupuje obdobně i při rozhodování státního zástupce o výši odměny a náhradě hotových výdajů ustanoveného zmocněnce poškozeného (§ 151a odst. 6 tr. ř.).

Oddíl dvanáctý**Obžaloba a jiná rozhodnutí státního zástupce ve věci**

Čl. 61

Obžaloba

(1) Státní zástupce před podáním obžaloby pečlivě přezkoumá výsledky přípravného řízení prověřením celého vyšetřovacího spisu a posoudí, zda dostatečně odůvodňují postavení obviněného před soud. Zejména přezkoumá, zda bylo vůči obviněnému řádně zahájeno trestní stíhání (§ 160 odst. 1 tr. ř.) a zda je zachována totožnost skutku, pro který bylo proti obviněnému zahájeno trestní stíhání (§ 176 odst. 2 věta první tr. ř.).

(2) Žalobní návrh musí být stručný, ucelený, jasně formulovaný, logicky uspořádaný a musí obsahovat náležitosti podle zákona (§ 177 písm. c) tr. ř.). Do žalobního návrhu patří též návrh ochranného opatření, pokud pro jeho uložení jsou zákonné podmínky (§ 178 odst. 1 tr. ř.).

(3) Státní zástupce v obžalobě vždy výslovně uvede, které důkazy provede před soudem, zejména které svědky svědčící ve prospěch obžaloby zamýšlí sám před soudem vyslechnout (§ 215 odst. 2 tr. ř.), popř. lze uvedené návrhy učinit součástí samostatného sdělení soudu, které je však třeba pokud možno doručit současně s obžalobou. Tyto návrhy je nutno v obžalobě odlišit od návrhu na výslech svědků soudem. Státní zástupce je jinak povinen navrhnout ke slyšení před soudem zpravidla jen ty svědky, na jejichž osobním výslechu hodlá v hlavním líčení trvat.

(4) Státní zástupce v obžalobě nebo v předkládacím sdělení zpravidla požádá předsedu senátu nebo samosoudce, aby se mohl osobně zúčastnit projednávání věci před soudem jako státní zástupce, který ve věci vykonával dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení.³⁵⁾

(5) Z odůvodnění obžaloby (§ 177 písm. d) tr. ř.) musí být zřejmé, o jaké důkazy se tvrzení obžaloby opírá, jakož i právní úvahy, kterými se státní zástupce řídil při posuzování skutečností podle příslušných ustanovení zákona.

(6) Podává-li státní zástupce obžalobu na obviněného pro dílčí útok u pokračujícího trestného činu (§ 89 odst. 3 tr. zák.), posouzeného jako další skutek (§ 12 odst. 12 tr. ř.), pro jehož ostatní útoky již dříve podal nebo hodlá podat obžalobu pro jiné dílčí útoky tohoto trestného činu, takže v řízení před soudem přichází v úvahu použití ustanovení § 37a věty první tr. zák., v obžalobě odkáže na dílčí útoky, ohledně nichž již byla obžaloba dříve podána, a způsobem uvedeným v odstavcích 2 a 5 popíše tento dílčí útok nebo další dílčí útoky, pro které zamýšlí podat novou obžalobu; jako předběžnou otázku (§ 9 odst. 1 tr. ř.) posoudí, zda všechny tyto dílčí útoky tvoří skutečně součást jednoho a téhož pokračujícího trestného činu z hledisek uvedených v § 89 odst. 3 tr. zák.

(7) O podání obžaloby státní zástupce neprodleně vyrozumí obviněného, obhájce a dále i poškozeného, pokud jsou jeho pobyt nebo sídlo známy (§ 176 odst. 1 tr. ř.). Je-li obviněný ve vazbě, vyrozumí o podání obžaloby státní zástupce také vězňici, v níž se vazba vykonává (§ 70a odst. 1 písm. i) tr. ř.).

(8) Za podmínek uvedených v § 28 odst. 2 tr. ř. státní zástupce zabezpečí pořízení překladu obžaloby a překlad doručí soudu nejpozději spolu s podanou obžalobou; překlad obviněnému nedoručuje. Týká-li se obžaloba více obviněných, přeloží se jen ta její část, která se týká obviněného, lze-li ji oddělit od zbývajících částí obžaloby.

(9) Jestliže státní zástupce zamýšlí posuzovat skutek, pro který má být podána obžaloba, jako jiný trestný čin, než jak ho posuzoval policejní orgán, postupuje podle § 176 odst. 2 tr. ř. Ve sdělení obviněnému a jeho obhájci stanoví přiměřenou lhůtu, v níž mají učinit své případné návrhy na doplnění vyšetřování s ohledem na zamýšlenou změnu. O svém stanovisku k navrhovanému doplnění vyrozumí obviněného a jeho obhájce zpravidla písemně.

(10) Podá-li státní zástupce obžalobu na obviněného dříve, než bylo rozhodnuto o žádosti obviněného o propuštění z vazby na svobodu příslušným soudem (§ 26 tr. ř.) anebo dříve, než o stížnosti proti rozhodnutí o takové žádosti podané obviněným, státním zástupcem nebo jinou oprávněnou osobou rozhodl soud druhého stupně, státní zástupce o podání obžaloby vyrozumí podle povahy věci buď soud, který má o žádosti o propuštění na svobodu rozhodovat, anebo soud, který má rozhodovat o stížnosti proti rozhodnutí o takové žádosti obviněného. Vždy však na skutečnost, že nebylo dosud pravomocně rozhodnuto o žádosti o propuštění z vazby, upozorní soud, u něhož obžalobu podává.

(11) Podal-li státní zástupce obžalobu ve věci, v níž bylo rozhodnuto o zajištění majetku (oddíl třináctý), postupuje podle čl. 84 odst. 2.

³⁵⁾ § 20 odst. 2 věta první vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 62

Rozhodnutí státního zástupce o podmíněném zastavení trestního stíhání

(1) Státní zástupce může v přípravném řízení se souhlasem obviněného rozhodnout o podmíněném zastavení trestního stíhání za splnění podmínek § 307 odst. 1 tr. ř.

(2) Státní zástupce před rozhodnutím o podmíněném zastavení trestního stíhání při výkonu dozoru v přípravném řízení dbá o to, aby policejní orgán provedl neodkladné a neopakovatelné úkony a všechny další úkony nezbytné k tomu, aby nemohlo dojít ke zmaření účelu trestního řízení, pokud bude rozhodnuto, že se v trestním stíhání obviněného pokračuje (§ 308 odst. 2 věta druhá tr. ř.). Zjišťuje, zda obviněný se k trestnému činu doznal, zda projevuje vážně míněnou snahu o odstranění jeho následků a zda vzhledem k osobě pachatele a k okolnostem případu lze podmíněné zastavení trestního stíhání považovat za dostačující. Poté vyžádá souhlas udělený písemně nebo ústně do protokolu obviněného s podmíněným zastavením trestního stíhání (§ 307 odst. 1 tr. ř.), popřípadě vyslechne za tím účelem obviněného do protokolu.

(3) Pokud byla obviněnému v rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání uložena přiměřená omezení v souladu s § 307 odst. 4 tr. ř., mohou mít formu zákazu určitého chování (např. zákaz požívat nadměrně alkoholické nápoje) nebo příkazu ke konání (např. řádně platit výživné), apod. Obviněnému, který uzavřel s poškozeným dohodu o způsobu náhrady škody, se v rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání uloží, aby ji v průběhu zkušební doby podle podmínek uzavřené dohody nahradil.

(4) Za podmínek uvedených v § 28 odst. 2 tr. ř. státní zástupce zabezpečí pořízení překladu usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání a překlad doručí obviněnému. Týká-li se usnesení více obviněných, přeloží se jen ta jeho část, která se týká obviněného, lze-li ji oddělit od zbývajících částí usnesení.

(5) Byla-li uzavřena dohoda mezi obviněným a poškozeným o náhradě škody na základě součinnosti s Probační a mediační službou nebo pokud v usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání byla obviněnému uložena přiměřená omezení a přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život (§ 307 odst. 4 tr. ř.), a Probační a mediační služba se bude podílet na kontrole jejich plnění, státní zástupce pravomocné usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání zašle také příslušnému středisku Probační a mediační služby.

(6) Po uplynutí zkušební doby (§ 307 odst. 2 tr. ř.), popřípadě i v jejím průběhu, státní zástupce zjišťuje, zda obviněný ve zkušební době vedl řádný život, splnil povinnost nahradit způsobenou škodu a dodržoval i další uložená omezení. Vyžádá si opis rejstříku trestů obviněného, zprávy o pověsti, popřípadě vyjádření poškozeného, zda obviněný nahradil způsobenou škodu nebo zda plní dohodu o způsobu náhrady škody. Pokud obviněný tyto povinnosti splnil, vysloví státní zástupce po uplynutí zkušební doby usnesením, že se osvědčil. Jestliže obvi-

něný ve zkušební době nevyhoví uloženým podmínkám, v jeho trestním stíhání se pokračuje. Rozhodnutí o pokračování v trestním stíhání obviněného lze učinit i během zkušební doby. Usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání se v těchto případech nezrušuje.

(7) Právní mocí rozhodnutí o tom, že se obviněný ve zkušební době osvědčil nebo pokud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby nebylo učiněno rozhodnutí podle § 308 odst. 1 tr. ř., aniž měl na tom obviněný vinu, nastávají účinky zastavení trestního stíhání (§ 11 odst. 1 písm. f) tr. ř.). Na tyto účinky je třeba obviněného upozornit buď v usnesení o tom, že se ve zkušební době osvědčil, nebo písemným vyrozuměním, jestliže nastaly ze zákona. O tom, že osvědčení s těmito účinky nastalo, učiní státní zástupce v dozorovém spise zřetelně a uvědomí o tom písemně policejní orgán. Pokračovat v trestním stíhání obviněného pro tůž skutek je možné jen po zrušení rozhodnutí o zastavení trestního stíhání v řízení o obnově (§ 277 a násl. tr. ř.).

Čl. 63

Rozhodnutí státního zástupce o zastavení trestního stíhání

(1) Ve výrokové části usnesení o zastavení trestního stíhání uvede státní zástupce kromě právního posouzení i popis skutku, kterého se zastavení trestního stíhání týká, v odůvodnění zejména důvody zastavení. Usnesení o zastavení trestního stíhání se doručí vždy také poškozenému, je-li znám.

(2) Prohlásí-li obviněný, že trvá na projednávání věci,³⁶⁾ státní zástupce učiní opatření, aby se pokračovalo v trestním stíhání. Usnesení o zastavení trestního stíhání se nezrušuje. Opětovné zastavení trestního stíhání přichází v úvahu v těchto případech pouze tehdy, zjistí-li se v průběhu dalšího vyšetřování jiný důvod zastavení než podle § 11 odst. 1 písm. a), b) nebo i) anebo podle § 172 odst. 2 tr. ř.

(3) Podá-li obviněný nebo poškozený proti usnesení o zastavení trestního stíhání stížnost a nebude-li uplatněn postup podle § 146 odst. 1 tr. ř., státní zástupce neprodleně předloží spisy nejbližší vyššímu státnímu zastupitelství k rozhodnutí. Stejně postupuje, podá-li obviněný stížnost a zároveň prohlásí, že trvá na projednání věci; postup podle odstavce 2 tu přichází v úvahu teprve, bude-li stížnost obviněného zamítnuta.

(4) Jakmile usnesení o zastavení trestního stíhání nabude právní moci, státní zástupce, který o zastavení trestního stíhání rozhodl, nebo - byla-li ve věci podána stížnost - státní zástupce vyššího státního zastupitelství, předloží stejnopis usnesení Nejvyššímu státnímu zastupitelství (§ 173a tr. ř.).

Čl. 64

Rozhodnutí státního zástupce o postoupení věci jinému orgánu

(1) Po zjištění, že skutek, pro který je trestní stíhání vedeno,

³⁶⁾ § 11 odst. 3 a § 172 odst. 4 tr. ř.

není trestným činem, ale jednání obviněného může být příslušným orgánem posouzeno jako přešůpek, jiný správní delikt nebo kárné provinění, a že věc je náležitě objasněna, státní zástupce rozhodne o postoupení věci jinému orgánu. Za těchto podmínek nemůže po vydání rozhodnutí státní zástupce pokračovat v trestním stíhání a zjišťovat další okolnosti potřebné pro posouzení jako přešůpku, jiného správního deliktu nebo kárného provinění, zejména odstraňovat pochybnosti o tom, zda se obviněný skutku dopustil.

(2) Ve výroku usnesení uvede státní zástupce popis skutku, jak vyplývá z důkazů ve spise a označení orgánu, jemuž věc postupuje s tím, že jde o skutek, který by mohl být tímto orgánem posouzen jako přešůpek, jiný správní delikt nebo kárné provinění. V usnesení nelze uvést označení přešůpku nebo jiného správního deliktu podle určitého ustanovení zákona. V odůvodnění rozhodnutí uvede zejména právní důvody postoupení věci jinému orgánu.

(3) Ohledně postupu při podání stížnosti proti usnesení státního zástupce o postoupení věci jinému orgánu a při předkládání stejnopisu usnesení Nejvyššímu státnímu zastupitelství platí obdobně ustanovení čl. 63 odst. 3 věty první a odst. 4.

Čl. 65

Rozhodnutí státního zástupce o schválení narovnání

(1) Státní zástupce může v přípravném řízení se souhlasem obviněného a poškozeného rozhodnout o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání za splnění podmínek § 309 odst. 1 a § 311 odst. 1 tr. ř. Státní zástupce tak postupuje ve věcech, v nichž to dovoluje charakter vzájemného vztahu mezi obviněným a poškozeným vzniklých spácháním trestného činu a kde zejména poškozený může s předmětem takového vztahu disponovat.

(2) Státní zástupce před rozhodnutím podle odstavce 1 vždy ověří, zda prohlášení obviněného, že spáchal skutek, pro který je stíhán, neodporují podstatná skutková zjištění ve věci a že obviněný skutečně složil na účet státního zastupitelství peněžní částku určenou konkrétnímu adresátovi k obecně prospěšným účelům, a tato částka není zřejmě nepřiměřená závažnosti trestného činu.

(3) Rozhodnutí podle odstavce 1 obsahuje ve výroku zejména údaj o tom, že obviněný a poškozený souhlasí s narovnáním a o tom, že se schvaluje narovnání, přičemž součástí tohoto výroku je vždy i výrok o zastavení trestního stíhání pro skutek, ve kterém je spatřován trestný čin, jehož se narovnání týká, popis skutku, jeho právní posouzení, údaje o výši peněžní částky, kterou obviněný složil na obecně prospěšné účely na účet státního zastupitelství, včetně částky odevzdané státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti, označení příjemce, jemuž má být tato částka určena. V odůvodnění se uvedou okolnosti, z nichž státní zástupce dovozuje možnost vyřídít věc schválením narovnání.

(4) Ohledně postupu při podání stížnosti proti usnesení státního zástupce o schválení narovnání a zastavení trestního

stíhání platí obdobně ustanovení čl. 63 odst. 3 věty první.

(5) Byla-li na základě součinnosti s Probační a mediační službou uzavřena dohoda mezi obviněným a poškozeným o náhradě škody nebo odčinění újmy způsobené trestným činem, státní zástupce zašle pravomocné usnesení o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání též příslušnému středisku Probační a mediační služby.

Čl. 66

Vrácení věci policejnímu orgánu k doplnění

Vrátí-li státní zástupce věc policejnímu orgánu k doplnění (§ 174 odst. 2 písm. d) tr. ř.), učiní tak písemným pokynem, v němž konkrétně uvede, v jakých směrech, popřípadě kterými důkazy, má být řízení doplněno a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu.

Čl. 67

Zvláštní ustanovení o postupu státního zástupce při vydávání rozhodnutí obsahově navazujících na rozhodnutí o zastavení trestního stíhání a o postoupení věci

(1) Má-li být vydáno rozhodnutí obsahově navazující na rozhodnutí o zastavení trestního stíhání nebo o postoupení věci vydané státním zástupcem v přípravném řízení, státní zástupce k tomu příslušný je vydá nebo podá návrh soudu na jeho vydání, není-li tak nutno učinit bezodkladně, až po uplynutí lhůty dvou měsíců od okamžiku, kdy rozhodnutí o zastavení trestního stíhání či o postoupení věci nabylo právní moci.

(2) Rozhodnutími a návrhy podle odstavce 1 jsou zejména rozhodnutí podle čl. 58 až čl. 60, rozhodnutí o postupu podle § 80 nebo § 81 tr. ř. a návrhy podle čl. 85 a čl. 86.

Oddíl třináctý

Zajištění nároku poškozeného na náhradu škody, zajištění majetku pro účely výkonu trestu propadnutí majetku a výkon těchto rozhodnutí o zajištění majetku a věcí v přípravném řízení

Čl. 68

Základní ustanovení

- (1) Státní zástupce může v přípravném řízení rozhodnout o
- a) zajištění nároku poškozeného na náhradu škody (§ 47 až § 49 tr. ř.) včetně složení peněžité jistoty (§ 47a tr. ř.),
 - b) zajištění majetku pro účely výkonu trestu propadnutí majetku (§ 347 až § 349 tr. ř.); dále jen "zajištění majetku",
 - a o
 - c) předběžném zajištění majetku na základě žádosti cizího státu za podmínek stanovených v mezinárodní smlouvě, kterou je Česká republika vázána (§ 384 odst. 2 a 3 tr. ř.).

(2) Při výkonu zajištění majetku v přípravném řízení postupuje státní zástupce podle ustanovení zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věci v trestním řízení a o změně některých zákonů (dále jen "zákon č. 279/2003 Sb.")³⁷⁾ a podle ustanovení § 47 až § 49, § 347 až § 349 tr. ř. Tam, kde jednotlivá ustanovení zákona č. 279/2003 Sb. hovoří o soudu, má se tím na mysli v přípravném řízení státní zástupce, pokud to není vyloučeno ustanoveními trestního řádu, jiných zákonů nebo povahou věci (§ 1 odst. 3 věty první zákona č. 279/2003 Sb.); zajištěné věci, které se podle zákona č. 279/2003 Sb. skládají do úschovy, skládají se vždy do úschovy soudu.³⁸⁾

- (3) Zákon č. 279/2003 Sb. se nevztahuje na
- a) zajištění finančních prostředků (§ 79a až § 79c tr. ř.),
 - b) postup podle § 80 nebo § 81 tr. ř.,
 - c) výkon rozhodnutí o zajištění určené části majetku nebo jednotlivé věci, jestliže jednotlivou věc převzal orgán činný v trestním řízení do úschovy za účelem provedení důkazu (§ 1 odst. 2 věta za středníkem zákona č. 279/2003 Sb.).

(4) Rozhodl-li státní zástupce v přípravném řízení o zajištění majetku podle odstavce 1, je povinen zabezpečit provedení všech úkonů nezbytných k výkonu takového rozhodnutí, a to i před nabytím jeho právní moci (§ 2 odst. 1 zákona č. 279/2003 Sb.).

(5) Při rozhodování o předběžném zajištění majetku podle čl. 68 odst. 1 písm. c) se užije ustanovení oddílu třináctého přiměřeně.

Společné zásady pro postup státního zástupce při zjišťování majetku a věci podléhajících zajištění

Čl. 69

(1) Státní zástupce může ke zjištění rozsahu, obsahu a umístění majetku obviněného vyslechnout obviněného nebo jinou osobu, která má v řízení postavení svědka (§ 97 až § 104 tr. ř.). K provedení výsledku může státní zástupce dát pokyn i policejnímu orgánu (§ 157 odst. 2 věty první tr. ř.). Koná-li vyšetřování státní zástupce za podmínek uvedených v § 161 odst. 3, 4 tr. ř., je oprávněn o provedení výsledku policejní orgán požádat podle § 161 odst. 3 předposlední a poslední věty tr. ř.

(2) Koná-li výslech státní zástupce, před jeho zahájením obviněného vždy poučí o jeho právech a svědka o jeho právech i povinnostech včetně oprávnění odepřít výpověď. Účelem výslechu je získání prohlášení o majetku od obviněného nebo jiné osoby (svědka); prohlášení má obsahovat zejména náležitosti uvedené v § 5 odst. 2 zákona č. 279/2003 Sb. Státní zástupce proto po poučení podle odstavce 1 obviněného nebo jinou osobu (svědka) vyzve k tomu, aby učinili takové prohlášení.

(3) O prohlášení o majetku se sepiše protokol, jehož přílohou je seznam majetku předložený obviněným nebo jinou osobou (svědkem).³⁹⁾

(4) Podle odstavců 1 až 3 se postupuje obdobně, budou-li v přípravném řízení zjištěny okolnosti nasvědčující změně majetkových poměrů u obviněného nebo jiné osoby (svědka).⁴⁰⁾

Čl. 70

(1) Státní zástupce je oprávněn ke zjištění movitých věcí pro účely výkonu rozhodnutí o zajištění uvedeného v čl. 68 odst. 1

- a) nařídít osobní prohlídku obviněného (§ 6 odst. 1 zákona č. 279/2003 Sb., § 82 odst. 3 a § 83b odst. 1 a 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 1 odst. 4 zákona č. 279/2003 Sb.),
- b) nařídít prohlídku jiných prostor a pozemků (§ 6 odst. 1 zákona č. 279/2003 Sb., § 82 odst. 2 a § 83a odst. 1 a 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 1 odst. 4 zákona č. 279/2003 Sb.),
- c) podat návrh soudci příslušnému podle § 26 tr. ř. na provedení domovní prohlídky (čl. 12 odst. 2 Listiny základních práv a svobod; § 6 odst. 1 zákona č. 279/2003 Sb., § 82 odst. 1 a § 83 tr. ř. s přihlédnutím k § 1 odst. 4 zákona č. 279/2003 Sb.),

je-li možno předpokládat, že buď u sebe nebo v těchto prostorách má obviněný svůj majetek; pro nařízení prohlídky nebo podání návrhu není rozhodující, zda jde o obydlí, jiné prostory či pozemky náležející obviněnému.

(2) Státní zástupce prohlídku vykoná, nenařídil-li její provedení policejnímu orgánu. Při provádění prohlídky se postupuje podle § 84, § 85 odst. 1 až 4 a § 85a tr. ř., nevyplývá-li z ustanovení § 6 odst. 2 až 4, 7 a 8 zákona č. 279/2003 Sb. něco jiného (§ 1 odst. 4 zákona č. 279/2003 Sb.). K prohlídce se v případě potřeby přibere nezúčastněná osoba, zpravidla zástupce orgánu obce (§ 6 odst. 7 zákona č. 279/2003 Sb.).

(3) Hrozí-li nebezpečí, že s jednotlivými zjištěnými movitými věcmi vyšší hodnoty nebo jejich souborem bude nakládáno tak, že může být zmařen nebo ztížen účel zajištění, státní zástupce nebo na základě jeho pokynu policejní orgán vyzve toho, kdo má takovou věc nebo soubor takových věcí u sebe, k jejich vydání podle § 78 tr. ř. nebo podle § 79 tr. ř. rozhodne o jejich odnětí (§ 6 odst. 9 zákona č. 279/2003 Sb.).

(4) Věci vyšší hodnoty podle odstavce 3 se rozumí zpravidla věc, jejíž hodnota podle předběžného ohodnocení přesahuje 50 000,- Kč.

Čl. 71

(1) Před vydáním některého rozhodnutí uvedeného v čl. 68 odst. 1 je třeba učinit zjištění, zda existují zaknihované cenné

³⁷⁾ § 1 odst. 1 a 2 zákona č. 279/2003 Sb.

³⁸⁾ § 1 odst. 3 věta druhá zákona č. 279/2003 Sb.; čl. 74 odst. 2.

³⁹⁾ § 5 odst. 3 zákona č. 279/2003 Sb.

⁴⁰⁾ § 5 odst. 4 zákona č. 279/2003 Sb.

papíry, které jsou pro obviněného evidovány u Střediska cenných papírů, právnické osoby oprávněné k vedení části evidence a k výkonu ostatních činností Střediska cenných papírů (§ 70a zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů), nebo u České národní banky (§ 98 odst. 2 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů).

(2) V případě potřeby nebo v pochybnostech si státní zástupce vyžádá od Střediska cenných papírů, právnické osoby oprávněné k vedení části evidence a k výkonu ostatních činností Střediska cenných papírů nebo od České národní banky zprávu. Zprávu vyžádá podle § 7 odst. 1 věty druhé zákona č. 279/2003; § 8 odst. 2 tr. ř. se neužije.

Čl. 72

(1) Státní zástupce po zjištění, že obviněný je zřejmě vlastníkem nemovitosti, na kterou se má vztahovat nebo vztahuje zajištění, tuto skutečnost ověří u příslušného katastrálního úřadu. V žádosti o sdělení odkáže na ustanovení § 8 odst. 1 věty první tr. ř. a na § 8 odst. 1 věty první zákona č. 279/2003 Sb.

(2) V případě nutnosti státní zástupce sám nebo na základě jeho pokynu (§ 157 odst. 2 věty první tr. ř.) policejní orgán provede ohledání nemovitosti a jejího příslušenství. O době a místě ohledání nemovitosti je třeba uvědomit obviněného nebo osobu, která s ním žije ve společné domácnosti, a dále osobu, o níž je známo, že má k nemovitosti práva. Obviněný nebo osoba s ním žijící ve společné domácnosti jsou povinni prohlídku nemovitosti a jejího příslušenství umožnit.

(3) O ohledání (prohlídce) nemovitosti se sepiše protokol, který musí obsahovat náležitosti podle § 55 odst. 1 tr. ř.; § 113 odst. 2 tr. ř. se užije přiměřeně.

Čl. 73

(1) Vydání usnesení o zajištění majetku musí zpravidla předcházet vedle úkonů uvedených v čl. 69 až čl. 72 soupis majetku, jeho části, věcí nebo jednotlivých věcí. Státní zástupce podle povahy věci buď provede soupis věcí vhodných k zajištění sám a popíše je způsobem, který umožní jejich snadnou identifikaci, a za účelem provedení těchto úkonů si popřípadě vyžádá součinnost policejního orgánu nebo pověří těmito úkony soudního exekutora.⁴¹⁾ Vyžádal-li si státní zástupce součinnost policejního orgánu podle věty druhé, upozorní policejní orgán na to, že policejní orgán není oprávněn provádět domovní nebo osobní prohlídku anebo prohlídku jiných prostor; tyto prohlídky přicházejí v úvahu jedině v případech uvedených v čl. 70 odst. 1.

(2) Nepředchází-li vydání usnesení o zajištění majetku provedení soupisu majetku, jeho části, věcí nebo jednotlivých věcí podle odstavce 1, soupis se provede bezodkladně po vy-

dání usnesení o zajištění majetku (čl. 74) v rámci výkonu rozhodnutí.

Čl. 74

(1) V usnesení o zajištění majetku musí být vždy uveden rozsah tohoto zajištění odpovídající důvodu, pro který se zajištění provádí. Pro tento účel se v usnesení zajišťované části majetku nebo věci přesně označí a popíše nebo se odkáže na to, že se usnesení vztahuje na věci, které budou sepsány při výkonu rozhodnutí (čl. 73 odst. 2), a to jen v rozsahu uvedeném ve větě první.

(2) Ohledně cizozemských peněz, jiných devizových hodnot nebo vyšších částek peněz v korunách českých, než které jsou ze zajištění vyloučeny, ohledně vkladních knížek, vkladních listů a jiných forem vkladů, akcií, směnek, šeků nebo jiných listinných cenných papírů anebo jiných listin, jejichž předložení je nutné k uplatnění určitého práva, platí § 7 odst. 2 až 4 zákona č. 279/2003 Sb.; vždy se složí do úschovy soudu.⁴²⁾

(3) Nelze-li peněžní prostředky na účtu, cenné papíry a další hodnoty náležitě zajistit podle § 7 odst. 1 až 4 zákona č. 279/2003 Sb., zajištění se provede podle ustanovení § 79a až § 79c tr. ř.; důvody pro uplatnění zajištění finančních prostředků podle těchto ustanovení trestního řádu se tu neužijí.⁴³⁾

(4) Státní zástupce v usnesení o zajištění majetku vždy výslovně zdůrazní skutečnost, že pokud má obviněný právo na vydání nebo dodání movitých věcí, odevzdají se tyto věci státnímu zástupci nebo na jeho pokyn tomu, kdo je pověřen správou zajištěného majetku (čl. 83 odst. 2), jakož i to, že každý, kdo má u sebe movité věci z majetku obviněného, je poté, co se o rozhodnutí o zajištění majetku dověděl, povinen bezodkladně o tom uvědomit státního zástupce nebo toho, kdo byl pověřen správou zajištěného majetku (§ 6 odst. 5 a 6 zákona č. 279/2003 Sb.).

(5) V usnesení o zajištění majetku zakáže státní zástupce obviněnému, aby nakládal s věcmi, které jsou uvedeny v usnesení podle odstavce 1, nebo které při výkonu takového rozhodnutí budou sepsány; dále obviněnému zakáže, aby po oznámení usnesení majetek převedl na někoho jiného nebo ho zatížil a uloží mu, aby mu nejpozději do 15 dnů od oznámení usnesení sdělil, zda a kdo má k majetku předkupní nebo jiné právo, s poučením, že jinak obviněný odpovídá za škodu tím způsobenou.⁴⁴⁾

(6) V usnesení je dále třeba poučit obviněného o tom, že pokud trvá zajištění, jsou neúčinné veškeré právní úkony obviněného, které se týkají zajištěného majetku, s výjimkou úkonů směřujících k odvrácení bezprostředně hrozící škody (§ 47 odst. 6 tr. ř.). Obviněný se také poučí o právu navrhnout vyloučení ze zajištění i jiných věcí, než uvedených v § 3 odst. 1

⁴¹⁾ § 76a zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů.

⁴²⁾ § 185f o. s. ř. ve spojení s § 185a až § 185e a § 185g a § 185h o. s. ř.

⁴³⁾ § 7 odst. 5 zákona č. 279/2003 Sb.

⁴⁴⁾ § 47 odst. 4 tr. ř.; § 348 odst. 2 tr. ř.

zákona č. 279/2003 Sb.; stejné právo má i osoba, o jejíž výživu a výchovu je obviněný povinen pečovat.⁴⁵⁾

Čl. 75

(1) Státní zástupce zašle usnesení o zajištění majetku obviněnému, jeho obhájci, manželu obviněného, popřípadě osobě jemu blízké, zejména osobě, která s obviněným žije ve společné domácnosti nebo osobě, o jejíž výchovu a výživu je obviněný podle zákona povinen pečovat, a v jednom stejnopise též policejnímu orgánu s pokynem, aby je založil do vyšetřovacího spisu. Usnesení je třeba doručit i osobám, o nichž je v době vydání usnesení známo, že mají k věcem, které jsou v usnesení uvedeny, předkupní nebo jiné právo (§ 6 odst. 10 zákona č. 279/2003 Sb.). Usnesení se poté vyvěsí na úřední desce státního zastupitelství. Poškozený musí být o zajištění jeho nároku vždy vyrozuměn s upozorněním na důvody, pro něž se zajištění podle § 48 odst. 1 zruší (§ 47 odst. 8 tr. ř.).

(2) Usnesení o zajištění se doručí rovněž dlužníku obviněného, je-li znám. V usnesení se dlužníku uloží, aby místo plnění obviněnému složil předmět plnění do úschovy soudu. V takovém případě se usnesení o zajištění nároku poškozeného zašle i soudu příslušnému k řízení o úschově (§ 9 odst. 1, § 88 písm. l) o. s. ř.).

(3) Jeden stejnopis usnesení zašle státní zástupce bezodkladně též orgánu, který podle zvláštních právních předpisů vede evidenci vlastníků nebo držitelů majetku, který byl zajištěn,⁴⁶⁾ a územnímu pracovišti Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, v jehož obvodu má obviněný trvalý nebo jiný pobyt; pokud má obviněný takový pobyt v cizině, zašle se stejnopis územnímu pracovišti Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, v jehož obvodu se majetek, který byl zajištěn, nachází. V předkládacím sdělení adresovaném orgánu, jenž podle zvláštních právních předpisů vede evidenci vlastníků nebo držitelů majetku, který byl zajištěn, je nutno upozornit na to, že je-li k převodu vlastnictví, jiných majetkových práv nebo hodnot nutný zápis do evidence vedené podle zvláštních právních předpisů,⁴⁶⁾ lze po vyrozumění provedeném podle § 5 odst. 5 zákona č. 279/2003 Sb. takový zápis provést jen s předchozím souhlasem státního zástupce, který o zajištění rozhodl. Státní zástupce současně tyto orgány vyzve, aby mu neprodleně oznámily, pokud zjistí, že s věcmi, na které se zajištění vztahuje, se nakládá tak, že hrozí zmaření nebo ztížení účelu zajištění.⁴⁷⁾

(4) Opis usnesení o zajištění státní zástupce zašle rovněž příslušnému katastrálnímu úřadu; z usnesení musí být zřejmé údaje uvedené v § 8 odst. 1 větě první zákona č. 279/2003 Sb. V předkládacím sdělení odkáže na povinnost katastrálního úřadu zapsat obsah sdělení státního zástupce soudu do své evi-

dence vedené podle zákona č. 344/1992 Sb.

(5) Po nabytí právní moci se usnesení o zajištění zašle i osobám, o nichž je v době vydání usnesení známo, že mají k nemovitosti předkupní, nájemní nebo jiné právo; dále se doručí finančnímu úřadu a také obecnímu úřadu, v jejichž obvodu se nemovitost nachází a v jejichž obvodu má obviněný trvalý nebo jiný pobyt. Usnesení se pak vyvěsí na úřední desce státního zastupitelství. O nabytí právní moci usnesení státní zástupce rovněž vyrozumí příslušný katastrální úřad (odstavec 4).

Zajištění nároku poškozeného

Čl. 76

(1) Státní zástupce před rozhodnutím o zajištění nároku poškozeného ověří, zda poškozený má nárok na náhradu škody proti obviněnému podle zákona (§ 43 odst. 3 tr. ř.) a zda o něm nebylo rozhodnuto již v jiném řízení (§ 44 odst. 3 tr. ř.). Dále ověří, zda se jedná o nárok na náhradu škody, kterou lze v testním řízení uplatnit (§ 47 odst. 5 věta první tr. ř. a contr.).

(2) Shledá-li státní zástupce na základě návrhu poškozeného nebo na základě zjištění, že to vyžaduje ochrana jeho zájmů, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení (§ 47 odst. 2 věta druhá tr. ř.), zajištění nároku poškozeného odůvodněným, postupuje podle čl. 73.

(3) Rozhodl-li státní zástupce o zajištění majetku za účelem uspokojení nároku poškozeného na náhradu škody z úřední povinnosti (§ 47 odst. 2 věta druhá tr. ř.), věnuje zvláštní pozornost tomu, aby v průběhu přípravného řízení byl poškozený o svých právech náležitě poučen a mohl je v plném rozsahu uplatnit i co do práva domáhat se uspokojení nároku na jemu způsobenou škodu.

(4) Vydal-li státní zástupce rozhodnutí podle odstavce 2, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonitosti v přípravném řízení dbá o to, aby bylo dokazování zaměřeno též na náležitě objasnění rozsahu poškozeným uplatněného nároku na náhradu škody ve vztahu k rozsahu zajištěného majetku obviněného.

Čl. 77

(1) Na základě soupisu (čl. 73) zajistí státní zástupce usnesením částí majetku do pravděpodobné výše škody. Přitom dbá, aby nebyly zajištěny části majetku, které jsou uvedeny v § 47 odst. 5 větě druhé,⁴⁸⁾ v § 47 odst. 5 větě třetí a pod písm. a) až c) tr. ř., jichž nemůže být k zajištění použito. Vychází přitom i z ustanovení § 321 a § 322 o. s. ř., § 442 odst. 3 a § 459 obč. zák.

⁴⁵⁾ § 4 odst. 1 zákona č. 279/2003 Sb.

⁴⁶⁾ Např. zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., zákon č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě.

⁴⁷⁾ § 5 odst. 5 zákona č. 279/2003 Sb.

⁴⁸⁾ § 3 odst. 1 zákona č. 279/2003 Sb., § 321 a § 322 o. s. ř.

(2) Usnesení zašle státní zástupce osobám a orgánům uvedeným v čl. 75. Poškozený musí být o zajištění jeho nároku vždy vyrozuměn s upozorněním na důvody, pro něž se zajištění podle § 48 odst. 1 zruší (§ 47 odst. 8 tr. ř.).

(3) Na návrh obviněného nebo osoby, o jejíž výživu a výchovu je obviněný povinen pečovat, může státní zástupce rozhodnout, zda se ze zajištění vyloučí i jiné věci, než které byly vyloučeny podle § 3 odst. 1 zákona č. 279/2003 Sb. O tomto návrhu musí státní zástupce rozhodnout s největším urychlením; rozhoduje o něm usnesením (§ 4 odst. 1 zákona č. 279/2003 Sb.); proti usnesení je přípustná stížnost, která nemá odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který usnesení vydal (§ 146a odst. 1 písm. d) tr. ř. per analogiam).

(4) Podá-li osoba, která namítá své vlastnické právo k věcem, které byly zajištěny, návrh na vyloučení těchto věcí ze zajištění, o takovém návrhu musí státní zástupce rozhodnout, nebrání-li tomu důležité důvody, nejpozději do 10 dnů od doručení takového návrhu. Státní zástupce rozhodne o vyloučení takových věcí ze zajištění, jestliže nezjistí skutečnosti, které by důvodnost takového návrhu vážně zpochybňovaly; jinak návrh zamítne. O případné stížnosti proti usnesení státního zástupce rozhoduje soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který usnesení vydal (§ 146a odst. 1 písm. d) tr. ř. per analogiam).

Čl. 78

Zrušení zajištění nároku poškozeného

Jakmile pomine obava, že uspokojení nároku poškozeného bude mařeno nebo ztěžováno, zejména bylo-li dosaženo dohody mezi poškozeným a obviněným nebo zaručil-li obviněný poškozenému, že nárok bude uspokojen, jakož i v případech uvedených v čl. 79 odst. 1, státní zástupce usnesením zruší zajištění (§ 48 odst. 1 písm. a) tr. ř.). Další důvody pro zrušení zajištění vyplývají z ustanovení § 48 odst. 1 písm. b) a c) tr. ř.

Čl. 79

Peněžitá jistota

(1) Státní zástupce upustí od provedení zajišťovacích úkonů nebo zajištění nároku poškozeného zruší (§ 48 odst. 1 písm. a) tr. ř.), pokud obviněný nebo s jeho souhlasem jiná osoba složí na účet státního zastupitelství u peněžního ústavu peněžitou jistotu ve výši odpovídající pravděpodobnému nároku poškozeného na náhradu škody.

(2) Byla-li složena peněžitá jistota nižší oproti výši odpovídající pravděpodobnému nároku poškozeného na náhradu škody, státní zástupce provede zajišťovací úkony na majetku obviněného pouze v rozsahu, v jakém pravděpodobný nárok poškozeného na náhradu škody není zajištěn peněžitou jistotou.

(3) Jinou osobu, která navrhuje složení jistoty podle odstavce 1, státní zástupce seznámí s podstatou obvinění a se skutečnostmi, které vedly nebo by mohly vést k zajištění. Poučí ji

i o obsahu úpravy v § 47a odst. 3 tr. ř. a v případech, kdy jiná osoba navrhuje nižší výši peněžitě jistoty (odstavec 2), poučí i o úpravě v § 47a odst. 1 větě druhé tr. ř.

(4) Státní zástupce s největším urychlením rozhodne usnesením o zrušení nebo omezení peněžitě jistoty, nastanou-li podmínky uvedené v § 47a odst. 2 tr. ř. Usnesení oznámí obviněnému, jiné osobě, složila-li peněžitou jistotu, a dále osobám a orgánům uvedeným v čl. 75.

(5) O stížnosti, která má odkladný účinek, rozhoduje soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který usnesení vydal (§ 146a odst. 1 písm. d) tr. ř. per analogiam).

Zajištění majetku pro účely výkonu trestu propadnutí majetku

Čl. 80

(1) Vydání usnesení o zajištění majetku pro účely výkonu trestu propadnutí majetku podle § 347 odst. 1 věty první tr. ř. přichází v přípravném řízení v úvahu tehdy, je-li obviněný stíhán pro trestný čin, za který vzhledem k povaze a závažnosti činu a poměrům obviněného třeba očekávat uložení trestu propadnutí majetku (§ 51, § 52 tr. zák.), a současně je obava, že výkon tohoto trestu bude zmařen nebo ztížen.

(2) O zajištění majetku pro účely výkonu trestu propadnutí majetku může rozhodnout i státní zástupce, který koná vyšetřování za podmínek uvedených v § 161 odst. 3, 4 tr. ř.

(3) Zajištění majetku obviněného slouží výlučně k výkonu trestu propadnutí majetku a nikoli k jiným účelům, např. k uspokojení nároku poškozeného na náhradu škody.

Čl. 81

(1) Státní zástupce před vydáním usnesení o zajištění majetku obviněného vychází z toho, že zajištění postihuje veškerý majetek obviněného nebo jeho část, kterou určí soud ve výroku o uložení tohoto druhu trestu, přírůstky a výtěžky, které ze zajištěného majetku plynou, jakož i majetek, kterého obviněný nabude po zajištění.

(2) Zajištění se nevztahuje na prostředky nebo věci, jichž je nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat (§ 52 odst. 1 věta za středníkem tr. zák.), tedy na

- a) věci ve vlastnictví obviněného, které jsou nezbytné k uspokojování životních potřeb obviněného a jeho rodiny nebo k plnění jeho pracovních úkolů, jakož i jiné věci, jejichž prodej by byl v rozporu s dobrými mravy; vyloučeny jsou zejména věci uvedené ve výčtu v § 3 odst. 1 písm. a) až e) zákona č. 279/2003 Sb.,
- b) peněžitě dávky sociální péče a dávky státní sociální podpory vyplácené obviněnému podle zvláštního zákona jednorázově (§ 3 odst. 2 zákona č. 279/2003 Sb.),
- c) pohledávky uvedené v § 3 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 279/2003 Sb.

(3) Při posuzování rozsahu věci, na něž se podle odstavce 2, zajištění nevztahuje, se použije i čl. 77 odst. 1 věta druhá a třetí obdobně.

(4) Na návrh obviněného nebo osoby, o jejíž výživu a výchovu je obviněný povinen pečovat, může státní zástupce rozhodnout, zda se ze zajištění vyloučí i jiné věci, než které byly vyloučeny podle § 3 odst. 1 zákona č. 279/2003 Sb. Při tom postupuje podle čl. 77 odst. 3 obdobně.

(5) Podá-li osoba, která namítá své vlastnické právo k věcem, které byly zajištěny, návrh na vyloučení věci ze zajištění, postupuje státní zástupce podle čl. 77 odst. 4 obdobně.

Čl. 82

Zrušení zajištění majetku pro účely výkonu trestu propadnutí majetku

Státní zástupce zruší zajištění, pomine-li důvod, pro který byl majetek zajištěn (§ 48 odst. 1 písm. a) tr. ř.).

Společná ustanovení o výkonu správy zajištěného majetku

Čl. 83

(1) Podle povahy a rozsahu věci a práv, které tvoří zajištěný majetek, vykonává jeho správu po dobu trvání zajištění v přípravném řízení státní zástupce státního zastupitelství, které ve věci rozhodlo v prvním stupni, nejde-li o zajištěné věci uvedené v § 9 odst. 2 zákona č. 279/2003 Sb. Ohledně věci složených do úschovy soudu platí, že i v přípravném řízení vykonává správu soud.⁴²⁾

(2) Státní zástupce státního zastupitelství, které ve věci rozhodlo v prvním stupni, může výkonem správy zajištěného majetku pověřit

- a) územní pracoviště Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových,⁴⁹⁾ nebo
- b) soudního exekutora, v jejichž obvodu se zajištěný majetek nachází;⁴¹⁾ jestliže se zajištěný majetek nachází v obvodech dvou nebo více územních pracovišť Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových nebo dvou nebo více územních pracovišť soudních exekutorů, může výkonem správy pověřit každé z těchto pracovišť, nebo
- c) organizační složku státu příslušnou hospodařit s určitým majetkem, nebo na základě smlouvy a za úplatu jinou osobu podnikající v určité oblasti.⁵⁰⁾

(3) Písemné pověření podle odstavce 2 musí obsahovat

- a) označení věci, v níž bylo vydáno,
- b) jméno a příjmení obviněného, popřípadě další jeho osobní údaje,
- c) právní posouzení skutku, pro který je obviněný stíhán,
- d) výrok z usnesení státního zástupce, jímž bylo rozhodnuto o zajištění majetku, a den nabytí právní moci to-

hoto usnesení,

- e) výslovné určení majetku, jeho částí a jednotlivých věcí včetně údajů o tom, kde se, popř. u koho, se nacházejí; části majetku nebo věci se uvedou vždy tak, aby nemohlo dojít k záměně,
- f) výslovný údaj o tom, že některý z orgánů uvedených v odstavci 2 byl pověřen správou zajištěného majetku uvedeného v usnesení pod písm. d) a e),
- g) poučení o tom, že nemůže-li orgán uvedený v odst. 2 pod písm. a) nebo b) správu zajištěného majetku vykonávat, zajistit výkon správy sám, pověří podle povahy zajištěného majetku výkonem jeho správy některý ze subjektů uvedených v § 9 odst. 3 zákona č. 279/2003 Sb.,
- h) poučení, že obsahem smlouvy uzavřené s jinou osobou podle § 9 odst. 3 písm. b) zákona č. 279/2003 Sb. musí být i ujednání o odpovědnosti za škodu způsobenou na zajištěném majetku v době výkonu jeho správy, jinak je smlouva neplatná; tímto ujednáním se stát nemůže zprostit odpovědnosti za škodu vůči obviněnému,
- i) poučení, že Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových a soudní exekutor mohou takovou smlouvu uzavřít jen po předchozím souhlasu státního zástupce státního zastupitelství, které ve věci rozhodlo v prvním stupni.

(4) Za úkony provedené v souvislosti se správou zajištěného majetku včetně úkonů podle čl. 73 odst. 1 věty druhé náleží soudnímu exekutorovi odměna. O odměně, jejíž výše se řídí ustanoveními vyhlášky č. 330/2001 Sb. o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem, rozhodne usnesením státní zástupce, který výkonem činnosti podle § 76a zákona č. 120/2001 Sb., o exekuční činnosti (exekučního řádu) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, exekutora pověřil. Proti usnesení je přípustná stížnost, o níž rozhoduje státní zástupce nejbližší vyššího státního zastupitelství; stížnost nemá odkladný účinek.

(5) Vykonatelné usnesení podle odstavce 4 opatřené doložkou právní moci státní zástupce předá příslušnému oddělení státního zastupitelství s pokynem k úhradě. Opis dokladu o provedení úhrady založí do dozorového a vyšetřovacího spisu.

Čl. 84

(1) Vykonává-li správu zajištěného majetku státní zástupce,

- a) musí být zabezpečeno plnění povinností uvedených v § 10 odst. 1 zákona č. 279/2003 Sb., zpravidla prostřednictvím příslušného útvaru státního zastupitelství; jde-li o okresní státní zastupitelství, plní tyto úkoly útvar řízený ředitelem správy krajského státního zastupitelství, v jehož obvodu se okresní státní zastupitelství nachází,
- b) nelze vykonat žádný z úkonů uvedených v § 10 odst. 3 zákona č. 279/2003 Sb.,
- c) prodej zajištěného majetku je možno provést jen se

⁴⁹⁾ § 1 odst. 2 písm. c) zákona č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.

⁵⁰⁾ § 9 odst. 3 zákona č. 279/2003 Sb.

souhlasem obviněného za podmínek uvedených v § 12 odst. 1 a odst. 2 věty první zákona č. 279/2003 Sb.; bez jeho souhlasu za podmínek § 12 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 279/2003 Sb.

(2) Nelze-li náklady nutné k uchování zajištěného majetku ve stavu, v jakém byl v době jeho zajištění, které by jinak musel vynaložit obviněný, uhradit především z výnosů a přírůstků zajištěného majetku, hradí se z prostředků státního rozpočtu (§ 11 zákona č. 279/2003 Sb.).

(3) Byla-li ve věci, v níž bylo rozhodnuto o zajištění majetku, podána obžaloba, správa majetku přechází nadále na soud (§ 181 odst. 2 tr. ř.); státní zástupce spolu s obžalobou předá soudu veškeré doklady o úkonech jím učiněných při správě zajištěného majetku podle předchozích ustanovení. Seznam těchto dokladů založí do trestního spisu a do dozorového spisu.

Oddíl čtrnáctý

Návrh státního zástupce na ochranné léčení a zabránění věci

Čl. 85

Návrh na uložení ochranného léčení

(1) Pokud jsou splněny podmínky § 72 odst. 1 nebo odst. 2 tr. zák., navrhne státní zástupce soudu, aby podle § 239 odst. 1 tr. ř. bylo obviněnému uloženo ochranné léčení. Takto postupuje zejména v případech, jestliže pachatel činu jinak trestného není pro nepříčetnost trestně odpovědný a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný. I když bylo trestní stíhání obviněného v těchto případech zastaveno podle § 172 odst. 1 písm. e) tr. ř. nebo podle § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. (s přihlédnutím k odpovídajícímu písmenu § 11 odst. 1 tr. ř.) a toto usnesení již nabylo právní moci, lze osobu, na kterou státní zástupce podává návrh na uložení ochranného léčení, nadále označovat jako obviněného.

(2) Návrh na ochranné léčení podává státní zástupce, který ve věci vykonával dozor nad zachováváním zákonosti v přípravném řízení. S návrhem soudu předloží i vyšetřovací spis nebo jeho koncept spolu s usnesením o zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 1 písm. e) tr. ř. nebo podle § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. (s přihlédnutím k odpovídajícímu písmenu § 11 odst. 1 tr. ř.) opatřeným doložkou právní moci.

(3) Návrh na uložení ochranného léčení musí obsahovat údaj o jménu a příjmení obviněného a další údaje k jeho osobě, popis skutku, pro který byl obviněný stíhán, zákonné označení trestného činu, který je ve skutku spatřován, údaj o tom, že trestní stíhání bylo zastaveno podle § 172 odst. 1 písm. e) tr. ř. nebo podle § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. (s přihlédnutím k odpovídajícímu písmenu § 11 odst. 1 tr. ř.), včetně údaje o tom, že usnesení nabylo právní moci. Dále se uvedou právní úvahy státního zástupce ohledně zdůvodnění návrhu na uložení

ochranného léčení, jakož i údaj o druhu a formě navrhovaného ochranného léčení.

(4) Rozhodl-li státní zástupce o propuštění obviněného z vazby na svobodu ve věci, v níž jsou dány důvody pro zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 1 písm. e) tr. ř. nebo podle § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. (s přihlédnutím k odpovídajícímu písmenu § 11 odst. 1 tr. ř.) a současně na podkladě znaleckého posudku z odvětví psychiatrie, popřípadě sexuologie nebo psychologie, a dalších důkazů provedených v přípravném řízení lze učinit závěr o tom, že pobyt obviněného na svobodě je nebezpečný a ve věci bude podán návrh podle odstavce 1 věty druhé, státní zástupce zpravidla prostřednictvím policejního orgánu zajistí neprodlenou hospitalizaci obviněného ve zdravotnickém zařízení. Postupuje přitom podle předpisů o ochraně života a zdraví občanů.⁵¹⁾

Čl. 86

Návrh na zabránění věci

Při podání návrhu na zabránění věci podle § 239 odst. 1 tr. ř. se použije přiměřeně ustanovení čl. 85.

ČÁST TŘETÍ

Postup státního zástupce ve zkráceném přípravném řízení

Čl. 87

Obecné ustanovení

(1) Pokud není dále výslovně stanoveno jinak, ustanovení části druhé tohoto pokynu se při postupu státního zástupce ve zkráceném přípravném řízení neuplatní. Pokud zkrácenému přípravnému řízení předcházelo prověřování, postupuje se v něm podle oddílu třetího části druhé tohoto pokynu. Státní zástupce dbá o to, aby bezodkladně po sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení policejním orgánem (§ 158 odst. 3 věta první tr. ř.) byl policejním orgánem informován o případech, kdy zamýšlí zkrácené přípravné řízení konat, jakož i o počátku běhu lhůty uvedené v § 179b odst. 4 tr. ř. (čl. 94 odst. 1). Za podání informace se považuje i to, označí-li policejní orgán uvedený záznam jako záznam o zahájení úkonů zkráceného přípravného řízení.⁵²⁾

(2) Státní zástupce dbá rovněž o to, aby okruh věcí, v nichž má být konáno zkrácené přípravné řízení, odpovídal účelu sledovanému ustanoveními § 179a až § 179f tr. ř. a aby šlo o věci, v nichž je odůvodněný předpoklad, že mohou být skončeny ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4 tr. ř. Možnost prodloužení lhůty pro skončení zkráceného přípravného řízení nejvýše o deset dní (§ 179f odst. 2 písm. a) tr. ř.) se v této souvislosti nezvažuje.

(3) Státní zástupce vydá podle § 157 odst. 2 věty první tr. ř.

⁵¹⁾ § 23 odst. 4 písm. b) a § 24 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

⁵²⁾ Čl. 94 odst. 4, 5 závazného pokynu policejního prezidenta č. 130/2001, kterým se upravuje postup Policie České republiky při plnění úkolů v trestním řízení.

pokyn, aby policejní orgán, který dosud konal zkrácené přípravné řízení, věc neprodleně předal orgánu příslušnému ke konání vyšetřování zejména,

- a) má-li být skutek, pro který se má vést zkrácené přípravné řízení, správně posouzen podle jiného ustanovení zákona, než podle jakého jej zamýšlí posuzovat policejní orgán, a vzhledem k odchylnému právnímu posouzení nelze zkrácené přípravné řízení konat (§ 179c odst. 3 tr. ř.),
- b) nastane-li již v této době některá z okolností uvedených v § 179f odst. 1 tr. ř.,
- c) vyvstane-li důvodná pochybnost ohledně přičetnosti osoby, proti níž by zkrácené přípravné řízení mělo být konáno a podání znaleckého posudku z odvětví psychiatrie vylučuje dodržení lhůty pro skončení zkráceného přípravného řízení,
- d) jestliže konání zkráceného přípravného řízení brání skutečnost, že bude třeba provést důkaz nebo vykonat úkon takové povahy, že skončení zkráceného přípravného řízení ve lhůtě uvedené v odstavci 2 větě první zjevně nepřichází v úvahu.

Čl. 88

Dozor státního zástupce ve zkráceném přípravném řízení

(1) Zkrácené přípravné řízení podle oddílu sedmého desáté hlavy trestního řádu je zvláštním typem přípravného řízení ve věcech uvedených v § 179a odst. 1 tr. ř. Státní zástupce vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti i ve zkráceném přípravném řízení s následujícími odchylkami:

- a) státní zástupce je oprávněn vydat pokyn policejnímu orgánu, aby ve věci bylo konáno zkrácené přípravné řízení (§ 157 odst. 2 věta první tr. ř.); obdobně je oprávněn vydat pokyn policejnímu orgánu, aby zkrácené přípravné řízení konáno nebylo a věc byla předána neprodleně orgánu příslušnému k zahájení trestního stíhání a konání vyšetřování (čl. 87 odst. 3),
- b) příbrání konzultanta (§ 157 odst. 3 tr. ř., čl. 14) se neuplatní,
- c) vydává-li státní zástupce závazný pokyn k postupu ve zkráceném přípravném řízení (§ 174 odst. 2 písm. a) tr. ř.), určí zpravidla policejnímu orgánu lhůtu pro provedení příslušných úkonů tak, aby mu byla předložena zpráva o výsledku zkráceného přípravného řízení nejméně 3 dny před skončením lhůty uvedené v § 179b odst. 4 tr. ř., nebo pokud předtím prodloužil lhůtu pro skončení zkráceného přípravného řízení (§ 179f odst. 2 písm. a) tr. ř.), nejméně 3 dny před skončením příslušné lhůty, neuplatní-li postup podle čl. 97,
- d) státní zástupce zjišťuje stav zkráceného přípravného řízení informacemi vyžadovanými od policejního orgánu; prověrky provádí jen zcela výjimečně a jen pokud je to nezbytné k zajištění skončení věci ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4 tr. ř. nebo v prodloužené lhůtě podle § 179f odst. 2 písm. a) tr. ř.,
- e) státní zástupce se zúčastní úkonu ve zkráceném přípravném řízení jen zcela výjimečně, je-li jeho účast nezbytná k zajištění skončení věci ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4 tr. ř. nebo v prodloužené lhůtě podle § 179f

odst. 2 tr. ř.,

- f) vrací-li státní zástupce věc ve zkráceném přípravném řízení policejnímu orgánu k doplnění, postupuje podle § 179c odst. 2 písm. g) tr. ř.; čl. 66 se užije přiměřeně,
- g) shledá-li státní zástupce nezákonným nebo neodůvodněným rozhodnutí nebo opatření policejního orgánu o odložení nebo odevzdání věci podle § 159a odst. 1 až 4 tr. ř. a má-li být nadále konáno zkrácené přípravné řízení, státní zástupce takové rozhodnutí nebo opatření zruší za použití § 174 odst. 2 písm. e) tr. ř. tak, aby věc bylo možno skončit ještě ve lhůtách uvedených v § 179b odst. 4, popř. § 179f odst. 2 písm. a) tr. ř.; jinak postupuje podle čl. 97.

(2) Státní zástupce může provést jednotlivý úkon ve zkráceném přípravném řízení; může konat celé zkrácené přípravné řízení i v jiných případech než podle § 179a odst. 3 tr. ř. (§ 174 odst. 2 písm. c) tr. ř.). V takovém případě postupuje podle pokynu obecné povahy poř. č. 5/2001.

Čl. 89

Přezkoumání sdělení podezření

(1) Státní zástupce ihned po doručení sdělení podezření (§ 179b odst. 3 tr. ř.) přezkoumá, zda podezřelému bylo řádně sděleno, ze spáchání jakého skutku je podezírán a jaký trestný čin je v tomto skutku spatřován. Vždy také ověří, zda jde o trestný čin, o němž přísluší konat řízení v prvním stupni okresnímu soudu a na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta. Pokud důvodem pro konání zkráceného přípravného řízení je některá z okolností uvedených v § 179a odst. 1 písm. a) tr. ř., přezkoumá, zda byl podezřelý přistížen při činu nebo bezprostředně poté. Jsou-li důvodem pro konání zkráceného přípravného řízení okolnosti uvedené v § 179a odst. 1 písm. b) tr. ř., zvažuje hlediska uvedená v čl. 87 odst. 2.

(2) Pokud sdělení podezření vzbuzuje vážné pochybnosti o své zákonnosti nebo odůvodněnosti, státní zástupce neprodleně spisový materiál přezkoumá. Zjistí-li, že sdělení podezření je nezákonné nebo neodůvodněné, postupuje podle čl. 88 odst. 1 písm. g). Spisový materiál po zrušení bezodkladně vrátí policejnímu orgánu s pokyny k dalšímu postupu.

(3) Obsah spisu státní zástupce přezkoumá také tehdy, byla-li podána oprávněnou osobou žádost o přezkoumání postupu policejního orgánu § 157a odst. 1 tr. ř., čl. 15).

Čl. 90

Účast obhájce ve zkráceném přípravném řízení

(1) Ve zkráceném přípravném řízení přichází v úvahu zejména zvolený obhájce (§ 37, § 179b odst. 2 věta druhá tr. ř.). Obhájce je třeba ustanovit pouze v případech uvedených v § 179b odst. 2 větě třetí tr. ř.; dále tehdy, pokud by výjimečně ve zkráceném přípravném řízení vznikl jiný důvod nutné obhajoby (§ 36 tr. ř.) a byly-li by nadále důvody pro konání zkráceného přípravného řízení. V takových případech se postupuje podle

čl. 32 odst. 1 písm. b), odst. 3 věty druhé a čl. 53 odst. 1 přiměřeně.

(2) Obhájci se ve zkráceném přípravném řízení umožní účast při výslechu podezřelého; účast při jiných úkonech přichází v úvahu výjimečně s přihlédnutím k tomu, že se zde pořizují především úřední záznamy o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů (§ 158 odst. 3 a 5 tr. ř.), které se pořizují bez účasti obhájce a jež lze za podmínek uvedených v § 314d odst. 2 poslední větě tr. ř. přechít ve zjednodušeném řízení před samosoudcem.

(3) Učiní-li obhájce ve zkráceném přípravném řízení návrh na opakování úkonů provedených výjimečně v prověřování za podmínek § 158 odst. 8 tr. ř., čl. 54, státní zástupce mu sdělí, že takový návrh ve zkráceném přípravném řízení uplatnit nemůže, a to se zřetelem k § 314b odst. 1 větě druhé tr. ř.

Čl. 91

Postup při zajištění osob a věci a při využití operativně pátracích prostředků ve zkráceném přípravném řízení

(1) Státní zástupce při výkonu dozoru ve zkráceném přípravném řízení dbá o to, aby úkony podle hlavy čtvrté trestního řádu byly ve zkráceném přípravném řízení prováděny jen tehdy, jde-li o neodkladné nebo neopakovatelné úkony (§ 179b odst. 1 tr. ř.), nebyly-li provedeny již v prověřování. Za stejných podmínek přichází v úvahu i využití operativně pátracích prostředků (§ 158b až § 158e tr. ř.). Ustanovení § 159b tr. ř. o dočasném odložení trestního stíhání se ve zkráceném přípravném řízení neužije.

(2) Státní zástupce při vydávání předchozího souhlasu, souhlasu vydanému poté, co již rozhodnutí bylo vydáno, anebo povolení policejnímu orgánu k zajištění osob a věci nebo k využití operativně pátracích prostředků postupuje přiměřeně podle čl. 28 odst. 4 až 6 a čl. 29.

(3) Při vyžadování údajů pro účely trestního řízení (§ 8 odst. 2 tr. ř.) státní zástupce postupuje podle čl. 31 obdobně.

(4) V případech, ve kterých k zajištění osob a věci trestní řád vyžaduje rozhodnutí nebo povolení soudce, státní zástupce postupuje i ve zkráceném přípravném řízení přiměřeně podle čl. 32 odst. 1 písm. b), h), j), k), l) a m), odst. 3 až 6.

(5) Vznikne-li výjimečně potřeba provést výslech svědka jako neodkladného či neopakovatelného úkonu anebo rekonice v průběhu zkráceného přípravného řízení, postupuje se podle čl. 21 obdobně.

Čl. 92

Postup při zadržení osoby ve zkráceném přípravném řízení

Při zadržení osoby ve zkráceném přípravném řízení státní zástupce postupuje podle čl. 35 přiměřeně. Vychází z toho, že zadržení přichází v úvahu i v případě, bylo-li podezřelému

sděleno podezření pro některý z trestných činů uvedených v § 68 odst. 2 tr. ř., byť nebudou v této době zjištěny odovídající okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 tr. ř. Státní zástupce vždy dbá o to, aby mu podezřelý byl policejním orgánem předán tak, aby nejpozději do 48 hodin jej mohl - neuplatní-li postup podle § 179e věta za středníkem tr. ř. - předat soudu spolu s návrhem na potrestání.

Čl. 93

Předání podezřelého soudu spolu s návrhem na potrestání

(1) Byla-li státnímu zástupci za podmínek uvedených v čl. 92 poslední větě policejním orgánem předána zadržovaná podezřelá osoba, přičemž současně mu policejní orgán předložil zprávu o výsledku zkráceného přípravného řízení s přílohami (§ 179c tr. ř.), přezkoumá tyto materiály z hlediska,

- a) zda bylo zadržení důvodné,
- b) podmínky pro provedení zadržení i bez jeho souhlasu, postupoval-li tak policejní orgán, a
- c) zda jsou dány důvody vazby.

(2) Státní zástupce však nemusí při postupu podle odstavce 1 zvažovat v případech, bylo-li podezřelému sděleno podezření pro některý z trestných činů uvedených v § 68 odst. 2 tr. ř., též odovídající okolnosti v § 68 odst. 3 tr. ř. S přihlédnutím k okolnostem případu zvažuje, zda ve lhůtě 48 hodin od zadržení podá u soudu návrh na potrestání (čl. 95) a předá podezřelého soudu, nebo osobu propustí ze zadržení, anebo bude postupovat podle odstavce 3.

(3) Skutečnost, že spolu s návrhem na potrestání předává soudu zadrženou podezřelou osobu, uvede státní zástupce v návrhu na potrestání (čl. 95).

(4) Pokud podání návrhu na potrestání není možné ve lhůtě 48 hodin od zadržení, zejména tehdy, pokud věc není náležitě objasněna (§ 2 odst. 5 tr. ř.), přichází v úvahu postup podle § 179c odst. 2 nebo podle § 179f odst. 1 tr. ř., státní zástupce postupuje podle § 179e věty za středníkem tr. ř. V takovém případě neprodleně vydá usnesení o zahájení trestního stíhání, které doručí obviněnému a jeho obhájci, a to tak, aby ve lhůtě 48 hodin od zadržení mohl podat návrh na vzetí obviněného do vazby. Při tom postupuje přiměřeně podle čl. 37 a 38. Proti usnesení o zahájení trestního stíhání je přípustná stížnost, která nemá odkladný účinek (§ 174 odst. 2 písm. c) ve spojení s § 160 odst. 7 a § 141 odst. 2 věty druhé tr. ř.).

(5) Náležitosti a postup státního zástupce při vydání usnesení o zahájení trestního stíhání upravuje čl. 28 a čl. 30 pokynu obecné povahy poř. č. 5/2001.

Čl. 94

Lhůta ke skončení zkráceného přípravného řízení a její prodloužení

(1) Lhůta pro skončení zkráceného přípravného řízení se počítá od okamžiku, kdy policejní orgán obdržel trestní oznámení

nebo jiný podnět k zahájení trestního stíhání (§ 179b odst. 4 tr. ř.). Takovým podnětem je i doručení pokynu státního zástupce ke konání zkráceného přípravného řízení čl. 88 odst. 1 písm. a) ; může jím být i den sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení policejním orgánem (§ 158 odst. 3 věta první tr. ř.).

(2) Tato lhůta končí podáním návrhu na potrestání soudu nebo jiným rozhodnutím podle § 179c odst. 1, 2 písm. b) až f) a § 179e věty za středníkem tr. ř. nebo opatřením podle § 179c odst. 3, § 179f odst. 2 písm. b) a c) tr. ř., jakož i uplynutím lhůty deseti dnů, o níž nejvýše lze prodloužit zkrácené přípravné řízení (§ 179f odst. 2 písm. a) tr. ř.).

(3) Došlo-li ke zjištění osoby, které bylo následně sděleno podezření (§ 179b odst. 3 tr. ř.) až po uplynutí určité doby po spáchání trestného činu, je možno v takové věci konat za splnění podmínek pro jeho konání zkrácené přípravné řízení jen, lze-li je ukončit ještě ve lhůtě dvou týdnů (§ 179b odst. 4 tr. ř.), jejíž běh počíná skutečnostmi uvedenými v odstavci 1, popř. prodloužené nejvýše o dalších deset dnů státním zástupcem (§ 179f odst. 2 písm. a) tr. ř.).

(4) O prodloužení lhůty podle § 179f odst. 2 písm. a) tr. ř., pokud neuplatní postup podle čl. 97, rozhodne státní zástupce opatřením, které neprodleně doručí policejnímu orgánu. Stejnopis opatření se založí do spisu o zkráceném přípravném řízení a do dozorového spisu.

(5) V prodloužené lhůtě uvedené v odstavci 2 musí být zkrácené přípravné řízení skončeno, nebude-li uplatněn postup podle čl. 97 nebo nenastanou-li podmínky pro postup podle § 179f odst. 1 tr. ř.

(6) Prodlouží-li státní zástupce lhůtu pro skončení zkráceného přípravného řízení, dbá o to, aby policejní orgán předložil spis se zprávou o jeho výsledku (§ 179c odst. 1 tr. ř.) nejpozději 3 dny před jejím skončením, nestanovil-li mu lhůtu jinou čl. 88 odst. 1 písm. c) .

Čl. 95

Náležitosti návrhu na potrestání

(1) Na náležitosti výrokové části návrhu na potrestání se užíje čl. 61 odst. 2 obdobně; návrh neobsahuje odůvodnění (§ 179d odst. 1 tr. ř.).

(2) V návrhové části návrhu na potrestání státní zástupce uvede jména svědků, na jejichž osobním výslechu v řízení před soudem bude výjimečně trvat. Důležité důkazy, které bude nutno v řízení před soudem provést, označí státní zástupce příslušným číslem listu spisu. Vychází přitom z obsahu úředních záznamů uvedených v čl. 90 odst. 2 a i z protokolů o výslechu svědků, pokud byly výjimečně provedeny (§ 158 odst. 8 tr. ř.).

(3) Státní zástupce může dále v návrhové části návrhu na potrestání označit skutečnosti, které považuje za nesporné (§ 314d odst. 2 tr. ř.).

(4) Podává-li státní zástupce návrh na potrestání ohledně některého z trestných činů uvedených v § 163 odst. 1 tr. ř., předloží souhlas poškozeného s trestním stíháním soudu spolu s návrhem; za tím účelem dbá, aby policejní orgán poskytl poškozenému lhůtu k vyjádření tak, aby bylo možno věc skončit ve lhůtách uvedených v § 179b odst. 4, popř. v § 179f odst. 2 písm. a) tr. ř. (§ 163a odst. 2 věta první tr. ř.).

(5) Za podmínek uvedených v § 28 odst. 2 tr. ř. státní zástupce pořídí překlad návrhu na potrestání, který doručí soudu; podezřelému jej nedoručuje. Týká-li se návrh na potrestání více podezřelých, pořizuje se překlad části návrhu týkající se podezřelého, lze-li ji od částí týkajících se ostatních podezřelých oddělit.

Čl. 96

Jiná rozhodnutí ve zkráceném přípravném řízení

(1) Policejní orgán konající zkrácené přípravné řízení rozhoduje o odložení nebo o odevzdání věci z důvodů uvedených v § 159a odst. 1 až 4 tr. ř. usnesením (§ 159a odst. 1 až 4 tr. ř.) nebo opatřením (§ 159a odst. 1 písm. a) nebo b) tr. ř.); proti usnesení o odložení věci může poškozený podat stížnost, která má odkladný účinek (§ 159a odst. 6 tr. ř.).

(2) Vydává-li státní zástupce usnesení o odložení věci podle § 179c odst. 2 písm. b), e), f) tr. ř. nebo opatření o odevzdání věci podle § 179c odst. 2 písm. c) nebo d) tr. ř., v takovém usnesení nebo opatření uvede stručný popis skutku, pro který bylo zkrácené přípravné řízení vedeno, jeho právní posouzení a zdůvodnění postupu podle těchto ustanovení. Podání stížnosti proti takovému usnesení nebo opatření nepřichází v úvahu. Poškozený se o odložení nebo odevzdání věci pouze vyrozumí (§ 179c odst. 4 tr. ř.).

(3) Jsou-li na základě výsledků zkráceného přípravného řízení dány důvody k podmíněnému zastavení trestního stíhání nebo narovnání, státní zástupce zpravidla vzhledem k okolnostem případu postupuje podle § 179f odst. 2 písm. b) nebo c) tr. ř. (čl. 97); státní zástupce může v odůvodněných případech, má-li za to, že ve zkráceném přípravném řízení byly objasněny všechny okolnosti odůvodňující postup podle § 307 nebo § 309 tr. ř., výjimečně podat i návrh na potrestání podezřelého a současně soudu navrhnout, aby rozhodl o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo schválil narovnání (§ 314c odst. 1 písm. a) tr. ř.).

Čl. 97

Nařízení zahájení trestního stíhání policejnímu orgánu nebo uložení předání věci policejnímu orgánu k zahájení trestního stíhání

(1) Nebylo-li zkrácené přípravné řízení skončeno ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4 tr. ř. a s přihlédnutím k okolnostem případu nelze předpokládat jeho skončení ani ve lhůtě prodloužené podle § 179f odst. 2 písm. a) tr. ř., státní zástupce podle svých poznatků o úrovni práce policejního orgánu, který dosud konal zkrácené přípravné řízení, a podle povahy věci,

o kterou jde, buď

- a) nařídí policejnímu orgánu, který dosud zkrácené přípravné řízení vedl, aby neprodleně zahájil trestní stíhání (§ 160 odst. 1 tr. ř.) a dále postupoval podle ustanovení hlavy desáté trestního řádu, nebo
- b) uloží, aby věc byla předložena policejnímu orgánu uvedenému v § 161 odst. 2 tr. ř. k zahájení trestního stíhání (§ 160 odst. 1 tr. ř.); státní zástupce takto musí vždy postupovat, je-li dán některý z důvodů uvedených v § 179f odst. 1 tr. ř.

(2) Pokyn podle odstavce 1 státní zástupce neprodleně zašle policejnímu orgánu, který dosud konal zkrácené přípravné řízení, a jeho stejnopis založí vždy do vyšetřovacího spisu i do dozorového spisu.

ČÁST ČTVRTÁ

Dozor nad zachováváním zákonnosti ve vyšetřování některých trestných činů

Čl. 98

Obecné ustanovení o dozoru státního zástupce ve věcech trestných činů, o nichž koná řízení v prvním stupni krajský soud

(1) Při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti ve vyšetřování ve věcech uvedených v § 17 tr. ř. se užije ustanovení části druhé obdobně, s následujícími odchylkami:

- a) státní zástupce dbá o to, aby policejní orgán provedl ve věci všechny důkazy, jež jsou nezbytné pro podání obžaloby nebo jiné rozhodnutí státního zástupce ve věci (§ 169 odst. 1 tr. ř.), a to od okamžiku, kdy bylo zahájeno trestní stíhání pro některý z trestných činů uvedených v § 17 tr. ř., nebo od okamžiku změny právní kvalifikace na takový trestný čin; byl-li vydán záznam o zahájení úkonů trestního řízení (§ 158 odst. 3 věta první tr. ř.) a pokud obsah záznamu svědčí pro závěr, že se může jednat o právní kvalifikaci uvedenou v § 17 tr. ř., státní zástupce podle těchto zásad postupuje přiměřeně,
- b) v přípravném řízení ohledně výslechu svědků neplatí omezení uvedené v § 164 odst. 1 tr. ř.; výslechy svědků lze provádět bez ohledu na to, zda jde o neodkladný nebo neopakovatelný úkon; státní zástupce však v těchto případech zvláště důsledně zvažuje hlediska uvedená v čl. 21 odst. 1 věta za středníkem za účelem použitelnosti výsledků těchto úkonů jako důkazů v řízení před soudem,
- c) státní zástupce při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti ve vyšetřování prověrkami nebo informacemi o stavu vyšetřování (čl. 13) soustavně posuzuje, zda právní kvalifikace skutku, pro který je obviněný stíhán, odpovídá výčtu trestných činů uvedených v § 17 tr. ř.; zjistí-li důvody pro změnu právní kvalifikace, vydá neprodleně pokyn policejnímu orgánu, aby obviněného a jeho obhájce na změnu právní kvalifikace upozornil (§ 160 odst. 6 tr. ř.),
- d) státní zástupce dbá o to, aby vyšetřování bylo skonče-

no ve lhůtě uvedené v § 170 odst. 1 tr. ř.; nebude-li v této lhůtě skončeno, platí § 167 odst. 2 a 3 tr. ř.

(2) Státní zástupce podle odstavce 1 písm. c) přiměřeně postupuje u věcí, které jsou zatím posuzovány jako trestné činy, ohledně nichž je dána příslušnost okresního soudu jako soudu prvního stupně (§ 16 tr. ř.), pokud vzhledem k okolnostem případu může důvodně přicházet v úvahu i právní posouzení uvedené v § 17 tr. ř. Neprodleně po upozornění na změnu právní kvalifikace předá věc státnímu zástupci příslušnému k výkonu dozoru ve věcech trestných činů uvedených v § 17 tr. ř. Tento státní zástupce věc posoudí z hlediska, zda právní kvalifikace jednání jako některého trestného činu uvedeného v § 17 tr. ř. odpovídá skutkovým zjištěním ve věci; dospěje-li státní zástupce nejbližší vyššího státního zastupitelství k odlišným závěrům ohledně právního posouzení jednání obviněného a v důsledku tohoto odchylného právního názoru jde o trestný čin, k je-ž projednání by byl v prvním stupni příslušný okresní soud (§ 16 tr. ř.), buď věc vrátí státnímu zástupci nižšího státního zastupitelství, který mu věc předal, se svým stanoviskem nebo postupuje podle čl. 4 odst. 1.

Čl. 99

Postup státního zástupce při použití ustanovení § 37a trestního zákona

(1) Zjistí-li státní zástupce, že obviněný, proti němuž bylo zahájeno trestní stíhání (§ 160 odst. 1 tr. ř.) pro dílčí útok u pokračujícího trestného činu (§ 89 odst. 3 tr. zák.), posouzeného jako další skutek (§ 12 odst. 12 tr. ř.), pro jehož ostatní útoky již dříve podal nebo hodlá podat obžalobu pro trestný čin uvedený v § 17 odst. 1 tr. ř. a v řízení před soudem přichází v úvahu použití ustanovení § 37a věty první tr. zák., postupuje při výkonu dozoru ohledně tohoto dílčího útoku posouzeného jako další skutek podle čl. 98. Stejně státní zástupce postupuje tehdy, pokud zjistí, že teprve souhrn dílčích útoků tvořících součást jednoho a téhož pokračujícího trestného činu obsažených v obžalobě, kterou podal nebo hodlá podat u okresního soudu jako soudu prvního stupně (§ 16 tr. ř.), a v usnesení o zahájení trestního stíhání vytváří skutkový základ pro věcnou příslušnost krajského soudu jako soudu prvního stupně (§ 17 tr. ř.). Zda se v případech podle první a druhé věty v případě dílčího útoku obsaženého v původní obžalobě a v usnesení o zahájení trestního stíhání skutečně jedná o dílčí útok jednoho a téhož pokračujícího trestného činu za podmínek § 89 odst. 3 tr. zák., posoudí státní zástupce jako předběžnou otázku (§ 9 odst. 1 tr. ř.).

(2) Státní zástupce po zjištění, že trestní stíhání proti obviněnému je vedeno pro dílčí útok posouzený jako další skutek (§ 12 odst. 12 tr. ř.), u něhož přichází v úvahu použití ustanovení § 37a tr. zák. za podmínek uvedených v odstavci 1, neprodleně postoupí věc k výkonu dozoru státnímu zástupci příslušnému podle § 17 odst. 2 tr. ř., a to i přesto, že podmínky věcné příslušnosti podle tohoto ustanovení nemusí být ještě zcela splněny; rozhodující zde je, zda bude přicházet v úvahu budoucí případný postup krajského soudu jako soudu prvního stupně podle § 37a tr. zák., bez zřetele na to, zda původní odsuzující rozsudek byl vydán okresním nebo krajským soudem jako soudem prvního stupně.

(3) Státní zástupce, jemuž byla věc postoupena podle odstavce 2, a hrozí-li nebezpečí z prodlení, i státní zástupce, který zjistil skutečnosti uvedené v odstavci 1, dbá o to, aby obviněnému byl neprodleně ustanoven obhájce, pokud si ho dosud nezvolil nebo mu nebyl zvolen jinou oprávněnou osobou; při tom přihlíží k tomu, že jednotlivé dílčí útoky obsažené v původní obžalobě a v usnesení o zahájení trestního stíhání ve svém souhrnu mohou odůvodňovat právní kvalifikaci trestného činu, který je uveden v § 17 tr. ř., a že tato skutečnost je sama o sobě důvodem nutné obhajoby (§ 36 odst. 3 tr. ř.).

(4) V průběhu vyšetřování konaného pro dílčí útok posouzený jako další skutek uvedený v odstavci 1 státní zástupce zjišťuje, zda důvody pro postup podle § 37a tr. zák. stále trvají. Zjistí-li, že dány nejsou, dozor v takové věci vykonává i nadále a případnou obžalobu podá u věcně a místně příslušného soudu (§ 179 odst. 1 tr. ř.).

(5) Při podání obžaloby státní zástupce postupuje podle čl. 61 odst. 6.

ČÁST PÁTÁ

Účast státního zástupce v řízení před soudem

Oddíl první

Účast v řízení u soudu prvního a druhého stupně

Čl. 100

Základní ustanovení

(1) Státní zástupce v řízení před soudem svými návrhy a účastí u veřejného zasedání nebo u hlavního líčení zajišťuje, aby při projednání věci před soudem byly provedeny všechny důkazy důležité pro posouzení viny obžalovaného a pro uložení přiměřeného trestu. K tomu využívá svého postavení a práv, které má jako strana v řízení před soudem (§ 12 odst. 6 tr. ř.) z hlediska plnění své úlohy orgánu veřejné žaloby.⁵³⁾

(2) Státní zástupce při postupu podle odstavce 1

- vystupuje v takovém řízení aktivně; je nepřipustné, aby státní zástupce bez zákonného důvodu odmítal v řízení provádět jakékoli důkazy podporující obžalobu,
- opatřuje z vlastní iniciativy nebo na žádost předsedy senátu důkazy, které dosud nebyly provedeny; za tím účelem je oprávněn požádat policejní orgán o opatření důkazu (§ 179 odst. 2 tr. ř.),
- navrhuje a provádí důkazy, které podporují obžalobu,
- je povinen prokazovat tvrzení uvedená v obžalobě, což ho nezbavuje povinnosti posuzovat všechny rozhodné okolnosti případu i z hlediska okolností a důkazů svědčících ve prospěch obžalovaného; nesmí se proto zaměřit výlučně na prokazování viny obžalovaného a musí dbát o to, aby v řízení před soudem byl náležitě zjištěn skutkový stav věci a bylo vydáno rozhodnutí odpovídající zákonu.⁵⁴⁾

(3) Při vyžadování součinnosti policejního orgánu za účelem opatření důkazu za podmínek uvedených v odstavci 2 písm. b) státní zástupce postupuje přiměřeně podle § 157 odst. 2 věty první a § 174 odst. 2 písm. a) tr. ř.; žádost adresuje zpravidla policejnímu orgánu, který ve věci konal prověřování nebo vyšetřování, pokud podle povahy důkazu, který má být takto opatřen, nevyžádá součinnost jiného policejního orgánu.

- V řízení před soudem však není státní zástupce oprávněn
 - odstraňovat postupy uvedenými v odst. 2 písm. b) nedostatky ve skutkových zjištěních v míře, v níž by nahrazoval rozhodnutí soudu o vrácení věci státnímu zástupci k došetření (§ 188 odst. 1 písm. e), § 260 odst. 2, § 314c odst. 1 písm. a) tr. ř.),
 - provádět důkazy ve vztahu ke skutečnostem svědčícím ve prospěch obžalovaného; to nebrání tomu, aby státní zástupce provedení takového důkazu soudu navrhl,
 - na základě žádosti o právní pomoc v cizině dožadovat provedení výsledku svědka nebo znalce orgánem cizího státu mimo hlavní líčení nebo veřejné zasedání (§ 183a odst. 1 až 3 tr. ř.),
 - zajišťovat přítomnost osob u hlavního líčení nebo veřejného zasedání konaném o odvolání, nejde-li o zabezpečení účasti důležitého svědka, kterého zamýšlí státní zástupce sám vyslechnout, anebo jiné osoby; to nevyklučuje, aby státní zástupce soudu sdělil nebo upřesnil údaje týkající se pobytu určité osoby, která má být v řízení před soudem vyslechnuta,
 - provádět protokolaci úkonů byť i provedených státním zástupcem.

Čl. 101

Předběžné projednání obžaloby

(1) Státní zástupce se účastní předběžného projednání obžaloby, jestliže předseda senátu za tím účelem nařídil veřejné zasedání (§ 187 odst. 1 poslední věta tr. ř.).

(2) Při veřejném zasedání uvede státní zástupce důvody, pro které pokládá nařízení hlavního líčení za nezbytné a pro které považuje každý jiný postup soudu za odporující zákonu, pokud nedospěje k závěru, že stanovisko soudu je důvodné. Půjde-li o vazební věc, poukáže současně na vazební důvody, pokud v době veřejného zasedání trvají, a navrhne soudu, aby rozhodl o dalším trvání vazby obviněného (§ 192 tr. ř.).

(3) Považuje-li státní zástupce rozhodnutí soudu učiněné ve věci při předběžném projednání obžaloby za nesprávné, podá proti němu stížnost. Jedná-li se o rozhodnutí ve veřejném zasedání, jehož se zúčastnil, učiní tak zpravidla ihned do protokolu. Stížnost odůvodní, jakmile mu bude doručeno písemné vyhotovení usnesení, nejpozději však do konce lhůty stanovené pro podání opravného prostředku.

(4) Je-li usnesení soudu o vrácení věci k došetření (§ 188 odst. 1 písm. e) tr. ř.) v právní moci, zajistí státní zástupce, aby soudem vytýkané nedostatky byly odstraněny. Vznikne-li po

⁵³⁾ § 4 odst. 1 písm. a) zákona.

⁵⁴⁾ § 2 odst. 5, § 180 odst. 2 a 3 tr. ř.

vracení věci k došetření odůvodněná potřeba provést další důkazy, učiní opatření, aby věc byla došetřena i nad rámec požadavků soudu. Přitom dbá, aby došetření bylo provedeno co nejrychleji. Obdobně státní zástupce postupuje, byla-li věc soudem vrácena k došetření z hlavního líčení (§ 221 odst. 1 tr. ř.) nebo po rozhodnutí o řádném nebo mimořádném opravném prostředku (§ 149 odst. 2, § 260 odst. 2, § 265I odst. 1, § 270 odst. 1 a § 284 odst. 2 tr. ř.).

Příprava státního zástupce na jednání soudu

Čl. 102

(1) Na účast na hlavní líčení se státní zástupce připravuje již při zpracování obžaloby. Ve složitějších případech podchytí písemně svá zjištění o studiu spisu a odkazy na čísla listů nejdůležitějších důkazů, popřípadě může využít opisů protokolů o těchto důkazech, jež jsou založeny v dozorovém spisu. Podle potřeby státní zástupce zpracuje písemně osnovu závěrečné řeči. Ve zvláštním záznamu uvede návrhy na způsob vyřízení věci soudem v hlavním líčení. Všechny tyto písemnosti eviduje státní zástupce v dozorovém spise.

(2) Obžalobu zastupuje u hlavního líčení pokud možno ten státní zástupce, který vykonával dozor v přípravném řízení trestním a zpracoval obžalobu (čl. 61 odst. 4). Není-li to výjimečně možné, seznámí se státní zástupce pověřený účastí při hlavním líčení s projednávanou věcí před jednáním studiem obžaloby a dozorového spisu, ve složitější věci prostuduje trestní spis u soudu, popřípadě konzultuje věc se státním zástupcem, který konal dozor v přípravném řízení a zpracoval obžalobu.

Čl. 103

Přiměřeně podle čl. 102 postupuje státní zástupce při přípravě na ostatní jednání soudu. Do záznamu o přípravě na veřejné zasedání o odvolání, který se zakládá do dozorového spisu, uvede důkazy, jejichž provedení před soudem hodlá navrhnout, popřípadě provést, a závěrečný návrh, který zamýšlí podat.

Čl. 104

Účast státního zástupce při jednání soudu

(1) Není-li účast státního zástupce při veřejném zasedání soudu povinná již podle zákona (§ 263 odst. 2, § 265r odst. 2, § 274 a § 297 odst. 2 tr. ř.), účastní se veřejného zasedání, pokud je vzhledem k závažnosti věci a v úvahu přicházejícího rozhodnutí třeba, aby osobně vyjádřil své stanovisko, zejména aby podal a odůvodnil závěrečný návrh nebo aby po vyhlášení rozhodnutí ihned podal opravný prostředek.

(2) Státní zástupce se účastní veřejného zasedání zpravidla též tehdy, je-li rozhodováno o návrhu na povolení obnovy trestního řízení, o ochranných opatřeních, o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o podmíněném propuštění z výkonu trestu

odnětí svobody, zejména pokud veřejné zasedání soudu probíhá na podkladě návrhu podaného státním zástupcem.

Čl. 105

Vystoupení státního zástupce při jednání soudu

(1) Při jednání soudu působí státní zástupce svými návrhy, vyjádřeními k návrhům jiných účastníků, otázkami vyslychaným osobám a svým aktivním vystoupením k tomu, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí soudu. Své návrhy vždy řádně odůvodní.

(2) Státní zástupce navrhne předsedovi senátu, aby mu bylo v hlavním líčení umožněno provést důkazy, zejména výslech svědka nebo znalce, za podmínek a způsobem uvedeným v § 215 odst. 2 tr. ř. nebo položením otázek podle § 215 odst. 3 tr. ř., neučinil-li tak již v žalobním návrhu při podání obžaloby (čl. 61 odst. 3 věta první). Návrh na provedení výslechu svědka učiní zejména tehdy, jde-li o výslech svědka podporujícího obžalobu, jehož totožnost byla utajena podle § 55 odst. 2 tr. ř., výslech takového svědka, který byl v přípravném řízení proveden jako neodkladný nebo nepakovatelný za účasti soudce, nebo svědka, u něhož bylo zjištěno, že byl nebo měl být předmětem násilí, zastrašování, podplácení či příslibů jiných výhod, a tak veden k tomu, aby nevypovídal nebo vypovídal křivě, jakož i svědka, který má dokumentovat okolnosti uvedené v § 211 odst. 3 písm. b) tr. ř.

(3) Státní zástupce přispívá svými návrhy a svou činností k tomu, aby soud mohl rozhodnout o nárocích poškozeného na náhradu škody způsobené trestným činem. Ukáže-li se až v průběhu řízení před soudem potřeba zajistit nárok poškozeného, podá neprodleně návrh soudu na zajištění nároku poškozeného (§ 47 odst. 1, 2 věta první tr. ř.). Obdobně postupuje, ukáže-li se až v průběhu řízení před soudem potřeba zajistit majetek obviněného pro účely výkonu trestu propadnutí majetku.

(4) Státní zástupce podá proti nesprávné protokolaci ihned námítky (§ 55 odst. 1 písm. f) tr. ř.), pokud není za podmínek uvedených v § 55a odst. 3 tr. ř. vyhotovován ve zjednodušeném řízení pouze stručný záznam o průběhu hlavního líčení za současného pořízení zvukového záznamu.

(5) Státní zástupce si vyžádá od soudu vždy stejnopis protokolu o hlavním líčení, je-li pořizován; jinak v dozorovém spise podchytí státní zástupce podstatný obsah rozhodnutí soudu, popřípadě důvod odročení jednání a termín, na který bylo jednání odročeno, a podle povahy a závažnosti věci zachytí v záznamu o hlavním líčení i další podstatné údaje týkající se jeho průběhu.

(6) Státní zástupce vezme obžalobu⁵⁵⁾ nebo návrh na potrestání⁵⁶⁾ zpět písemně nebo ústně do protokolu před zahájením hlavního líčení zejména tehdy, vyjdou-li najevo skutečnosti, které by vedly k jinému rozhodnutí státního zástupce v přípravném řízení než k podání obžaloby nebo návrhu na po-

⁵⁵⁾ § 182 tr. ř.

⁵⁶⁾ § 182 tr. ř. *per analogiam*.

restání. Důvodem pro zpětvzetí obžaloby však není skutečnost, že vyšel najevo další dílčí útok tvořící součást jednoho a téhož pokračujícího trestného činu, který může být posouzen jako další skutek (§ 12 odst. 12 tr. ř.), přichází-li v úvahu postup soudu podle § 37a tr. zák.; tato skutečnost je však zpravidla důvodem pro zpětvzetí obžaloby v případě, kdy bylo porušeno právo obviněného na obhajobu zejména proto, že obviněný neměl obhájce ač ho mít měl, a pro zpětvzetí návrhu na potrestání. Po zahájení hlavního líčení může vzít obžalobu nebo návrh na potrestání zpět jen tehdy, pokud obžalovaný netrvá na jeho pokračování. Vezme-li státní zástupce návrh na potrestání zpět, postupuje podle čl. 97.

Čl. 106

Závěrečná řeč státního zástupce

(1) V závěrečné řeči zhodnotí státní zástupce výsledky dokazování a uvede, které skutečnosti považuje za prokázané a na základě jakých důkazů. Přitom zaujme stanovisko k důkazům, jež svědčí ve prospěch i v neprospěch obžalovaného. Objektivně zhodnotí stupeň nebezpečnosti činu pro společnost, osobu pachatele, pohnutky, skutkové a další okolnosti případu, jež mají význam pro návrh na rozhodnutí soudu o vině, trestu, ochranných opatřeních a nárocích poškozených na náhradu škody.

(2) V závěrečném návrhu na rozhodnutí o vině státní zástupce odůvodní právní kvalifikaci, jež odpovídá výsledkům dokazování. Dospěje-li k názoru, že skutek obviněného má být posuzován podle jiného zákonného ustanovení, než se uvádí v obžalobě, odůvodní podrobně i návrh této změny. Hodlá-li v závěrečné řeči navrhnout použití přísnější právní kvalifikace, navrhne soudu ještě v průběhu hlavního líčení postup podle § 225 odst. 2 věty druhé tr. ř.

(3) V závěrečném návrhu ohledně výroku o trestu státní zástupce uvede, jaký druh trestu navrhuje uložit a v jaké sazbě (např. při horní či dolní hranici, v polovině nebo v horní čtvrtině sazby). Navrhuje-li uložení trestu odnětí svobody v trestní sazbě, která připouští podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody, a to popřípadě s dohledem, a jsou-li dány zákonné důvody (§ 58 odst. 1 písm. a) nebo b), § 60a odst. 1 tr. zák., s přihlédnutím i k ustanovení § 39 odst. 2 tr. zák.) pro takový postup, navrhne, aby trest odnětí svobody byl podmíněně odložen na přiměřenou zkušební dobu (§ 59 odst. 1, § 60a odst. 2 tr. zák.), popřípadě navrhne uložit obžalovanému přiměřená omezení (§ 59 odst. 2, § 60a odst. 3 tr. zák.). Nejsou-li podle názoru státního zástupce splněny zákonné podmínky pro podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody nebo pro jiný trest nespojený s výkonem trestu odnětí svobody, navrhne soudu, aby byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody, a svůj návrh, včetně zařazení do příslušného typu věznice, odůvodní. Zvláštní pozornost věnuje státní zástupce i podmínkám pro uložení trestu obecně prospěšných prací jako jedné z alternativ nepodmíněného trestu odnětí svobody.

(4) Státní zástupce zvažuje velmi pečlivě i předpoklady k použití ustanovení

- a) § 24 tr. zák. o upuštění od potrestání pachatele, který

spáchal trestný čin menší nebezpečnosti pro společnost, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě, jestliže vzhledem k povaze spáchaného činu a k dosavadnímu životu pachatele lze důvodně očekávat, že již projednání věci před soudem postačí k jeho nápravě,

- b) § 25 tr. zák. o upuštění od potrestání u pachatele, který spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti,
 c) § 26 tr. zák. o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem,
 d) § 29 tr. zák. o výjimečném trestu,
 e) § 32 tr. zák. o ukládání trestu pachateli, jenž spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti, který si, a to ani z nedbalosti, nepřivodil vlivem návykové látky,
 f) § 35 tr. zák. o ukládání úhrmného a souhrmného trestu,
 g) § 36 tr. zák. o ukládání dalšího trestu téhož druhu,
 h) § 37a tr. zák. o ukládání společného trestu za pokračování v trestném činu,
 i) § 40 tr. zák. o mimořádném snížení trestu odnětí svobody,
 j) § 41 a § 42 tr. zák. o ukládání trestu odnětí svobody zvláště nebezpečnému recidivistovi,
 k) § 43 a § 44 tr. zák. o ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch zločinného spolčení,
 l) § 47 tr. zák. o trestu ztráty vojenské hodnosti,
 m) § 49 a § 50 tr. zák. o trestu zákazu činnosti, a to zejména z hlediska vymezení činnosti, která má být pachateli zakázána (§ 50 odst. 1 tr. zák.),
 n) § 51 a § 52 tr. zák. o trestu propadnutí majetku,
 o) § 53 a § 54 tr. zák. o peněžitém trestu, zejména z hlediska, aby byl ukládán v případech stanovených v § 53 odst. 1 písm. a) tr. zák.,
 p) § 55 a § 56 tr. zák. o trestu propadnutí věci z hlediska podmínek pro ukládání tohoto trestu (§ 55 odst. 1 a 2 tr. zák.),
 r) § 57 tr. zák. o trestu vyhoštění, s přihlédnutím k důvodům, pro které tento trest uložit nelze (§ 57 odst. 3 tr. zák.),
 s) § 57a tr. zák. o trestu zákazu pobytu.

(5) Státní zástupce podá soudu řádně odůvodněný návrh na rozhodnutí o ochranných opatřeních a o věcech důležitých pro trestní řízení. Vyjádří se rovněž k návrhu poškozeného na náhradu škody.

Čl. 107

Podání řádného opravného prostředku

(1) Státní zástupce po prostudování rozhodnutí soudu zváží, zda jsou dány důvody k podání řádného opravného prostředku. Zvláště důkladnému rozboru podrobí rozhodnutí v těch případech, kdy soud rozhodl v rozporu se závěrečným návrhem státního zástupce. Pokud se státní zástupce ztotožní s odchýlným rozhodnutím soudu, poznamená to v dozorovém spise a vysvětlí, jaké důvody ho k této názorové změně vedly. V opačném případě si ponechá lhůtu k podání opravného prostředku. Proti zřejmému nesprávnému rozhodnutí podá opravný prostředek ihned.

(2) Podaný opravný prostředek státní zástupce ve lhůtě uvedené v § 248 tr. ř., popřípadě v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, písemně odůvodní tak, aby bylo patmo, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytykány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. V odvolání uvede, zda je podává ve prospěch, v neprospěch nebo ve prospěch i v neprospěch obžalovaného. V odůvodnění odvolání výrazně vyznačí skutečnost, kterých obžalovaných se odvolání týká a jakých výroků rozsudku a zda je podáváno ve prospěch, v neprospěch nebo ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, a to i v případě, že to státní zástupce uvede ihned po vyhlášení rozsudku do protokolu.

(3) Pokud soud nerozhodl o návrzích na provedení důkazů, jež státní zástupce považuje za podstatné, nebo pokud soud tyto návrhy nedůvodně zamítl, státní zástupce tyto návrhy opakuje v opravném prostředku. V odůvodnění opravného prostředku zároveň uvede, jaké rozhodnutí soudu druhého stupně navrhuje; při tom vychází z toho, kterých obžalovaných se odvolání podle vypracovaného písemného odůvodnění (odstavec 2) týká a jakých výroků rozsudku a zda je podáváno v neprospěch či ve prospěch obžalovaného.

(4) Podle povahy a závažnosti věci státní zástupce může zpracovat k opravnému prostředku podanému jinou stranou trestního řízení vyjádření.

(5) Spisy potřebné pro projednání opravného prostředku, pokud některá ze stran podala odvolání nebo státní zástupce podal stížnost (opis obžaloby, rozsudku, usnesení, odvolání obžalovaného nebo státního zástupce a jejich odůvodnění, stížnost státního zástupce a její odůvodnění, vyjádření k odvolání jiné strany řízení, záznam o přípravě a účasti státního zástupce v hlavním líčení, stejnopis protokolu o hlavním líčení, popřípadě další obsah dozorového spisu) předloží státní zástupce neprodleně nejbližší vyššímu státnímu zastupitelství. Toto státní zastupitelství si může pro účely řízení o řádných opravných prostředcích vyžádat i předložení dalších spisových materiálů. Je-li to potřebné, uvedou se v předkládací zprávě další okolnosti, jež nejsou zřejmé z dozorového spisu.

Čl. 108

Účast státního zástupce v řízení o řádném opravném prostředku

(1) Státní zástupce vyššího státního zastupitelství přezkoumá důvodnost řádného opravného prostředku podaného státním zástupcem nižšího státního zastupitelství. Zcela zjevně nedůvodný opravný prostředek vezme zpět a státnímu zástupci, který jej podal, sdělí písemně důvody svého rozhodnutí.

(2) V řízení před soudem druhého stupně vystupuje státní zástupce tak, aby byla v celém rozsahu podaného opravného prostředku přezkoumána zákonnost napadeného rozhodnutí i postupu, který rozhodnutí předcházelo. O účasti státního zástupce na jednání soudu druhého stupně platí přiměřeně ustanovení pro postup státního zástupce v řízení u soudu prvního stupně, a to včetně povinnosti vyžádat si od soudu vždy stejnopis protokolu o veřejném zasedání.

(3) Rozhodnutí soudu druhého stupně sdělí státní zástupce nižšímu státnímu zástupci písemně a uvede své stanovisko k věci.

Oddíl druhý

Zvláštní ustanovení o účasti v řízení před samosoudcem nebo ve zjednodušeném řízení

Čl. 109

Postup státního zástupce v řízení před samosoudcem nebo ve zjednodušeném řízení

(1) V řízení před samosoudcem nebo ve zjednodušeném řízení postupuje státní zástupce přiměřeně podle předchozích ustanovení. Vyjádření a návrhy formuluje stručně a odůvodňuje je pouze tehdy, byly-li proti nim vysloveny námitky nebo lze-li takové námitky očekávat. Pokud samosoudce učiní některé z rozhodnutí uvedených v § 314c odst. 1 tr. ř. a státní zástupce toto rozhodnutí považuje za nesprávné, podá proti němu podle § 314c odst. 4 tr. ř. stížnost.

(2) Státní zástupce postupuje přiměřeně podle čl. 101 odst. 4, byl-li z důvodů uvedených v § 314c odst. 1 písm. c) tr. ř. samosoudcem pravomocně odmítnut návrh na potrestání. Tímto okamžikem zanikají účinky uvedené v § 314b odst. 1 věta druhá tr. ř. a státní zástupce vydá pokyn k zahájení trestního stíhání a konání vyšetřování.

(3) Přiměřeně podle čl. 102 státní zástupce postupuje ve věcech, v nichž podal návrh na potrestání a samosoudce je projednává ve zjednodušeném řízení (§ 314b odst. 1 věta první tr. ř.).

(4) Státní zástupce, který podal návrh na potrestání a současně předal soudu zadrženého podezřelého, se vždy zúčastní výslechu obviněného a hlavního líčení, které se může s jeho souhlasem konat ihned po výslechu obviněného (§ 314b odst. 2 věta druhá tr. ř.); jinak se hlavního líčení zúčastní poté, jakmile bude samosoudcem nařízeno.

(5) Rozhodne-li samosoudce trestním příkazem v rozporu se zákonem, podá státní zástupce podle § 314g odst. 1 tr. ř. v zákonné lhůtě proti trestnímu příkazu odpor, jehož důvody stručně zaznamená v dozorovém spise.

Oddíl třetí

Zvláštní ustanovení o postupu ve vykonávacím řízení

Čl. 110

Postup státního zástupce ve vykonávacím řízení

(1) Zjistí-li státní zástupce při dozoru v přípravném řízení proti obviněnému z opisu rejstříku trestů, že jeho předchozí trestní stíhání bylo jiným státním zástupcem podmíněně zastaveno a nové vyšetřování se vede pro trestný čin spáchaný ve zkušební době podmíněného zastavení trestního stíhání, neprodleně o tom písemně vyrozumí státního zástupce, který rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání vydal.

(2) Výsledek pravomocného skončení trestního stíhání sdělí neprodleně státní zástupce, který byl činný v tomto řízení, státnímu zástupci, který rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání obviněného vydal v jiné jeho trestní věci. Po obdržení vyrozumění rozhodne státní zástupce, který trestní stíhání obviněného podmíněně zastavil, o dalším postupu podle § 308 odst. 1 tr. ř.

(3) Zjistí-li státní zástupce, že proti obviněnému, jehož trestní stíhání bylo soudem podmíněně zastaveno nebo byl podmíněně odsouzen, včetně podmíněného odsouzení nebo podmíněného upuštění od potrestání s dohledem, anebo byl z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn a byl mu popřípadě uložen dohled, se vede trestní stíhání pro trestný čin spáchaný ve zkušební době, vyrozumí o tom soud, který rozhodl o podmíněném zastavení trestního stíhání, podmíněném odsouzení včetně podmíněného odsouzení nebo podmíněného upuštění od potrestání s dohledem, nebo o podmíněném propuštění. Současně vyrozumí o svém postupu státního zástupce, jehož působnost se vztahuje na obvod tohoto soudu.

ČÁST ŠESTÁ

Zvláštní ustanovení o postupu státního zástupce při uplatnění mediace a probace v trestním řízení

Čl. 111

Obecné ustanovení

(1) Státní zástupci využívají při své činnosti v trestním řízení, zejména k objasnění příčin trestného činu a k urovnání sporu mezi obviněným a poškozeným, pomoci a součinnosti s Probační a mediační službou.

(2) Pomoc a součinnost Probační a mediační služby v trestním řízení směřuje k tomu, aby

- a) vazba byla nahrazena jiným opatřením,
- b) věc mohla být ve vhodných případech projednána v některém ze zvláštních druhů řízení,
- c) mohl být uložen a vykonán trest nespojený s odnětím svobody.

(3) Státní zástupci při pomoci a součinnosti s Probační a mediační službou vycházejí z toho, že Probační a mediační služba

- a) pomáhá při odstraňování následků trestného činu poškozeným a dalším osobám dotčeným trestným činem,
- b) věnuje zvláštní péči kromě mladistvých též obviněným ve věku blízkém věku mladistvých,
- c) přispívá k ochraně práv osob poškozených trestnou činností a ke koordinaci sociálních a terapeutických programů práce s obviněnými, zejména jde-li o mladistvé a uživatele omamných a psychotropních látek,
- d) podílí se na prevenci trestné činnosti.

Čl. 112

Součinnost státních zástupců s Probační a mediační službou při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení

(1) Státní zástupci při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení po Probační a mediační službě

vyžadují zejména

- a) obstarávání podkladů k osobě obviněného a jeho rodinnému i sociálnímu zázemí,
- b) vytváření podmínek pro rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání (čl. 62), pro schválení narovnání a zastavení trestního stíhání (čl. 65), zejména tím, že Probační a mediační služba zprostředkuje projednání a uzavření dohody mezi obviněným a poškozeným o náhradě škody, dohody o narovnání, popřípadě podmínek pro další takové procesní postupy,
- c) vykonávání dohledu nad chováním obviněného v případech, kdy bude rozhodnuto o nahrazení vazby probačním dohledem (čl. 42).

(2) Státní zástupce uloží Probační a mediační službě obstarání podkladů s jeho souhlasem k osobě obviněného a jeho rodinnému i sociálnímu zázemí v případech, kdy ve věci přichází v úvahu pomoc a součinnost Probační a mediační služby (čl. 111 odst. 2).

(3) Státní zástupce vydá Probační a mediační službě pokyn k provedení některého z úkonů uvedených v odstavci 1 písm. b) zejména tehdy, má-li za to, že vzhledem k povaze a menší závažnosti trestného činu a osobě obviněného, s přihlédnutím k jeho postojům ke spáchanému trestnému činu a trestu, jehož uložení mu za něj hrozí, přichází v úvahu uplatnění podmíněného zastavení trestního stíhání nebo schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, a to již v přípravném řízení, popř. má za to, že v řízení po podání obžaloby by mohl být obviněnému uložen a vykonán trest nespojený s odnětím svobody a úkony Probační a mediační služby mohou v tomto stadiu řízení přispět ke splnění účelu trestního řízení (§ 1 odst. 1 tr. ř.) a účelu trestu (§ 23 tr. zák.).

(4) Pokud státní zástupce nemá dostatek podkladů pro postup podle odstavce 3, vyrozumí příslušné středisko Probační a mediační služby o věci vhodné k mediaci, a to zejména v trestních věcech mladistvých, aby mediace mohla být využita již od zahájení trestního stíhání nebo místo něj.

(5) Zjistí-li státní zástupce, že policejní orgán již způsobem uvedeným v odstavci 4 vyrozuměl příslušné středisko Probační a mediační služby o věci vhodné k mediaci, zváží, zda dosavadní výsledky řízení odůvodňují postup podle odstavce 3; jinak si vyžádá od příslušného střediska Probační a mediační služby poskytnutí podrobnější informace o takové věci a o vydání pokynu rozhodne případně dodatečně, neuplatní-li postup podle odstavce 7.

(6) Zahájí-li Probační a mediační služba provádění úkonů uvedených v odstavci 1 bez pokynu státního zástupce, státní zástupce dbá o to, aby ho o tom příslušné středisko Probační a mediační služby neprodleně informovalo. Poté, co obdrží takovou informaci, požádá příslušné středisko Probační a mediační služby o poskytnutí podrobnějšího sdělení o tom, kteří její úředníci a asistenti jsou ve věci činní a jaký je jejich zamýšlený postup ve věci. Úředníky a asistenty činné ve věci seznámí s povahou trestní věci, jejími charakteristickými rysy a zvláštnostmi, o tom, že svou činností nesmí v žádném případě bránit řádnému provádění úkonů trestního řízení nebo

zmařit jejich výsledek (např. v případě rekognice, vyšetřovacího pokusu, rekonstrukce nebo prověrky výpovědi nebo dalších úkonů prováděných s obviněným nebo poškozeným).

(7) Dospěje-li státní zástupce po obdržení informace a sdělení příslušného střediska Probační a mediační služby k závěru, že provedení úkonů mediace ve věci není vhodné, vydá rozhodnutí o tom, že věc se k mediaci nepředává a mediace proto dále prováděna nebude (§ 4 odst. 7 věta za středníkem zákona č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě). Toto rozhodnutí, které se nevzdává podle trestního řádu a označí se jako rozhodnutí, stručně odůvodní a zašle jej výlučně příslušnému středisku Probační a mediační služby; obviněnému a poškozenému se rozhodnutí nedoručuje. Stejnopis rozhodnutí se založí do dozorového spisu.

(8) Vydá-li státní zástupce rozhodnutí podle odstavce 7, zváží, zda je vhodné do vyšetřovacího spisu založit jakékoli podklady k osobě obviněného a jeho rodinnému či sociálnímu zázemí, a to z hlediska, že provádění úkonů probace či mediace by zásadně nemělo být obviněnému v dalším průběhu řízení na újmu. Za tím účelem si zpravidla vyžádá vyjádření obviněného; dotáže se rovněž poškozeného, zda s případným založením těchto materiálů do vyšetřovacího spisu výslovně souhlasí.

(9) Státní zástupce v případech, kdy přezkoumáním důvodů vazby z vlastního podnětu anebo na základě žádosti obviněného o propuštění z vazby na svobodu zjistí, že ve věci by přicházelo v úvahu uplatnění probačního dohledu nad obviněným, který by mohl být propuštěn z vazby na svobodu, vyžádá stanovisko příslušného střediska Probační a mediační služby. Vždy ho též požádá i o vypracování zprávy podle odstavce 2, pokud nebyla opatřena z jiných důvodů již dříve. Přezkoumá obsah takové zprávy v souvislosti s dosavadními skutkovými zjištěními ve věci a podle výsledku přezkoumání postupuje podle čl. 42 odst. 1.

(10) Povinnosti podle předchozích odstavců, s výjimkou povinností podle odstavce 5, 7, 8 a 9, státní zástupce nemusí plnit, plní-li je z vlastní iniciativy nebo na základě jeho pokynu policejní orgán. Státní zástupce při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení zjišťuje, zda policejní orgán v těchto případech postupuje v souladu se zásadami uvedenými v odstavcích 1 až 6.

Čl. 113

Součinnost státního zástupce s Probační a mediační službou při plnění úkolů v trestním řízení soudním

V případech, kdy soud, u něhož byla podána obžaloba nebo

návrh na potrestání, vydal pokyn k úkonům probace nebo mediace, státní zástupce poté, co obdrží takovou informaci, zvažuje podmínky pro podání návrhu na upuštění od potrestání s dohledem (§ 26 tr. zák.), podmíněně odsouzení s dohledem (§ 60a, § 60b tr. zák.) nebo uložení trestu obecně prospěšných prací nebo jiného druhu trestu nespojeného s odnětím svobody. Může též soudu navrhnout, aby trestní stíhání obviněného bylo podmíněně zastaveno nebo aby bylo schváleno narovnání, a to zejména tehdy, má-li za to, že podklady opatřené Probační a mediační službou spolu s dalšími zjištěními a důkazy ve věci takový postup odůvodňují. Takto může postupovat i ve věci, v níž se konalo zkrácené přípravné řízení a v řízení před samosoudcem o ní probíhá zjednodušené řízení (§ 314b až § 314g tr. ř.), pokud již při podání návrhu na potrestání nepostupoval podle čl. 96 odst. 3.

ČÁST SEDMÁ

Závěrečná ustanovení

Čl. 114

Přílohu tohoto pokynu obecné povahy tvoří přehled nejvyšších přípustných dob trvání vazby s rozdělením na přípravné řízení a řízení před soudem s ohledem na jednotlivé trestní sazby odnětí svobody podle § 71 odst. 8 a 9 tr. ř., s výjimkou mladistvých obviněných.

Čl. 115

Pokyn nejvyššího státního zástupce obecné povahy poř. č. 9/1994, kterým se upravuje postup státních zastupitelství před zahájením trestního stíhání a při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním, ve znění pokynů obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 1/1996, poř. č. 1/1997, poř. č. 1/1999, poř. č. 2/1999, poř. č. 4/2000, poř. č. 8/2000, poř. č. 11/2000, sdělení o opravě chyb poř. č. 12/2000 (úplné znění vyhlášeno pokynem obecné povahy poř. č. 9/2000), pokynů obecné povahy nejvyššího státního zástupce poř. č. 2/2001 a poř. č. 4/2001, se zrušuje.

Čl. 116

Tento pokyn obecné povahy nabývá účinnosti dne 1. ledna 2004.

Nejvyšší státní zástupkyně:
Mgr. Marie Benešová, v.r.

Příloha
k pokynu obecné povahy poř. č. 12/2003

Přehled nejvyšších přípustných dob trvání vazby s rozlišením na přípravné řízení a řízení před soudem (do 1. 1. 2004 i u mladistvých obviněných)

Trestní sazby odnětí svobody	Maximální délka vazby připadající na přípravné řízení	Maximální délka vazby připadající na řízení před soudem	Celková maximální délka vazby* **
Až 6 měsíců	4 měsíce	8 měsíců	1 rok
Až 1 rok	4 měsíce	8 měsíců	1 rok
Až 18 měsíců	4 měsíce	8 měsíců	1 rok
Až 2 roky	4 měsíce	8 měsíců	1 rok
Až 3 roky	4 měsíce	8 měsíců	1 rok
6 měsíců až 2 roky	4 měsíce	8 měsíců	1 rok
6 měsíců až 3 roky	4 měsíce	8 měsíců	1 rok
6 měsíců až 5 let	4 měsíce	8 měsíců	1 rok
1 rok až 5 let	4 měsíce	8 měsíců	1 rok
1 rok až 6 let	8 měsíců	1 rok 4 měsíce	2 roky
1 rok až 8 let	1 rok	2 roky	3 roky
1 rok až 10 let	1 rok	2 roky	3 roky
2 roky až 5 let	4 měsíce	8 měsíců	1 rok
2 roky až 7 let	8 měsíců	1 rok 4 měsíce	2 roky
2 roky až 8 let	1 rok	2 roky	3 roky
2 roky až 10 let	1 rok	2 roky	3 roky
3 roky až 8 let	1 rok	2 roky	3 roky
3 roky až 10 let	1 rok	2 roky	3 roky
5 až 12 let	1 rok	2 roky	3 roky
5 až 15 let	1 rok	2 roky	3 roky
8 až 12 let	1 rok	2 roky	3 roky
8 až 15 let	1 rok	2 roky	3 roky
10 až 15 let	1 rok	2 roky	3 roky
5 až 12 let nebo výjimečný trest	1 rok 4 měsíce	2 roky 8 měsíců	4 roky
5 až 15 let nebo výjimečný trest	1 rok 4 měsíce	2 roky 8 měsíců	4 roky
10 až 15 let nebo výjimečný trest	1 rok 4 měsíce	2 roky 8 měsíců	4 roky
12 až 15 let nebo výjimečný trest	1 rok 4 měsíce	2 roky 8 měsíců	4 roky

* Po uplynutí příslušných dob (v rozsahu připadajícím na přípravné řízení nebo řízení před soudem, přičemž nepřichází v úvahu vzájemné započítání), musí být obviněný ihned propuštěn z vazby na svobodu.

** V případech souběhu trestných činů (jednočinného nebo vícečinného), je-li o nich vedeno (v případě vícečinného souběhu) společně řízení, je pro určení nejvyšší přípustné doby rozhodující čin nejpřísněji trestný. To za podmínky, že se k tomuto trestnému činu (půjde-li o vícečinný souběh) vůbec váže některý z důvodů vazby.

Vydavatel: Ministerstvo spravedlnosti České republiky - **Vychází** podle potřeby pro vnitřní potřebu justice - **Redakce:** Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2, telefon: 221 997 119 - **Administrace a distribuce:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků - Vydavatelství Balzám, Prvomájová 1356, 153 00 Praha 16 - Radotín, tel./fax: 257 811 013, e-mail: balzam@volny.cz - roční předplatné je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek. Pro rok 2004 činí záloha 300,- Kč - **Sazba:** DTP BALZÁM, Prvomájová 10, Praha 16, telefon: 603 501 962, e-mail: fchernohorsky@volny.cz - **Tisk:** „B“ Print, Zbraslavské nám. 641/7, Praha 16, Podávání novinových zásilek povoleno: Českou poštou s.p. odštěpný závod Střední Čechy č.j.: NOV-6565/00-P1 ze dne 9. 2. 2000.